

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน
CENTER FOR GAMBLING STUDIES

การพนันในจีน และผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน

อาร์ม ตั้งนิรันดร
กุลนรี นุกิจรังสรรค์
ทรงจันทน์ จันทรพาลา

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
2566

รายงานวิจัย

เรื่อง “การพนันในจีนและผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน”

จัดทำโดย

อาจารย์ ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร

ดร.กุลนรี นุกิจรังสรรค์

ดร.กรองจันทน์ จันทรพาหา

ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาฯ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	g
บทสรุปผู้บริหาร.....	h
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
1.4 คำถามการวิจัย	7
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์จากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 ภูมิหลังการพนันในจีน	9
2.1 การพนันของจีนในเชิงประวัติศาสตร์.....	9
2.1.1 ต้นกำเนิดการพนันในจีน.....	9
2.1.2 ประวัติศาสตร์การพนันจีนในแต่ละยุคสมัย	11
2.2 ทศนคติของจีนต่อการพนัน	22
บทที่ 3 สถานการณ์การพนันในจีนปัจจุบัน	30
3.1 นิยามการพนันของจีน.....	30
3.2 รูปแบบการพนันในจีน	31
3.3 สถานการณ์นักพนันในจีน	35
3.4 นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในจีน.....	40
3.5 ผลกระทบจากการพนัน	42

บทที่ 4 การพนันในมาเก๊า.....	51
4.1 ภูมิหลังของมาเก๊า	51
4.2 พัฒนาการการพนันในมาเก๊า.....	52
4.3 มาเก๊ากับการพนันออนไลน์.....	56
4.4 นักท่องเที่ยวและนักพนันในมาเก๊า	57
4.5 ผู้ได้รับสัมปทานและใบอนุญาตประกอบกิจการกาสิโน.....	59
4.6 รายได้จากอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊า.....	68
4.7 นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในมาเก๊าในปี ค.ศ.2022	70
4.8 ผลกระทบของโควิด-19 ต่ออุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊า	72
บทที่ 5 บทบาทของเงินและผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันในอาเซียน	85
5.1 เมียนมา	85
5.1.1 สถานการณ์และรูปแบบการพนันในเมียนมา.....	85
5.1.2 บทบาทของเงินต่ออุตสาหกรรมการพนันในเมียนมา.....	91
5.1.3 ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการพนันในเมียนมา	98
5.2 ลาว.....	101
5.2.1 สถานการณ์และรูปแบบการพนันในลาว	101
5.2.2 บทบาทของเงินต่ออุตสาหกรรมการพนันในลาว	106
5.2.3 ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการพนันในลาว	113
5.3 กัมพูชา	118
5.3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา	118
5.3.2 บทบาทของเงินต่ออุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา.....	125
5.3.3 ผลกระทบของอุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา	133
5.4 ไทย.....	141
5.4.1 การพนันไทยในเชิงประวัติศาสตร์	141

5.4.2 สถานการณ์การพนันในไทยปัจจุบัน.....	145
5.4.3 กฎหมายเกี่ยวกับการพนันของไทย	151
5.4.4 เงินกับการพนันในไทย	152
5.4.5 การจัดตั้งคาสิโนตามกฎหมายในไทย	156
บทที่ 6 อภิปรายและข้อเสนอแนะ	160
6.1 ภาพรวมสถานการณ์การพนันในภูมิภาค	160
6.2 ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านการพนันในไทย	165
6.3 ข้อเสนอแนะและข้อควรพิจารณาต่อการจัดตั้งคาสิโนตามกฎหมายในไทย	167
บรรณานุกรม	173

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 อักษรกระดูกกระตองเต่าทำนายการจับช้างในสมัยโบราณ	10
ภาพที่ 2 แสดงแพลตฟอร์มการชำระเงินในการเล่นพนันออนไลน์	39
ภาพที่ 3 แสดงภูมิประเทศของมาเก๊า.....	51
ภาพที่ 4 กราฟแสดงมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดต่อมูลค่าอุตสาหกรรมพนัน	73
ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายรับและค่าใช้จ่ายจากอุตสาหกรรมพนัน.....	79
ภาพที่ 6 Aung Bar Lay Application สำหรับตรวจสอบเตอรีของเมียนมา.....	88
ภาพที่ 7 เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับเมียนมา	90
ภาพที่ 8 การแจ้งเตือนการเงินของกระทรวงการต่างประเทศ สถานทูตและสถานกงสุลจีนในเมียนมา.....	96
ภาพที่ 9 แพลตฟอร์มการรายงานการพนันข้ามพรมแดนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะจีน	97
ภาพที่ 10 หวยลาว (เลขนามสัตว์)	105
ภาพที่ 11 เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับลาว	106
ภาพที่ 12 แสดงพื้นที่จัดตั้งคาสิโนของกัมพูชา 4 แห่งใหญ่.....	119
ภาพที่ 13 แสดงภาษีที่รัฐบาลกัมพูชาได้รับจากอุตสาหกรรมพนัน	133

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แสดงยอดจำหน่ายลอตเตอรี่สูงสุด 10 อันดับตามมณฑลในประเทศจีนปี ค.ศ.2021	37
ตารางที่ 2 แสดงสถิติผู้มาเยือนมาเก๊าจำแนกตามพื้นที่ต้นทางปี ค.ศ.2017-2022.....	57
ตารางที่ 3 แสดงต้นทางของผู้มาเยือนชาวจีน 10 อันดับแรก เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ค.ศ.2023	58
ตารางที่ 4 แสดง Gross gaming revenue ปี ค.ศ.2019 ของมาเก๊า.....	69
ตารางที่ 5 แสดงเวลาและจุดรับส่งทัวร์คาสิโนต่างๆ	130
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในกัมพูชา.....	132

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การพนันในจีนและผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์การพนัน วัฒนธรรมและทัศนคติของชาวจีนต่อการพนัน นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนัน ตลอดจนผลกระทบของการพนันจีนต่อภูมิภาคอาเซียน และสถานการณ์การพนันในไทย ผลการศึกษาชี้ว่าการพนันในจีนปรากฏขึ้นตั้งแต่ในประวัติศาสตร์ โดยแรกเริ่มมีลักษณะเป็นการละเล่นเพื่อความบันเทิง ต่อมาจึงกลายเป็นการเล่นเพื่อเสี่ยงโชค เนื่องด้วยสภาพสังคมที่กดดันและการแข่งขันสูง ทำให้ชาวจีนดิ้นรนแสวงหาหนทางร่ำรวยภายในระยะเวลาอันสั้น รัฐบาลจีนมองว่าการพนันเป็นภัยคุกคาม มอมเมาประชาชน ก่อให้เกิดการคอร์รัปชัน จึงกำหนดให้การพนันทุกชนิดเป็นสิ่งผิดกฎหมายร้ายแรงในจีน มีเพียงไม่กี่เท่านั้นที่อนุญาตให้มีการจัดตั้งคาสิโนตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม จีนพยายามควบคุมวงการพนันโดยมีการปรับแก้กฎหมายในจีนและมาเก๊าหลายครั้ง เพื่อลดการออกไปเล่นพนันในต่างประเทศของนักพนันชาวจีน

ในภูมิภาคอาเซียน หลายประเทศจัดให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมาย มีการจัดตั้งคาสิโนขึ้นในพื้นที่ๆ ถูกกำหนดไว้ ซึ่งรายได้จากภาษีการพนันได้กลายเป็นรายได้สำคัญของประเทศเหล่านั้น ในลาว กัมพูชา และเมียนมาร์รายได้จากภาษีการพนันส่วนใหญ่มาจากนักพนันชาวจีน เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 หลายประเทศมีมาตรการควบคุมและป้องกันโรค นักพนันจีนไม่อาจเดินทางมาเล่นพนันได้ ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นอย่างร้ายแรง ทำให้บางประเทศปรับตัวลดการพึ่งพิงเศรษฐกิจการพนัน ปรากฏการณ์ดังกล่าว ในมิติหนึ่งสะท้อนให้ว่าจีนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของอุตสาหกรรมการพนันในภูมิภาค

ขณะที่ไทยเองเป็นประเทศที่การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่กลับมีบ่อนการพนันเกิดขึ้นมากมายทั่วประเทศควบคู่ไปกับการพนันออนไลน์ที่แพร่หลายได้รับความนิยมมากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของการบังคับใช้กฎหมายและปราบปรามการคอร์รัปชันของไทย โดยเฉพาะระยะไม่กี่ปีมานี้ มีบ่อนพนันของนายทุนจีนที่เปิดขึ้นเพื่อรองรับนักพนันจีนโดยเฉพาะเกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไปของอุตสาหกรรมการพนันของไทย ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว จึงมีหลายฝ่ายพยายามเสนอและผลักดันให้ไทยมีการจัดตั้งคาสิโนตามกฎหมายขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ของประเทศจากภาษีการพนัน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ต่อประเด็นดังกล่าวเมื่อปี ค.ศ.2022 แต่ทว่าก็มีหลายฝ่ายยังโต้แย้งต่อแนวคิดนี้ ด้วยเห็นว่ายังมีจุดอ่อนและความเสี่ยงหลายประการที่ยังต้องศึกษาเพิ่มเติม

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

งานวิจัยเรื่อง การพนันในจีนและผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน มีวัตถุประสงค์วิจัย คือ การศึกษาประวัติศาสตร์การพนันในจีน วัฒนธรรมและทัศนคติของชาวจีนต่อการพนัน ตลอดจนศึกษานโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในจีนและมาเก๊า รวมทั้งศึกษาถึงผลกระทบของการพนันในจีนต่อภูมิภาคอาเซียน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่อธิบายถึงสาเหตุของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเชิงลึก สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จะนำมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การ พนันในจีน ทัศนคติต่อการพนันของจีน นโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของจีนและมาเก๊า ตลอดจนสถานการณ์การพนันในภูมิภาคอาเซียน และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ซึ่งการเก็บข้อมูลส่วนนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) การสัมภาษณ์ดำเนินการทั้งในรูปแบบบนสถานที่ตั้ง (on site) และรูปแบบออนไลน์ (online) ตามความสมัครใจและความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า การเล่นพนันในประเทศจีนมีความแตกต่างจากประเทศอื่นๆ เนื่องจากจีนได้จัดให้การเล่นพนันบางประเภทเป็นกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมเพื่อความบันเทิง เช่น การเล่นไพ่ นกกระจอก แม้จะมีการวางทรัพย์สินเป็นเดิมพันแต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่กำหนดในกฎหมายของจีน ซึ่งถ้าการเล่นลักษณะเล่นที่ต่างประเทศจะถูกมองว่าเป็นการเล่นพนัน เพราะมีการวางเดิมพันเป็นทรัพย์สิน การเล่นไพ่นกกระจอกที่มีการวางเงินจึงถูกจัดเป็นรูปแบบหนึ่งของการพนันในต่างประเทศ เมื่อมองจากประวัติศาสตร์แล้วชาวจีนมีความผูกพันกับการพนันมาอย่างช้านาน แต่การเล่นพนันอย่าง เปิดเผยไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมจีน จึงมีการใช้มาตรการหรือกฎหมายเพื่อควบคุมและลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาอย่างต่อเนื่อง (ยกเว้นในบางยุคสมัยที่สนับสนุนการเล่นพนัน เช่น สมัยหนึ่งในราชวงศ์ชิงเปิดให้เล่นการพนันโดยถูก กฎหมาย เนื่องจากทางการมีจุดประสงค์ที่จะหารายได้การเปิดให้การเล่นถูกกฎหมายเป็นช่องทางหนึ่งที่ได้มา 27 ซึ่งรายได้นั้น) แต่ในขณะเดียวกัน ชาวจีนก็มีความเชื่อฝังหัวในเรื่องโชควาสนา อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวจีนจำนวนไม่น้อยริเริ่มที่จะเล่นพนัน โดยอาจเริ่มจากการเล่นเป็นครั้งคราวหรืออาจเลยเถิดถึงขั้นติดการพนันได้ กล่าวได้ว่าทัศนคติต่อการพนันของชาวจีนนั้นล้วนมีทั้งบวกและลบ

นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในประเทศจีนภายใต้การนำของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012 เป็นต้นมา ได้ดำเนินนโยบายปราบปรามคอร์รัปชันและจัดระเบียบสังคมอย่างเข้มข้น ในการบังคับใช้กฎหมายการพนันและมีการดำเนินนโยบายเชิงรุกในการปราบปรามการพนันใต้ดินที่เชื่อมโยงกับ

การทุจริตคอร์รัปชันและพฤติกรรมความร้ายวณผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์โดยนโยบายของรัฐมีการปรับให้สามารถรับมือกับพฤติกรรมการพนันในโลกยุคใหม่ เช่น การพนันออนไลน์และการพนันข้ามพรมแดน ตามกฎหมายอาญาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตรา 303 วางหลักว่า การพนันเพื่อหากำไร การเปิดบ่อนการพนัน การพนันเป็นอาชีวะมีโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีร้ายแรงเพิ่มโทษเป็นจำคุกสามถึงสิบปีหรือทั้งจำทั้งปรับ ล่าสุดในเดือนมกราคม ปี ค.ศ.2021 คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาประชาชนแห่งชาติ ได้แก้ไขกฎหมายอาญาครั้งที่ 11 โดยในมาตรา 303 ได้เพิ่มเนื้อความในวรรคท้ายว่า ห้ามจัดให้ประชาชนชาวจีนเล่นการพนันนอกพรมแดน และให้มีโทษเช่นเดียวกับการเปิดบ่อนการพนัน สำหรับการพนันนอกพรมแดนในมาตรานี้ ครอบคลุมทั้งรูปแบบที่นักพนันเดินทางไป ต่างประเทศและรูปแบบออนไลน์ด้วยเช่นกัน การเปิดเว็บหรือแอปพลิเคชันที่ต่างประเทศที่ใช้เพื่อให้คนจีนเล่นพนันออนไลน์

ส่วนนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในมาเก๊าเป็นเพียงพื้นที่เดียวของจีนที่อนุญาตให้มีการดำเนินการธุรกิจการพนันได้อย่างถูกกฎหมาย ในปี ค.ศ.2002 มีการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจการพนันโดยใบอนุญาตจะมีอายุไม่เกิน 20 ปี และต้องเสียภาษี ให้รัฐร้อยละ 40 โดยเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน ปี ค.ศ.2022 ที่ผ่านมาได้เริ่มบังคับใช้ Macau's Legislative Assembly approved Law No. 7/2022 ที่เป็นบทบัญญัติแก้ไขกฎหมายเมื่อปี ค.ศ.2001 ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ที่สุดในประวัติศาสตร์อุตสาหกรรมการพนันของมาเก๊าในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา สารัตถะของการแก้ไขกฎหมาย ครั้งล่าสุดนี้ได้มีการลดจำนวนใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการพนัน ทำให้มีผู้ให้บริการการพนันได้สูงสุดเพียง 6 รายที่จะได้รับใบอนุญาตเท่านั้น จากเดิมที่ไม่ได้กำหนดจำนวน กล่าวคือจะไม่มีผู้ได้รับสัมปทานเพิ่มตราใดที่ผู้ให้บริการในปัจจุบันยังคงประกอบกิจการอยู่ และในการออกใบอนุญาตแต่ละครั้งจะมีระยะเวลาของ ใบอนุญาตสูงสุดไม่เกิน 10 ปี สามารถต่อใบอนุญาตได้อีกไม่เกิน 3 ปี จากเดิมใบอนุญาตมีอายุคราวละไม่เกิน 20 ปี และระยะเวลาที่ต่อได้รวมกันทั้งหมดไม่เกิน 20 ปี ทั้งนี้จากการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มความเข้มงวดในการจัดการและกำกับดูแลอุตสาหกรรมการพนันของรัฐ ซึ่งรัฐบาลจีนไม่ต้องการให้ชาวจีนเล่นการพนัน และรัฐบาลจีนอาจต้องการลดบทบาทของโมเดลเศรษฐกิจที่พึ่งพาอุตสาหกรรมของมาเก๊า หรือหากจะพึ่งพา ก็จะเป็นการพึ่งพาโดยอนุญาตแต่เพียงจาก นักพนันต่างชาติเท่านั้น

นอกจากนี้ ผลกระทบของการพนันจีนต่อภูมิภาคอาเซียน พบว่า อุตสาหกรรมการพนันในเมียนมา ลาวและกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบในมิติเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง หรือทางสังคมวัฒนธรรมก็ตาม ล้วนมีทั้งผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ หากกล่าวถึงเชิงบวก ประการแรก การอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจการพนันถือเป็นการ พัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดด แต่ว่าเป็นการพัฒนาที่เปรียบเสมือนเป็นการผลักภาระให้ภาคเอกชน ประการต่อมา ในมิติ การท่องเที่ยวก็ได้รับอานิสงค์จากการอุตสาหกรรมการพนันไปด้วย

เนื่องจากธุรกิจการพนันที่ปรากฏเป็น ลักษณะของสถานบันเทิงครบวงจร (Entertainment complex) ประการต่อมา การประกอบธุรกิจคาสีโนและการขยายตัว ด้านการท่องเที่ยวส่งผลดีต่อการจ้างแรงงานในท้องถิ่น ทำให้มีตำแหน่งงานเพิ่มขึ้นหลายหมื่นอัตรา แต่ในทางกลับกันผลกระทบเชิงลบที่ตามมาค่อนข้างส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง จากการหลั่งไหลเข้ามาของนายทุนชาวจีน ยิ่งไปกว่านั้นในมิติความมั่นคง การเข้ามาของนายทุนจีนยังสุ่มเสี่ยงให้เกิดการฟอกเงินและ อาชญากรรมข้ามชาติต่างๆ ด้วย ส่วนไทยมีลักษณะต่างจากประเทศที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากไทยยังไม่มีการจัดตั้งคาสีโนเสรีและการพนันในไทยถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย มีเพียงการพนันไม่กี่ชนิดเท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้เล่นได้

สำหรับข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านการพนัน ทางคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การปราบปรามการพนันผิดกฎหมายและธุรกิจสีเทาในไทยทั้งธุรกิจที่เป็นของนายทุนชาวจีน นายทุนชาวไทยและนายทุนชาติอื่นมีความสำคัญ จำเป็นและเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ควร เพราะการพนันผิดกฎหมายและธุรกิจสีเทาก่อให้เกิดความเดือดร้อน สูญเสีย สร้างความเสื่อมโทรมต่อคนและสังคมไทยอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการบูรณาการร่วมกันให้มากขึ้นระหว่างรัฐบาลจีนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามคนจีนที่เข้ามากระทำผิด 151 กฎหมายในไทย เพราะหากปล่อยไว้ ทุนจีนสีเทาจะขยายตัวขึ้น ไทยจะกลายเป็นฐานในการประกอบอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาค

2. ไทยควรมีการปรับแก้กฎหมาย 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือการปรับแก้กฎหมายการพนันให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และทันต่อบริบทโลกที่เปลี่ยนไป รวมถึงรองรับการพนันรูปแบบใหม่ เช่น การพนันออนไลน์ อีกทั้งควรมีการเพิ่มโทษต่อผู้กระทำผิดทั้งในฐานะผู้เล่น ผู้ให้บริการ และผู้ที่ชักชวนหรือมีส่วนร่วม เนื่องจากทุกวันนี้โทษของกฎหมายการพนันค่อนข้างเบา ทำให้ผู้ประกระทำผิดไม่กลัวและกระทำผิดซ้ำ ส่วนที่ 2 คือการปรับแก้กฎหมายที่เป็นช่องโหว่ให้นายทุนสีเทาและควรมีการเพิ่มบทลงโทษและ ดำเนินการอย่างจริงจังกับบุคคลที่มีส่วนร่วมในธุรกิจสีเทาไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติ โดยเฉพาะคนไทยที่เข้าร่วม ขบวนการหรือให้การช่วยเหลือแก่ชาวจีนที่กระทำผิดกฎหมายในไทย เช่น การรับเป็นนอมินี การช่วยคนจีน สวมสัญชาติหรือออกบัตรประชาชน การรับจดทะเบียนสมรส และอื่นๆ เพื่อให้การเข้ามาของทุนจีนสีเทาเป็นไปได้ยากขึ้น

3. ควรมีการให้ความรู้ สร้างความตระหนักแก่แรงงานไทยที่ลักลอบไปทำงานในบ่อนการพนันหรือไปเป็นส่วนร่วมในขบวนการของนายทุนจีนสีเทา เพราะธุรกิจสีเทาดังกล่าวอยู่ได้โดยอาศัยแรงงานเหล่านี้เป็นแกน ขาในการดำเนินการ ทั้งนี้ คนไทยควรมีจิตสำนึกต่อประเทศชาติมิใช่การมาหลอกลวงคนไทยด้วยกัน กรณี

เช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยของศีลธรรม และการขาดจิตสำนึกของคนไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรแก้ไข
เร่งด่วนเพื่อมิให้สังคมเสื่อมถอยไปมากกว่านี้

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในประเทศจีนการพนันถูกกำหนดให้เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ยกเว้นในเขตบริหารพิเศษมาเก๊า จัดเป็นพื้นที่ยกเว้นให้มีอุตสาหกรรมการพนันได้ ในทัศนะของรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์มองว่าการพนันมีความเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการทุจริตคอร์รัปชัน อีกทั้งยังสะท้อนถึงความถดถอยของสังคมจีนและค่านิยมสังคมนิยม รัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จึงควบคุมการพนันในจีนอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะในสมัยของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง (Xi Jinping) ที่ดำเนินนโยบายการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเข้มข้น ครอบคลุมถึงธุรกิจการพนันด้วย โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ซึ่งมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ระยะไม่กี่ที่ผ่านมามีการปรับแก้กฎหมายเพื่อเพิ่มความเข้มงวดต่อการปราบปรามการพนันหลายครั้ง โดยเฉพาะการปราบปรามการพนันออนไลน์ ในปี ค.ศ.2021 จีนได้มีการแก้ไขกฎหมายอาญาครั้งที่ 11 ระบุเนื้อหาเพิ่มเติมว่าห้ามจัดให้ประชาชนชาวจีนเล่นการพนันนอกพรมแดน และให้มีโทษเช่นเดียวกับการเปิดบ่อนการพนัน ครอบคลุมถึงการจัดการเดินทางไปเล่นพนันที่ต่างประเทศและการเล่นพนันออนไลน์ด้วย นอกจากนี้ การเปิดเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันในต่างประเทศเพื่อให้ชาวจีนเล่นพนันออนไลน์ ถือว่ามีความผิดฐานเปิดบ่อนการพนันตามกฎหมายจีนด้วยเช่นเดียวกัน¹

การพนันฝังรากลึกอยู่กับสังคมจีนมานาน ซึ่งในอดีตการพนันนั้นเล่นกันเป็นกลุ่ม ถือเป็นกิจกรรมเพื่อความบันเทิงประเภทหนึ่ง ต่อมาเมื่อมีการปราบปรามการพนันอย่างเข้มข้น ชาวจีนที่นิยมการพนันโดยเฉพาะชาวจีนจากตอนใต้และข้าราชการจึงหันไปเล่นการพนันนอกจีนแผ่นดินใหญ่ อาทิ มาเก๊า เมียนมา ฟิลิปปินส์ กัมพูชา เป็นต้น เนื่องจากอยู่ใกล้เดินทางสะดวก ขณะที่ชาวจีนอีกจำนวนหนึ่งหันไปนิยมการพนันออนไลน์แทน เพราะสะดวกกว่า ไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง โดยมีนายทุนชาวจีนได้เข้ามาตั้งฐานการพนันในประเทศอาเซียน เพื่อให้บริการการพนันออนไลน์แก่นักพนันชาวจีนด้วยตนเอง

ปัจจุบันการพนันออนไลน์ในจีนปรากฏในสองรูปแบบ ได้แก่ การพนันบนเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน กลวิธีของการพนันรูปแบบนี้ดำเนินการโดยผู้ควบคุมเว็บพนันออนไลน์มีหน้าที่ควบคุมผลของเกมพนัน ทำให้ผู้เล่นแพ้เสมอ และหลอกให้ผู้เล่นนำเงินเข้ามามากขึ้นเรื่อยๆ มีการปกปิดการโอนเงินเข้าบัญชีของผู้กระทำ

¹ อารัม ตั้งนิรันดร์. (2022). จีนกับอุตสาหกรรมการพนัน . ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน .

ความผิดผ่านสามช่องทาง ได้แก่ ช่องทางแรก สร้างหน้าร้านออนไลน์หลอกและให้ผู้เล่นเกมส่งของจ่ายเงินโดยที่ไม่มีการส่งสินค้ากันจริงๆ ช่องทางที่สองใช้การโอนเงินผ่านการซื้อบัญชีธนาคารของผู้อื่นหลายบัญชี รวมทั้งบัตรเครดิตของผู้พนัน โดยพยายามปกปิดการโอนเงินด้วยการโอนเงินผ่านหลายทอดข้ามระหว่างมณฑลและสาธารณานการ ช่องทางสุดท้ายเป็นการควบคุมความเรียบร้อยของโปรแกรมพนันและกำกับดูแลบัญชีและบัตรเครดิตที่เกี่ยวข้องว่าสามารถทำได้โดยไม่ขัดข้อง ผ่านการจัดตั้งบริษัทซอฟต์แวร์ในจีนแผ่นดินใหญ่ที่คอยโอนเงินที่ได้มาไปยังบัญชีต่างประเทศ โดยจะมีหัวหน้ากลุ่มผู้หลบซ่อนอยู่ต่างประเทศเป็นผู้รับเงินออกมาจากระบบออนไลน์อีกทอดหนึ่ง ส่วนการพนันออนไลน์อีกรูปแบบหนึ่งซึ่งทำได้ง่าย ต้นทุนต่ำ ติดตามตัวหรือชี้เฉพาะบุคคลได้ยาก คือ การพนันออนไลน์ในรูปแบบของ Wechat Red packets² เป็นการส่งเงินให้เป็นของขวัญ (อั่งเปา) ให้คู่สนทนาหรือส่งเข้าไปในกลุ่มสนทนา ด้วยลักษณะความสะดวกในการให้และรับอั่งเปานี้เอง ทำให้ถูกนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการเล่นพนันและขยายกลุ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ที่ผ่านมามีเงินได้ปราบปรามการพนันออนไลน์อย่างเข้มงวด เห็นได้จากในรอบไม่กี่ปีที่ผ่านมาเงินสามารถจับกุมคดีเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ได้มากถึง 17,000 คดี รวมผู้กระทำผิดกว่า 110,000 คน³ โดยส่วนใหญ่การพนันออนไลน์ในจีนเป็นการพนันข้ามพรมแดน มีฐานการดำเนินงานในต่างประเทศ อาทิ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ ทำให้จีนพยายามร่วมมือกับต่างประเทศหรือพยายามกดดันประเทศที่เปิดบ่อนการพนันเพื่อรองรับนักพนันชาวจีนให้ร่วมมือกับจีนเพื่อปราบปรามการพนันออนไลน์⁴ ซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศหรือความพยายามกดดันดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันและสภาพเศรษฐกิจสังคมของประเทศนั้นๆ ด้วย

กรณีมาเก๊า เมื่อจีนควบคุมการเดินทางเข้าออกของชาวจีนและข้าราชการอย่างเข้มงวด อีกทั้งยังมีการระบาดของโควิด ผนวกกับนโยบายการจัดระเบียบสังคมที่เข้มงวดขึ้นของรัฐบาลจีน เศรษฐกิจของมาเก๊าจึงได้รับผลกระทบสูงมาก บทเรียนจากมาเก๊าสะท้อนให้เห็นว่าการหวังพึ่งพาอุตสาหกรรมการพนันเป็นรายได้หลักของประเทศนั้นอาจไม่ยั่งยืน หากขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสม กรณีฟิลิปปินส์ รัฐบาลจีนมีการ

² Zong Fengye 宗凤月. 新型社交网络赌博犯罪的进化——以‘微信红包’变相赌博为例, 《犯罪研究》2016(05).

³ Ministry of Public Security 公安部. (2021). 打击治理跨境赌博工作取得显著成效. 中国政府网. http://www.gov.cn/xinwen/2021-04/09/content_5598556.htm.

⁴ Zeng Bowei 曾博伟. (2021). 严防跨境赌博通过旅游渠道扩散. 中国网. http://travel.china.com.cn/txt/2021-01/28/content_77164200.html

เรียกร้องให้รัฐบาลฟิลิปปินส์สั่งให้ PAGCOR ระบุการออกใบอนุญาต POGO และออกกฎหมายแบนการพนันออนไลน์ เพื่อช่วยปราบปรามการพนันออนไลน์ตามนโยบายของจีน กรณีลาว รัฐบาลจีนมีการออกประกาศเตือนมิให้ชาวจีนข้ามพรมแดนไปเล่นการพนันในลาว และปีรัฐบาลลาวให้ดำเนินการปิดคาสิโน เช่น การตัดกระแสไฟฟ้าและสัญญาณโทรศัพท์ กรณีเมียนมา เมียนมาเป็นแหล่งที่นักพนันจีนจำนวนมากเดินทางเข้ามาหลังจากที่จีนสามารถกดดันให้กัมพูชาและฟิลิปปินส์ปราบปรามอุตสาหกรรมการพนันได้สำเร็จ จีนจึงมีการระงับบัญชีของนักท่องเที่ยวจีนที่ข้ามแดนไปเล่นการพนัน การห้ามไม่ให้ข้ามแดนชั่วคราวหรือการตัดไฟและแทรกแซงสัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในเมียนมา⁵ นอกจากนี้ยังมีการสั่งปิดพรมแดนจีนที่ใกล้กับคาสิโนในเมียนมา ทำให้คาสิโนหลายแห่งในเมียนมาต้องปิดตัวลง⁶ เป็นต้น

จากที่กล่าวมา ในเบื้องต้นสรุปได้ว่าอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊าและอาเซียนต่างได้รับผลกระทบจากนโยบายในการปราบปรามคอร์รัปชันและการจัดระเบียบสังคมของจีน ทั้งในแง่ของจำนวนนักพนันชาวจีนที่ลดลง การสร้างความกดดันต่อประเทศที่เปิดบ่อนการพนันเพื่อรองรับนักพนันชาวจีน รวมไปถึงผลกระทบด้านความไม่ยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงการพนัน (Gambling Tourism) และการเปลี่ยนแปลงของวิถีชุมชนในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งบ่อนการพนัน ด้วยเหตุนี้ โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์การพนันในจีน ตลอดจนทัศนคติของชาวจีนที่มีต่อการพนันซึ่งมีความย้อนแย้งกับความเชื่อดั้งเดิมตามวัฒนธรรมจีนที่มองว่าการพนันนั้นเป็นสิ่งชั่วร้ายและขัดกับหลักปรัชญาจีน นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ยังมุ่งศึกษาถึงนโยบายและกฎหมายต่างๆ ของจีนและมาเก๊าที่เกี่ยวข้องข้องกับการพนัน รวมถึงศึกษาถึงผลกระทบจากนโยบายเหล่านั้นต่ออุตสาหกรรมการพนันในอาเซียนด้วย ซึ่งผลการศึกษาของงานวิจัยนี้จะทำให้เห็นถึงทิศทางของอุตสาหกรรมการพนันในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ การถอดบทเรียนผลกระทบที่เกิดขึ้นจากประเทศต่างๆ ยังจะเป็นประโยชน์ต่อไทยในการพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการเปิดเขตการพนันตามกฎหมายในอนาคตด้วย

⁵ อาร์ม ตั้งนิรันดร. (2022). จีนกับอุตสาหกรรมการพนัน . ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน .

⁶ ญัฐกร วิทิตานนท์. (ม.ป.ป.) .นโยบายต่อต้านการพนันของจีนกับการดิ้นรนของทุนคาสิโนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน. ศูนย์ศึกษา

ปัญหาการพนัน สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). http://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/260/1/1/จีน-คาสิโน-ลุ่มน้ำโขง/

1.2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบของการพนัน

ผลกระทบคือผลของการกระทำ อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อาจเป็นได้ทั้งผลในเชิงบวกและผลในเชิงลบ และอาจเกิดขึ้นทั้งกับกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมาย อภิเชษฐ์ ทับเมือง จำแนกผลกระทบเป็น 4 ประเภท คือ 1) ผลกระทบในมิติเนื้อหา แบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การบริหาร สิ่งแวดล้อม และกายภาพ 2) ผลกระทบตามสิ่งที่เกิดขึ้นจริง บางเป็นผลกระทบในเชิงบวก วิสัย และผลกระทบเชิงอติวิสัย 3) ผลกระทบมิติของทิศทาง แบ่งเป็นผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม 4) ผลกระทบในเชิงคุณค่า แบ่งเป็นผลกระทบด้านบวกและด้านลบ⁷

นักรบ เถียรอำ ได้ศึกษาผลกระทบจากการพนันในเชิงคุณค่า โดยได้เสนอแนวคิดต่อผลกระทบของการพนันที่มีต่อชุมชนไว้ว่าสามารถแบ่งได้เป็นเชิงบวกและเชิงลบ ในเชิงบวก การพนันถูกกฎหมายมีลักษณะคล้ายการประกอบธุรกิจ สามารถเพิ่มรายได้ให้กับรัฐ เกิดการจ้างงานในท้องถิ่น ในเชิงลบ การพนันขัดต่อศีลธรรม ความเชื่อทางศาสนา ก่อให้เกิดปัญหาสังคม แต่อย่างไรก็ดี ผลกระทบในเชิงลบนั้นถูกทำให้มีน้ำหนักน้อยกว่าผลกระทบในเชิงบวก⁸ เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมชาย ลาภใหญ่ ที่กล่าวถึงการเล่นพนันและเปิดบ่อนกาสิโนว่ามีผลกระทบในเชิงบวกคือ สามารถจัดระเบียบการพนันได้ ช่วยลดปัญหาบ่อนเถื่อน ช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศ ลดการออกไปเล่นพนันยังต่างประเทศ ขณะที่ผลกระทบในเชิงลบคือทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมเพิ่มขึ้น⁹

ผลกระทบมักเป็นสิ่งที่ถูกกล่าวถึงอยู่เสมอเมื่อกล่าวถึงการพนัน สำหรับงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการพนันในมิติเนื้อหา แบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง

⁷ อภิเชษฐ์ ทับเมือง. (2562). *ผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว*. [ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

⁸ นักรบ เถียรอำ .(2560). บ่อนกาสิโนชายแดนภาคตะวันออกไทย-กัมพูชา: ผลกระทบและการจัดการของชุมชนชายแดน. วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก .35(2) ,164-188 .
<https://multiwww.krirk.ac.th/wp-content/uploads/sites/2/2020/09/chap35-2-8.pdf>

⁹ สมชาย ลาภใหญ่. (2558). *แนวทางการบริหารธุรกิจกาสิโนในประเทศไทย*.วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการกีฬาและการบันเทิง วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่างานศึกษาของจีนส่วนใหญ่จะนำเสนอลักษณะและสภาพการณ์ของการพนันในจีน ตลอดจนอธิบายถึงสาเหตุของการเกิดเครือข่ายการพนัน แต่งานที่กล่าวถึงผลกระทบจากการพนันของจีนต่อประเทศอื่นๆ นั้นยังไม่ปรากฏนัก

งานของ Gao Maochun (高茂春) เรื่อง “การวิเคราะห์จุดเด่นของกิจกรรมการพนันข้ามพรมแดนในจีน”¹⁰ นำเสนอจุดเด่นขององค์ประกอบต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นวงการการพนัน ทั้งผู้จัด ผู้เล่น พฤติกรรม และการกระจายตัวของการพนัน ซึ่งเป็นการนำเสนอในมุมมองที่เน้นให้ทำความเข้าใจในส่วนประกอบของระบบการพนันของจีน งานศึกษาอีกประเด็นหนึ่งที่มีความน่าสนใจคือ งานศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการการพนัน โดยเฉพาะในขั้นตอนในการฟอกเงินและการจัดการเส้นทางของเงินเพื่อป้องกันการถูกตรวจจับ เช่น บทความเรื่อง “ลักษณะและมาตรการรับมือของการฟอกเงินการพนันออนไลน์รูปแบบใหม่: กรณีศึกษาการจัดการพนันออนไลน์ข้ามพรมแดนของอุซบี 4.26”¹¹ ของ Wu Ying (武颖) ซึ่งนำเสนอกลวิธีการฟอกเงินรูปแบบต่างๆ พร้อมข้อเสนอแนะในการป้องกันการฟอกเงินด้วยวิธีเหล่านี้

นอกจากการนำเสนอในภาพรวมและกระบวนการแล้ว ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่ทำให้การพนันพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็วในสังคม ทั้งยังจัดการควบคุมดูแลหรือป้องกันและปราบปรามได้ยาก อาทิ บทความเรื่อง “การศึกษาทางสังคมวิทยาของการพนันข้ามพรมแดนในพื้นที่ชายแดนยูนนาน”¹² ของ Xu Linqiang (许林强) ซึ่งวิเคราะห์จากมุมมองทางสังคมวิทยา งานศึกษานี้สรุปว่าปัจจัยนั้นเกิดจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยภายใน เช่น ประวัติศาสตร์การพนันที่มีมายาวนานของสังคมจีน ทศนคติต่อเรื่องความมั่งคั่งทางทรัพย์สินของคนในพื้นที่ ความอ่อนแอในการปราบปรามการพนันข้ามพรมแดนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สอดคล้องไปกับปัจจัยภายนอกประเทศ เช่น การมีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายในต่างประเทศ และมีการจูงใจให้คนจีนลักลอบเล่นการพนันข้ามพรมแดน เช่นนี้เมื่อปัญหาเกิดจากปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ก็มีการนำเสนอแนวทางป้องกันและปราบปรามการพนันโดยการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางสังคมและวัฒนธรรม ทั้งกฎหมาย คุณธรรมและวิถีชีวิต ที่ต้องสร้างความเข้าใจใหม่ให้กับผู้คนใน

¹⁰ Gao Maochun 高茂春. (2011). 我国跨境赌博活动的特点分析. 北京人民警察学院学报 (04),89-94. doi:10.16478/j.cnki.jbjpc.2011.04.016.

¹¹ Wu Ying 武颖. (2021). 新型网络赌博洗钱的特征和应对建议——以无锡“4.26”跨境网络赌博案为例. 中国信用卡 (07),68-71. doi:CNKI:SUN:XYKZ.0.2021-07-018.

¹² Xu Linqiang 许林强. (2010). 云南边境地区跨境赌博问题的社会学视角研究. 呼伦贝尔学院学报(04),28-30+35. doi:CNKI:SUN:FLBR.0.2010-04-013.

พื้นที่ ซึ่งงานของ Xu Linqiang มีความสอดคล้องกับงานของ Samson Tse และคณะเรื่อง “Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical Cultural Perspective” ที่กล่าวว่า การพนันของจีนได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมทางสังคมและประวัติศาสตร์ของจีน¹³

สำหรับงานศึกษาของไทยที่เกี่ยวข้องกับการพนันของจีนมีปรากฏไม่มากนัก บทความเรื่อง “นโยบายต่อต้านการพนันของจีนกับการดิ้นรนของทุนคาสิโนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน” ของ ญัฐกร วิทิตานนท์ บนเว็บไซต์ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนันระบุว่า นโยบายต่อต้านการพนันของรัฐบาลจีนทำให้ธุรกิจคาสิโนในบางพื้นที่ต้องปิดตัวลง¹⁴ สอดคล้องกับที่ อาร์ม ตั้งนิรันดร ได้กล่าวในประชุมวิชาการศูนย์การศึกษาปัญหาการพนัน ปี ค.ศ.2022 เรื่อง “ก้าวอย่าง บนทางเสี่ยง: การพนันในโลกที่กำลังเปลี่ยนไป” ว่ารัฐบาลจีนมีการแก้ไขกฎหมายอาญาห้ามเล่นการพนันนอกพรมแดน ครอบคลุมการพนันในประเทศและการพนันออนไลน์ด้วย ทำให้นักพนันชาวจีนลดลงอย่างชัดเจนในหลายๆประเทศ เช่น กัมพูชา ฟิลิปปินส์ และ เมียนมา¹⁵

นอกจากนี้ ยังปรากฏงานศึกษาของ ยศธร ทวีพลและคณะ เรื่อง “รายได้จากภาษีการพนันของเขตการปกครองพิเศษมาเก๊าแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน” ที่กล่าวว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของมาเก๊ามีความสัมพันธ์กับรายได้จากธุรกิจการพนันและรายรับจากภาษีการพนัน รายได้จากภาษีการพนันเป็นรายได้หลักของรัฐ ซึ่งการลดลงของนักท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากจีนแผ่นดินใหญ่ส่งผลกระทบต่อรายได้จากธุรกิจการพนันและการจัดเก็บภาษีการพนันของรัฐ ทำให้เกิดเป็นความท้าทายของรัฐต่อการหารายได้จากธุรกิจอื่นๆ¹⁶ ซึ่งประเด็นเรื่องรายได้จากภาษีการพนันของมาเก๊านั้นสอดคล้องกับบทความของ อาร์ม ตั้งนิรันดร เรื่อง “จีนกับอุตสาหกรรมการพนัน” ที่กล่าวว่า การระบาดของโควิดผนวกกับนโยบาย

¹³ Samson Tse, Alex C.H. Yu, Fiona Rossen, Chong-Wen Wang, "Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective", The Scientific World Journal, vol. 10, Article ID 940478, 11 pages, 2010. <https://doi.org/10.1100/tsw.2010.167>

¹⁴ ญัฐกร วิทิตานนท์. (ม.ป.ป.). นโยบายต่อต้านการพนันของจีนกับการดิ้นรนของทุนคาสิโนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน . ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). http://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/260/1/1/จีน-คาสิโน-ลุ่มน้ำโขง/

¹⁵ Workpoint Today. (2565) . “คาสิโนเสรี” ผลที่คุ้มค่า หรือ อนาคตที่ต้องเสี่ยง. <https://workpointtoday.com/220228/>

¹⁶ ยศธร ทวีพล, รัสกร โตรัตน์ และนภเรณู สัจจรักษ์ วีระจิตติ . (2018) . รายได้จากภาษีการพนันของเขตการปกครองพิเศษมาเก๊าแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10 (2), 117-132. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_ubu/article/view/233037/161138

การจัดระเบียบสังคมที่เข้มงวดขึ้นของรัฐบาลจีนส่งผลให้รายได้ของรัฐบาลลดลง ซึ่งเป็นความท้าทายของมาเก๊าต่อการมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่การพนันเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับรัฐ

อย่างไรก็ดี จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นการพนันของจีนและภูมิภาคอาเซียนผู้วิจัยพบว่ายังมีช่องว่างอยู่มาก งานศึกษาของจีนที่เป็นภาษาจีนหลายชิ้นถูกจำกัดให้เผยแพร่ได้เฉพาะในประเทศจีน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะไม่ได้พูดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประเทศอื่นๆ ขณะที่งานศึกษาของไทยและต่างประเทศก็ยังมีน้อยและไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์การพนันในจีน ตลอดจนวัฒนธรรมและทัศนคติของชาวจีนต่อการพนัน
- 2) เพื่อศึกษานโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในจีน
- 3) เพื่อศึกษานโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในมาเก๊า
- 4) เพื่อศึกษาผลกระทบของการพนันจีนต่อภูมิภาคอาเซียน

1.4 คำถามการวิจัย

- 1) ประวัติศาสตร์การพนัน ตลอดจนวัฒนธรรมและทัศนคติชาวจีนต่อการพนันเป็นอย่างไร
- 2) นโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพนันในจีนมีอะไรบ้าง
- 3) นโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพนันในมาเก๊ามีอะไรบ้าง
- 4) การพนันของจีนมีผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียนอย่างไรบ้าง

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ อธิบายถึงสาเหตุของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเชิงลึก มีขั้นตอนการศึกษา 2 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การวิจัยเอกสาร (Documentary research) เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ โดยจะรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เช่น งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ บทความวิชาการ วารสาร บทความข่าว ข้อมูลสถิติ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เป็นต้น ข้อมูลทุติยภูมิส่วนนี้จะนำมาใช้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การพนันในจีน ทัศนคติต่อการพนันของจีน นโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของจีนและมาเก๊า ตลอดจนสถานการณ์การพนันในภูมิภาคอาเซียน

(2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านแนวคิด ทศนคติต่อการพนัน ทศนคติของอิทธิพลจีน รวมถึงผลกระทบของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอาเซียน การเก็บข้อมูลส่วนนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วย

- เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว	1 ราย
- ผู้แทนคนไทยที่ทำงานในคาสิโนปอยเปต ประเทศกัมพูชา	1 ราย
- ผู้แทนชุมชน อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว	1 ราย
- นักวิชาการไทย	2 ราย
- เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	1 ราย
- เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดตาก	1 ราย

ทั้งนี้ การสัมภาษณ์ดำเนินการทั้งในรูปแบบบนที่ตั้ง (on site) และรูปแบบออนไลน์ (online) ตามความสมัครใจและความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล

1.6 ประโยชน์จากการวิจัย

- เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สะท้อนให้สังคมเห็นและรู้เท่าทันถึงอิทธิพลจีนในภูมิภาคอาเซียน
- การถอดบทเรียนผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ จะเป็นประโยชน์ต่อไทยในการพิจารณาถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสมในการเปิดเขตการพนันตามกฎหมายในอนาคต
- ผลการศึกษาของโครงการจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศ ตลอดจนนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น
- ผลการศึกษาของโครงการจะช่วยสร้างความตระหนักและเฝ้าระวังต่อการใช้ไทยเป็นฐานการพนันออนไลน์และธุรกิจสีเทาอื่นๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้น ที่ผ่านมามีการจับกุมผู้กระทำความผิดในไทยได้หลายรายโดยผลการจับกุมพบว่ามีนายทุนจีนอยู่เบื้องหลัง

บทที่ 2 ภูมิหลังการพนันในจีน

2.1 การพนันของจีนในเชิงประวัติศาสตร์

2.1.1 ต้นกำเนิดการพนันในจีน

ตามตำนานและบันทึกประวัติศาสตร์ระบุว่า “การพนัน” ถูกคิดค้นขึ้นโดย อุฉา (乌巢) ซึ่งเป็นขุนนางของกษัตริย์เจี๋ยแห่งราชวงศ์เซี่ย (夏桀) อย่างไรก็ตาม การอ้างอิงหลักฐานนี้อาจไม่สอดคล้องกับบริบทความเป็นจริงทั้งหมด เนื่องจากการบันทึกประวัติศาสตร์โบราณนั้นค่อนข้างจะมีอคติและการเติมแต่งเรื่องราวมากมาย ผู้บันทึกมักจะยกเรื่องราวที่สวยงาม คุณความดีความชอบต่าง ๆ ให้กับราชวงศ์หรือกษัตริย์ที่ตนเองพอใจ และมักจะรวบรวมเรื่องร้าย ๆ และความตกต่ำต่าง ๆ ให้กับราชวงศ์หรือกษัตริย์ที่ตนไม่ชอบ และในฐานะที่กษัตริย์เจี๋ย เป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายก่อนราชวงศ์เซี่ยจะล่มสลาย ทำให้เขาถูกขูดตำหนิและครหาในความล้มเหลวหลายประการ และยังถูกให้รับบทตัวร้ายในหน้าประวัติศาสตร์จีนอีกด้วย เช่นนี้แล้ว การระบุว่าขุนนางผู้ชั่วร้ายในรัชกาลกษัตริย์ทรราชย์เป็นผู้ประดิษฐ์คิดค้น “การพนัน” ขึ้น และมอมเมาประชาชนมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ก็จะเป็นเรื่องที่สมเหตุสมผลดี แต่หากพิจารณาจากรูปแบบของการพนันนั้น อาจจะสรุปความได้อีกอย่างหนึ่ง

การพนันในจีนอาจมีวิวัฒนาการมาจากเกมทั่วไป ซึ่งเกมเกิดขึ้นเพื่อความบันเทิงของมนุษย์และสังคม การเล่นเกมจึงเป็นการผ่อนคลายในเวลาว่างเว้นจากการงาน หรือเป็นการฝึกทักษะฝีมือบางประการเพื่อประยุกต์ใช้ในการงานต่าง ๆ ดังนั้นเกมจึงเป็นการละเล่นโดยปกติของมนุษย์ ในขณะที่การพนันมีลักษณะที่มากกว่านั้น กล่าวคือการพนันในนิยามของภาษาจีนจำเป็นจะต้องมีเงินเป็นส่วนประกอบในการเดิมพัน หรืออย่างน้อยที่สุดก็ต้องเป็นทรัพย์สินของบางอย่าง จากลักษณะนี้ทำให้อนุมานได้ว่าเกมน่าจะวิวัฒนาการมาเป็นการพนันในช่วงเวลาที่สังคมมนุษย์เริ่มมีทรัพยากรและสิ่งจำเป็นมั่นคงแล้วในระดับหนึ่ง กล่าวคือ มีทรัพย์สินเหลือมากพอจะไปใช้ในการเล่นเกม (การพนัน) ซึ่งอาจจะเป็นเวลาของสังคมทาสในสมัยโบราณ ซึ่งแนวคิดของการเล่นพนันคือการเสี่ยงโชคเพื่อหวังทรัพย์สิน เป็นการได้ผลตอบแทนโดยไม่ต้องลงแรงทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของเจ้านายที่เป็นเจ้าของทาสและใช้ทาสทำงานแทนตนเอง โดยที่ตนเองได้ผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงแรง

ตามข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จีน¹⁷ ระบุว่าสังคมทาสของจีนโบราณครอบคลุมช่วงเวลาของราชวงศ์เซี่ยถึงยุควินชิว (夏朝—春秋时期) คือช่วง 2,100-476 ปีก่อนคริสต์ศักราช ดังนั้นหากการพนันวิวัฒนาการขึ้นในช่วงสังคมทาสของจีนโบราณ และสังคมทาสของจีนก็ครอบคลุมยุคสมัยของราชวงศ์เซี่ยด้วย การกล่าวตามชนบว่าอุเฉาเป็นคนสร้างการพนัน ก็อาจมีความสมเหตุสมผลในเรื่องของช่วงเวลาและยุคสมัยอยู่บ้าง แต่อาจจะไม่ใช่ผลงานของอุเฉาเพียงคนเดียว แต่เป็นการวิวัฒนาการของสังคมที่ยกระดับขึ้นตามกำลังการผลิตและเทคโนโลยีที่พัฒนามากขึ้นนั่นเอง¹⁸ ทั้งนี้การพนันอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับชุดความเชื่อโบราณของจีนในเรื่องของการทำนายดวงชะตาต่าง ๆ ดังที่ปรากฏในอักษรกระดูกกระดองเต่า ดัง

ภาพที่ 1 อักษรกระดูกกระดองเต่าทำนายการจับช้างในสมัยโบราณ¹⁹

(ที่มาจาก : Souhu https://www.sohu.com/a/482989002_260616)

จากภาพเป็นการทำนายการจับช้างในสมัยราชวงศ์ซาง (商) ความว่า “เมื่อคืนมีฝนตก วันนี้จะได้ช้างหรือ” ซึ่งการทำนายเหล่านี้มักใช้วิธีการจารึกอักษรลงบนกระดูกสัตว์หรือกระดองเต่า แล้วนำไปเผาไฟ เมื่อกระดูกถูกเผาจนเกิดรอยแตก ก็จะพิจารณาผลคำทำนายผ่านลักษณะของรอยแตกบนกระดูกเหล่านั้น การทำนายเหล่านี้เป็นความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติที่มนุษย์โบราณไม่สามารถอธิบายได้ และเชื่อว่าผลของคำทำนายที่ได้เป็นการชี้แนะจากทวยเทพ ทั้งนี้แนวคิดการเชื่อในสิ่งลี้ลับซึ่งนำไปสู่การดลบันดาลพลังและมอบโชคชะตานั่น เป็นแนวคิดที่ผูกมากับการพนันด้วยเช่นกัน ด้วยว่าการพนันก็เปรียบเหมือนการเสี่ยงดวงชะตา ผลการพนันอาจจะแพ้หรือชนะก็ได้ ดังนั้นการพนันจึงตั้งอยู่บนแนวคิดเดียวกันกับการทำนายเหล่านี้ และผูกพันอยู่กับสังคมจีนในระดับความเชื่อของประชาชนเลยทีเดียว

¹⁷ 于卫亚.(2005). 奴隶社会——夏、商、西周、春秋. 中央政府门户网站. http://www.gov.cn/test/2005-06/24/content_9260.htm

¹⁸ 戈春源.(1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社. 上海, 3

¹⁹ 搜狐.(2021). 人象之间：中国古人与大象的“相爱相杀”. https://www.sohu.com/a/482989002_260616

สรุปได้ว่าการพนันในจีนมีต้นกำเนิดในช่วงสังคมของจีนโบราณ และมีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงสาธารณรัฐประชาชนจีนในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการพนันจีนในยุคแรกเริ่มกับการพนันจีนในปัจจุบันก็มีความแตกต่างกันมากพอสมควร จากการศึกษาอธิบายอักขรานุกรม คำศัพท์และบันทึกทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก พบว่า การพนันนั้นอยู่คู่กับอารยธรรมจีนมาทุกยุคทุกสมัย แม้แต่ในช่วงเวลาที่รัฐบาลกลางประกาศห้ามเล่นการพนันอย่างจริงจัง²⁰ จึงอาจเรียกได้ว่าการพนันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจีนอย่างแนบแน่น โดยสามารถสรุปภาพรวมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การพนันในจีนได้ ดังนี้

2.1.2 ประวัติศาสตร์การพนันจีนในแต่ละยุคสมัย

(1) การพนันยุคต้น “การพนันในฐานะกิจกรรมของชนชั้นสูง”

การพนันในจีนสันนิษฐานว่าเกิดขึ้นครั้งแรกในราชวงศ์เซี่ย ในรูปแบบของเกมกระดานที่เรียกว่า “ลิวโป” (六博) ซึ่งเป็นเกมกลยุทธ์ที่ใช้ฝึกทักษะและไหวพริบ กล่าวคือเป็นเกมใช้สมองซึ่งเดินตัวหมากตามการทอยลูกเต๋า (ซึ่งมีหลายลักษณะ ตั้งแต่แผ่นไม้ 2 หน้า แผ่นไม้ 5 หน้า ลูกเต๋า 18 หน้าและลูกเต๋า 14 หน้า) เพื่อเล่น ทั้งนี้เริ่มมีการวางเงินเดิมพันลงในการละเล่นเพื่อสร้างความเร้าใจที่มากขึ้น ทำให้เกมกลยุทธ์กลายเป็นลักษณะของการพนันในยุคแรกๆ ซึ่งเกมลิวโปนั้นแรกเริ่มเป็นที่นิยมในสังคมของชนชั้นสูง ได้แก่พวกเชื้อพระวงศ์และขุนนาง และบรรดาปราชญ์ทั้งหลาย อย่างไรก็ตามเกมลิวโปก็เริ่มได้รับความนิยมในกลุ่มประชาชนคนทั่วไปมากขึ้นในยุคต่อๆ มาของจีน โดยเฉพาะในช่วงราชวงศ์ฉินถึงราชวงศ์ฮั่น (秦汉) คือช่วง 220 ปีก่อนคริสตศักราชจนถึงราว ค.ศ.220 การเล่นลิวโปเป็นที่นิยมในสังคมจีนมาก จนนักประวัติศาสตร์ในยุคโบราณอย่างซือหม่าเชียน (司马迁) ได้มีการบันทึกถึงพฤติกรรมคนในสังคมว่า “ตีไก่แข่งสุนัข เล่นลิวโปเหยียบลูกหนัง” ²¹ (斗鸡走狗，六博蹋鞠) ซึ่งปรากฏในบันทึกประวัติศาสตร์สี่อจี บรรพชุนฉินเหลี่ย 《史记·苏秦列传》 ²²

²⁰ Liu Xi, "The Legalization of Casino Gambling in Mainland China" (2012). UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones. 1369. <http://dx.doi.org/10.34917/3267641>

²¹ เป็นการบรรยายกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนในเมือง ที่มีการละเล่นมากมาย กิจกรรมบางอย่างมีลักษณะเหมาะแก่การวางเดิมพันและอาจนับเป็นการพนันได้เช่นกัน เช่น การตีไก่และการแข่งสุนัข (หมายถึงเอาสุนัขมาวิ่งแข่งกัน) และเหยียบลูกหนัง (หมายถึงการเตะลูกบอลหนัง)

²² 中国文物报. 掷采行棋的六博.

<https://web.archive.org/web/20050330101814/http://heritage.news.tom.com/Archive/2001/8/22-1574.html>

การพนันยุคต้นนั้นเป็นการพนันของชนชั้นสูงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจตามที่ได้ยกตัวอย่างไว้แล้วข้างต้น ว่าการพนันเกี่ยวเนื่องกับระบบสังคมทาส ผู้เล่นพนันมีแนวคิดตั้งอยู่บนฐานของการได้รับประโยชน์โดยไม่ต้องลงแรงด้วยตนเอง ซึ่งมักเป็นกลุ่มเจ้านายที่ปกครองทาสจำนวนมากให้ทำงานให้ และบรรดาผู้เล่นพนันก็จำเป็นจะต้องมีทรัพย์สินเหลือมากพอที่จะนำมาใช้ในการเล่นสนุกและเสี่ยงโชคกับการพนัน อย่างน้อยที่สุดผู้เล่นในยุคนั้นจะต้องมั่นใจว่าถึงแม้ตนจะแพ้ในเกมการพนันและเสียเงินเดิมพันไปบ้าง แต่ก็ยังมีทรัพย์สินเหลือมากพอที่จะดำรงชีวิตต่อไปได้โดยไม่มีปัญหา ประกอบกับต้นทางของการพนันคือเกมลับสมองที่ต้องฝึกทักษะ ไหวพริบควบคู่ไปกับดวงชะตาในการทอยลูกเต๋าหรือเสี่ยงโชคต่างๆ ด้วยปัจจัยเหล่านี้จึงชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า การพนันเป็นกิจกรรมของชนชั้นสูง ที่มีแนวคิดของการเป็นนายปกครองทาส รับประโยชน์ที่ตนไม่ได้ลงแรง และต้องมีทรัพย์สินเหลือกินเหลือใช้พอประมาณ และเป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษาในระดับที่สามารถเล่นเกมกระดานที่ต้องใช้ไหวพริบอย่างลือลือได้ การพนันจึงจำกัดวงอยู่เฉพาะกลุ่มคนชั้นสูงเท่านั้น

ต่อมาสถานะของการพนันก็เริ่มขยายตัวขึ้นพร้อมกับสังคม เทคโนโลยีและเศรษฐกิจที่ขยายตัวขึ้น ชนชั้นในสังคมวิวัฒนาการมากขึ้นตามยุคสมัย จากสมัยราชวงศ์เซี่ยและราชวงศ์ซางที่เป็นสังคมแบบทาส ก็เริ่มมีชนชั้นกลางปรากฏมากขึ้นในช่วงราชวงศ์โจวที่มีระบบศักดินายุคแรกเริ่มปรากฏขึ้นในระบบการปกครองของราชวงศ์ ซึ่งเป็นการแต่งตั้งพระญาติของกษัตริย์ให้กระจายกันไปปกครองหัวเมืองต่างๆ ระบบชนชั้นสูงที่แต่เดิมรวมศูนย์อยู่เพียงเมืองหลวง ก็เริ่มมีการกระจายตัวของชนชั้นสูง มีกษัตริย์ในเมืองหลวง และมีเจ้าผู้ครองนครรัฐต่างๆ จำนวนผู้นิยมชมชอบการเล่นพนันจึงเริ่มเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้น ประชาชนสามารถประกอบอาชีพต่างๆ ได้มากขึ้นกว่ายุคโบราณ ที่ทำได้เพียงหาของป่าล่าสัตว์ เกษตรกรรมเล็กน้อยและการขายแรงงานเป็นทาส ก็เริ่มมีอาชีพผู้ผลิตมากขึ้น และเมื่อผลผลิตมีมากขึ้นก็เริ่มมีเหลือเพื่อที่จะขายหรือแลกเปลี่ยน ซึ่งก่อให้เกิดอาชีพค้าขายตามมา แต่สิ่งที่ตามมากับทรัพยากรที่เหลือเพื่อก็คือการใช้ทรัพย์สินเหล่านั้นในเกม เป็นเดิมพันเล็กๆ เพื่อเพิ่มความน่าตื่นเต้นในเกม เกมจึงเริ่มกลายเป็นการพนันมากขึ้น การพนันก็ขยายตัวจากวงชนชั้นสูงมาสู่ประชาชนคนธรรมดามากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การแพร่กระจายของการพนันในสังคมจีน และเข้าสู่ยุคกลางแห่งการพนันของจีน “การพนันในฐานะเครื่องจรรโลงใจของประชาชน”

(2) การพนันยุคกลาง “การพนันในฐานะเครื่องจรรโลงใจของประชาชน”

การพนันยุคกลาง เริ่มขึ้นเมื่อการพนันได้แพร่หลายออกจากวงสังคมชนชั้นสูงขนาดเล็ก มาสู่วงสังคมประชาชนทั่วไปในสังคมจีน ซึ่งตามบันทึกประวัติศาสตร์พบว่าเริ่มมีการบันทึกการเล่นพนันของประชาชนคนทั่วไปเพิ่มมากขึ้น ในช่วงยุคชุนชิวถึงยุคจ้านกั๋ว (春秋—战国) คือช่วง 771-221 ปีก่อนคริสต์ศักราช และเริ่มแพร่หลายมากขึ้นในช่วงราชวงศ์ฉินถึงราชวงศ์ฮั่น มีหลักฐานการกล่าวถึงการพนันในเอกสารร่วมสมัยและ

เอกสารบันทึกประวัติศาสตร์ในยุคหลังมากมาย ว่าการเล่นพนันเป็นกิจกรรมโดยทั่วไปของชุมชนชนทั้งหลาย และมีการพนันหลากหลายชนิด ตั้งแต่เกมกลยุทธ์ดั้งเดิมอย่างลิ่วป้อ และกิจกรรมอื่นๆ เช่นตีไก่ แข่งวิ่งสุนัข เตะลูกบอลหนัง ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น นอกจากนี้ก็มีนักปรัชญาสำนักขง (儒) ที่ให้ความสำคัญในการสอนว่า “การเล่นพนันเป็นพฤติกรรมที่อกตัญญู” โดยมีใจความว่า “เล่นพนัน รักการร่ำสุรา ไม่สนใจการดูแลบิดามารดา เป็นการอกตัญญูอย่างที่สอง” (博弈好饮酒，不顾父母之养，二不孝也)²³ สะท้อนภาพสังคมในช่วงยุคจ้านกั๋วให้เห็นได้โดยคร่าวว่า การเล่นได้แพร่กระจายเข้าสู่สังคมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และมีประชาชน (คาดว่าจำนวนไม่น้อย) เสพติดการพนันจนไม่สนใจจะดูแลบิดามารดา หรืออาจถึงขั้นที่ว่าเสพติดการพนันจนไม่สามารถเลี้ยงดูบิดามารดาได้ เนื่องจากนำทรัพย์สินและเวลาไปลงกับการพนันจนสิ้นเนื้อประดาตัว การปรากฏว่ามีการกล่าวถึง “การเล่นพนัน” ในงานเขียนเชิงปรัชญาสอนสังคม จึงเป็นมาตรวัดถึงขอบเขตของการพนันที่แพร่หลายในทุกชนชั้นในทุกระดับของสังคม ซึ่งเป็นการขยายตัวอย่างมากจากการพนันในยุคต้นที่อยู่ในวงของชนชั้นสูง ซึ่งการขยายตัวของการเล่นพนันนี้ยังพบหลักฐานได้ในเอกสารอีกมาย

หนึ่งในเอกสารที่พบว่ามีกล่าวถึงการพนันมากที่สุด คือกฎหมายที่ออกโดยราชสำนักในแต่ละยุคสมัย ซึ่งมีนโยบายในการปราบปรามและห้ามเล่นการพนันมาโดยตลอด เช่น คัมภีร์ฝ่าจิง 《法经》ของ รัฐเว่ย (魏国) ในสมัยจ้านกั๋ว มีการระบุโทษสำหรับผู้ที่เล่นการพนัน ซึ่งสรุปความได้ว่า “ผู้เล่นพนันมีโทษปรับเงิน 3 หน่วย หากเป็นองครักษ์ทนายทให้รับโทษโบยตี หากยังไม่สำนึกและยังเล่นพนันต่อไปอีก ให้โบยหนักขึ้น หากยังดื้อดึงให้ถอดจากตำแหน่ง” (博戏罚金三币；太子博戏则笞，不止，则特笞，不止，则更立。) ²⁴ การระบุโทษสำหรับการเล่นพนันมีมาทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่สมัยจ้านกั๋ว เรื่อยมาจนถึงยุคปัจจุบัน โดยพอจะยกตัวอย่างอธิบายได้พอสังเขป ดังนี้

²³ ปรากฏในคัมภีร์เมิ่งจื่อ 《孟子》บรรพพหุสิทธิ์ฉบับหลัง 《离娄章句下》 มีสาระสำคัญในการสอน “สิ่งอกตัญญู 5 ประการ” ได้แก่ การไม่เลี้ยงดูบิดามารดา การรักการพนันและร่ำสุรา การโลภในทรัพย์สินและสนใจแต่ภรรยา การหลงในแสงสีเรณรมยในโลกีย์และการก้าวร้าวชอบทะเลาะวิวาท เข้าถึงจาก <https://ctext.org/si-shu-zhang-ju-ji-zhu/li-lou-zhang-ju-xia/zhs>

²⁴ 戈春源 .(1993). 赌博史.中国社会民俗史丛书.上海文艺出版社.上海,211

กฎการลงโทษผู้เล่นพนันในช่วงยุคราชวงศ์ฉินถึงราชวงศ์ฮั่น

- ราชวงศ์ฉิน ให้ลงโทษผู้เล่นพนัน โทษเบาให้สักรอยบนหน้า โทษหนักให้เอาไม้ตีกัน
- ราชวงศ์ฮั่น มีการลงโทษโดยการยึดตำแหน่งรัชทายาทและขุนนาง หากพบว่ามีการเล่นพนันจนก่อให้เกิดผลกระทบกับการปกครองบ้านเมือง นอกจากนี้ยังมีโทษให้ถูกเกณฑ์ไปใช้แรงงานอีกด้วย

กฎการลงโทษการเล่นพนันในยุคนี้มีลักษณะเป็นกฎที่ไม่ตายตัวนัก และโทษบางอย่างดูไม่สมเหตุสมผลกับความผิดที่ถูกตัดสิน เช่นโทษเบาให้สักรอยบนหน้า แต่โทษหนักกลับให้เป็นการตีกันแทน ซึ่งเป็นลักษณะของการเริ่มวางกฎเกณฑ์ในยุคแรกที่ยังไม่มีหลักการและความสมเหตุสมผลมากนัก เป็นการตั้งกฎเพื่อให้คนกลัว แต่กฎจะเน้นหนักกับบรรดาคนชั้นสูง ขุนนาง เจ้าเมืองและองค์รัชทายาท ที่มีรายละเอียดในการทำโทษที่หนักกว่าอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้การพนันจะแพร่หลายในสังคมจีนแล้ว แต่การพนันในระดับชาวบ้านยังไม่ได้มีสาระสำคัญมากพอที่จะทำให้เกิดปัญหาในระดับรัฐได้ ปัญหาจะเกิดจากบรรดาผู้นำ เจ้าเมือง ขุนนางทั้งหลายที่ติดการพนันจนก่อให้เกิดปัญหาในการปกครองดูแลบ้านเมืองมากกว่า กฎและการลงโทษจึงนำเสนอออกมาในรูปแบบนี้เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การลงโทษในยุคต่อๆ มาจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจง รวมถึงมีเป้าหมายในการใช้งานกับประชาชนมากขึ้น

กฎการลงโทษผู้เล่นพนันในช่วงยุคราชวงศ์ถังถึงราชวงศ์หมิง

- ราชวงศ์ถัง มีการระบุแยกประเภทของการลงโทษอย่างชัดเจน ตามที่ระบุในกฎหมายของราชวงศ์ 《唐律》 โดยจำแนกความผิดออกอย่างละเอียด เช่น ผู้เล่นพนันด้วยอาหารและเครื่องดื่มไม่มีโทษ ผู้เล่นพนันขนาดเล็ก (เงินเดิมพันไม่เกินผ้า 5 ม้วน) ทั้งผู้ที่เล่นชนะและแพ้มีโทษโบย 100 ไม้ ผู้เล่นพนันขนาดใหญ่ (เงินเดิมพันเกินผ้า 5 ม้วน) ให้มีโทษเดียวกับลักขโมยเกณฑ์แรงงาน 1 ปี เจ้าของบ่อน ผู้สนับสนุนและผู้ชักชวน หากไม่มีส่วนได้เสีย รับโทษโบย 100 ไม้ หากมีส่วนได้เสียให้เกณฑ์แรงงานตามจำนวนเงินที่ได้รับจากการพนัน
- ราชวงศ์ซ่ง ภาพรวมค่อนข้างคล้ายกับราชวงศ์ถัง แต่มีรายละเอียดในบางเมืองที่มีโทษที่รุนแรงกว่าอย่างมาก ในหนังสือพงศาวดารราชวงศ์ซ่ง 《宋史》 บรรพซ่งไท่จง 《太宗本纪》²⁵ มีการระบุว่าจักรพรรดิซ่งไท่จง มีราชโองการในเมืองไคเฟิง (开封) เมืองหลวงในขณะนั้นว่า

²⁵ เข้าถึงจาก <https://ctext.org/wiki.pl?if=gb&res=844013>

“ผู้เล่นซูฟู่²⁶ (樗蒲) ในเมือง ให้ศาลโคเฟิงจับกุม ทำผิดให้โทษประหาร” (京城樗蒲者，开封府捕之，犯者斩！)

- ราชวงศ์หยวน ก็มีกฎหมายห้ามการเล่นพนันที่เข้มงวดเช่นกัน ในหนังสือพงศาวดารราชวงศ์หยวน 《元史》 บรรพหยวนชื่อจู่ 《世祖纪》²⁷ มีการระบุว่า “ห้ามประชาชนเล่นพนันผู้ฝ่าฝืน ให้เนรเทศไปแดนเหนือ²⁸” (禁民间赌博，犯者流之北地) นอกจากนี้ยังมีการระบุบทลงโทษอื่นๆ อีก เช่น ผู้เล่นพนันด้วยเงินหรือสิ่งของให้โบย 77 ไม้ และตัดสิทธิ์ในการรับราชการ หากรับราชการอยู่แล้วให้ยึดตำแหน่ง เจ้าของบ่อนมีโทษเดียวกัน หากทำผิดซ้ำให้เกณฑ์แรงงาน 1 ปี
- ราชวงศ์หมิง มีกฎหมายการต่อต้านการพนันที่เข้มงวด และมีบทลงโทษที่รุนแรง ยกตัวอย่างเช่น ในสมัยจักรพรรดิหงอู่ (洪武帝) หรือจูหยวนจาง (朱元璋) จักรพรรดิคนแรกในราชวงศ์หมิงได้สร้างที่แห่งหนึ่งที่มีชื่อว่า ชื่อว่า เซียวเหยาโหลว (逍遥楼) หมายถึง “บ้านที่ปลอดภัยไร้กังวล” เพื่อใช้ลงโทษผู้ที่จับได้ว่าเล่นพนัน ซึ่งภายในอาคารจะสามารถเล่นพนันได้อย่างเสรี หากแต่ไม่มีน้ำและอาหารให้ ดังนั้น บ่อยครั้งที่นักพนันจะเสียชีวิตจากการขาดน้ำและอาหาร และอีกจำนวนหนึ่งถูกปล่อยออก หากสัญญาว่าจะไม่เล่นพนันอีก เห็นได้ว่า ชื่อสถานที่แห่งนี้ค่อนข้างที่จะย้อนแย้งกับบทลงโทษที่เกิดขึ้น²⁹ นอกจากนี้มี กฎหมายอาญาในราชวงศ์หมิง กล่าวถึงการลงโทษนักพนันด้วยการโบย 80 ไม้และยึดเงินพนันที่ได้มาทั้งหมด และตัดมือผู้กระทำความผิดอีกด้วย ซึ่งมีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบการเช่นกัน

กฎหมายในยุคราชวงศ์ถึงถึงราชวงศ์หมิงเริ่มสะท้อนให้เห็นว่าการพนันแพร่กระจายในสังคมจีนในทุกภาคส่วน และส่งผลกระทบกับประชาชนจำนวนมาก ในระดับที่ทางการมองว่าจำเป็นต้องมีบทลงโทษที่

²⁶ ซูฟู่ (樗蒲) เป็นเกมการละเล่นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นมาแทนที่ลั่วป้อ เริ่มปรากฏตั้งแต่สมัยซุนชิว แต่เพิ่งเริ่มแพร่หลายในช่วงราชวงศ์เหนือใต้ ซึ่งเป็นเกมที่ใช้ไพ่หรือน้อยกว่าลั่วป้อ และขึ้นอยู่กับการเสี่ยงดวงมากกว่า Li William Wai Lim, Chiu Amy Sau Lam, and Chan Chi Chuen, The Psychology of Chinese Gambling: A Cultural and Historical Perspective, Springer, 2018, P.14.

²⁷ เข้าถึงจาก <https://ctext.org/wiki.pl?if=gb&res=434890&remap=gb>

²⁸ แดนเหนือน่าจะหมายถึงพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนในปัจจุบัน บริเวณมณฑลเฮยหลงเจียงซึ่งมีอากาศหนาวเย็นจัด ยากต่อการอยู่อาศัย

²⁹ 一直不变的真心是你. (2018). 朱元璋老婆为赌徒建了一座“逍遥楼”，赌徒享受以后说：我要戒赌.

http://k.sina.com.cn/article_6421291121_17ebd207100100cmat.html?cre=tianyi&mod=pcpager_focus&loc=5&r=9&doct=0&rfunc=100&tj=none&tr=9#/

เฉพาะเจาะจงจำแนกตามผู้เล่น จำนวนการเดิมพัน และผู้ประกอบการรวมไปถึงผู้สนับสนุนอีกด้วย และ บทลงโทษก็รุนแรงมากขึ้นในระดับที่ตัดสินสิทธิ์ในการรับราชการ ปลดออกจากตำแหน่ง เกณฑ์แรงงาน โบนัส ยึด ทรัพย์สิน ให้ลดอาหาร เนรเทศไปแดนกันดาร และแม้แต่ประหารชีวิต ซึ่งสะท้อนภาพความรุนแรงของการเล่น พนันที่อาจสร้างความเสียหายให้กับครัวเรือนและสังคม (และอาจกระทบถึงระดับรัฐ) กฎหมายที่ปรากฏจึงมี ความเข้มงวดและมีรายละเอียดที่มากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็มีช่องโหว่พอสมควรสำหรับบรรดานักพนัน ใน ประเด็นที่ว่าหากพนันด้วยอาหารหรือเครื่องดื่ม ไม่ถือว่าเป็นการพนัน

จากรายละเอียดที่ปรากฏทั้งในเอกสารเชิงปรัชญาโบราณ และข้อกฎหมายและบทลงโทษต่างๆ ทำให้ เห็นภาพสะท้อนของยุคกลางแห่งการพนันของจีน ซึ่งเป็นยุคที่การพนันได้แพร่กระจายในสังคมจีนอย่าง กว้างขวาง และแทรกซึมอยู่ในทุกภาคส่วน เรียกได้ว่าในระดับครัวเรือนเลยทีเดียว นอกจากเอกสารที่สืบทราบ ได้แล้ว เกมการพนันก็มีวิวัฒนาการให้ง่ายขึ้น ใช้ไพ่หรือลูกเต๋ามากขึ้น และให้วิธีการเล่นขึ้นอยู่กับการ เสี่ยงโชคมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าการพนันกลายเป็นกิจกรรมของชาวบ้าน มากกว่าจะเป็นกิจกรรมของชน ชั้นสูงและผู้มีการศึกษาเพียงกลุ่มเล็กๆ และการติดการพนันของประชาชนเหล่านี้ค่อนข้างรุนแรงและลึกซึ้ง มากขึ้นเรื่อยๆ ตามยุคสมัย จะเห็นได้ว่าสมัยราชวงศ์ฉินและฮั่น บทลงโทษจะยังไม่มี ความรุนแรงและไม่ค่อยมี ระบบเท่าใดนัก เน้นการขู่ให้กลัวด้วยการโบยตี และยึดทรัพย์สินหรือตำแหน่งเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่สมัยราชวงศ์ ถังเป็นต้นมา บทลงโทษจะเริ่มมีระบบ เริ่มแบ่งประเภทของผู้เล่น ตามจำนวนเงินเดิมพัน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามการได้หรือไม่ได้รับผลกำไรจากการพนัน และความรุนแรงในการลงโทษก็เริ่มรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จากการโบย ตี เลื่อนขึ้นเป็นการเกณฑ์แรงงาน และรุนแรงถึงขั้นประหารชีวิตก็มีเช่นกัน

การพนันฝังรากลึกในสังคมจีนในยุคกลางนี้ ซึ่งมีที่มาจากต้นเหตุที่หลากหลาย เมื่อต้นเหตุ จำนวนมากหลอมรวมกันก็ทำให้การพนันยิ่งฝังรากลึกลงในสังคมจีนมากยิ่งขึ้น ปัจจัยหนึ่งคือความลำบากใน สังคมจีน ตลอดช่วงประวัติศาสตร์อันยาวนานของจีน มียุคสมัยที่มีสงครามและการสู้รบแย่งชิงอำนาจและพื้นที่ กันเป็นจำนวนมาก ในช่วงเวลาดังกล่าว ประชาชน (พลทหาร) ก็เล่นเกม (พนัน) กันเพื่อหลีกเลี่ยงความวุ่นวาย และความไม่มั่นคงของสังคม รวมถึงทางการก็สนับสนุนการละเล่นเล็กน้อยเหล่านี้ ดังในสมัยสงครามระหว่างฉู่ ป้าหวงหรือฉ้อป้าอ่องกับหลิวปัง (楚霸王与刘邦) ที่ปรึกษาของหลิวปัง ชื่อหานซิน (韩信) ได้คิดค้นเกม การเดิมพันเกมเต๋าลูกหนึ่ง ให้กับทหารได้เล่นกันเพื่อคลายเครียดจากการสู้รบและจากการจากบ้านมาไกล โดย มีการวางเงินเดิมพันเล็กน้อยในเกมการเตะบอลนั้น ซึ่งการหลีกเลี่ยงปัญหาความวุ่นวายในชีวิตจริงและในสังคม โดยการไปสนุกสนานอยู่ในเกมการพนัน และคาดหวังกับโอกาสอันน้อยนิดที่จะได้ลืมตาอ้าปาก เป็นเศรษฐกิจ ข้ามคืนก็ช่วยให้คลายเครียดได้ดี แต่อย่างไรก็ตามการพนันกลับไม่ได้สูญหายไปเมื่อสังคมจีนอยู่ในความสงบ เจริญรุ่งเรืองและปราศจากสงคราม การพนันกลับยิ่งรุนแรงมากขึ้น และถึงแม้จะมีกฎหมายที่ห้ามเล่นพนันที่มี

บทลงโทษอันรุนแรง แต่คนจำนวนมากก็ยังอยากจะเล่นพนัน เพราะแม้แต่จักรพรรดิบางพระองค์ก็ยังเป็นนักพนันเองเสียด้วย ดังนั้นสังคมจีนจึงมีการพนันเกี่ยวพันอยู่เสมอไม่ว่าในยุคสมัยใด ไม่ว่าสังคมจะสงบสุขหรือวุ่นวายด้วยภัยสงคราม ประชาชนจีนจะอยู่ในสถานะ “มีการพนันเป็นเครื่องจรรโลงใจ” โดยนิยามได้ว่า “ยามทุกข์เราเล่นพนันแก้เครียด ยามสุขเขาก็เล่นพนันเพื่อความสนุก” ซึ่งประเด็นนี้เกี่ยวเนื่องกับทัศนคติของคนจีนต่อการพนันโดยตรง ซึ่งจะอภิปรายต่อไป

(3) การพนันยุคใกล้ “การพนันถูกกฎหมายโดยรัฐบาล”

ช่วงยุคใกล้ของการพนันเป็นอีกช่วงหนึ่งที่มีการพนันในจีนพนันไปอีกชั้น คือยุคที่การพนันได้รับการยอมรับว่าถูกกฎหมายในจีน ทั้งนี้การพนันถูกกฎหมายในจีนเริ่มต้นในช่วงราชวงศ์ชิง (清) ซึ่งเป็นราชวงศ์สุดท้ายที่ปกครองจีนด้วยระบอบจักรพรรดิ ทั้งนี้ในช่วงต้นราชวงศ์ยังคงมีกฎหมายห้ามการเล่นพนันอยู่เช่นกัน ทั้งยังเป็นกฎหมายที่เข้มงวดมากที่สุดทีเดียว อย่างไรก็ตามสถานการณ์ของรัฐบาลราชวงศ์ชิงได้เปลี่ยนไปเมื่อเผชิญกับการรุกรานจากต่างชาติ จีนเริ่มเข้าสู่ช่วงตกต่ำอย่างมากในประวัติศาสตร์ รัฐบาลราชวงศ์ชิงต้องสูญเสียเงินทุนจำนวนมากไปกับการจัดการและบริหารประเทศ เพราะมีกลุ่มประชาชนเริ่มก่อกบฏขึ้นมากมาย ทั้งยังมีสงครามจากภายนอก คือสงครามฝิ่น 2 ครั้ง ซึ่งจีนได้พ่ายแพ้ให้กับต่างชาติและต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามอีกจำนวนมาก รัฐบาลราชวงศ์ชิงมาถึงจุดวิกฤตที่ต้องหาทางรักษาความมั่นคงของรัฐให้คงอยู่ต่อไปได้ ทางเลือกจึงเป็นการต้องเก็บภาษีให้มากขึ้นเพื่อเพียงพอกับค่าใช้จ่าย และยังต้องสนับสนุน “ขบวนการการทำให้เป็นตะวันตก” (Westernization movement) (洋务运动) ซึ่งเป็นการที่รัฐบาลชิงพยายามปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยและทำให้กองทัพเป็นเข้มแข็งทัดเทียมต่างชาติ จึงนำมาสู่การเก็บภาษีจากการพนันที่ถูกกฎหมาย โดยเริ่มจากมณฑลกวางตุ้งซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงด้านการพนันผิดกฎหมาย โดยในปี ค.ศ. 1885 จางจื่อต้ง (张之洞) อุปราชแห่งมณฑลกวางตุ้งและกวางสีได้เสนอให้จัดเก็บภาษีการเล่นเกมโดยทำให้การพนันถูกกฎหมายในกวางตุ้ง ต่อมาได้บังคับใช้กฎหมายที่คล้ายกันในหูเป่ย์ เพื่อระดมเงินเป็นจำนวนมากในการซื้อปืนใหญ่และเรือรบต่างประเทศ

นอกจากการเปิดให้มีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษีแล้ว ทางรัฐบาลชิงยังมีการออกลอตเตอรี่รัฐบาลอีกด้วย โดยการออกลอตเตอรี่รัฐบาลเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1901 รัฐบาลชิงได้ออกลอตเตอรี่ในกวางตุ้ง หูเป่ย์ และเจ้อเจียงโดยอ้างว่าเป็นการระดมทุนเพื่อการกุศล โดยเมืองต่างๆ เช่น เซี่ยงไฮ้ กว่างโจวหรือฮกเก้ง หางโจว และอู๋ฮั่น กลายเป็นศูนย์การออกลอตเตอรี่ และ 3 ปีต่อมา รัฐบาลชิงออกลอตเตอรี่ในมณฑลฝูเจี้ยน เหอหนาน เสฉวน และเหลียวหนิง ภายใต้สโลแกนของ “การส่งเสริมนโยบายใหม่และฟื้นฟูเศรษฐกิจ” แต่ความเป็นจริงแล้ว ภาษีที่เก็บส่วนใหญ่นั้นนำไปชดเชยค่าเสียหายจากสงครามและใช้จ่าย

ประจำวันของแต่ละมณฑล ทำให้การกุศลหรือการพัฒนาไม่ จนกระทั่ง 1 ปีก่อนการสิ้นสุดของราชวงศ์ชิง ค.ศ. 1910 การออกลอตเตอรี่ถูกสั่งห้ามและจบลงในที่สุด³⁰

สำหรับการพนันในช่วงยุคสาธารณรัฐจีนนั้น พบว่ามีข้อมูลของกฎหมายห้ามเล่นการพนันจำนวนมาก แต่จากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กลับสะท้อนว่าการพนันในจีนไม่ได้สูญหายไป แต่กลับกระจายตัวอยู่ในมุมมืดของสังคมและส่งผลกระทบอย่างมากมาโดยตลอด

เนื่องจากในช่วงสุดท้ายของการปฏิวัติการปกครอง คณะปฏิวัติของซุนยัตเซ็นได้ทำการเจรจากับ นายทหารของรัฐบาลราชวงศ์ชิง ซึ่งก็คือหยวนซื่อไช้ ให้ร่วมมือกับคณะปฏิวัติ หยวนซื่อไช้ซึ่งในขณะนั้นคุมกองกำลังทหารชุดสุดท้ายของราชวงศ์ชิง ซึ่งกองทัพส่วนมากของราชวงศ์สูญเสียไปกับสงครามฝิ่นและการปราบกบฏและกลุ่มต่อต้านหลายครั้ง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับคณะปฏิวัติได้อีก ราชวงศ์ชิงจึงยอมแพ้ให้กับคณะปฏิวัติและหยวนซื่อไช้ ซึ่งต่อมาหยวนซื่อไช้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ตกลงกันไว้กับคณะปฏิวัติ คือเขาได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีชั่วคราวต่อจากซุนยัตเซ็น และเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐจีนในที่สุด แต่หยวนซื่อไช้กลับทรยศแนวคิดประชาธิปไตย และพยายามจะรื้อฟื้นระบอบศักดินากลับมาโดยพยายามตั้งตนเป็นจักรพรรดิ ทำให้ได้รับการต่อต้านจากหลายฝ่ายเป็นอย่างมาก ในท้ายที่สุดหยวนซื่อไช้ก็พ่ายแพ้ ต่อมาเมื่อเขาเสียชีวิต บรรดาขุนศึกทั้งหลายที่เคยอยู่ใต้บังคับบัญชา ก็มองเห็นโอกาสในการเป็นใหญ่ ต่างก็กระจายตัวออกจากอำนาจกลางของรัฐบาลและพยายามตั้งตนเป็นใหญ่ในเขตพื้นที่ของตนเองดูแล

ภายใต้การปกครองของขุนศึกเหล่านี้ ที่การพนันกลับเข้ามาในสังคมอย่างเปิดเผย โดยขุนศึกเหล่านี้เปิดให้มีการเล่นการพนันเพื่อเอาเงินจากการพนันมาใช้จ่ายในกองกำลังของตนเอง หรือบางรายก็เอาเงินเหล่านั้นเข้าตัวด้วยเช่นกัน และบางรายไม่เพียงแต่สนับสนุนให้มีการเล่นพนันได้ แต่ตัวเองก็เป็นหนึ่งในนักพนันเช่นกัน ทำให้สังคมจีนในยุคนั้นย่ำแย่ลงเพราะปัญหาการพนันเป็นอย่างมาก³¹ กว่าที่ซุนยัตเซ็นและพรรคพวกจะกำจัดอำนาจขุนศึกเหล่านี้ไปได้หมด การพนันก็ฝังรากในสังคมเป็นที่แน่นอนแล้ว และถึงแม้รัฐบาลจะออกกฎหมายห้ามเล่นการพนันออกมา แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยยังคงเล่นพนันอยู่ แล้วส่วนมากที่เล่นก็เป็นคนของรัฐบาลและพวกข้าราชการด้วยซ้ำ

³⁰ Min, J. (2000). Flooding and outlaw of lotteries in late Qing Dynasty – A hundred year's history of lotteries, In: The Psychology of Chinese Gambling, p.46.

³¹ 史说新域. 2019. 民国为啥是最坏的时代? 举国上下竟热衷于这件祸国殃民之事! . 新浪网. http://k.sina.com.cn/article_1220960907_48c6628b00100hp79.html?cre=tianyi&mod=pcpager_fintoutiao&loc=36&r=9&rfunc=100&tj=none&tr=9&fbclid=IwAR2BgtMCSPIEbeVM2jrsoMOeFmd2bYkW_UAkO3YKQd8n6RVLWlpqabQVARQ

ประกอบกับการแทรกแซงจากต่างชาติ คือเมื่อญี่ปุ่นรุกรานจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นเข้ามาตั้งฐานทัพและควบคุมจีนอยู่ในหลายเมือง และได้ให้การสนับสนุนธุรกิจบ่อนการพนันและคาสีโนในหลายเมือง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้บริการความบันเทิงแก่ทหารญี่ปุ่น ประกอบกับเก็บเงินค่าคุ้มครองไปด้วยในตัว ซึ่งแน่นอนว่ากองทัพญี่ปุ่นก็จะปล่อยให้คาสีโนที่จ่ายค่าคุ้มครองสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างราบรื่นและถูกกฎหมาย แต่ถ้าคาสีโนไหนไม่ยอมจ่ายค่าคุ้มครองก็จะโดนเล่นงาน ด้วยเหตุนี้การพนันจึงยิ่งเติบโตในจีนเป็นอันมาก และคนจีนนิยมมาเล่นพนันก็มากด้วย จนมีคำกล่าวกันว่า “10 คนเล่นพนันไปแล้ว 9 คน”³²

จากสภาพสังคมในยุคนั้น มีการแบ่งประเภทผู้เล่นพนันออกเป็น 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือพวกเจ้ามือ ที่มักจะเล่นชนะตลอดและได้ผลประโยชน์สูงสุดจากการพนัน ซึ่งถือว่าเป็นคนส่วนน้อย กลุ่มที่สองคือคนร่ำรวยและมีอิทธิพล ที่เล่นการพนันเพื่อความบันเทิงและบ้างก็ผันตัวไปเป็นผู้ประกอบการและคอยรับประโยชน์เบื้องหลัง (เจ้าพ่อเซี่ยงไฮ้ และมาเฟียอื่น ๆ จัดอยู่ในกลุ่มนี้) และกลุ่มสุดท้ายคือประชาชนคนเล่นพนันทั่วไป ที่มีจำนวนมากที่สุดและมักจะเป็นกลุ่มที่เสียพนันจนหมดเนื้อหมดตัวและเป็นหนี้มหาศาล และสร้างปัญหาที่ตามมาแบบมหาศาลยิ่งกว่า โดยในช่วงสุดท้ายของการปกครองแบบสาธารณรัฐ มีบันทึกคดีความของเมืองฉงชิ่ง ในปี 1943 ระบุว่ามิดีการพนันทั้งหมด 299 คดี และจับผู้กระทำความผิดไปทั้งสิ้น 1,626 คน แต่ถัดมาในปี 1944 มิดีการพนันมากถึง 1,519 คดี และมีผู้กระทำความผิดถึง 8,159 คน³³ สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงในการจัดการการพนันของรัฐบาลสาธารณรัฐ จนกว่าจะถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน การพนันก็ส่งผลเสียมากมายให้สังคมจีนเป็นอย่างมาก

สถานการณ์การเมืองของจีนในยุคสาธารณรัฐไม่ค่อยจะราบรื่นนัก เนื่องจากมีปัญหาหลายอย่างเกิดขึ้น หากนับตั้งแต่การที่หยวนซื่อไช่ทรยศ การปราบขุนศึกทั้งหลาย การบุกรุกของญี่ปุ่นและสงครามโลก รวมถึงสงครามกลางเมืองกับพรรคคอมมิวนิสต์ ทำให้รัฐบาลสาธารณรัฐไม่สามารถจัดการกับการพนันได้อย่างจริงจัง การพนันจึงกลายเป็นปัญหาที่ยังคงตกทอดมาอยู่ และถึงแม้ปัจจุบันจะมีการห้ามเล่นการพนันอย่างจริงจัง แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าการพนันได้เข้าไปอยู่ในหัวใจคนจีนเป็นที่มั่นเหมาะทีเดียว

³² 北京日报. 2015. 专家谈民国恶劣风气:烟毒泛滥 嫖娼盛行 赌博成风. 中新网.

<https://www.chinanews.com.cn/m/cul/2015/07-06/7386915.shtml?fbclid=IwAR1LofJ7Q3-gz6O9z2Aso46VwwPeHLL3pk2rakmTOFvQ5m1tdoPsQgRyHg>

³³ 史说新城. 2019. 民国为啥是最坏的时代? 举国上下竟热衷于这件祸国殃民之事! . 新浪网.

http://k.sina.com.cn/article_1220960907_48c6628b00100hp79.html?cre=tianyi&mod=pcpager_fintoutiao&loc=36&r=9&rfunc=100&tj=none&tr=9&fbclid=IwAR2BgtMCSPIEbeVM2jrsoMOeFmd2bYkW_UAkO3YKQd8n6RVLWlpqabQVARQ

จวบจนช่วงต้นของการปกครองแบบสาธารณรัฐประชาชน การพนันก็ยังคงแพร่กระจายอยู่กับคนทุกชนชั้นของสังคมจีน แต่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมุ่งเป้าจัดการอบายมุขต่าง ๆ ทั้งยาเสพติด การค้าประเวณี รวมถึงการพนันด้วย โดยรัฐบาลได้ประกาศกฎหมายห้ามเล่นการพนัน (แม้แต่ไพ่โป๊กเกอร์) ในปี 1955 การพนันทั้งหลายจึงได้ทยอยหายไป³⁴ ซึ่งการจัดการอย่างเด็ดขาดของรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีน ถือว่าเป็นการขุดรากถอนโคนการพนัน และนับเป็นหนึ่งในผลงานสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์ที่ได้สร้างให้ประเทศจีน³⁵

ช่วงยุคไกล้นั้นเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านหลายสิ่งหลายอย่างของจีนให้กลายเป็นสมัยใหม่ ซึ่งจีนมีการเปลี่ยนแปลงแทบจะในทุกระดับ ทั้งสังคม การเมือง การปกครอง แนวคิด ฯลฯ ซึ่งรูปแบบการพนันที่แฝงตัวอยู่คู่สังคมจีนมาตลอดก็ได้รับการเปลี่ยนแปลงใหม่เช่นกัน ได้แก่การเกิดการพนันถูกกฎหมายมากขึ้น ในส่วนของการพนันถูกกฎหมายเหล่านี้สามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบหลัก คือการพนันถูกกฎหมายของจีนเอง ที่ดำเนินการในมณฑลต่างๆ กับการพนันถูกกฎหมายในเขตเช่าของต่างชาติ ตามที่จีนได้ยกฮ่องกงและมาเก๊าให้เป็นอาณานิคมของอังกฤษและโปรตุเกสตามลำดับ ทำให้รัฐบาลต่างชาติเหล่านี้สามารถดำเนินการกิจการการพนันในพื้นที่อาณานิคม (ฮ่องกงและมาเก๊า) และเป็นจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊าอีกด้วย³⁶ ซึ่งจะได้อภิปรายต่อไปในบทที่ 3

(4) การพนันยุคปัจจุบัน “การพนันจีนรูปแบบใหม่ในโลกยุคปัจจุบัน”

จีนในยุคปัจจุบันได้เปลี่ยนผ่านจากช่วงตกต่ำของยุคไกล้ มาสู่การฟื้นคืนสู่ความแข็งแกร่งอีกครั้ง รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนจึงกลับมามีกฎหมายห้ามเล่นการพนันอีกครั้ง หลังจากที่เราขงศ์ชิงจำเป็นต้องพึ่งพาการพนันเพื่ออยู่รอด และเมื่อทางการกลับมาห้ามเล่นการพนัน การพนันในจีนก็วิวัฒนาการตัวเองไปสู่รูปแบบใหม่ คือการพนันในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีหลากหลายรูปแบบ หลากหลายแนวทาง ซึ่งสามารถสรุปได้ในเบื้องต้นดังนี้

³⁴ 秦楚刊号. 2022. 建国初期郧县的禁娼禁毒禁赌. 今日头条.

<https://www.toutiao.com/article/7106411994047054339/>

³⁵ 花名雞仔. 2017. 写几件建国初期激动民心好事. backchina.

<https://www.backchina.com/blog/355692/article-274148.html>

³⁶ The Psychology of Chinese Gambling, p.46.

การพนันที่ถูกกฎหมาย

รัฐบาลจีนยังคงให้มีการพนันที่ถูกกฎหมายหลงเหลืออยู่ในรูปแบบของลอตเตอรี่รัฐบาลจีน ซึ่งจำแนกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ ลอตเตอรี่ผู้ลี้ (Welfare Lottery: 中国福利彩票)³⁷ และ ลอตเตอรี่กีฬา (Sport Lottery: 中国体育彩票)³⁸ ซึ่งจัดการซื้อขายโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยเฉพาะ

การพนันที่ผิดกฎหมาย

สำหรับการพนันผิดกฎหมายในประเทศจีนมีหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่เกมการละเล่นพื้นบ้านที่มีการกินเงินกันบ้าง ไปจนถึงการพนันข้ามพรมแดน โดยมีทั้งรูปแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์ ซึ่งอาจใช้วิธีการจำแนกที่แตกต่างกันได้ ดังนี้

- จำแนกจากลักษณะการเล่นพนัน สามารถจำแนกได้เป็นการพนันออนไลน์ และการพนันออฟไลน์
- จำแนกจากพื้นที่ของการเล่นพนัน สามารถจำแนกได้เป็นการพนันในจีน และการพนันข้ามพรมแดน (อาจเป็นการเล่นพนันในบริเวณชายแดนระหว่างประเทศหรือเป็นการเล่นพนันที่ต่างประเทศโดยตรง)

ทั้งนี้การจำแนกประเภทการพนันทั้งสองรูปแบบนี้อาจมีความทับซ้อนกันได้ เช่น นักพนันอาจจะเล่นพนันในประเทศแบบออฟไลน์ (เล่นในบ่อนใต้ดินโดยไม่ผ่านเครือข่ายออนไลน์) หรืออาจจะเล่นพนันในประเทศแบบออนไลน์ (เล่นพนันกับเครือข่ายออนไลน์ในประเทศจีน) หรืออาจจะเล่นพนันข้ามพรมแดนแบบออฟไลน์ (นักพนันเดินทางไปยังต่างประเทศเพื่อเล่นพนันด้วยตนเอง) หรืออาจจะเล่นพนันข้ามพรมแดนแบบออนไลน์ (นักพนันอยู่ในประเทศจีนแต่เล่นพนันออนไลน์ผ่านเครือข่ายต่างประเทศ)

สำหรับภาพรวมของการพนันจีนในปัจจุบันนั้นมีความซับซ้อนและมีรายละเอียดทั้งรูปแบบการเล่น ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจะอภิปรายต่อไปในบทที่ 2

³⁷ 中国福利彩票发行管理中心. 中国福利彩票. <http://www.cwl.gov.cn/>

³⁸ 国家体育总局体育彩票管理中心. 中国体育彩票. <https://www.sport.gov.cn/cpzx/>

อย่างไรก็ตาม จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าประวัติศาสตร์การพนันยุคต้น (ราชวงศ์เซี่ย-ราชวงศ์โจว) มีวิวัฒนาการมาจากเกมในสมัยโบราณ ที่ดั้งเดิมเป็นเกมกลยุทธ์ชิงไหวชิงพริบ ที่มีการประยุกต์เพิ่มเงินเดิมพันลงไปเพื่อความสนุกเร้าใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมเฉพาะชนชั้นสูงเท่านั้น

ประวัติศาสตร์การพนันยุคกลาง (ยุคชุนชิวและยุคจ้านกั๋ว-ราชวงศ์หมิง) การพนันเริ่มแพร่หลายในสังคมจีนมากขึ้น เกมการพนันมีความซับซ้อนและการชิงไหวชิงพริบน้อยลง และเน้นการเสี่ยงโชคและให้ความสำคัญกับการพนันมากขึ้น รัฐบาลกลางมีกฎหมายและบทลงโทษสำหรับผู้เล่นพนันที่ชัดเจนมากขึ้นตามแต่ละสมัย การพนันเริ่มฝังรากลึกในสังคมจีนอย่างลึกซึ้ง คนจีนมีค่านิยมการเล่นพนันทั้งในช่วงเวลาที่ทุกข์ยากและสุขสบาย

ประวัติศาสตร์การพนันยุคใกล้ (ราชวงศ์ชิง-สาธารณรัฐจีน) การพนันเริ่มกลายเป็นสิ่งถูกกฎหมายในการเอื้อประโยชน์ต่อรัฐบาลที่กำลังตกต่ำอย่างมาก มีการเก็บภาษีจากการพนัน การออกลอตเตอรี่และการให้ต่างชาติเข้ามาถือครองพื้นที่อาณานิคมและดำเนินกิจการการพนัน อันเป็นต้นทางของการพนันในฮ่องกงและมาเก๊า

การพนันในจีนมีวิวัฒนาการอย่างเป็นขั้นตอนและผูกพันไปกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองมาทุกยุคทุกสมัย การพนันจีนในปัจจุบันจึงเป็นการสะท้อนภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองจีนได้ในส่วนหนึ่ง ซึ่งการศึกษาการพนันจีนนั้นจึงเป็นสาระสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจจีน เข้าใจโลกและเข้าใจอิทธิพลและแนวทางของการพนันที่มีต่อจีนและต่อโลก

2.2 ทศนคติของจีนต่อการพนัน

จากประวัติการพนันในประเทศจีนในส่วนต้นของบทจะเห็นได้ว่าการเล่นพนันอยู่คู่กับชาวจีนมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยราชวงศ์เซี่ย หรือพูดได้ว่าชาวจีนเริ่มเล่นพนันมาตั้งแต่ 5,000 ปีก่อน มีการสืบทอดวิธีการเล่น กลยุทธ์การเล่นต่าง ๆ จวบจนพัฒนารูปแบบการเล่นพนันให้มีความหลากหลายขึ้น การเล่นพนันของชาวจีนเริ่มมาจากกลุ่มชนชั้นนำ เศรษฐี และพ่อค้า ภายหลังถึงแพร่หลายในหมู่ชนชั้นล่างมากขึ้น ตัวอย่างเช่น สมัยราชวงศ์ชิงซึ่งเป็นช่วงที่การเล่นพนันในสังคมจีนรุ่งเรืองยุคหนึ่งในประวัติศาสตร์จีน ผู้ร่วมเล่นพนันมีทั้งนายหน้า พ่อค้า และอีกส่วนคือพนักงานร้านค้าและกรรมกรที่มีเงินเดือนที่แน่นอน พวกเขาเหล่านี้จำนวนหนึ่งหลังจากได้รับเงินเดือนในแต่ละเดือนก็จะเข้าไปทดสอบดวงในบ่อนการพนัน ซึ่งแน่นอนว่าเสียมากกว่าได้³⁹ แม้ทางการเงินในหลาย ๆ ยุคจะไม่มีนโยบายสนับสนุนให้ประชาชนของตนเล่นการพนัน และออกมาตรการ

³⁹ 涂文学. (1995). 近代西方赌技的东传及中西赌博之比较. 社会学研究. 109.

ควบคุม รวมถึงบทลงโทษต่อผู้ฝ่าฝืน แต่ก็ไมอาจหยุดยั้งการก้าวเข้าสู่แวดวงการพนันของประชาชนนักเสี่ยงโชคได้ ความชื่นชอบการเล่นพนันของชาวจีนไม่เพียงเฉพาะชาวจีนแผ่นดินใหญ่เท่านั้น ความชื่นชอบนี้ยังสืบทอดและส่งต่อไปยังชาวจีนโพ้นทะเลทั่วโลก แม้จะอพยพจากดินแดนมาตุภูมิมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ความชื่นชอบในการเสี่ยงโชคยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไป จนมีบางคนถึงกับกล่าวอย่างเกินจริงว่า “ประชาชนชาวจีนล้วนมีดีเอ็นเอการเล่นพนัน”⁴⁰

ในส่วนรูปแบบการเล่นพนันของชาวจีนที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การเล่นไพ่กกระจอก เป็นรูปแบบการเล่นที่คาบเกี่ยวกับระหว่างการเล่นเชิงวัฒนธรรมเพื่อสร้างความบันเทิงและการเล่นพนัน ซึ่งการเล่นไพ่กกระจอกจัดเป็นหนึ่งในรูปแบบการเล่นพนันที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากของชาวจีน รัฐบาลจีนกำหนดขอบเขตของการเล่นเพื่อความบันเทิงและการเล่นพนันโดยดูที่จุดประสงค์ในการเล่นเป็นสำคัญ หากเล่นไพ่กกระจอก ไพ่โป๊กเกอร์ในระหว่างครอบครัวและเครือญาติด้วยกัน โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อผลประโยชน์ แม้จะมีทรัพย์สินเป็นเดิมพันแพ้ชนะ ไม่ว่าจะมียุคค่ามากน้อยเพียงใดจะไม่ถูกทางการลงโทษ⁴¹

ขอบเขตและการลงโทษผู้ฝ่าฝืนเล่นพนัน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันของจีนได้กำหนดบทลงโทษไว้ดังนี้⁴²

1) มาตรา 70 ในกฎหมายว่าด้วยบทลงโทษสำหรับการบริหารความมั่นคงสาธารณะ 《中华人民共和国治安管理处罚法》 กำหนดว่า การพนันที่เสนอเงื่อนไขหรือเข้าร่วมการพนันที่มีเงินพนันค่อนข้างสูงหากมีจุดประสงค์เพื่อผลประโยชน์ จะถูกคุมขังไม่เกิน 5 วัน หรือถูกปรับเงินไม่เกิน 500 หยวน ถ้าสถานการณ์รุนแรงจะถูกคุมขัง 10 – 15 วัน และถูกปรับเงินระหว่าง 500 – 3,000 หยวน

2) มาตรา 9 ในประกาศกระทรวงความมั่นคงสาธารณะเกี่ยวกับการจัดการปัญหาต่าง ๆ ทางด้านกฎหมายอย่างเหมาะสมในคดีฝ่าฝืนเล่นพนัน 《公安部关于办理赌博违法案件适用法律若干问题的通知》 กำหนดว่า กิจกรรมเพื่อความบันเทิงที่ไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อผลประโยชน์ อย่างการเล่นไพ่กกระจอก เล่นโป๊กเกอร์ เป็นต้นในระหว่างเครือญาติและมีทรัพย์สินเป็นเดิมพันแพ้ชนะจะไม่ถูกลงโทษ กิจกรรมเพื่อ

⁴⁰ 李菁、阳光、刘鉴强. (2007). 赌博之风泛滥全球. 环球视窗. 69.

⁴¹ 新浪广东. 打麻将玩多大算赌博? 警方终于给出了明确答复. <http://gd.sina.com.cn/news/b/2017-05-21/detail-ifyfkqiv6605417.shtml>

⁴² 中华人民共和国中央人民政府. 中华人民共和国主席令. http://www.gov.cn/ziliao/flfg/2005-08/29/content_27130.htm

ความบันเทิงในการเล่นไพ่กระจอก เล่นโป๊กเกอร์ เป็นต้นที่เล่นกับผู้อื่นนอกเหนือจากเครือข่ายโดยมีการวางเดิมพันแพ้ชนะด้วยทรัพย์สินจำนวนไม่มากจะไม่ถูกลงโทษ

3) มาตรา 303 วรรค 1 ในกฎหมายอาญาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน 《中华人民共和国刑法》กำหนดว่า หากมีจุดประสงค์เพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ในการรวมกลุ่มเล่นพนัน หรือสร้างอาชีพจากการพนันจะถูกระวางโทษจำคุกโดยมีระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี หรือถูกคุมขัง หรือถูกสอดส่องพฤติกรรม และถูกปรับเงิน

4) มาตรา 1 ในการตีความของศาลประชาชนสูงสุดและสำนักงานอัยการประชาชนสูงสุดเกี่ยวกับการจัดการปัญหาต่าง ๆ ทางด้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรมในคดีอาญาการพนัน 《最高法、最高检关于办理赌博刑事案件具体应用法律若干问题的解释》 กำหนดว่า หากมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ โดยมีหนึ่งสถานะการณดังนี้ถือเป็น “การเล่นพนันเป็นหมู่คณะ” ตามที่กฎหมายอาญา มาตรา 303 กำหนดไว้คือ

- (1) การรวมกลุ่มเล่นพนันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป จำนวนรวมของผลตอบแทนการพนันสูงตั้งแต่ 5,000 หยวนขึ้นไป
- (2) การรวมกลุ่มเล่นพนันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป วงเงินพนันรวมสูงตั้งแต่ 50,000 หยวนขึ้นไป
- (3) การรวมกลุ่มเล่นพนันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป จำนวนรวมผู้ร่วมพนันสูงตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป
- (4) การรวมกลุ่มพลเมืองจีนตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปเดินทางไปเล่นพนันยังต่างแดน โดยได้เงินสดและค่าแนะนำ ตามมาตรา 9 กำหนดว่า กิจกรรมเพื่อความบันเทิงที่นำทรัพย์สินเดิมพันแพ้ชนะจำนวนไม่มาก รวมถึงการเสนอสถานบริการ เช่น ห้องเล่นหมากรุกและไฟ หากไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ ทรัพย์สินที่รับมาจากสถานที่ทั่วไปและค่าบริการ เป็นต้น จะไม่ถูกเหมารวมว่าเป็นการเล่นพนัน

ถึงแม้ว่านิยาม “การพนัน” ของจีนจะหมายถึง การเดิมพันอะไรบางอย่าง โดยมีทรัพย์สินเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ดังที่ได้กล่าวถึงในหัวข้อประวัติการพนันของจีน ซึ่งไม่ต่างจากนิยามการพนันของไทย ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2558 ให้ความหมายไว้ว่า การพนัน คือ การเล่นเอาเงิน หรือสิ่งอื่นใดโดยการเสี่ยงโชค อาศัยความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ และฝีมือด้วย⁴³ แต่จากขอบเขตและ

⁴³ ชาญรัฐภูมิ สารรักษ์. ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามการพนันในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478. มหาวิทยาลัยศรีปทุม. 2561: 7.

บทลงโทษผู้ฝ่าฝืนเล่นพนันข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถึงแม้จะมีคำนิยามไม่ต่างกันนัก แต่ทางกรณินุโลมให้กับการเล่นบางประเภทโดยมีเงื่อนไขของจำนวนเงินที่วางเดิมพัน และสมาชิกที่ร่วมเล่น เช่น ครอบครัวและญาติมิตร

กล่าวโดยเฉพาะการเล่นไพ่บนกระจอกในสังคมจีน ชาวจีนนิยมเล่นไพ่บนกระจอกในเทศกาลสำคัญ ๆ และงานสังสรรค์ต่าง ๆ อย่างเช่น เทศกาลตรุษจีน ซึ่งถือเป็นเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ตามประเพณี และวัฒนธรรมจีน อันเป็นช่วงเวลาที่มีสมาชิกครอบครัวจะกลับมารวมตัวกัน นอกจากนี้ การเล่นไพ่บนกระจอกยังเป็นการเล่นที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหมู่ผู้สูงอายุ สามารถพบเห็นผู้สูงอายุตั้งวงเล่นไพ่บนกระจอกด้วยกันได้ตามชุมชนต่าง ๆ ในประเทศจีน ฉะนั้น การเล่นไพ่บนกระจอกโดยไม่มีทรัพย์สินมาเดิมพัน แน่แน่นอนว่าเป็นการละเล่นเชิงวัฒนธรรมเพื่อสร้างความบันเทิงอย่างไม่มีข้อสงสัย แต่ถ้ามีเงินเดิมพันเข้ามาเกี่ยวข้องและมีมูลค่าทรัพย์สินเกินกว่าที่กฎหมายอนุโลมก็เข้าข่ายเป็นการเล่นพนัน

คาสีโนหรือบ่อนการพนันในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกมักปรากฏลูกค้าชาวจีนอยู่เสมอ ๆ และจำนวนมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากสถิติของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะในปี ค.ศ.2008 เผยว่า จีนมียอดมูลค่าทรัพย์สินที่เสียไปยังต่างประเทศจากการเล่นพนันในช่องทางต่าง ๆ อาทิ การพนันในต่างประเทศ การพนันออนไลน์ และการพนันใต้ดิน เป็นต้น สูงกว่า 6 แสนล้านหยวนต่อปี เทียบเท่ากับยอดรวมการจำหน่ายล็อตเตอรี่ผู้ลี้ (Welfare Lottery) และล็อตเตอรี่กีฬา (Sport Lottery) ทั่วประเทศในปี ค.ศ.2003 ถึง 5 เท่า⁴⁴ และจากสถิติในปี ค.ศ.2020 ยอดมูลค่าทรัพย์สินพุ่งไปถึง 1 ล้านล้านหยวนต่อปี⁴⁵ นอกจากนี้ จากสถิติเมื่อปลายปี 2020 แสดงว่า มีคดีเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ในต่างประเทศในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศจีนทั้งหมดมากกว่า 14,000 คดี โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยหนุ่มสาว⁴⁶

เมื่อกล่าวถึงทัศนคติของชาวจีนต่อการเล่นพนันกล่าวได้ว่ามีความย้อนแย้งอยู่ในตัว ในด้านหนึ่งชาวจีนมีความเชื่อดั้งเดิมตามวัฒนธรรมของตนว่าการพนันเป็นสิ่งชั่วร้าย ดังที่ถูกกล่าวถึงในออกตัญญูหาประการของเมิ่งจื้อ ที่ได้จัดการเล่นพนันร้ายแรงกว่าการติดสุรา⁴⁷ การเล่นพนันจึงถูกมองว่าเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคมจีนตลอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ จนออกกฎหมายมากำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนเล่นพนันและมีความเข้มข้นมากขึ้นเรื่อย ๆ

⁴⁴ 环球网. 媒体称中国每年流失境外赌博资金超六千亿元 <https://china.huanqiu.com/article/9CaKrnJkoHn>

⁴⁵ 新华网. 每年万亿外流, 青年“跑分”洗钱: 起底跨境网络赌博. http://www.xinhuanet.com/legal/2021-04/25/c_1127372705.htm

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน

⁴⁷ อาร์ม ตั้งนิรันดร์. (2565) .จีนกับอุตสาหกรรมการพนัน. คาสีโนอาเซียนใต้เงามังกร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน, หน้า 94.

ตามยุคสมัย ในอีกด้านหนึ่งถึงแม้จะการพนันจะเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคม แต่การพนันกลับอยู่คู่กับสังคมจีนมาอย่างยาวนาน ชาวจีนจำนวนมากมีนิสัยชื่นชอบความเสี่ยง ความท้าทาย ความตื่นเต้น และยังเชื่อในเรื่อง โชคชะตา โชควาสนา ซึ่งความเชื่อนี้ทำให้ผู้เล่นเชื่อว่าสามารถได้ผลประโยชน์จากการเล่นพนัน⁴⁸ ชาวจีนจึงมองการเล่นพนันเหมือนการเสี่ยงโชคอย่างหนึ่ง ถ้าพนันชนะได้เงินจำนวนมากถือว่าเป็นเครื่องยืนยันว่า “โชคชะตา” กำหนดให้คนผู้นั้นเป็นผู้ชนะ แต่ถ้าหากแพ้พนันก็จะพูดว่าสักวันจะเป็นวันของคุณ⁴⁹ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้าเล่นพนันอีกครั้งคุณอาจเป็นผู้ได้ทรัพย์สินก้อนโตก็ได้ แม้กระทั่งการเล่นไพ่จนกระเจกเพื่อความบันเทิงที่มีการวางเดิมพันจำนวนไม่มาก ผู้ร่วมเล่นก็ยังเชื่อว่าหากชนะก็ถือเป็นเรื่องของ “โชค” ที่จะได้ทรัพย์สินนั้นไป ความเชื่อเรื่องโชคของชาวจีนมีความแข็งแกร่งมาก ซึ่งการเริ่มเล่นพนันในลักษณะอื่นๆ มักจะเกิดจากความเชื่อเช่นนี้คือ ลงเงินนิดหน่อยถ้าได้ถือเป็นโชคเป็นกำไร ถ้าเสียก็แค่เงินเล็กน้อย

การเล่นพนันของชาวจีนนอกจากเหตุผลเรื่องชื่นชอบความเสี่ยงและเชื่อในโชคลางแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีก ได้แก่

1) ด้านประวัติศาสตร์ ตามที่ได้กล่าวถึงในประวัติศาสตร์การพนันของจีน การเล่นพนันในสังคมจีนได้ถือกำเนิดมาเป็นระยะเวลายาวนานแล้ว รูปแบบการเล่นในสมัยแรกมีเพื่อความบันเทิงเท่านั้น เป็นการละเล่นของคนทุกช่วงวัยไม่ว่าเด็ก ผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุ แต่ต่อมาได้เริ่มมีการให้ของรางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจในการแข่งขัน⁵⁰ หลังจากนั้นการเล่นหลายรูปแบบจึงค่อยๆ พัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนภายหลังได้กลายเป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพนัน กล่าวได้ว่า การเล่นพนันของชาวจีนโดยพื้นฐานได้พัฒนามาจากการเล่นสมัยโบราณ รูปแบบการเล่นพนันหลายประเภทถือเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนที่สืบทอดต่อกันมา จึงไม่น่าแปลกใจที่ชาวจีนจำนวนมากสามารถเข้าใจรูปแบบการเล่นได้ ฉะนั้น เราจึงไม่อาจไม่รวมว่าการละเล่นของชาวจีนเป็นไปเพื่อพนันขั้นต่อเพียงอย่างเดียว

2) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ตั้งแต่ช่วงปลายราชวงศ์ชิงเป็นต้นมาจีนประสบกับปัญหาความไม่มั่นคงทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง ทั้งปัญหาการถูกรุกรานจากต่างชาติ สงครามภายใน การทุจริตคอร์รัปชันในหมู่

⁴⁸ Un, J., & Lam, D. (2015). The Portrayal of Gambling and Cognitive Biases in Chinese Gambling-Themed Movies. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 14, 204.

⁴⁹ Tse, Samson & Yu, Chong Ho & Rossen, Fiona & Wang, Chong-wen. (2010). Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective. *TheScientificWorldJournal*. 10. 1699. <https://doi.org/10.1100/tsw.2010.167>.

⁵⁰ TJ Cheng. (2011). *The Sociology of Gambling in China*. Beijing: Social Sciences Academic Press (China). pp.41.

เจ้าหน้าที่รัฐระดับต่างๆ ในขณะเดียวกันก็เผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจอีก อาทิ การเพิ่มขึ้นของประชากรจนปริมาณพื้นที่ทำกินที่มีอยู่เดิมไม่สามารถสร้างผลผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชากรทั้งหมดได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะพื้นที่ทางใต้ที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจรัฐ จากสาเหตุข้างต้นส่งผลให้ประชากรจีนจำนวนมากเผชิญกับความยากลำบากทางเศรษฐกิจ เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างคนจนกับคนรวย ชาวจีนบางส่วนจึงหวังพึ่งการเล่นพนันเพราะหวังจะมีโชครำรวยชั่วข้ามคืน และถั่วตัวเองให้หลุดพ้นจากความยากจน ถึงแม้ปัจจุบันนี้เศรษฐกิจและสังคมของจีนจะพัฒนาไปอย่างมากแล้ว ประชาชนจำนวนมากมีฐานะที่ดีขึ้น แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ยังหวังรวยทางลัดโดยการก้าวเข้าสู่การเล่นพนันเพื่อให้หลุดพ้นจากปัญหาทางการเงิน⁵¹ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ชาวจีนจำนวนมากมีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้นได้สร้างภาพมายาให้กับคนบางส่วนว่าต้องร่ำรวยให้เร็ว⁵² จึงทำให้จำนวนคนก้าวเข้าสู่การเล่นพนันมีมากขึ้น

3) ด้านจิตวิทยา นอกจากเรื่องความเชื่อในเรื่องโชคลาง โชควาสนาแล้ว ชาวจีนยังใช้การเล่นพนันเพื่อผ่อนคลาย บางรายงานกล่าวว่าในอดีตการเล่นพนันเป็นการสร้างความเพลิดเพลินในยามว่างให้กับคนมีฐานะ และยังเป็นการแสดงฐานะทางการเงินให้คนอื่นเห็นทางหนึ่ง การวางเดิมพันด้วยเงินก็เพื่อสร้างความน่าสนใจและจูงใจให้คนมาร่วมเล่น⁵³ นอกจากนี้ ชาวจีนมองว่าการเล่นพนันเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งที่สามารถบรรเทาความเครียด ความกดดันในชีวิต หรือสามารถเบี่ยงเบนความสนใจจากปัญหาในการทำงาน สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ ที่กำลังประสบอยู่ได้ แม้กระทั่งชาวจีนในต่างแดนบางส่วนเข้าคาสิโนเล่นพนันเพื่อสร้างความบันเทิงในเวลาว่าง ตัวอย่างเช่น ชาวจีนอพยพในบอสตัน⁵⁴ ในจำนวนชาวจีนที่เล่นการพนันเพื่อผ่อนคลายหรือเพื่อความบันเทิงมักเข้าคาสิโนเป็นครั้งคราวด้วยเงินจำนวนไม่มาก อาจมีการกำหนดจำนวนเงินที่จะเล่นต่อครั้งในใจ เมื่อเงินหมดก็เลิกเล่นไม่คิดจะเล่นต่อเพื่อเอาส่วนที่เสียไปคืน จากรายงานวิจัยของ Carolyn Wong &

⁵¹ Jasmine M.Y.Loo, Namrata Raylu, Tian Po S. Oei. (2008). Gambling among the Chinese: A comprehensive review. *Clinical Psychology Review*, 28 (7), 1162. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.04.001>

⁵² Samson Tse, Alex C.H. Yu, Fiona Rossen and Chong-Wen Wang. (2010). Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective. *TheScientificWorldJOURNAL*, 10, 1700. <https://doi.org/10.1100/tsw.2010.167>

⁵³ TJ Cheng. (2011). *The Sociology of Gambling in China*. Beijing: Social Sciences Academic Press (China). pp.39.

⁵⁴ Carolyn Wong & Giles Li. (2019). *赌场赌博浅谈：以波士顿华埠社区为例 (Talking about Casino Gambling Community Voices from Boston Chinatown)*. 致马萨诸塞州博彩委员会. 14-15.

Giles Li ยังพบว่า ชาวจีนในบอสตันที่เคยมีประสบการณ์เล่นพนันมักมีปัญหาด้านการปรับตัว มีขีดจำกัดด้านภาษา และมีความกดดันจากการทำงาน⁵⁵

หลักการของการพนันเป็นการเสี่ยงโชคและใช้ความน่าจะเป็น คนจำนวนไม่น้อยที่หวังรวยทางลัดมักเลือกจะลองเสี่ยงดวงกับการเล่นพนัน หากพนันได้ก็จะอยากได้มากขึ้นอีกจนหยุดเล่นไม่ได้ หากพนันเสียก็ต้องพยายามถอนทุนคืนให้ได้ จนเลยเถิดถึงขั้นเสพติดการพนันและยากที่จะหลุดออกจากวงจรนี้ได้ ด้วยเหตุนี้ ความอยากได้และความโลภของคนจึงทำให้ติดการพนันง่าย

4) ด้านการเข้าสังคม การเล่นพนัน (รวมการละเล่นตามวัฒนธรรม เช่น ไพ่นกกระจิอก) สำหรับชาวจีนส่วนใหญ่แล้วคือการเข้าสังคมรูปแบบหนึ่ง ปกติมักเล่นร่วมกันระหว่างครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน เป็นกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน และยังเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมได้ หลายครั้งที่การเข้าคาสิโนหรือบ่อนมาจากการชักชวนของเพื่อนฝูงให้เข้าไปเล่นด้วยกัน นอกจากนี้ บางครั้งการเล่นพนันยังทำหน้าที่สร้างคอนเนกชันทางธุรกิจได้ด้วย

5) ด้านการท่องเที่ยว รัฐบาลหลายประเทศที่เปิดคาสิโนอย่างถูกกฎหมายได้หยิบคาสิโนมาเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวของเมืองหรือของประเทศนั้นๆ เป็นการเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้จากท่องเที่ยวช่องทางใหม่ และจากความนิยมของคาสิโนที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้ธุรกิจคาสิโนกลายเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในปัจจุบันไปแล้ว การเที่ยวคาสิโนกลายเป็นหนึ่งจุดหมายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ “ต้องไป” เยือนสักครั้ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวมักจะทดลองเสี่ยงโชคดู ด้วยเหตุนี้เองปัจจุบันผู้คนจึงสามารถเข้าถึงการพนันได้อย่างดรามามากขึ้น ในขณะเดียวกัน การเข้าถึงง่ายนี้ก็ได้นำนักพนันหน้าใหม่จำนวนมากด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเมืองที่คาสิโนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น มาเก๊า ซึ่งเป็นพื้นที่ที่รัฐบาลจีนอนุญาตให้การเล่นพนันถูกกฎหมาย รายได้หลักของมาเก๊ามาจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพนัน โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปมาเก๊ามากที่สุดคือ ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ จึงส่งผลให้นักพนันชาวจีนทั้งชาวจีนและชาวประจามีจำนวนมากด้วยเช่นกัน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าการเล่นพนันในประเทศจีนมีความแตกต่างจากประเทศอื่นๆ เนื่องจากจีนได้จัดให้มีการเล่นพนันบางประเภทเป็นกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมเพื่อความบันเทิง เช่น การเล่นไพ่นกกระจิอก แม้จะมีการวางทรัพย์สินเป็นเดิมพันแต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่กำหนดในกฎหมายของจีน ซึ่งถ้าการ

⁵⁵ Carolyn Wong & Giles Li. (2019). 赌场赌博浅谈：以波士顿华埠社区为例 (Talking about Casino Gambling Community Voices from Boston Chinatown). 致马萨诸塞州博彩委员会. 25.

เล่นลักษณะเล่นที่ต่างประเทศจะถูกมองว่าเป็นการเล่นพนัน เพราะมีการวางเดิมพันเป็นทรัพย์สิน การเล่นไฟ
นกกระจอกที่มีการวางเงินจึงถูกจัดเป็นรูปแบบหนึ่งของการพนันในต่างประเทศ

เมื่อมองจากประวัติศาสตร์แล้วชาวจีนมีความผูกพันกับการพนันมาอย่างช้านาน แต่การเล่นพนันอย่าง
เปิดเผยไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมจีน จึงมีการใช้มาตรการหรือกฎหมายเพื่อควบคุมและลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาอย่าง
ต่อเนื่อง (ยกเว้นในบางยุคสมัยที่สนับสนุนการเล่นพนัน เช่น สมัยหนึ่งในราชวงศ์ชิงเปิดให้เล่นการพนันโดยถูก
กฎหมาย เนื่องจากทางการมีจุดประสงค์ที่จะหารายได้ การเปิดให้การเล่นถูกกฎหมายเป็นช่องทางหนึ่งที่ได้มา
ซึ่งรายได้นั้น)⁵⁶ แต่ในขณะเดียวกัน ชาวจีนก็มีความเชื่อฝังหัวในเรื่องโชควาสนา อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้
ชาวจีนจำนวนไม่น้อยริเริ่มที่จะเล่นพนัน โดยอาจเริ่มจากการเล่นเป็นครั้งคราว หรืออาจเลยเถิดถึงขั้นติดการ
พนันได้ กล่าวได้ว่าทัศนคติต่อการพนันของชาวจีนมีทั้งบวกและลบในขณะเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ
ที่ส่งผลให้ชาวจีนเล่นพนัน

⁵⁶ Samson Tse, Alex C.H. Yu, Fiona Rossen and Chong-Wen Wang. (2010). Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective. *TheScientificWorldJOURNAL*, 10, 1699.
<https://doi.org/10.1100/tsw.2010.167>

บทที่ 3 สถานการณ์การพนันในจีนปัจจุบัน

3.1 นิยามการพนันของจีน

“การพนัน” ในภาษาจีนใช้คำว่า “ตู้ป้อ (赌博)” ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบันว่า “การเดิมพันผลแพ้ชนะ โดยรับเอาทรัพย์สิน ผ่านการใช้ไฟหรือทอยลูกเต๋า รวมถึงวิธีการเล่นแบบอื่น ๆ”⁵⁷ ส่วนอักขรานุกรมซินหัว ให้ความหมายของคำนี้ว่า “การใช้ทรัพย์สินเดิมพันผลแพ้ชนะ”⁵⁸ ซึ่งจากความหมายจากพจนานุกรมและอักขรานุกรมสามารถสรุปในเบื้องต้นได้ว่า “การพนัน” หมายถึง “การเดิมพันอะไรบางอย่าง โดยมีทรัพย์สินเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง” อย่างไรก็ตามความหมายในมุมมองนี้เป็นการใช้คำที่เป็นคำประสมจากคำพื้นฐานสองคำ คือ 赌博 ซึ่งสามารถแยกความหมายจากกันและพิจารณาถึงความหมายเชิงลึกได้ดังนี้

ความหมายของอักษร “ตู้ (賭)”⁵⁹ ตามอักขรานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อ⁶⁰ ระบุว่าหมายถึง “เกมชนิดหนึ่ง มีลักษณะคล้ายกับหมากระดาน” แก่นความหมายมาจากส่วนประกอบ 貝 และเสียงอ่านได้มาจากส่วนประกอบ 者 โดยส่วนประกอบ 貝 ความหมายดั้งเดิมหมายถึง “เปลือกหอย” ซึ่งใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสมัยโบราณ ดังนั้นจึงมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับ “เงินตรา” ได้เช่นกัน ด้วยมีส่วนประกอบของอักษรที่เกี่ยวกับเงินตรา ทำให้ทราบได้ในเบื้องต้นว่าอักษรนี้เป็นเกม/หมากระดาน ที่มีเงินตรามาเกี่ยวข้องด้วย

ความหมายของอักษร “ป้อ (博)”⁶¹ ตามอักขรานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อ ระบุว่าหมายถึง “กว้างขวาง” ซึ่งเป็นความหมายที่แพร่หลายที่สุดของอักษรตัวนี้ อย่างไรก็ตามในอรรถาธิบายซัวเหวินเจี๋ยจื่อ มีการระบุความหมายอื่น ได้แก่ “การแลกเปลี่ยน” หรือ “การได้รับ” ซึ่งอาจมีนัยสำคัญบางประการเกี่ยวกับการได้รับทรัพย์สินในการเดิมพันก็ได้ แต่อักษร 博 ตัวนี้ยังเชื่อมโยงกับอักษรอีกตัวหนึ่งคือ 博 ซึ่งแปลว่า “หมา

⁵⁷ ภาษาจีนคำว่า 用斗牌、掷色子等形式，拿财物作注比输赢 ปรากฏใน พจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน ของ หน่วยจัดทำพจนานุกรม สถาบันวิจัยภาษา วิทยาลัยสังคมวิทยาจีน ปี 1992 หน้า 268

⁵⁸ ภาษาจีนคำว่า 用财物作注争输赢 ปรากฏใน อักขรานุกรมซินหัว ปี 1998 หน้า 109

⁵⁹ Zdic. (n.d.). 賭. <https://www.zdic.net/hans/賭>

⁶⁰ อักขรานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อเป็นอักขรานุกรมที่รวบรวมอักษรจีนโบราณ เรียบเรียงขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่น โดยนำเสนอในส่วนของรูปอักษรโบราณ ความหมายโดยสังเขป และองค์ประกอบของตัวอักษร

⁶¹ Zdic. (n.d.). 博. <https://www.zdic.net/hans/博>

กระดาน” โดยมีความสัมพันธ์เป็นอักษรตัวต่างกัน กล่าวคืออักษรทั้งสองเคยเป็นอักษรตัวเดียวกันในสมัยโบราณ แต่เมื่อความหมายของคำในภาษาจีนเริ่มเพิ่มมากขึ้น ก็จำเป็นต้องมีอักษรที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น อักษร 博 (ดั้งเดิมมีเพียงอักษร 博 กำกับทั้งความหมายว่า “กว้างขวาง” และ “หมากกระดาน”) จึงแตกตัวเพื่อกำกับความหมายคนละส่วน โดยรูปอักษรดั้งเดิม คือ 博 ยังคงเก็บความหมาย “กว้างขวาง” และ “ได้รับ” เอาไว้ ในขณะที่อักษร 博 กำกับเฉพาะความหมาย “หมากกระดาน” เท่านั้น

จากความหมายข้างต้น อาจสรุปความหมายและนิยามของการพนันตามรากศัพท์ภาษาจีนได้ว่า “เกมหรือการละเล่นชนิดหนึ่ง ที่มีเครื่องมือบางอย่างในการเล่น (อาจเป็นตัวเบี้ยหรือตัวหมาก) โดยมีการได้รับทรัพย์สินหรือเงินตรา แลกเปลี่ยนกับการสูญเสียทรัพย์สินหรือเงินตราในการเล่นนั้น ๆ” อย่างไรก็ตามทั้ง 賭 และ 博 เดิมใช้แยกกันในอดีต เป็นคำสองคำที่ใกล้เคียงกัน แต่การใช้คำทั้งสองในบริบทคำประสมเริ่มขึ้นภายหลังราชวงศ์ถัง-ซ่ง (唐宋)⁶²

3.2 รูปแบบการพนันในจีน

สำหรับรูปแบบการพนันในจีนนั้นมีทั้งส่วนที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยในส่วนของการเล่นถูกกฎหมายในประเทศจีนมีเพียงลอตเตอรี่ 2 ชนิดเท่านั้น ได้แก่ ลอตเตอรี่ผู้ลี้หรือลอตเตอรี่สวัสดิการ (中国福利彩票; China Welfare Lottery)⁶³ และ ลอตเตอรี่กีฬา (中国体育彩票; China Sports Lottery)⁶⁴ ซึ่งจัดการซื้อขายโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยเฉพาะ ได้แก่ ศูนย์จัดการการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลจีน (ดูแลลอตเตอรี่สวัสดิการ) และ ศูนย์จัดการการออกสลากกินแบ่งกีฬาแห่งรัฐบาลจีน สังกัดกรมการกีฬาแห่งชาติ (ดูแลลอตเตอรี่กีฬา) ซึ่งลอตเตอรี่ทั้ง 2 ชนิด มีรายละเอียดของการเล่นและเสี่ยงโชคที่แตกต่างกันมากมาย ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

- ลอตเตอรี่ผู้ลี้หรือลอตเตอรี่สวัสดิการ (China Welfare Lottery) มีข้อมูลระบุว่ามีการเสี่ยงโชคทั้งหมด 4 รูปแบบหลัก และในแต่ละรูปแบบก็มีเกมต่างๆ มากมาย บางเกมก็เป็นเกมที่อยู่ประจำในระบบลอตเตอรี่ บางเกมก็เพิ่มเข้ามาตามบริบท เช่น ช่วงเทศกาลต่างๆ โดย 4 รูปแบบเกม ได้แก่ แบบซูตรหัส (ชุดบัตรเพื่อดูผลรางวัลที่ได้รับ คล้ายกับการชุดบัตรเติมเงินโทรศัพท์) แบบลอตโต้ (เสี่ยงทายตัวเลขด้วยลูกบอล 2 สี) แบบตัวเลข (เสี่ยงทาย

⁶² 戈春源. (1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社.

⁶³ 中国福利彩票发行管理中心. (n.d.). 中国福利彩票. <http://www.cwl.gov.cn/>

⁶⁴ 国家体育总局. (n.d.). 国家体育总局体育彩票管理中心. <https://www.sport.gov.cn/cpxz/>

ตัวเลข 3 หลัก ให้ตัวเลขที่เลือกตรงกับผลสลาก) และแบบคิโน (เลือกตัวเลขจำนวนหนึ่ง แล้วเสี่ยงทายผลสลาก) ซึ่งเกมทั้งหลายจะอยู่ในราคาเดียวกันทั้งหมดคือ 2 หยวน ต่อการแทง 1 ครั้ง⁶⁵

- ลอตเตอรี่กีฬา (China Sports Lottery) เป็นการทายผลการแข่งกีฬา ซึ่งครอบคลุมถึงการแข่งขันกีฬาในระดับสากล เช่นฟุตบอลยูโร และฟุตบอลโลกด้วยเช่นกัน

โดยการซื้อขายสลากจะจัดขายผ่านศูนย์สลากในแต่ละพื้นที่ตามแต่ละมณฑล และสลากบางประเภทก็สามารถซื้อขายกันด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านระบบออนไลน์ได้ ทั้งนี้นอกจากสลาก 2 ประเภทนี้แล้วการพนันเสี่ยงโชคอื่น ๆ จีนถือว่าเป็นการพนันนอกกฎหมายทั้งสิ้น

สำหรับการพนันนอกกฎหมายในประเทศจีนมีหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่เกมการละเล่นพื้นบ้านที่มีการกินเงินกันบ้าง ไปจนถึงการพนันข้ามพรมแดน โดยมีทั้งรูปแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์

หนึ่งในการพนันผิดกฎหมายที่มีชื่อเสียงของจีน คือลอตเตอรี่ “Mark Six หรือ 六合彩” โดยการพนันประเภทนี้เป็นลอตเตอรี่ใต้ดินที่ไม่ได้ดำเนินการโดยรัฐบาล ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1999 ที่เมืองเตี้ยเอี้ย (เฉาหยาง) มณฑลกว่างตุง โดยแพร่หลายตามชนบทในภาคใต้ของจีนและขยายตัวไปทั่วประเทศ Mark Six มีกฎการเล่นที่เข้าใจง่าย วิธีการเล่นหลากหลายและผลตอบแทนน่าพอใจเป็นอย่างมาก ทำให้ Mark Six เป็นที่ชื่นชอบของผู้เล่นในทุกสังคมทุกเพศทุกวัย จนกลายเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่งของสังคม ที่ทุกครั้งหลังมื้ออาหารทุกคนจะถามไถ่ทายกันถึงเรื่อง Mark Six และถึงขั้นว่าแต่ละคนต่างไม่มีใจจะทำงานหรือเรียนหนังสือในวันที่จะประกาศผล ซึ่งเป็นการส่งผลกระทบต่อสังคมโดยภาพรวม รวมถึงส่งผลกระทบต่อระบบลอตเตอรี่ของรัฐบาล โดยยอดขายของลอตเตอรี่ผู้สี่และลอตเตอรี่กีฬา (เฉพาะในเขตหงอัน เมืองเซี่ยเหมิน มณฑลฝูเจี้ยน ลดลงเหลือเพียง 70,000-110,000 หยวน จากเดิมที่มียอดขายอยู่ที่ 500,000-1,000,000 หยวน⁶⁶

เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งสำหรับการพนันผิดกฎหมายภายในประเทศจีน ยังมีการศึกษาอีกหลายชิ้นที่กล่าวถึงการมีอยู่ของบ่อนการพนันโดยตรง ซึ่งอธิบายว่าบ่อนการพนันภายในประเทศจีนส่วนมากมีลักษณะภายนอกเหมือนกับโกดังหรือโรงนาทั่วไป แต่มีคนรักษาความปลอดภัยคอยเฝ้าอยู่ตลอด และมักจะตั้งอยู่บริเวณชายขอบของแต่ละมณฑล ซึ่งการตั้งอยู่บนชายขอบมณฑลเหล่านี้มีประโยชน์ในการหลบหนีการ

⁶⁵ 中国福利彩票发行管理中心. (n.d.). 游戏分类. <http://www.cwl.gov.cn/fcpz/fctp/>

⁶⁶ 刘晓生. (2007). 赌博非犯罪化研究. [Master's Thesis, East China University of Political Science and Law]. CNKI.

ตรวจจับ เพราะทางตำรวจมักจะดำเนินการปราบปรามการพนันเป็นรายมณฑล หากมณฑลใดมีการปราบปรามการพนัน บรรดาผู้เล่นพนันที่อยู่ตามชายขอบของมณฑลก็จะสามารถข้ามเขตไปยังมณฑลข้างเคียงก็จะปลอดภัยจากการตรวจจับของตำรวจ แต่หากมณฑลข้างเคียงก็มีการปราบปรามการพนันเช่นกัน บ่อนก็จะใช้วิธีการสลายตัวชั่วคราว คืองดการเล่นการพนันไปก่อนจนกว่านโยบายปราบปรามการพนันจะจบลง แล้วจึงกลับมาดำเนินการกันต่อ ทั้งนี้จากการที่บ่อนมีสายที่จะแจ้งว่าตำรวจจะเริ่มตรวจจับเมื่อใดและสามารถหลบหนีได้ตลอด ทำให้เชื่อได้ว่าบ่อนส่วนใหญ่จะมีอำนาจมืดให้การสนับสนุนอยู่ (อาจเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาลท้องถิ่น หรืออดีตผู้มีอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่นก็ได้) เพราะในธุรกิจการพนันมีเงินสะพัดจำนวนมหาศาล การแบ่งเงินให้ฝ่ายอำนาจมืดเพียงเล็กน้อย ก็เพียงพอที่จะซื้อการสนับสนุนจากพวกอำนาจมืดได้แล้ว⁶⁷

การพนันข้ามพรมแดนเกิดจากการที่รัฐบาลจีนดำเนินนโยบายในการปราบปรามการพนันอย่างจริงจัง บรรดานักพนันในจีนต่างได้รับผลกระทบจากการปราบปรามนี้ ทำให้วงการธุรกิจการพนันต้องหลบออกไปอยู่ตามชายแดนระหว่างประเทศประกอบกับผู้ประกอบการการพนันในต่างประเทศเล็งเห็นตลาดขนาดใหญ่ของจีน จึงขยายการให้บริการบ่อนการพนันในบริเวณชายแดนเป็นจำนวนมาก โดยเริ่มแรกจะปรากฏมากในบริเวณชายแดนจีน-อาเซียน ทั้งลาว เมียนมา เวียดนาม แต่ปัจจุบันได้มีเครือข่ายการพนันข้ามพรมแดนบริเวณทางเหนือ เช่น จีน-เกาหลีเหนือ จีน-รัสเซีย รวมถึงจีน-มองโกเลียด้วย และยังมีประเทศที่ไม่ได้มีพรมแดนติดกับจีน แต่เล็งเห็นถึงประโยชน์จากนักพนันของจีน ก็ได้พัฒนาเครือข่ายการพนันข้ามพรมแดนที่จะสนับสนุนนักท่องเที่ยวชาวจีน หรือเรียกให้เฉพาะเจาะจงว่านักพนันชาวจีนในคราบนักท่องเที่ยว ในการทำวีซ่า การซื้อตั๋วเครื่องบิน และให้ค่าที่พักและอาหารในการเดินทางไปยังต่างประเทศเพื่อเล่นการพนันอีกด้วย โดยบรรดานักพนันอาจเดินทางออกนอกประเทศในฐานะนักท่องเที่ยวที่เดินทางกับคณะทัวร์นำเที่ยว กลุ่มเจ้าหน้าที่และนักเรียนแลกเปลี่ยน ซึ่งคาดว่าทุกปีจะมีเงินไหลออกนอกประเทศมากถึง 6 แสนล้านหยวน⁶⁸

ทางการจีนเองก็มีนโยบายในการปราบปรามการพนันมาโดยตลอด อย่างไรก็ตามการพยายามปราบปรามกลุ่มการพนันภายในประเทศก็เป็นการผลักดันให้การพนันเคลื่อนตัวออกไปอยู่ตามพื้นที่ชายแดนระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งการพนันในบริเวณชายแดนเป็นปัญหาที่เรื้อรังของจีนมาก เนื่องจากชายแดนระหว่างประเทศเป็นจุดที่มีความอ่อนไหว ต่างจากชายแดนมณฑลที่ถึงแม้มีนโยบายปราบปรามจะใช้แค่ในมณฑลเดียว แต่ก็ยังมีการประสานงานและสื่อสารกับอีกมณฑลได้ไม่ยากนัก ในขณะที่พรมแดนระหว่าง

⁶⁷ TJ Cheng. (2011). The Sociology of Gambling in China. Social Sciences Academic Press.

⁶⁸ 刘晓生. (2007). 赌博非犯罪化研究. [Master's Thesis, East China University of Political Science and Law]. CNKI.

ประเทศนั้นมีปัญหาจากรัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้านมาเกี่ยวข้องด้วย⁶⁹ การดำเนินการปราบปรามจึงไม่อาจทำได้เต็มที่นัก ทางการเงินจึงทำได้เพียงป้องกันและจัดการบ่อนการพนันทั้งหลายในพื้นที่ของตนเองเท่านั้น

ทั้งนี้เมื่อทางการเงินป้องกันและปราบปรามการพนันภายในประเทศ ทั้งยังเฝ้าระวังประชาชนที่เดินทางออกนอกประเทศ (เพื่อจะไปเล่นพนันในบ่อนที่ต่างประเทศ) ทำให้การพนันเริ่มพัฒนาไปสู่รูปแบบใหม่คือการพนันแบบออนไลน์

การพนันออนไลน์ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1995 หลังจากนั้นก็ได้ขยายตัวไปทั่วโลก การพนันออนไลน์กลายมาเป็นช่องทางใหม่สำหรับนักพนันที่ต้องการเล่นการพนัน เพราะการปราบปรามอันเข้มงวดทำให้บ่อนจำนวนมากทั้งภายในประเทศจีนและตามชายแดนระหว่างประเทศต้องปิดตัวลง และการเดินทางออกต่างประเทศที่น่าสงสัยล้วนถูกตรวจสอบอย่างละเอียด ทำให้นักพนันจำเป็นต้องหันมาพึ่งพาการพนันออนไลน์นั่นเอง และด้วยรูปแบบการพนันออนไลน์ ที่ไม่มีสถานที่รวมตัว ไม่มีการรับหรือจ่ายเงินสดเกิดขึ้น การพนันออนไลน์จึงตรวจจับได้ยากและปราบปรามยากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

การพนันออนไลน์ในจีนส่วนมากมีที่มาจากกลุ่มการพนันของต่างชาติที่เข้ามาสร้างเครือข่ายการพนันออนไลน์ในจีนผ่านระบบตัวแทน โดยในจีนมีการพนันออนไลน์ระบาดอย่างหนักทั่วประเทศ โดยเฉพาะในมณฑลหรือเมืองที่มีระบบอินเทอร์เน็ตที่ก้าวหน้า เช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ เจียงซู เจ้อเจียง ฉูเจี้ยน กวางตุ้ง กวางซี เสฉวน ฉงชิ่งและเหลียวหนิง ซึ่งเฉพาะแค่ที่เหลียวหนิงก็มีเว็บไซต์สำหรับลงทะเบียนเล่นการพนันออนไลน์มากถึง 10 เว็บไซต์ มียอดเข้าระบบวันละมากกว่า 20,000 ครั้ง และมียอดเงินในระบบการพนันมากถึง 1 ล้านหยวนและอาจมากถึง 10 ล้านหยวนต่อวัน ในช่วงเวลาที่มีการเล่นพนันมากที่สุด⁷⁰

มีการพนันอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะของการพนัน แต่สถานะอยู่ในระบบของข้อตกลงและการลงทุน ซึ่งภาษาจีนเรียกว่า “ตุ๋ยตุ๋ (对赌)” ภาษาอังกฤษตรงกับคำว่า “Bet-on Agreement” ซึ่งเป็นเงื่อนไขข้อตกลงการร่วมลงทุนของบริษัท 2 บริษัท ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือฝ่ายลงทุนและฝ่ายรับทุน บริษัทฝ่ายลงทุนหากต้องการสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายตนจะได้ผลกำไรในการดำเนินธุรกิจและการลงทุนนี้ จะสามารถเสนอข้อตกลง Bet-on Agreement โดยจะต้องกำหนดระยะเวลา และตัวเลขคาดการณ์ผลกำไรที่จะได้รับ พร้อมทั้งหลักเกณฑ์ในการปันส่วนกำไร ซึ่งสามารถยกตัวอย่างได้ ดังนี้

⁶⁹ 罗圣荣, 汪爱平. (2009). 西南境外沿边赌博活动及其对我西南边境地区的影响. 井冈山学院学报 (哲学社会科学). 30(1), 95-99.

⁷⁰ 刘晓生. (2007). 赌博非犯罪化研究. [Master's Thesis, East China University of Political Science and Law]. CNKI.

ในปี ค.ศ.2022 บริษัท A ลงทุนในบริษัท B เป็นเงินจำนวน 5,000 ล้านบาท ทางบริษัท A ต้องการความมั่นใจในการลงทุน จึงร่างข้อตกลง Bet-on Agreement ให้บริษัท B โดยมีรายละเอียดคือ ถ้าภายในปี ค.ศ.2025 บริษัท B มีกำไรเกิน 7,000 ล้านบาท กำไรส่วนนั้นบริษัท A ต้องปันส่วนให้บริษัท B 3,500 ล้านบาท แต่หากมีกำไรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 6,000 ล้านบาท บริษัท B ต้องปันส่วนกำไรให้บริษัท A 3,500 ล้านบาท และหากทำกำไรได้ไม่ถึง 5,000 ล้านบาท บริษัท B ต้องปันส่วนให้กับบริษัท A ตามที่บริษัท A ต้องการ (อาจมากถึง 7,000 ล้านบาท) ข้อตกลงในลักษณะนี้ถึงแม้จะเป็นความยินยอมพร้อมใจกันทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์และความมั่นคงในทางธุรกิจ แต่จากลักษณะของข้อตกลงที่เป็นการวางแผนและคาดคะเนผลกำไรในอนาคต ทำให้ข้อตกลงจำพวกนี้นับว่ามีลักษณะของการพนันเช่นกัน⁷¹

อย่างไรก็ดี เหล่านี้เป็นรูปแบบการพนันโดยทั่วไปที่ปรากฏในประเทศจีน และในบางกรณีก็เป็นรูปแบบการพนันจากต่างชาติที่มุ่งเน้นดึงดูดนักพนันจากจีนเป็นหลัก

3.3 สถานการณ์นักพนันในจีน

ประเทศจีนเป็นหนึ่งในตลาดการพนันออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก แม้ว่ารัฐบาลจะมีการสั่งห้ามการพนันในทุกกรณี แต่ก็ยกเว้นในบางกรณีที่สามารถควบคุมได้⁷² โดยข้อยกเว้นนั้นได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลจีนคือการอนุญาตให้นักพนันชาวจีนหาซื้อลอตเตอรี่ได้ตามร้านค้าในท้องถิ่นและมีโอกาสถูกรางวัลซึ่งคล้ายคลึงกับลอตเตอรี่ของรัฐในสหรัฐฯ⁷³ ในแต่ละปีประเทศจีนมีการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมายไปประมาณ 1 ล้านล้านบาท ถึงแม้ว่าข้อเท็จจริงที่ว่าการเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศจีน แต่ทว่าปัจจุบันกลับแพร่หลายมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา โดยการพนันได้เกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น การเล่นไพ่บนกระดานในโรงเรียนหรือตามมูมถนนคาสิโนใต้ดินตามเมืองต่างๆ หรือหวยใต้ดินและลอตเตอรี่ออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งการเล่นที่ผิดกฎหมายเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และยังคงเป็นปัญหาที่จีนต้องเผชิญ⁷⁴

⁷¹ 胡睿. (2015). 论赌博. [Master's Thesis, East China University of Political Science and Law].CNKI.

⁷² Simon Goodley. (2014, October 3). Revealed: how bet365 profits from Chinese punters who risk jail for gambling online. <https://www.theguardian.com/society/2014/oct/03/bet365-profit-china-online-gambling>

⁷³ Wayne Duggan. (2020, November 18). The Chinese Gambling Market Vs. US Gambling Market: What Investors Need To Know. <https://www.benzinga.com/government/20/11/18414438/the-chinese-gambling-market-vs-us-gambling-market-what-investors-need-to-know>

⁷⁴ David Eimer In Shenyang. (2010). China's secret gambling problem. <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/china/6942975/Chinas-secret-gambling-problem.html>

การพนันที่ผิดกฎหมายทุกประเภทที่ได้แพร่กระจายในประเทศจีน และมีการปรับปรุงรูปแบบของการพนันอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งจำนวนผู้ที่เล่นการพนันก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนได้กลายเป็นภัยร้ายทางสังคม ถึงแม้ว่าทางกระทรวงพิทักษ์สันติราษฎร์จะร่วมมือกันปราบปรามอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม แต่สถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับการห้ามเล่นการพนันยังคงค่อนข้างเลวร้าย ปัจจุบันการพนันในจีนมีหลายประเภท อาทิ การเล่นไพ่ การเล่นไพ่บนกระจอก และ Mark Six แต่ที่ค่อนข้างพบได้บ่อยคือ การพนันลอตเตอรี่ที่ผิดกฎหมาย เช่น Mark Six พนันบอล พนันม้า และการพนันด้วยเครื่องเกมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว บางแห่งก็เปิดเป็นบ่อนคาสีโนใต้ดิน การเล่นพนัน Blackjack (21 点) Baccarat (百家乐) roulette (轮盘赌) และการพนันที่ดำเนินการในรูปแบบอื่นๆ ก็มีมากขึ้นเช่นกัน เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ที่กระทรวงพิทักษ์สันติราษฎร์สามารถจัดการได้ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาพบว่า จำนวนผู้เข้าร่วมการพนันเพิ่มขึ้นทุกปี มีทั้งวัยผู้ใหญ่และวัยรุ่น ประชาชนทั่วไป สมาชิกพรรคและแกนนำ ซึ่งครอบคลุมผู้คนจากทุกสาขาอาชีพ กอปรกับการพนันออนไลน์กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วและอันตรายเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การพัฒนาเทคโนโลยีเครือข่าย การพนันโดยใช้อินเทอร์เน็ตและวิธีการชำระเงินทางการเงินออนไลน์ก็ได้พัฒนาอย่างรวดเร็วด้วยเช่นเดียวกัน トラบดีที่การพนันเหล่านี้เป็นกลุ่มการพนันออนไลน์ในต่างประเทศที่สร้างเครือข่ายการพนันในประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาแล้ว อาทิเช่น การพนัน Mark Six ก็มีการกระจายไปในบางพื้นที่ การพนันประเภทนี้ส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบของลอตเตอรี่ที่ผิดกฎหมาย โดยใช้กฎการออกลอตเตอรี่ปกติภายในประเทศจีน และ Hong Kong ซึ่ง Mark Six มีลักษณะของกฎการเล่นที่ง่าย มีการเล่นเกมที่หลากหลาย เจ้ามือรับแทงระดับแรกส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ ส่วนเจ้ามือรับแทงระดับสองและระดับล่างส่วนใหญ่จะเป็นชาวจีนแผ่นดินใหญ่ แม้ว่าการพนัน Mark Six จะปรากฏในจีนแค่ช่วงสั้นๆ แต่ก็ได้มีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและปรากฏขึ้นในหลายภูมิภาคและตามเมืองต่างๆ⁷⁵

การซื้อและจำหน่ายลอตเตอรี่ในประเทศจีนนั้น โดยทั่วไปผู้ซื้อลอตเตอรี่ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ใน 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มแรงงานกับกลุ่มคนเกษียณอายุ ในทางกลับกันกลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มคนทำงานในสายวิชาชีพต่างๆ เช่น แพทย์ ทนายความ และกลุ่มพนักงานออฟฟิศ กลุ่มเหล่านี้กลับมีสัดส่วนในการซื้อลอตเตอรี่ค่อนข้างน้อย⁷⁶ ตามที่กระทรวงการคลังของจีนได้เปิดเผยข้อมูลว่า ในปี ค.ศ.2021 มีการจำหน่ายลอตเตอรี่ทั่วประเทศ

⁷⁵ 新华网.(2005). 我国赌博犯罪表现六方面特点 网络赌博发展迅速.

<http://news.sohu.com/20050113/n223919706.shtml>

⁷⁶ 云财经. (2017). 中国哪儿的“赌徒”最多，财政部告诉你！.

https://www.yuncaijing.com/news/id_9992368.html

3.7 แสกล้านหยวน เติบโตรั้งถึง 11.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ค.ศ.2020 โดยยอดจำหน่ายของลอตเตอรี่สวัสดิการอยู่ที่ 1.4 แสกล้านหยวน ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ค.ศ.2020 อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ส่วนลอตเตอรี่กีฬาียอดจำหน่ายอยู่ที่ 2.3 แสกล้านหยวน เพิ่มขึ้น 21.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ค.ศ.2020⁷⁷ โดยยอดการจำหน่ายลอตเตอรี่ตามมณฑลต่างๆ ในประเทศจีนในปี ค.ศ.2021 มีการจัดอันดับมณฑลที่มียอดจำหน่ายลอตเตอรี่สูงที่สุด 10 อันดับ ดังนี้ มณฑลกวางตุ้งมียอดจำหน่ายลอตเตอรี่อยู่ที่ 3.8 หมื่นล้านหยวน เป็นพื้นที่ที่มียอดขายลอตเตอรี่ที่สูงที่สุดในประเทศ ส่วนอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 คือ มณฑลเจ้อเจียงและมณฑลเจียงซูมียอดจำหน่ายลอตเตอรี่อยู่ที่ 2.9 และ 2.6 หมื่นล้านหยวน ตามลำดับ รองลงมาก็จะเป็นมณฑลซานตง มณฑลเหอหนาน มณฑลเสฉวน มณฑลยูนนาน มณฑลหูเป่ย์ มณฑลเหอเป่ย์และมณฑลฝูเจี้ยน ตามลำดับ⁷⁸ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงยอดจำหน่ายลอตเตอรี่สูงที่สุด 10 อันดับตามมณฑลในประเทศจีนปี ค.ศ.2021

อันดับ	มณฑล	ยอดจำหน่าย (หมื่นล้านหยวน)
1	กวางตุ้ง	3.79
2	เจ้อเจียง	2.85
3	เจียงซู	2.64
4	ซานตง	2.57
5	เหอหนาน	2.15
6	เสฉวน	1.98
7	ยูนนาน	1.69
8	หูเป่ย์	1.67
9	เหอเป่ย์	1.39
10	ฝูเจี้ยน	1.33

(ที่มา : <https://www.maigoo.com/news/642468.html>)

⁷⁷ 新华社. (2022). 2021 年全国销售彩票 3732.85 亿元.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1723455271253965391&wfr=spider&for=pc>

⁷⁸ 云财经. (2017). 中国哪里的“赌徒”最多，财政部告诉你！.

https://www.yuncaijing.com/news/id_9992368.html

จากยอดจำหน่ายลอตเตอรี่สูงที่สุด 10 อันดับตามมณฑลในประเทศจีนดังตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนในมณฑลกวางตุ้งนิยมเล่นลอตเตอรี่มากที่สุด ซึ่งครองอันดับแรกในแง่ของประชากรและเศรษฐกิจ ด้วยกวางตุ้งเป็นมณฑลที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศจีน และเป็นมณฑลแรกในประเทศจีนที่เปิดรับโลกภายนอก⁷⁹ จากข้อมูลจำนวนประชากรล่าสุดปี ค.ศ.2022 กวางตุ้งมีประชากรประมาณ 126 ล้านคน เพิ่มขึ้น 600,000 คน เมื่อเทียบกับปี ค.ศ.2021⁸⁰ ส่งผลให้โครงสร้างของประชากรในมณฑลกวางตุ้งเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากพร้อมกับการเติบโตของจีนที่กำลังมุ่งไปสู่การพัฒนาประชากรที่สมดุลในระยะยาว และการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของผู้อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสัมพันธ์กับเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้วของกวางตุ้ง กอปรกับข้อมูลจากสำนักงานสถิติมณฑลกวางตุ้งเปิดเผยว่า รายได้ของประชากรกวางตุ้งในปี ค.ศ.2021 รายได้ต่อหัวจะอยู่ที่ 44,993 หยวน เพิ่มขึ้น 9.7% เมื่อเทียบกับปี ค.ศ.2020⁸¹ จากข้อมูลเหล่านี้จึงเป็นตัวสะท้อนได้ว่ายิ่งภูมิภาคที่มีการพัฒนามากเท่าไร คนก็ยิ่งซื้อลอตเตอรี่มากขึ้นเท่านั้น เพราะการซื้อลอตเตอรี่ไม่ได้มีไว้สำหรับคนจนที่อยากถูรางวัลเพียงเท่านั้น แต่คนรวยหลายคนก็ชอบทำเช่นกัน⁸²

นอกเหนือจากการเล่นพนันแบบออฟไลน์แล้ว การพนันออนไลน์ก็เป็นหนึ่งในการพนันยอดนิยมของกลุ่มวัยหนุ่มสาวสมัยนี้ จากข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับห่วงโซ่อุตสาหกรรมการฟอกเงินและการพนันออนไลน์ของ Yongan Online และ Tencent Security Anti-Fraud Lab ทำให้ทราบเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ของจีนได้ว่า ผู้เล่นพนันออนไลน์มีเป็นจำนวนมาก สัดส่วนจำนวนผู้เล่นเฉลี่ยมีมากกว่า 11 ล้านคนต่อวัน โดยผู้เล่นส่วนใหญ่อยู่ในมณฑลกวางตุ้งเป็นอันดับหนึ่ง มีมากกว่า 2.7 ล้านคน ซึ่งมากกว่าสี่เท่าของกรุงปักกิ่งที่อยู่ในอันดับสองประมาณ 640,000 คน และอันดับสามในมณฑลเจ้อเจียงประมาณ 620,000 คน ยิ่งไปกว่านั้นพบว่า เมืองเซินเจิ้นมีมากกว่า 620,000 คน เมืองกวางโจวมีมากกว่า 560,000 คน และเมืองตงกวนมีมากกว่า 400,000 คน ซึ่งผู้เล่นเหล่านี้มีการใช้บริการ Application การพนันออนไลน์จำนวนมาก พบว่าในช่วง 12 เดือน (ปี ค.ศ. 2020) ที่ผ่านมา มี Application ที่ใช้เล่นพนันออนไลน์เกือบ 9,000 Application ต่อเดือน ตัวอย่างของ App

⁷⁹ 找法网. (2013). 广州市赌博犯罪的特点.

<https://china.findlaw.cn/bianhu/gezuibianhu/fhsfglcxz/lrgscxz/dubozui/1061972.html>

⁸⁰ 至诚财经. (2022). 2022 年人口最多的省份是哪里 附 2022 年常住人口最新排名.

<https://www.zhicheng.com/gncj/n/437137.html>

⁸¹ 夷子皮. (2022). 全国 34 个省区市 2021 年 GDP 及居民人均可支配收入排行榜.

<https://zhuanlan.zhihu.com/p/480118406>

⁸² 口袋理财官方号. (2017). 中国哪儿的“赌徒”最多，财政部告诉你！.

https://www.sohu.com/a/207052175_99936557

อาทิ Liuhe Baodian, Yabo Entertainment, Caiku Baodian, 918Kiss, MEGA888, Angel Live, May, Yabo, Yabo Sports และ KU Casino เป็นต้น นักพนันเหล่านี้ก็จะมีวิธีการชำระเงินต่างๆ ที่ใช้จริงบนแพลตฟอร์มการพนันออนไลน์ (ดังภาพที่ 2) นอกเหนือจาก App Alipay, WeChat และการชำระเงินผ่านธุรกรรมออนไลน์ของธนาคารแล้ว ยังมีการชำระเงินด้วยสกุลเงินเสมือน (virtual currency) ได้เช่นกัน ซึ่งการชำระเงินด้วยสกุลเงินเสมือนนั้นค่อนข้างปลอดภัย แต่ระบบปฏิบัติการค่อนข้างรัดกุมมาก ทำให้ความนิยมในการชำระเงินด้วยสกุลเงินเสมือนจึงลดน้อยลง⁸³

ภาพที่ 2 แสดงแพลตฟอร์มการชำระเงินในการเล่นพนันออนไลน์

(ที่มา : <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1688106609850192832&wfr=spider&for=pc>)

ทั้งนี้จากข้อมูลดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ทราบได้ว่า นักพนันในประเทศจีนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มแรงงานกับกลุ่มคนเกษียณอายุ ซึ่งมักจะกระจุกตัวอยู่ในมณฑลกว่างตุง ตามเมืองเซินเจิ้น เมืองกว่างโจวและเมืองตงกวน โดยผู้เล่นพนันมีการใช้บริการ Application การพนันออนไลน์จำนวนมากถึงเกือบ 9,000 Application ต่อเดือน อีกทั้งยังมีวิธีการในการชำระเงินเพื่อเล่นพนันออนไลน์ทั้งจาก Application App Alipay, WeChat และผ่านธุรกรรมออนไลน์ของธนาคารแล้ว ยังมีการชำระเงินด้วยสกุลเงินเสมือน (virtual currency) ได้อีกด้วย

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น แพลตฟอร์มการชำระเงินพนันออนไลน์เหล่านี้ผิดกฎหมาย จึงมีความเสี่ยงจากการถูกตรวจพบและถูกโจมตีจากบรรดาธนาคารทั้งหลายได้ ทำให้แพลตฟอร์มพนันออนไลน์เหล่านี้มีการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมความเสี่ยงเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ธนาคารตรวจพบค่อนข้างลำบากและมีความเสี่ยงเพิ่มมาก

⁸³ 嘶吼 RoarTalk. (2021). 网络赌博支付洗钱产业链分析报告.

<https://app.myzaker.com/news/article.php?pk=5ff42cbcb15ec00c2578a9e6>

ขึ้น เช่น เมื่อผู้เล่นต้องเติมเงินเพื่อเล่นพนัน จำนวนเงินที่เติมต้องไม่เป็นจำนวนเต็ม และจำนวนเงินที่เติมจะลงท้ายด้วย 8 หรือ 9 (ตัวอย่างเช่น 1,089, 3598 เป็นต้น) จำนวนเงินที่สามารถเติมได้ตั้งแต่ 1,000 หยวน แต่ไม่เกิน 10,000 หยวน แต่ถ้าเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่า 1,000 หยวน สามารถโอนผ่านแพลตฟอร์มบางอันได้ ยิ่งไปกว่านั้นหากเป็นการโอนเงิน แพลตฟอร์มการพนันบางอันจะแปลงเงินทั้งหมดเป็นทศนิยมโดยอัตโนมัติ และมีการจำกัดช่วงเวลาในการเติมเงิน เพื่อหลีกเลี่ยงการควบคุมความเสี่ยงของธนาคาร เป็นต้น⁸⁴

3.4 นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในจีน

ประเทศจีนภายใต้การนำของประธานาธิบดีสีจิ้นผิงตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012 เป็นต้นมา ได้ดำเนินนโยบายปราบปรามคอร์รัปชันและจัดระเบียบสังคมอย่างเข้มข้น ในการบังคับใช้กฎหมายการพนันและมีการดำเนินนโยบายเชิงรุกในการปราบปรามการพนันใต้ดินที่เชื่อมโยงกับการทุจริตคอร์รัปชันและพฤติกรรมความร้ายว่ผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ โดยนโยบายของรัฐมีการปรับให้สามารถรับมือกับพฤติกรรมพนันในโลกยุคใหม่ เช่น การพนันออนไลน์และการพนันข้ามพรมแดน ซึ่งท้าทายความสามารถของรัฐบาลในการเข้าไปปราบปรามตรวจสอบการพนันและธุรกรรมทางการเงิน⁸⁵ โดยจีนได้มีบทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนัน ดังต่อไปนี้⁸⁶

- ตามกฎหมายอาญาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตรา 303 วางหลักว่า การพนันเพื่อหากำไร การเปิดบ่อนการพนัน การพนันเป็นอาชีพมีโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีร้ายแรงเพิ่มโทษเป็นจำคุกสามถึงสิบปีหรือทั้งจำทั้งปรับ
- พฤติกรรมการพนันยังมีความสัมพันธ์กับความผิดฐานฟอกเงิน ตามกฎหมายอาญาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตรา 191 วางหลักว่า การปกปิดแหล่งที่มาของเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดจากการหลอกให้ทำธุรกรรมทางการเงิน ธุรกิจใต้ดิน หรือการกระทำที่ผิดต่อกฎหมายอื่นใดอันเป็นความผิดรุนแรงขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยกระบวนการทางการเงิน การลงทุน หรือวิธีการอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่มีมานั้นชอบด้วยกฎหมาย มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับร้อยละห้าถึงร้อยละยี่สิบของมูลค่านั้น และอาจเพิ่มโทษจำคุกได้ถึงสิบปี

⁸⁴ 永安在线反欺诈. (2021). 网络赌博支付洗钱产业链分析报告. <https://www.4hou.com/posts/Wp7J>

⁸⁵ ณัฐกร วิทิตานนท์ และ ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร (2565). คาสีโนอาเซียนใต้เงามังกร : จีนกับอุตสาหกรรมพนัน. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์เดือนตุลา.

⁸⁶ เรื่องเดียวกัน

ตามแต่กรณี แต่หากเป็นกรณีที่ไม่ได้มีเจตนาทำให้เงินหรือประโยชน์นั้นชอบด้วยกฎหมาย แต่มีเพียงเจตนาเพื่อหลบซ่อนจะเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มาตรา 312 ซึ่งวางหลักว่า ผู้ที่เป็นตัวกลาง รับโอน รับซื้อ ซ่อนเงินหรือประโยชน์ที่ได้มา โดยผิดกฎหมายนั้น มีโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ และอาจถูกเพิ่มโทษจำคุกได้ สูงถึงเจ็ดปีตามแต่กรณี

- ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2005 เป็นต้นมา ศาลประชาชนสูงสุด ได้ออกคำอธิบายรายละเอียดของความผิดฐานการพนันตามกฎหมายอาญา โดยให้รวมการเล่นพนันให้หมายรวมถึงการเล่นพนันออนไลน์ด้วย สะท้อนให้เห็นถึงความจริงจังของรัฐบาลจีนในการปราบปรามการพนันออนไลน์ให้เท่าทันตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยียุคใหม่
- เดือนมกราคม 2021 คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาประชาชนแห่งชาติ ได้แก้ไขกฎหมายอาญารั้งที่ 11 โดยในมาตรา 303 ได้เพิ่มเนื้อความในวรรคท้ายว่า ห้ามจัดให้ประชาชนชาวจีนเล่นการพนันนอกพรมแดน และให้มีโทษเช่นเดียวกับฐานการเปิดบ่อนการพนัน สำหรับการพนันนอกพรมแดนในมาตรานี้ ครอบคลุมทั้งรูปแบบที่นักพนันเดินทางไปต่างประเทศและรูปแบบออนไลน์ด้วยเช่นกัน การเปิดเว็บหรือแอปพลิเคชันที่ต่างประเทศที่ใช้เพื่อให้คนจีนเล่นพนันออนไลน์ กล่าวคือเซิร์ฟเวอร์อยู่ต่างประเทศ หรือจดทะเบียนเว็บไซต์บริษัทอยู่ต่างประเทศจึงถือว่ามีความผิดฐานเปิดบ่อนการพนันตามกฎหมายจีน
- ในช่วงปี 2021 ที่ผ่านมามีกระทรวงพิทักษ์สันติราษฎร์ได้ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารกลางจีน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ฝ่ายบริหารไซเบอร์สเปซของจีน และหน่วยงานอื่นๆ ในการดำเนินการปราบปรามกลุ่มการพนันทั่วประเทศด้วยมาตรการที่เข้มงวดและรัดกุมที่สุด ดังนี้⁸⁷
- กระทรวงพิทักษ์สันติราษฎร์ได้สอบสวนและจัดการกับการพนันข้ามพรมแดนและคดีอาญาที่เกี่ยวข้องมากกว่า 17,000 คดี จับกุมผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาได้มากกว่า 80,000 คน และสามารถทำลายแพลตฟอร์มการพนันออนไลน์มากกว่า 2,200 แพลตฟอร์ม แพลตฟอร์มการชำระเงินที่ผิดกฎหมายและธนาคารใต้ดินมากกว่า 1,600 แพลตฟอร์ม แพลตฟอร์มอื่นๆ

⁸⁷ 公安部.(2022). 「公安 2021」 打击治理跨境赌博这一年：打掉网络赌博平台 2200 余个.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1721263490800191179&wfr=spider&for=pc>

ส่งเสริมการพนันมากกว่า 1,500 แพลตฟอร์ม รวมทั้งทีมบริการด้านเทคนิคที่ผิดกฎหมายอีก
มากกว่า 930 ทีม

นอกจากนี้ ยังประสบความสำเร็จจากการทำลายเครือข่ายการพนันและช่องทางการฟอกเงินของกลุ่ม
การพนันในต่างประเทศ การบล็อกการจัดเว็บไซต์และแอปพลิเคชันการพนันออนไลน์ข้ามพรมแดน รวมทั้ง
ระงับการส่งเสริมการขายและการเผยแพร่การพนันข้ามพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

3.5 ผลกระทบจากการพนัน

ดังคำกล่าวที่ว่า “ พนันสิบแพ้เก้า ” ถึงแม้จะเป็นเช่นนั้น แต่ก็ยังมีผู้คนอีกมากมายที่เข้าไปพัวพันกับ
การพนันอย่างลึกซึ้ง และในที่สุดก็จบลงด้วยการกลายเป็นคนยากจนจากการเล่นพนัน และเดินอยู่บนเส้นทาง
ที่ผิดกฎหมาย เพราะการพนันได้เป็นตัวบ่อนทำลายอนาคตและเสรีภาพของผู้คนเหล่านั้นไปเรียบร้อยแล้ว
ทั้งนี้ประเทศจีนได้รับผลกระทบจากการพนันในหลากหลายทาง ซึ่งผลกระทบส่วนมากจะหนักไปในเชิงลบเป็น
ส่วนใหญ่ ถึงแม้จะมีการนำเสนอถึงผลกระทบในเชิงบวกอยู่บ้าง โดยประเด็นที่เกี่ยวกับผลกระทบจากการพนัน
สามารถอภิปรายในเบื้องต้น ได้ดังนี้

ผลกระทบเชิงบวกของการพนัน

1) การพนันมีส่วนช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในบางมิติ⁸⁸

จากภาพจำของการพนันส่วนมากมักพบว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ชีวิตแย่ลง อย่างไรก็ตามการพนันในจีน
บางครั้งถูกมองว่าเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางจิตใจ ผู้คนจำนวนมาก
โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานและผู้สูงอายุมีค่านิยมที่ยอมรับการพนันว่าเป็นส่วนเสริมสร้างชีวิต โดยการพนัน
เป็นกิจกรรมที่คนกลุ่มนี้ใช้เล่นเพื่อผ่อนคลายจากการทำงานที่หนักในแต่ละวัน และบางครั้งก็เป็นการเล่นเพื่อ
ความสนุกสนานหรือเพื่อความบันเทิงเท่านั้น

เดิมทีสมัยที่จีนยังเป็นสังคมเกษตรกรรมเต็มรูปแบบ การทำงาน (ทำไร่ไถนา) ในบางช่วงนั้นไม่สามารถ
ดำเนินกิจกรรมได้ เช่น ในช่วงฤดูหนาว ที่ไม่สามารถไถดิน หว่านเมล็ดหรือเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ จึงถือเป็นช่วง
พักผ่อนของปี เพื่อรอคอยให้ฤดูหนาวผ่านพ้นไป ผู้คนจึงว่างเว้นจากการทำงานและต้องหากิจกรรมบางอย่าง
เพื่อแก้เหงา การตั้งวงเล่นการพนันเล็กๆ ในบ้านหรือในชุมชนจึงเป็นตัวเลือกที่ดีเยี่ยม เนื่องจากการพนันไม่
จำเป็นต้องใช้พื้นที่หรือพลังงานมากนัก แถมฆ่าเวลาและสร้างความบันเทิง (รวมถึงสร้างทรัพย์) ได้ด้วย ผู้คนจึง

⁸⁸ TJ Cheng. (2011). The Sociology of Gambling in China. Social Sciences Academic Press.

เล่นการพนันกันเพื่อแก้เหงา ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สืบเนื่องมาจนถึงสังคมปัจจุบันที่เมื่อคนงานว่างเว้นจากการงาน หรือผู้สูงอายุที่เกษียณอายุแล้ว และเบื่อหน่ายกับการอยู่บ้านเฉยๆ ก็จะมาร่วมวงพนันกันเพื่อความบันเทิง

อย่างไรก็ตาม มีแนวคิดที่ต่อต้านข้อดีด้านความบันเทิงของการพนันอยู่มาก เช่น หากต้องการพักผ่อน หรือเสพความบันเทิง ก็มีกิจกรรมอื่นอีกมากที่ไม่ใช่การพนันให้เลือกทำได้ เช่น ดูโทรทัศน์ เล่นเกม ฟังเพลง หรือดูจิว ซึ่งดูเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์กว่าการเสียเงินไปกับการพนัน ทั้งนี้ได้มีการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่เล่นการพนันในจีน หลายท่านกล่าวว่ากิจกรรมที่ต้องมองผ่านจอโทรทัศน์ทำให้สายตาของผู้สูงอายุที่ฝ้าฟางอยู่แล้วย่ำแย่ลงไปอีก และการเล่นพนันมีส่วนช่วยให้รู้สึกกระชุ่มกระชวยมากกว่า เพราะได้มีส่วนร่วมกับการเล่นจริงๆ และได้ลุ้นไปกับการเดิมพันและผลในแต่ละเกมการพนัน ทำให้รู้สึกดี และยังเป็นการเข้าสังคมของกลุ่มคนสูงอายุที่อาจมีรสนิยมเดียวกัน ทักษะคิดใกล้เคียงกัน เพื่อให้ยังรู้สึกว่ามีคุณค่าอยู่ โดยการเล่นพนันในบางครั้งเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานโดยแท้จริง และไม่ได้สนใจเรื่องที่จะต้องเสียเงินไปบ้าง เพราะผู้สูงอายุเหล่านี้ว่างเดิมพันกันเพียงเล็กน้อย และบางครั้งหากแพ้ในการพนันจนเสียหายมากจริงๆ ผู้ชนะก็ยินดีจะคืนเงินให้ เพื่อให้ทุกคนยังเล่นกันต่อไปได้ การพนันในรูปแบบนี้จึงเป็นเพียงกิจกรรมที่ชาวบ้านทั่วไปเล่นกันเพื่อความสนุก ผ่อนคลายจากการทำงาน แก้เหงาในชีวิต และไม่ได้สนใจเรื่องเงินเท่าใดนัก ขอแค่ได้เล่นให้สนุกให้หัวใจได้สูบฉีดเลือดบ้าง ก็แอบเป็นประโยชน์กับผู้สูงอายุที่ความดันต่ำอยู่ไม่น้อย ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการละลายพฤติกรรม และเพิ่มโอกาสในการเข้าสังคม สร้างความเชื่อมั่นในตนเองได้เช่นกัน

ถึงแม้การเล่นพนันเพื่อความสนุกจะมีประโยชน์อยู่บ้าง แต่การเล่นพนันก็ยังเป็นกิจกรรมที่สุ่มเสี่ยงมาก เพราะหากจริงจังกับการพนันมากจนเกินไป และเปลี่ยนเป้าหมายไปสู่การหาเงินหรือถอนทุนคืนจากที่เล่นเสียไป และหากผู้เล่นไม่สามารถควบคุมความสนุกของตนเองได้ ความสนุกอาจจะหายไป และทรัพย์สินจำนวนมากก็จะหายไปด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจเปลี่ยนผลกระทบเชิงบวกในข้อนี้ให้กลายเป็นผลกระทบเชิงลบในทันที

2) การพนันเสริมสร้างความมั่งคั่งให้สังคม

การพนันหรือธุรกิจการพนันมีส่วนช่วยสร้างประโยชน์ต่อสังคมและรัฐบาลได้เช่นกัน ซึ่งการสร้างควมมั่งคั่งนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแรก รัฐบาลเก็บภาษีจากธุรกิจการพนัน เพื่อนำไปใช้ในสาธารณะประโยชน์ ขั้นที่สองคือการที่นักลงทุนในธุรกิจการพนันสามารถนำกำไรที่ได้ไปต่อยอด ขยายกิจการ และลงทุนในอุตสาหกรรมอื่นๆ และขั้นตอนที่สามคือการเปิดการพนันเพื่อสังคม เช่น การเล่นพนันและมอบกำไรที่ได้จากการพนันให้สังคม การจัดประมูล ลอตเตอรี่เอกชน ฯลฯ

ทั้งนี้อาจมีแนวคิดที่นำเสนอว่า ผู้เล่นพนันที่ชนะรางวัลใหญ่จากการพนันอาจสร้างประโยชน์ให้กับสังคมได้ ด้วยการลงทุนเงินเหล่านั้นแล้วพัฒนาไปสู่ธุรกิจหรือนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อต่อยอดกำไรและสร้างประโยชน์ในวงกว้างได้ อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้อาจจะเกิดขึ้นจริงได้ยาก เพราะโอกาสที่นักพนันจะชนะพนันแล้วได้เงินรางวัลมากขนาดนั้นมีเพียงน้อยเท่านั้น สังเกตได้จากจำนวนผู้ซื้อลอตเตอรี่กับจำนวนผู้ถูกรางวัลใหญ่ที่มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก และต่อให้มันักพนันที่ชนะการพนันและได้รับเงินจำนวนมาก ด้วยความต้องการของมนุษย์ที่เมื่อมีแล้วก็ย่อมอยากมีอีก และอยากมีมากขึ้น จึงมีโอกาสมากที่เงินเหล่านั้นจะกลับไปสู่วงพนันหรือหมดไปกับความฟุ่มเฟือยต่างๆ

เหล่านี้เป็นข้อดีหรือผลกระทบในเชิงบวกของการพนัน ซึ่งมีความไม่แน่นอนเป็นส่วนประกอบอยู่มาก เพราะหากผู้เล่นโลภเกินไปหรือลงลึกจริงจังกับการพนันมากเกินไป อาจก่อให้เกิดความสูญเสียมากกว่าการสร้างสรรค์

ผลกระทบเชิงลบของการพนัน

1) การพนันไม่สร้างมูลค่าทางทรัพย์สิน

การพนันคือการละเล่นที่มีการวางเงินเดิมพัน และเมื่อมีการแพ้ชนะเกิดขึ้นในเกม เงินเดิมพันก็จะถูกเปลี่ยนมือจากผู้เล่นคนหนึ่งไปยังผู้เล่นอีกคนหนึ่ง จึงมีลักษณะของการแลกเปลี่ยนเงิน ทั้งนี้การแลกเปลี่ยนเงินนี้มักถูกนำไปเชื่อมโยงกับการแลกเปลี่ยนในธุรกิจอื่นๆ ซึ่งแท้จริงแล้วการแลกเปลี่ยนเงินในการพนันนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มเติมแต่อย่างใด ในการแลกเปลี่ยนในธุรกิจต่างๆ หากเงินทุน ถูกแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าสินค้านั้นยังสร้างประโยชน์และกำไรให้กับเจ้าของได้ อาจขายได้กำไรมากขึ้น และสินค้าก็ยังสร้างประโยชน์ต่อผู้บริโภคได้อีก แต่ในการแลกเปลี่ยนของธุรกิจการพนัน เงินเดิมพันจะเพียงแค่เปลี่ยนมือไปมา ไม่สร้างมูลค่าอย่างแท้จริง

2) การพนันสร้างค่านิยมในเรื่องโชคกลางมากเกินไป

การพนันขึ้นอยู่กับโชคกลางเป็นหลัก หรือกล่าวให้ถูกต้องว่าเป็นหลักของความน่าจะเป็น ทั้งนี้ความน่าจะเป็นเป็นเพียงการคำนวณแนวทางที่อาจจะเป็นไปได้เท่านั้น แต่ผลของการพนันแท้จริงแล้วไม่มีใครสามารถกำหนดหรือคาดการณ์ได้ (ในกรณีที่ไม่ได้มีลูกไม้หรือกลไกบางประการ) การพนันจึงเป็นการเสี่ยงดวงเป็นการสุ่มล้วนๆ โดยไม่สามารถกะเกณฑ์หรือคำนวณตามหลักวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ได้ ความคาดหวังในผลการพนันจึงถูกผลักดันให้เป็นภาระของสิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติ และไปเสริมสร้างค่านิยมและความเชื่อในเรื่องโชคกลางมากยิ่งขึ้น

ควรที่จะกล่าวก่อนว่าเรื่องนี้เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน ซึ่งจะไม่มีการกล่าวถึงความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาสนา แต่จะนำเสนอผลเสียจากค่านิยมเรื่องโชคลางเท่านั้น ซึ่งค่านิยมและความเชื่อในเรื่องโชคลางเหล่านี้ นำมาซึ่งทัศนคติและนิสัยที่ไม่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากหากผู้คนหมกมุ่นอยู่กับดวงชะตา และหวังพึ่งพาแต่โชค วางชีวิตและอนาคตไว้กับคำว่าวาสนา มนุษย์ก็จะหยุดทำในสิ่งที่ควรทำ (ตั้งใจเรียนและทำงาน) แต่หันไปดำเนินกิจกรรมที่ไร้สาระ (เสี่ยงดวงชะตา รอแต่โชคลาง) ทำให้ค่านิยมของสังคมผิดไปจากที่ควรจะเป็น การเดินทางพัฒนาประเทศไปสู่รัฐสมัยใหม่ หรือประเทศที่พัฒนาแล้วก็ไม่อาจทำได้อย่างเต็มที่ ทั้งค่านิยมเหล่านี้ก็ขัดกับค่านิยมของรัฐบาลจีนอีกด้วยเช่นกัน ผลกระทบในด้านค่านิยมนี้ถึงแม้จะค่อนข้างเป็นนามธรรม แต่จะเป็นตัวจุดชนวนผลกระทบและปัญหาในสังคมอีกมากมายหลายส่วนทีเดียว

3) การพนันสร้างความเสียหายในหลายมิติ

การพนันสร้างความสูญเสียมากมาย ทั้งต่อตัวผู้เล่นพนันเอง และต่อครอบครัว รวมถึงสังคมโดยรวม ด้วย ซึ่งสามารถสรุปลักษณะความสูญเสียจากการพนันได้ ดังนี้

- ความเสียหายต่อตนเองและครอบครัว

การพนันสามารถสร้างความเสียหายต่อตัวนักพนันและครอบครัวได้มากมาย อย่างเบาที่สุดคือการสูญเสียเงินทองและทรัพย์สิน จากคนมั่งมีกลายเป็นคนขัดสนได้ในพริบตาด้วยผลของการพนัน โดยมีเหตุการณ์ตัวอย่างปรากฏให้เห็นมาโดยตลอด ทั้งในเอกสารโบราณที่ได้บันทึกเรื่องราวในอดีตและแม้แต่ข่าวในปัจจุบันก็เช่นกัน ในคาบสมุทรเหลียวตง เคยมีชายคนหนึ่ง มีฉายาว่า “นายกวาดใหญ่ (大刷子)” ดั้งเดิมเป็นคนมั่งมีทรัพย์สินมากมายมหาศาล แต่ไปเล่นพนันจนแพ้ ทรัพย์สินทั้งหมดเหมือนโดน “กวาด” ไปจนเกลี้ยง จนถึงขั้นที่ต้องเอาภรรยาตัวเองเป็นเดิมพัน และท้ายสุดก็ต้องเสียภรรยาไปให้กับการพนัน

นอกจากความเสียหายด้านทรัพย์สินและครอบครัวแล้ว บางครั้งการพนันทำความเสียหายแก่ชีวิตของนักพนันเอง โดยปรากฏในข่าวจำนวนมาก ว่ามีนักพนันหลายคนที่พักพนัน สูญเสียทรัพย์สินจนหมดตัว และยังเป็นหนี้พนันอีกจำนวนมาก ตัดสินใจยุติปัญหาด้วยการจบชีวิตตนเอง เช่น วันที่ 8 ตุลาคม ค.ศ.1989 นายจ้าว จากตำบลชงจื่อ มณฑลเหอเป่ย์ เล่นไพ่จนกระຈອກแพ้ เสียเงินไปจำนวนมาก สุดท้ายตัดสินใจกินยาฆ่าแมลงเพื่อฆ่าตัวตาย และวันที่ 20 มกราคม ค.ศ.1990 นายหลง (龙) แพ้พนันเสียเงินไปกว่า 3,000 หยวน เจ้าหนี้ยกคอยตามทวงอยู่ตลอดเวลา นายหลงจึงตัดสินใจฆ่าพิษกับตนเอง และเมื่อนางเซีย ภรรยาของนายหลงมาพบว่าสามีฆ่าตัวตาย ก็ฆ่าตัวตายตามไปอีกคน โดยทิ้งลูกสองคนให้เป็นกำพร้า และวันที่ 9 กรกฎาคม ค.ศ.1992 นายหวัง จากเมืองหนานซาง มณฑลเจียงซี แพ้พนันสูญเสียเงินไป 250 หยวน จึงผูกคอตายกับประตูรั้วเหล็กที่บ้านตนเอง

นอกจากนี้ยังมีข่าวสดอีกมากมายที่ถูกบันทึกไว้ ทั้งการที่พ่อแม่ติดพนันจนหมดตัว ไม่มีทางขอใช้หนี้ได้ จึงฆ่าตัวตายทั้งคู่ และก่อนตายก็ได้ฆ่าลูกตัวเองตามไปด้วย รวมถึงพ่อแม่ที่ติดการพนันหนักมาก และเพื่อที่จะให้ลูกน้อยอยู่หนึ่งๆ ไม่กวนตอนที่พ่อแม่จะไปเล่นพนัน จึงให้ลูกกินยาระงับประสาททุกวัน เป็นเวลาหลายเดือน จนลูกมีอาการผิดปกติทางสมอง จากผลกระทบของยาระงับประสาทดังกล่าว ซึ่งกว่าพ่อแม่ของเด็กจะรู้ตัว ก็ไม่สามารถรักษาได้อีกแล้ว เรียกได้ว่าถึงจะเสียใจภายหลัง ก็ไม่ทันกาลแล้ว

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความเสียหายของตนเองและครอบครัว ที่มีต้นเหตุมาจากการพนัน แต่นอกจากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตัวนักพนันและครอบครัวแล้ว บางครั้งพิษของการพนันยังส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมด้วย

- ความเสียหายต่อสังคม

มีข่าวและบันทึกเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ความรุนแรง การปล้นชิงทรัพย์ การลักพาตัว การวางแผนหลอกลวงมากมาย โดยทั้งหมดมีสาเหตุมาจากการพนันทั้งสิ้น เช่น วันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ.1992 ชาย 3 คน ใช้ปืนประติษฐ์ยิงชายอีกคนตาย เนื่องมาจากชายทั้ง 3 คนนั้นเล่นการพนันแพ้และเสียเงินไปรวมหมื่นหยวน จึงใช้ปืนประติษฐ์ข่มขู่คู่แข่งให้คืนเงินทุนในการพนัน แต่คู่แข่งไม่ยอมคืนเงินให้ พวกเขาจึงยิงคู่แข่งคนนั้นจนถึงแก่ความตาย ภายหลังชายทั้งสามหลบหนีไปถึงเซี่ยงไฮ้ และถูกจับในคดีหลอกลวง และสืบสาวคดีจนมาถึงคดีนี้

นอกจากการฆาตกรรมคู่แข่งเพื่อแย่งเงินทุนคืน ก็มีการฆาตกรรมญาติที่ไม่ยอมให้ยืมเงินไปเล่นพนันด้วย และที่โหดร้ายกว่านั้น คือการฆาตกรรมเพื่อชิงเงินเพียงน้อยนิด โดยในปี ค.ศ.1988 นายกัว วัย 23 ปี เล่นการพนันกับครอบครัวในช่วงตรุษจีน แล้วแพ้พนันเสียเงินไป 7 หยวน (ราว 35 บาท) ทำให้เกิดความไม่พอใจและพยายามหาทางเอาเงินคืนมา และเขาก็ทำได้ในช่วงตรุษจีนลุงของเขาจะให้เงินคุณย่าวัย 76 ปีอยู่เป็นประจำทุกปี ปีละ 10 หยวน (ราว 50 บาท) ในคืนหนึ่งเขาจึงแอบย่องเข้าห้องคุณย่า ทำร้ายคุณย่าอย่างรุนแรงจนเสียชีวิตและขโมยเอาเงิน 10 หยวนนั้นไป

หากการแย่งชิงทรัพย์สิ้นโดยการฆาตกรรมคู่แข่งที่เล่นพนันด้วย หรือญาติใกล้ชิดยังไม่รุนแรงพอ ยังมีรายงานระบุว่า ช่วงเที่ยงของวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ.1980 ชายคนหนึ่งพกอาวุธและตระเวนไปทั่วเพื่อหา “เหยื่อ” สุดท้ายเขาเข้าไปในห้องน้ำสาธารณะ และทำร้ายชายชราคนหนึ่งที่เป็นนักแสดงจิวเสฉวน แล้วขโมยนาฬิกาข้อมือที่ตอนนั้นเปื้อนไปด้วยเลือดเพื่อเอาไปเล่นพนัน เมื่อถูกจับได้ คนร้ายให้การว่าเขาเล่นการพนันและสูญเสียทรัพย์สินหมดทุกอย่าง และไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร จึงลงมือก่ออาชญากรรมเพื่อชิงทรัพย์ชายชราที่ไม่รู้จักกัน และเอานาฬิกาของชายชราไปเล่นพนันต่อ และแพ้พนันไปในท้ายที่สุด

ผลกระทบต่อสังคมของการพนันนั้นกระจายตัวไปมาก และมีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งกลวิธีการ หลอกลวง บ้างก็จัดฉากการลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ บ้างก็จับเด็กไปเป็นขอราน เพื่อเรียกคะแนนสงสารจาก ผู้คนและขอรับบริจาค และที่ซับซ้อนที่สุดคือการร่วมมือกันหลอกลวงผู้อื่นของสามีภรรยาคนหนึ่ง เรื่องมีอยู่ว่า สามี (นามสมมติ นาย ก) เล่นการพนันจนหมดตัว และเขาสังเกตได้ว่าภรรยาของตน (นาง ข) สนทนากับชาย คนหนึ่ง (นาย ค) เขาจึงวางแผนให้ภรรยาสร้างทำเป็นสนทนากับ นาย ค และสร้างสถานการณ์ให้เหมือนกับว่า นาย ค ได้มีสัมพันธ์กับ นาง ข และนาย ก ก็ได้มาเห็นเหตุการณ์พอดี นาย ก จึงทำท่าจะฟ้องร้องเอาความกับนาย ค และข่มขู่ให้เขาจ่ายค่า “ชดใช้” ที่มาล่วงเกินภรรยาของตน นาย ค จำยอมต้องจ่ายค่าชดใช้เป็นเงินจำนวน 2,000 หยวน ภายหลัง นาย ค ได้รู้ความจริงว่าตนเองถูกหลอก จึงไปหานาย ก เพื่อจะขอเงินคืน และได้มีปาก เสียงทะเลาะวิวาทกัน นาง ข จึงเข้ามาห้ามทั้งคู่ แต่ถูกลูกหลงจากการต่อสู้จนบาดเจ็บสาหัส และต่อมาได้ เสียชีวิตขณะนำส่งโรงพยาบาล

เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อสังคม โดยมีต้นเหตุมาจากการพนันทั้งสิ้น จึงอาจสรุปได้ในเบื้องต้นว่าการพนันมีส่วนกระตุ้นความรุนแรงของบุคคล และลดประสิทธิภาพของการยับยั้ง ชั่งใจลง เมื่อเสพติดการพนัน และความมุ่งหมายทั้งหมดอยู่ที่เงินหรือทรัพย์สิน เพื่อใช้ในการพนัน การกระทำที่ รุนแรงและน่ากลัวก็ตามมาจากความไม่รอบคอบและมัวเมาในการพนันนั่นเอง

- ความเสียหายต่อเยาวชนและอนาคตของชาติ

มีการสำรวจว่าเยาวชนจีนกว่าครึ่งหนึ่งเคยเล่นการพนันมาตั้งแต่สมัยประถมศึกษา และมีการสำรวจ โรงเรียน 4 แห่งในมณฑลเจียงซู จากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 3 ชั้นปี จำนวน 160 คน พบว่ามีนักเรียน จำนวน 51 คนเล่นไพ่จนกระเจกเป็น โดยคาดการณ์ว่าเด็กๆ ส่วนมากจะได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ที่เล่นพนัน และบางครั้งก็ร่วมเล่นพนันกับคนในครอบครัวด้วย

การพนันส่งผลกระทบต่อเยาวชนเป็นอย่างมาก นักเรียนบางคนเล่นการพนันจนขำนาญ โดยใช้เงิน จำนวนเล็กน้อยทำกำไรได้มากถึง 1,000 หยวน ภายในเวลา 2 เดือน ทั้งนี้การพนันอาจสร้างรายได้ให้กับ เยาวชน แต่เชื่อว่าทุกคนจะได้รับจากการพนันทั้งหมด มีเยาวชนจำนวนมากต้องสูญเสียให้กับการพนัน นอกจาก เสียเงินแล้ว ยังเสียการเรียน และที่สำคัญที่สุดคือเสียนิสัย

เยาวชนยังอ่อนประสบการณ์การยับยั้งชั่งใจ และมักตัดสินใจทำอะไรที่สุ่โต่ง การเสียนิสัยด้วยการ พนันจึงเป็นประเด็นที่น่ากังวล เพราะหากบรรดาผู้ใหญ่ที่ติดการพนันยังสามารถขาดการยั้งคิดขนาดฆ่าคนได้ แล้วบรรดาเด็กๆ จะก่อพฤติกรรมสุ่โต่งอย่างไรภายใต้อิทธิพลของการพนัน

4) ก่อให้เกิดอิทธิพลมืดในสังคม

บ่อนการพนันนอกจากจะทำกำไรจากนักพนันผ่านการเล่นพนันโดยตรงแล้ว ส่วนมากก็จะทำกำไรได้จากการปล่อยเงินกู้เพื่อนักพนันที่ไม่มีทุนในการเล่นพนันอีกด้วย โดยมักจะให้กู้ยืมเงินแล้วเรียกเก็บดอกเบี้ยจำนวนมาก ภายในกำหนดระยะเวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ที่แพร่หลายที่สุดเป็นกลวิธีการปล่อยกู้แบบ “8 ชน 10 (八撞十)” โดยจะให้กู้ยืมเงินเป็นจำนวน 10 หยวน แต่จะจ่ายให้ผู้กู้จริงๆ เพียง 8 หยวนเท่านั้น โดยหัก 2 หยวนไว้ แต่เวลาที่จะคืนเงินจะต้องคืนเต็มจำนวน 10 หยวน ดังนั้นนักพนันที่กู้ยืมเงินในรูปแบบนี้จึงต้องทำกำไรให้ได้ อย่างน้อยก็จาก 8 หยวนที่ตนได้กู้ยืมมาให้กลายเป็น 10 หยวนเพื่อนำไปคืนเจ้าหนี้แบบเสมอตัว แต่หากอยากได้กำไรกลับไปบ้างก็ต้องเล่นให้ได้มากกว่านั้น ซึ่งยิ่งเล่นมากก็จะยิ่งเสียมากขึ้นไปอีก และหากไม่สามารถคืนเงินได้ตามกำหนดระยะเวลา (1 วัน) ดอกเบี้ยในวันต่อไปก็จะเพิ่มขึ้นอีก หนี้สินก็จะขยายตัวไปเรื่อยๆ และสำหรับคนที่ไม่สามารถใช้หนี้ได้จริงๆ ก็จะถูกบังคับให้ทำงานต่างๆ บ้างก็เข้าสู่วงการลักขโมย และบางคนก็ต้องขายบริการทางเพศ

เหล่านี้เป็นกิจการผิดกฎหมายที่พัวพันอยู่กับการพนันผิดกฎหมายทั้งสิ้น ดังนั้นการพนันจึงก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงลบที่เป็นการสนับสนุนอิทธิพลมืดของผู้มีอำนาจ ที่ถือครองกิจการผิดกฎหมายทั้งหลายและประกอบกันเป็นท่อน้ำเลี้ยงให้วงจรกิจการเหล่านี้ยังคงอยู่ในสังคมต่อไปได้

การพนันส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมเป็นอย่างมาก และในการศึกษาบางชิ้นยังระบุด้วยว่าการพนันนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสังคม บุคคลและทรัพย์สินแล้ว ยังมีผลในเชิงลบต่อสุขภาพอีกด้วย เป็นต้นว่า เล่นพนันจนถึงขั้นอดหลับอดนอน และไม่ทานอาหารเลย จนก่อให้เกิดภาวะผิดปกติของระบบต่างๆ ในร่างกายนั่นเอง

สุดท้ายแล้วภาพรวมของผลกระทบจากการพนันจึงเป็นไปในเชิงลบมากกว่าจะเป็นเชิงบวก ถึงแม้จะมีผลกระทบเชิงบวกอยู่บ้าง แต่หากการเล่นพนันไม่ได้รับการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ “พอดี” ผลกระทบด้านดีเหล่านั้นก็จะกลายเป็นผลเสียได้ในทันที ดังนั้นการพนันจึงให้ผลลัพธ์ที่ไม่น่าอภิรมย์เท่าใดนัก สำหรับนักพนันที่หลงใหลในการเล่นจนเกินไป ดังที่มีคำพังเพยเล่นคำของชาวไทหล่ากล่าวไว้ เกี่ยวกับคนเล่นพนันได้อย่างครบถ้วน⁸⁹ ว่า

- หนึ่งใจอยากชนะ (一心想赢) จิตใจหมกมุ่นแต่การเอาชนะ ไม่สนใจสิ่งอื่นๆ จนขาดการคิดคำนวณด้วยเหตุผล

⁸⁹ 戈春源. (1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社.

- สองตาแดงก่ำ (二眼熬红) ตาเป็นสีแดงเพราะอดหลับอดนอนเล่นแต่การพนัน ข้อนี้การเล่นคำคือ “สอง” ที่แปลได้ว่าเป็นข้อเสียลำดับที่ 2 หรือหมายถึง “สองตา” ก็ได้
- สามอาหารไม่อร่อย (三餐不香) หมายถึงอาหารสามมื้อไม่มีกลิ่นหอม คือไม่สนใจจะทานอาหารให้ถึงรส เพราะจิตใจสนใจแต่การพนันจนทานอาหารไม่ร่อยนั่นเอง ในข้อนี้ยังเป็นการเล่นคำว่า “สาม” นอกจากจะหมายถึงข้อเสียลำดับที่ 3 ของการพนันแล้ว ยังเชื่อมโยงกับคำว่า 餐 ที่แปลว่ามีอาหารได้อีกด้วย โดยจะหมายถึงอาหารทั้ง 3 มื้อนั่นเอง
- สี่แขนขาไม่ขยัน (四肢不勤) หมายถึงแขนขาไม่ยอมทำงาน 四肢 หมายถึงอวัยวะทั้ง 4 ที่ยื่นออกมาจากร่างกาย คือ แขน 2 ข้างและ ขา 2 ข้าง สี่ในที่นี้จึงเป็นการเล่นคำเช่นเดียวกัน คือหมายถึง ข้อเสียลำดับที่ 4 และอวัยวะ (ร่างกาย) ทั้ง 4
- ห้างานไม่ทำ (五业不搞) มีความหมายตรงตัวหมายถึงละทิ้งการทำงานที่พึงทำ⁹⁰
- หกญาติไม่ดูแล (六亲不顾) ในกรณีนี้คำว่า “ญาติ” ครอบคลุมหมายถึงครอบครัว และเป็นการเล่นคำอีกเช่นกัน โดยคำว่า 六亲 ตามตัวอักษรหมายถึง “คนใกล้ชิด 6 คน” ได้แก่ บิดา มารดา พี่ น้อง ภรรยา และบุตร โดยเล่นคำกับการเป็นข้อเสียลำดับที่ 6 นั่นเอง
- เจ็ดไม่สนใจภรรยา (七子不管) มีการเล่นคำในส่วนนี้โดยใช้อักษรพ้องเสียง ในภาษาจีน 七 ที่แปลว่า “เจ็ด” พ้องเสียงกับคำว่า 妻 ที่แปลว่า “ภรรยา” ดังนั้นข้อนี้จึงหมายถึงข้อเสียลำดับที่ 7 ของการพนันและพ้องเสียงกับคำว่าภรรยาด้วย ซึ่งหมายถึงการไม่ใส่ใจดูแลภรรยาของตน
- แปดทิศติดหนี้ไปทั่ว (八方欠债) มีการเล่นคำอีกครั้งในข้อนี้ 八方 หมายถึง “8 ทิศ” ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศตะวันออก ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทิศใต้ ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทิศตะวันตก และทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เล่นคำกับการเป็นข้อเสียลำดับที่ 8 ส่วน 欠债 แปลว่า “ติดหนี้” แปลแบบเอาความหมายถึงติดหนี้เขาไปทั่ว
- เก้าคนจนหนึ่งคนรวย (九穷一富) เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า คนเล่นพนัน 10 คน จะมี 9 คนกลายเป็นคนจนและมีเพียงคนเดียวที่กลายเป็นคนรวย

⁹⁰ ข้อนี้มีการเล่นคำว่า “ห้า” กับ 五业 ซึ่งแปลตามตัวอักษรได้ว่า “ห้างาน” เช่นกัน แต่ 五业 มีคำอธิบายที่แตกต่างกันหลายส่วน สันนิษฐานว่าเป็นแนวคิดเรื่องกรรมในพุทธศาสนาหายาน แต่ไม่อาจสรุปคำแปลที่ชัดเจนว่าควรใช้คำว่าอะไร จึงระบุไว้เป็นหมายเหตุในเชิงอรรถแทน

- สิบมีแต่พิษภัย (十分有毒) “สิบ” ในที่นี้ก็เป็นการเล่นคำ โดยคำว่า 十分 แปลตามตัวอักษรได้ว่า “สิบคะแนน” เป็นคำบอกระดับของคำคุณศัพท์ หมายถึง “....เป็นอย่างมาก” ในกรณีนี้จึงหมายถึง มีพิษภัยเป็นอย่างมาก

บทที่ 4 การพนันในมาเก๊า

4.1 ภูมิหลังของมาเก๊า

มาเก๊าตั้งอยู่ทางตะวันตกของสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง (หรือ Pearl River) ตอนบนมีอาณาเขตติดต่อกับเมืองจูไห่ มณฑลกว่างตงของจีนแผ่นดินใหญ่ มีพื้นที่เพียง 28.2 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็นสามส่วน ได้แก่ คาบสมุทรมาเก๊า เกาะเหนือชื่อเกาะไทปา (Taipa) และเกาะใต้ชื่อเกาะโคโลอาน (Coloane) ปี ค.ศ.2023 มีประชากรประมาณ 682,070 คน ร้อยละ 95 เป็นชาวจีน ใช้ภาษาจีนกวางตุ้งในการสื่อสารทั่วไป โดยมีภาษาจีนและโปรตุเกสเป็นภาษาราชการ

ภาพที่ 3 แสดงภูมิประเทศของมาเก๊า

ที่มาภาพ: <https://www.gamblingsites.org/casino/destinations/history-of-macau/>

มาเก๊าเป็นเขตปกครองพิเศษของจีน (Special Administrative Region: SAR) ภายใต้ระบบการปกครองแบบหนึ่งประเทศสองระบบ มีลักษณะพิเศษคือมาเก๊าสามารถปกครองตนเองอย่างอิสระยกเว้นด้านการทหารและการต่างประเทศ สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ ได้ และเป็นเขตศุลกากรอิสระ (separate customs area) กล่าวได้ว่า มีอิสระในการจัดการกิจการภายใน ทั้งการบริหาร การ

ศาล ด้านกฎหมาย และเศรษฐกิจ เป็นระยะเวลา 50 ปี (สิ้นสุดปี ค.ศ.2049) โดยที่การดำเนินการดังกล่าว จะต้องไม่นำไปสู่การแบ่งแยกดินแดน⁹¹

รายได้หลักของมาเก๊ามาจากการธุรกิจการท่องเที่ยว การพนัน และการผลิตเพื่อการส่งออก สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้า ของเท้า เครื่องใช้ไฟฟ้า ของเล่น เป็นต้น เนื่องจากมาเก๊ามีพื้นที่เล็ก ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติ จึงไม่สามารถทำการเกษตรด้วยตัวเองได้

4.2 พัฒนาการการพนันในมาเก๊า

มาเก๊าเป็นเขตเช่าของจีน เป็นอาณานิคมให้กับโปรตุเกสที่เข้าไปทำการค้าขายและดำเนินกิจการต่างๆ ในมาเก๊ามาตั้งแต่ในช่วงศตวรรษที่ 16 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลโปรตุเกสที่ดูแลพื้นที่มาเก๊ามาตั้งแต่นั้น ไม่ได้อนุญาตให้มีการเล่นการพนันหรือเปิดคาสิโนอย่างถูกกฎหมาย ซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์ของจีนแผ่นดินใหญ่ เช่นกันที่มีการดำเนินนโยบายห้ามเล่นการพนันมาทุกสมัย

จวบจนราวทศวรรษ 1840 หลังจากจีนแพ้สงครามฝิ่น การพนันในจีนเริ่มกลับมาระบาดอีกครั้ง โดยวัตถุประสงค์การเล่นเริ่มต่างออกไปจากยุคก่อนหน้าที่เน้นเพื่อความบันเทิงหรือเล่นเพื่อประลองไหวพริบทางกลยุทธ์เท่านั้น แต่เป้าหมายการเล่นเริ่มเอนเอียงมาที่ปัจจัยด้านการเงินเป็นหลัก คือเล่นพนันเพื่อหวังจะได้ทรัพย์สินก้อนโต เพื่อลืมตาอ้าปากในสังคมได้ ต่อมาหลี่หงจาง (Li Hongzhang 李鴻章) ขุนนางของรัฐบาลราชวงศ์ชิงได้มีนโยบายปลดระเบียบการห้ามเล่นการพนันในจีน และให้บ่อนและคาสิโนทั้งหลายดำเนินการอย่างเปิดเผยและถูกกฎหมายในจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีการพนันเพื่อชดเชยงบประมาณในคลังหลวง ที่ต้องสูญเสียไปจากการจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามในสงครามฝิ่น⁹²

ถึงแม้จีนจะปลดระเบียบการพนันในประเทศ แต่รัฐบาลโปรตุเกสที่ยังคงดูแลพื้นที่มาเก๊ายุคนั้น ยังไม่ได้มีนโยบายเรื่องการปลดระเบียบการพนัน เพราะโปรตุเกสครอบครองมาเก๊าในฐานะเมืองท่าในการค้าขายแลกเปลี่ยนเป็นหลัก แต่ในท้ายที่สุดสถานการณ์ก็บีบบังคับให้รัฐบาลโปรตุเกสต้องยอมปลดระเบียบการพนันในมาเก๊า คือเมื่อจีนแพ้สงครามฝิ่น ทำให้จีนต้องจ่ายอภัยโทษก้อนใหญ่ให้กับสหราชอาณาจักรฯ ในปี ค.ศ. 1842 (ภายหลังจึงทำสัญญาเช่าเพิ่มเติม แต่ในยุคแรกสุดสหราชอาณาจักรฯ ยึดฮ่องกงไปจากการที่ชนะสงครามฝิ่น) โดยเมื่อสหราชอาณาจักรฯ ได้ครองพื้นที่ฮ่องกง ทำให้สถานการณ์การค้าขายของโปรตุเกสต้องเจอคู่แข่ง ถึงแม้มาเก๊าจะเป็นเมืองท่าที่ดี แต่ฮ่องกงมียุทธศาสตร์ดีกว่าในการเป็นเมืองท่า คือพื้นที่ฮ่องกงตั้งอยู่

⁹¹ กระทรวงการต่างประเทศ .(2565). เขตบริหารพิเศษมาเก๊า.

<https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc1d15e39c306000a02d?cate=5d5bcb4e15e39c3060006870>

⁹² 环球视窗. .(2007). 中国赌博史. 决策与信息.(2) P.75

ฝั่งตะวันออกของปากแม่น้ำจูเจียง (Pearl river 珠江) ซึ่งขวางกั้นเส้นทางขึ้นไปค้าขายยังชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของจีน ซึ่งยังมีท่าค้าขายอีกมาก เช่น ชัวเถา เซี่ยเหมิน ฉวนโจว หนิงโป และขึ้นไปถึงเซี่ยงไฮ้ได้ และสามารถเดินทางเชื่อมต่อไปยังเกาหลีและญี่ปุ่นได้ด้วย ทำให้การค้าของโปรตุเกสในเอเชียเริ่มมีปัญหา หากต้องการแข่งขันกับสหราชอาณาจักรฯ รัฐบาลโปรตุเกสต้องตัดสินใจกระดบมาแก้ไขให้เหนือกว่าฮ่องกงไปอีกขั้น นั่นก็คือการเปิดมาเก๊าเป็นเมืองที่อนุญาตให้เล่นพนันได้อย่างเสรี

รัฐบาลโปรตุเกสเปิดให้การพนันในมาเก๊าถูกกฎหมายเมื่อปี ค.ศ.1847⁹³ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายรับของการคลังมาเก๊าในขณะนั้น โดยในยุคเริ่มแรกของการปลดระเบียบการพนันให้ถูกกฎหมาย คือในช่วงปี ค.ศ.1860-1870 มีจำนวนคาสิโนที่ดำเนินธุรกิจในการพนันมากกว่า 200 แห่ง โดยมีรูปแบบการเล่นการพนันที่หลากหลาย และมีกลุ่มลูกค้าผู้เล่นพนันหลักได้แก่ กลุ่มนักเลง ค้ามนุษย์ และคนจรจัด โดยกลุ่มผู้เล่นเหล่านี้มุ่งเป้าใช้การเล่นพนันเพื่อหลอกล่อเหยื่อให้สิ้นเนื้อประดาตัวและนำเข้าสู่การค้ามนุษย์ต่อไป ส่วนรายได้จากคาสิโนและการพนันจะต้องจ่ายภาษีให้กับรัฐบาลโปรตุเกสที่ควบคุมดูแลอยู่ โดยภาษีจากการพนันและยาฝิ่นสร้างรายได้ให้กับรัฐบาลโปรตุเกสปีละกว่า 200,000 หยวน (ในช่วงปี ค.ศ.1860-1870) และต่อมาในปี ค.ศ. 1872 และ ค.ศ.1875 ทางฮ่องกงและมณฑลกวางตุ้งก็ได้ประกาศให้การพนันในพื้นที่เป็นสิ่งผิดกฎหมายตามลำดับ ทำให้นักพนันจากฮ่องกงและกวางตุ้งต้องเปลี่ยนสนามในการเล่น และหันเหไปสู่สนามพนันในมาเก๊าแทน ทำให้ในทศวรรษนี้มาเก๊ากลายเป็นแหล่งพนันที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค โดยรัฐบาลโปรตุเกสทำรายได้จากนักพนันต่างถิ่นที่เข้ามาเล่นในมาเก๊าได้ปีละ 100,000 หยวน⁹⁴ และต่อมาในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ธุรกิจการพนันก็กลายเป็นช่องทางสร้างรายได้หลักของรัฐบาลโปรตุเกสในมาเก๊า และมาเก๊าก็เริ่มมีชื่อเสียงในฐานะ “มอนติคาร์โลตะวันออก (Monte Carlo of the East)” และ “ลาสเวกัสตะวันออก (Las Vegas of the East)”⁹⁵

ในช่วงศตวรรษที่ 20 ธุรกิจการพนันในมาเก๊าพัฒนามากขึ้น และเริ่มมีการลงทุนในด้านสิทธิการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการพนัน โดยบริษัทการพนันจะต้องลงนามในสัญญากับทางรัฐบาล และจ่ายภาษีการพนันเพื่อแลกกับสิทธิในการดำเนินการธุรกิจการพนัน โดยบริษัทแรกที่ได้สิทธิการดำเนินธุรกิจการพนันคือกลุ่มบริษัทหาวซิง (豪兴公司) โดยบริษัทดังกล่าวได้ทำธุรกิจการพนันในปี ค.ศ.1930 พร้อมทั้งยกระดับอาชีพ

⁹³ 博彩策略研究院. (2018). 澳门博彩历史. <https://www.slots188.com/history/20180811/macau-gambling-history/>

⁹⁴ 戈春源. (1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社. 上海. P.133

⁹⁵ 中国新闻社多媒体信息部. (N.D.). 澳门博彩业的历史. <https://www.chinanews.com.cn/zhuanti/aomen/bc-2.htm>

การให้บริการการพนันในหลายรูปแบบ เช่น การสร้างและตกแต่งอาคารสำหรับเล่นพนันให้สวยงามหรูหรา การพัฒนาเวทีการพนัน เพิ่มการบริการให้กับนักพนันขณะเล่นในคาสิโน มีอาหาร ผลไม้ เครื่องดื่มและยาสูบ ให้บริการฟรี พร้อมทั้งมีบริการจองตั๋วเครื่องบินทางเรือให้อีกด้วย

ต่อมาสิทธิในการดำเนินธุรกิจการพนันก็ตกมาเป็นของกลุ่มบริษัทความบันเทิงไท่ชิง (泰兴娱乐公司) โดยบริษัทไท่ชิงได้ดำเนินธุรกิจการพนันเรื่อยมา และได้ช่วยยกระดับเกมการพนันในมาเก๊าไปอีกขั้นโดยการนำเกมการพนันชนิดใหม่ๆ เข้ามามากมาย หนึ่งในนั้นคือเกมบาคาร่า (Baccarat) ที่ยังได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน⁹⁶ โดยบริษัทไท่ชิงได้สิทธิในการดำเนินธุรกิจการพนันตั้งแต่ปี ค.ศ.1937 จนถึงปี ค.ศ.1961

ในปี ค.ศ.1961 รัฐบาลโปรตุเกสได้ประกาศให้มาเก๊าเป็นเขตท่องเที่ยวด้านการพนัน เปิดเสรีด้านการท่องเที่ยวการพนันมากยิ่งขึ้น ประจวบกับสัญญาเดิมของบริษัทไท่ชิงจะหมดอายุลงในปี ค.ศ.1961 ทางรัฐบาลจึงจัดให้มีการประมูลสิทธิการดำเนินธุรกิจการพนันใหม่ และท้ายที่สุดกลุ่มบริษัทการท่องเที่ยวและการบันเทิงมาเก๊าจำกัด ก็ชนะและได้สิทธิในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการพนันไป บริษัทการท่องเที่ยวและการบันเทิงมาเก๊าได้กลายมาเป็นผู้ดำเนินการพนันของมาเก๊าพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มีส่วนในการสร้างรายได้ให้มาเก๊ามากขึ้นทุกปี โดยภาษีการพนันจากบริษัทคิดเป็นร้อยละ 30 ของรายได้ทั้งหมดของรัฐบาล และบริษัทเองก็ทำกำไรได้มากมายมหาศาล ในปี ค.ศ.1975 เพียงปีเดียวบริษัทสามารถทำกำไรได้มากถึง 600 ล้านดอลลาร์⁹⁷

ต่อมาในช่วงปี ค.ศ.1982 รัฐบาลมาเก๊าได้ประกาศกฎหมายการพนันใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาการถือสิทธิในการดำเนินธุรกิจ (8-12 ปี) และหากบริษัทต้องการต่อสัญญาสิทธิในการดำเนินธุรกิจ ก็จะต้องมีค่าต่อสัญญาที่แยกจากส่วนภาษีรายปีต่างหาก และในปี ค.ศ.1987 ก็มีการประกาศอัตราภาษีการพนันใหม่ อยู่ที่ 26 เปอร์เซ็นต์ของรายได้สุทธิของบริษัทการพนัน และจะเพิ่มขึ้นทุกปี (ปีละ 1 เปอร์เซ็นต์) โดยระเบียบนี้มีกำหนดสิ้นสุดในปี ค.ศ.1991⁹⁸ ด้วยการเพิ่มค่าต่อสัญญาและอัตราภาษีเช่นนี้ ธุรกิจการพนันจึงสร้างความมั่งคั่งให้กับรัฐบาลมาเก๊าได้มากยิ่งขึ้น

ในช่วงการคืนอำนาจปกครองมาเก๊าให้กับจีนแผ่นดินใหญ่ ได้มีการยกเลิกระบบสิทธิในการดำเนินธุรกิจการพนันแต่ผู้เดียวของบริษัทและเปิดเสรีการพนันให้กับกลุ่มบริษัทอื่นๆ ที่มีความพร้อมและต้องการทำ

⁹⁶ 博彩策略研究院. (2018). 澳门博彩历史. <https://www.slots188.com/history/20180811/macau-gambling-history/>

⁹⁷ 戈春源. (1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社. 上海. P.135

⁹⁸ เรื่องเดียวกัน

ธุรกิจการพนัน โดยมีการวางแผนและดำเนินการหลายขั้นตอน เช่น การเชิญที่ปรึกษาด้านธุรกิจการพนันเข้ามาช่วยพิจารณาสถานการณ์ของมาเก๊า จัดตั้งคณะกรรมการการพนันของมาเก๊า ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการพนัน และวางรากระบบธุรกิจการพนันใหม่ โดยยึดนโยบาย “ใช้ธุรกิจการพนันเป็นหัวหอก ใช้ธุรกิจภาคบริการเป็นส่วนหลักและใช้ธุรกิจภาคอื่นๆ ในการร่วมพัฒนา” ในการพัฒนาระบบการพนัน และเมื่อวางรากฐานใหม่เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการการพนันของมาเก๊าก็ประกาศรับสมัครบริษัทที่สนใจเข้ามาลงทุนในด้านการพนัน โดยบริษัทการท่องเที่ยวและการบันเทิงมาเก๊า จำกัด ก็ยังเป็นหนึ่งในบริษัทที่ได้สิทธิ์ในการดำเนินธุรกิจการพนันต่อไป เพียงแต่ไม่ได้ผูกขาดธุรกิจนี้แต่เพียงผู้เดียวอีกแล้ว เพราะมีบริษัทอื่นอีกมากที่เข้ามาลงทุนในด้านธุรกิจการพนัน โดยในปี ค.ศ.2016 มาเก๊ามีคาสิโนใหญ่ทั้งหมด 38 แห่ง จากผู้ประกอบการธุรกิจการพนัน 6 บริษัท⁹⁹

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้มาเก๊าจะเปิดให้การพนันในพื้นที่นั้นถูกกฎหมาย แต่การเล่นพนันที่ถูกกฎหมายจะจำกัดอยู่เฉพาะในคาสิโนที่รัฐบาลรับรองและดูแลอยู่เท่านั้น การเล่นพนันหรือข้องเกี่ยวกับการพนันนอกเหนือจากส่วนที่รัฐบาลดูแล ถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายยังได้กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้เข้าเล่นในคาสิโน และมีการระบุอย่างชัดเจนว่าห้ามบุคคลใดๆ ให้ผู้เล่นพนันกู้ยืมเงินเป็นอันขาด¹⁰⁰ เพื่อป้องกันผู้หวังผลประโยชน์เข้ามาหลอกลวงและสร้างหนี้ระบบให้กับกลุ่มลูกค้าผู้มาเล่นพนัน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การพนันในมาเก๊ามีมานานพร้อมกับในจีนแผ่นดินใหญ่ แต่รัฐบาลโปรตุเกสที่ปกครองมาเก๊าเริ่มประกาศให้การพนันถูกกฎหมายในช่วงศตวรรษที่ 19 โดยเหตุผลทางเศรษฐกิจ โดยแรกเริ่มบ่อนและคาสิโนทั้งหลายดูแลจัดการตัวเอง โดยมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลและกลุ่มนักเลงมากมายเข้ามาข้องเกี่ยวและแอบชักใยการพนันให้เอนเอียงไปสู่ธุรกิจผิดกฎหมายอื่นๆ ต่อมารัฐบาลจึงจำกัดสิทธิ์ในการดำเนินการธุรกิจการพนันให้กับบริษัท โดยบริษัทจะมีสิทธิ์ผูกขาดธุรกิจการพนันและคอยจ่ายภาษีและค่าสัญญาให้กับรัฐบาล เมื่อมาเก๊ากลับเป็นของจีน จึงมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ผูกขาดการพนันของบริษัทเดียว ให้กลายเป็นระบบกรรมการดูแล และมีผู้ประกอบการที่หลากหลายมากขึ้น โดยการพนันในมาเก๊าที่รัฐบาลดูแลนั้นถือว่าถูกกฎหมาย ส่วนการพนันและการข้องเกี่ยวอื่นๆ ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย

⁹⁹ 博彩策略研究院. (2018). 澳门博彩历史. <https://www.slots188.com/history/20180811/macau-gambling-history/>

¹⁰⁰ 胡睿. (2014). 论赌博 [硕士学位论文]. 华东政法大学 P.23

4.3 มาเกี่ยวกับการพนันออนไลน์

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจกาสิโนอย่างหนัก จึงเป็นตัวแปรที่สำคัญในการผลักดันให้นักพนันหันไปเล่นการพนันออนไลน์ โดยการพนันออนไลน์ในมาเก๊าเป็นที่ได้รับความนิยมและกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว การพนันออนไลน์ในมาเก๊าสามารถทำได้ผ่านเว็บไซต์พนันออนไลน์ที่ให้บริการสำหรับผู้เล่นที่ต้องการเล่นเกมพนันต่างๆ อย่างเช่น สล็อตออนไลน์, รูเล็ต, บาคาร่า, ไฮโล และอื่นๆ โดยผู้เล่นสามารถเข้าถึงเกมพนันเหล่านี้ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้คอมพิวเตอร์, สมาร์ทโฟน, แท็บเล็ตหรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งการพนันออนไลน์ในมาเก๊ามีความคล้ายคลึงกับการพนันที่จัดในกาสิโนบนบกที่จริงอย่างมาก ผู้เล่นสามารถเล่นเกมแบบเดียวกับที่พบในกาสิโน โดยมีซอฟต์แวร์ที่ออกแบบมาเพื่อสร้างประสบการณ์การเล่นที่เหมือนจริง อีกทั้งยังมีการแข่งขันและการจัดกิจกรรมอีเวนต์ต่างๆ ในรูปแบบออนไลน์ที่ผู้เล่นสามารถเข้าร่วมได้

ตามรายงานของ Paulo Martins Chan ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประสานงานการพนันมาเก๊า (DICJ) พบว่าเว็บไซต์มากกว่า 300 แห่งถูกปิดโดยรัฐบาลในปี ค.ศ.2016, ค.ศ.2017 และปี ค.ศ.2018 ประกอบกับผลจากการวิจัยพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้นั้นเล่นการพนัน ไม่ใช่เรื่องยากที่จะจินตนาการว่าบางคนเล่นการพนันออนไลน์ อันที่จริง บริษัท Macau Horse Racing จำกัด ให้บริการการพนันออนไลน์อย่างถูกกฎหมาย เช่นเดียวกับบริษัทรับพนันกีฬา Sociedade de Lotarias e Apostas Mútuas de Macau (SLOT) แต่ไม่พบเกมกาสิโนออนไลน์ที่ได้รับการอนุมัติจากรัฐบาล เช่นเดียวกับลาสเวกัสที่ซึ่งกาสิโนออนไลน์ถูกกฎหมายแต่ไม่มีข้อบังคับและไม่ได้อยู่ในมาเก๊า รัฐบาลจะต้องเปิดประกวดราคาเพื่อให้สัมปทานออนไลน์โดยผู้เล่นในมาเก๊ามีทางเลือกมากมายพอๆ กับเกมกาสิโนออนไลน์ที่พวกเขาสามารถเล่นได้ ส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีชุดเกมดีลเลอร์สด ไฮโล บาคาร่า ดราก้อนไทเกอร์ แบล็คแจ๊ค และเกมอื่น ๆ อีกมากมายพร้อมโฮสต์ถ่ายทอดสดตลอดเวลา อีกทั้งยังมีผู้ให้บริการไม่กี่รายที่มีผู้ให้บริการเกมถ่ายทอดสดมากกว่าครึ่งที่สามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์เดียว ทั้งนี้ ตามกฎหมาย 16/2001 ข้อ 4 ระบุว่าการเล่นออนไลน์นั้นแยกออกจากสัมปทานบนบก ดังนั้นเจ้าหน้าที่จึงถือว่าการพนันกาสิโนออนไลน์ทั้งหมดนั้นผิดกฎหมายเนื่องจากไม่ได้รับอนุญาตหรือควบคุม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ในมาเก๊า ผู้เล่นจึงสามารถเล่นการพนันบนอินเทอร์เน็ตได้อย่างอิสระ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตก็ไม่ได้ถูกขัดขวางโดยกฎหมายหรือข้อบังคับใดๆ อีกทั้งจากการอนุญาตให้ผู้เล่นสามารถเข้าถึงเว็บไซต์นอกได้ และไม่มีกฎหมายใดที่อนุญาตให้ทางการบังคับให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตปิดกั้นกาสิโนออนไลน์ได้¹⁰¹

¹⁰¹ World Casino Directory. (N.D.). Online casinos accepting players from Macau.

<https://online.worldcasinodirectory.com/macau>

4.4 นักท่องเที่ยวและนักพนันในมาเก๊า

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของมาเก๊า ปัจจุบันมาเก๊ามีประชากรประมาณ 6.8 แสนคน แต่ทว่ากลับมีนักท่องเที่ยวเดินทางจากทั่วโลกทางเข้ามาปีละกว่า 20 ล้านคน ถือเป็นจำนวนที่มากกว่าประชากรของมาเก๊าถึง 40 เท่า สถิติผู้มาเยือนของมาเก๊าปรากฏตามตารางด้านล่าง

Visitor arrivals																		
Issuing place of travel document	Mainland China	Hong Kong	Taiwan	India	Indonesia	Japan	Malaysia	Philippines	Republic of Korea	Singapore	Thailand	Viet Nam	Other Asian Countries	Americas	Europe	Oceania	Africa and Others	รวม
2022	5,105,935	513,447	67,303	115	65	1,681	855	162	1,749	644	119	31	245	3,578	2,960	1,121	329	5,700,339
2021	7,045,058	589,014	70,950	2	9	64	40	27	22	38	7	5	30	417	156	90	14	7,705,943
2020	4,754,239	843,165	104,124	5,049	12,883	15,200	9,455	32,018	44,457	6,002	7,421	494	7,426	23,074	20,355	9,498	1,988	5,896,848
2019	27,923,219	7,354,094	1,063,355	127,351	169,957	295,783	206,277	423,106	743,026	115,742	151,521	6,243	106,907	315,418	277,834	100,387	25,961	39,406,181
2018	25,260,556	6,327,925	1,060,968	147,870	173,836	325,798	227,854	312,072	812,842	134,840	181,379	6,846	106,171	314,929	277,431	106,861	25,485	35,803,663
2017	22,196,203	6,165,129	1,060,107	148,121	197,139	328,990	218,301	307,139	874,253	143,068	198,222	6,895	73,620	296,099	268,051	104,083	25,086	32,610,506

ตารางที่ 2 แสดงสถิติผู้มาเยือนมาเก๊าจำแนกตามพื้นที่ต้นทางปี ค.ศ.2017-2022

จากตารางด้านบนจะเห็นได้ว่าสถิติผู้มาเยือนชาวจีนมีจำนวนสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ว่านักท่องเที่ยวจีนเป็นนักท่องเที่ยวหลักของมาเก๊าซึ่งรวมถึงเป็นนักพนันหลักด้วย สาเหตุนอกจากข้อได้เปรียบด้านที่ตั้งที่อยู่ใกล้กับจีน สามารถเดินทางไปมาสะดวก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่สูงแล้ว หากพิจารณาย้อนหลังจะพบว่ารัฐบาลจีนเคยมีการอำนวยความสะดวกให้นักพนันจีนเดินทางไปเล่นพนันในมาเก๊า เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่รัฐบาลจีนสามารถควบคุมได้ ซึ่งจากข้อมูลสถิติในอดีตชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวจีนในมาเก๊ากว่าครึ่งเข้าไปท่องเที่ยวบ่อนคาสิโน¹⁰²

อย่างไรก็ดี จากข้อมูลผู้มาเยือนชาวจีนในตารางที่ 2 หากสืบค้นให้ลึกลงไปจะพบว่าหลายปีที่ผ่านมาผู้มาเยือนชาวจีนนั้นเดินทางมาจากหลากหลายพื้นที่ แต่ที่ปรากฏมากที่สุดคือชาวจีนจากมณฑลกวางตุ้ง (กว่างตง) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าครึ่งของชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่เดินทางเข้ามาในมาเก๊าในแต่ละปี รองลงมาเป็นชาวจีนจากฝูเจี้ยน เซี่ยงไฮ้ กวางสี เจ้อเจียง หูหนาน เจียงซู (ไม่เรียงตามลำดับ)¹⁰³ จากสถิติปี ค.ศ.2023 หลังผ่านพ้นสถานการณ์โควิด-19 พบว่าผู้มาเยือนชาวจีน 10 อันดับแรกมาจากพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

¹⁰² อาร์ม ตั้งนิรันดร. (2565). คาสิโนอาเซียนใต้เงามังกร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน.

¹⁰³ Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. (2023).

<https://www.dsec.gov.mo/TourismDBWeb/#/information?lang=en#%2Fmain%3Flang=en>

พื้นที่ต้นทาง	จำนวน (คน)
มณฑลกว่างตุง	1,252,084
นครเซี่ยงไฮ้	82,347
พื้นที่ต้นทาง	จำนวน (คน)
มณฑลเจ้อเจียง	72,001
มณฑลเจียงซู	70,247
มณฑลหูเป่ย์	46,014
กรุงปักกิ่ง	45,996
มณฑลฝูเจี้ยน	40,293
เขตปกครองตนเองกว่างซี	39,558
มณฑลเสฉวน	35,865
มณฑลหูหนาน	32,948

ตารางที่ 3 แสดงต้นทางของผู้มาเยือนชาวจีน 10 อันดับแรก เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ค.ศ.2023

ที่มา: Macao Tourism Data Plus, 2023

ทั้งนี้ สถานการณ์โควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวในมาเก๊า โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวหลัก เนื่องจากมาตรการการควบคุมและป้องกันโรคของจีนส่งผลให้นักท่องเที่ยวจีนไม่เดินทางออกนอกประเทศ ขณะที่มาตรการควบคุมและป้องกันโรคของมาเก๊าก็ก็นำมาซึ่งการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้ช่วงปี ค.ศ.2020-2022 จำนวนนักท่องเที่ยวในมาเก๊าลดลงไปกว่า 7 เท่าตัว ดังตารางที่ 2

จากตารางดังกล่าว สามารถสังเกตได้ว่าในปี ค.ศ.2022 ถึงแม้เป็นปีที่สถานการณ์โควิด-19 ในหลายๆ ประเทศเริ่มคลี่คลายและมีการผ่อนปรนมาตรการควบคุมโรคแล้ว แต่ตัวเลขนักท่องเที่ยวที่มาเยือนมาเก๊ากลับลดจำนวนลงกว่าปี ค.ศ.2021 ซึ่งเป็นช่วงที่โควิด-19 แพร่ระบาดหนักในจีนแผ่นดินใหญ่และอีกหลายๆ ประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นตัวเลขดังกล่าวเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเป็นประวัติการณ์ของมาเก๊านับตั้งแต่ปี ค.ศ.1999 สาเหตุเนื่องจากมาเก๊ามีมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าออกประเทศ ยกเว้นแต่เพียงจีนแผ่นดินใหญ่เท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้าออกมาเก๊าได้ผ่านมาตรการการเยือนแบบรายบุคคล (Individual Visit Scheme: IVS)¹⁰⁴ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาติอื่นๆ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ในปี ค.ศ.2022 นักท่องเที่ยว

¹⁰⁴ การเยือนรายบุคคล (Individual Visit Scheme) เริ่มขึ้นในปี ค.ศ.2005 เป็นการอนุญาตให้ชาวจีนแผ่นดินใหญ่เดินทางเข้ามาเก๊าและฮ่องกงได้แบบบุคคล ซึ่งก่อนหน้านี้ชาวจีนสามารถเข้ามาเก๊าและฮ่องกงได้เฉพาะวีซ่าธุรกิจและผ่านกรุ๊ปทัวร์เท่านั้น

มากกว่า 5.1 ล้านคน หรือเกือบร้อยละ 90 เป็นนักท่องเที่ยวจากจีนแผ่นดินใหญ่ ในจำนวนนี้ร้อยละ 70 เป็นชาวจีนจากมณฑลกว่างต๋อง

อย่างไรก็ดี หลังจากสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลาย สถานการณ์การท่องเที่ยวของมาเก๊ามีทิศทางดีขึ้น จำนวนนักท่องเที่ยวในมาเก๊าเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถิติเดือนกุมภาพันธ์ของปี ค.ศ.2023 ระยะเวลาเพียงสองเดือนมาเก๊ามีผู้มาเยือนจำนวนรวม 1,593,743 คน เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีก่อน 143.1 เปอร์เซ็นต์ แต่ยังคงคิดเป็นจำนวนเพียง 45 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของช่วงเวลาเดียวกันในปี ค.ศ.2019 ก่อนเกิดสถานการณ์โควิด-19

นอกจากนี้ หากพิจารณาในส่วนจำนวนผู้มาเยือนปี ค.ศ.2023 จำนวน 1,593,743 คนนั้นพบว่า เป็นชาวจีนจำนวนถึง 1,003,999 คน คิดเป็น 62.99 เปอร์เซ็นต์ ของผู้มาเยือนทั้งหมด และเพิ่มขึ้น 64.8 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับสถิติเดือนเดียวกันของปี ค.ศ.2022 ในจำนวนนี้มีชาวจีน 634,538 คนที่เดินทางเข้ามาแบบรายบุคคล (Individual Visit Scheme) ¹⁰⁵ จากตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความนิยมมาท่องเที่ยวและเล่นการพนันในมาเก๊าของชาวจีนนั้นยังคงอยู่ ถึงแม้จะถูกเว้นช่วงไปนานหลายปี

4.5 ผู้ได้รับสัมปทานและใบอนุญาตประกอบกิจการกาสิโน

4.5.1. รายละเอียดบริษัทที่ได้รับสัมปทานอนุญาต 6 ราย

มีหลายบริษัทที่ได้รับสัมปทานอนุญาตในการดำเนินการในเขตบริหารพิเศษแห่งนี้ โดยบริษัทกาสิโนที่ได้รับอนุญาตมีทั้งหมด 6 ราย ดังนี้

(1) บริษัท MGM Macau

บริษัท MGM Macau เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มบริษัท MGM Resorts International ซึ่งเป็นบริษัทผู้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับธุรกิจกาสิโนและการพักผ่อนระดับโลก บริษัทนี้ตั้งอยู่ในเขตการพักผ่อน Macau ที่เป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมเกมกาสิโนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในย่านท่องเที่ยวชื่อดังในมาเก๊า และตั้งอยู่ใกล้กับห้างสรรพสินค้าชื่อดังอย่าง MGM Grand Paradise Casino

MGM Macau เปิดตัวเป็นกาสิโนระดับโลกในเดือนมกราคม ค.ศ.2007 โดยมีพื้นที่กว่า 35,000 ตารางเมตร โดยมีโถงสูงสุดสองชั้น และตัวอาคารสูง 35 ชั้น กาสิโนที่นี่มีเกมกาสิโนทั้งหมดตามมาตรฐานระดับโลก รวมถึงโต๊ะเดิมพัน ห้องพนันพนันออนไลน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่จะเพิ่มความสนุกสนานให้กับผู้

¹⁰⁵ Camille Bersola .(2023). Macau's strong tourism recovery continues in February .

<https://www.moodiedavittreport.com/macaus-strong-tourism-recovery-continues-in-february/>

เล่นอีกมากมาย เช่น ห้องพักรูหราที่มีวิวทะเลที่สวยงาม ร้านอาหารที่ระดับสูง ร้านค้าแฟชั่นและของที่ระลึก โรงภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ IMAX โลกที่เป็นที่นิยม ศิลปะและการแสดงที่ดีที่สุดในเมืองมาเก๊า และสถานที่จัดงานอีเวนต์

นอกจากนี้ MGM Macau เป็นบริษัทโฮลดิ้งที่ลงทุนดำเนินธุรกิจหลักในการพัฒนาและดำเนินงาน คาสิโนในมาเก๊า บริษัทยังมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคาสิโนอื่นๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกโรงแรมและรีสอร์ทที่เกี่ยวข้องรวมถึงการพัฒนา รีสอร์ทแบบบูรณาการ บริษัทดำเนินธุรกิจคาสิโน รวมถึงการเล่นแบบ VIP ผ่านบริษัทย่อย ซึ่งบริษัทยังมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านการจัดการโรงแรมและบริหารอีกด้วย¹⁰⁶ ในขณะเดียวกัน MGM Macau ยังเป็นสถานที่ตั้งของคาสิโนระดับโลกที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีบริษัทอื่นๆ ในกลุ่ม MGM Resorts International เช่น MGM Grand Las Vegas และ Bellagio Hotel and Casino ในลาสเวกัส ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่รู้จักในระดับโลก

(2) บริษัท Wynn Macau

Wynn Macau เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจคาสิโนและสถานบันเทิงในเขตปกครองพิเศษของจีน บริษัทนี้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม Wynn Resorts Limited ซึ่งมีสถานที่ดำเนินธุรกิจคาสิโนแห่งอื่นด้วย เช่น Wynn Las Vegas และ Wynn Palace Cotai โดย Wynn Resorts เป็นบริษัทที่ให้บริการและพัฒนาในลาสเวกัส โดย Wynn Macau เป็นบริษัทย่อยของ Wynn Resorts¹⁰⁷

Wynn Macau ได้เปิดตัวคาสิโนและโรงแรม ในปี ค.ศ.2006 โดยมีตัวอาคารที่สูงขึ้นไปยัง 38 ชั้น และมีพื้นที่กว่า 280,000 ตารางเมตร ตัวอาคารออกแบบอย่างมีสไตล์เรียบหรูและมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม ตั้งอยู่บนเส้นทางชายฝั่งของแม่น้ำเทียนแกรนด์คานาเลียน ซึ่งเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวและธุรกิจคาสิโนที่สำคัญในเมืองมาเก๊า ส่วนภายในของคาสิโน Wynn Macau มีบรรยากาศที่สงบและโอบล้อมไปด้วยสิ่งประดิษฐ์และห้องศิลปะที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นสถานที่ที่คาสิโนที่มีการเสนอคาสิโนที่หลากหลายและครบวงจร รวมถึงโต๊ะเดิมพันสำหรับเกมพนันทั้งหมดที่คาดหวังได้ รวมถึงบาคาร่า แบล็กแจ็ก รูเล็ต และโป๊กเกอร์ เป็นต้น นอกจากการคาสิโนแล้ว Wynn Macau ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ อีกมากมาย เช่น ห้องพักรูหราที่มีวิวทะเลและวิวเมืองมาเก๊า ร้านอาหารระดับสูงที่มีเมนูอาหารที่หลากหลาย สปาและฟิตเนสสำหรับการพักผ่อนและสุขภาพ ร้านค้า

¹⁰⁶ Reuters. (N.D.). MGM China Holdings Ltd 2282.HK.

<https://www.reuters.com/markets/companies/2282.HK/>

¹⁰⁷ Hmong Wiki. (N.D.). Wynn Palace. https://hmong.in.th/wiki/Wynn_Palace

รอนด์เนมและร้านของที่ระลึก ห้องประชุมและห้องจัดงานอีเว้นท์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เข้าพักได้พักผ่อนและสนุกสนานอย่างครบวงจรในสถานที่เดียวกัน

Wynn Macau ยังเป็นผู้บริหารและเป็นเจ้าของคาสีโน Wynn Palace ที่ตั้งอยู่ในย่านคอตายาเป็นศูนย์กลางของเมืองมาเก๊า เป็นรีสอร์ทคาสีโนระดับโลกที่มีสถาปัตยกรรมอันสวยงามและสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าพัก ซึ่งเป็นสถานที่คาสีโนระดับโลกที่รู้จักอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง

(3) บริษัท Sands China

Sands China เป็นบริษัทจดทะเบียนในมาเก๊า ฮองกง เป็นบริษัทในเครือของ Las Vegas Sands Corp. และบริษัทแม่ของ Marina Bay Sands ในสิงคโปร์¹⁰⁸ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการคาสีโนและรีสอร์ทระดับโลก Sands China ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจคาสีโนในประเทศจีนเมื่อปี ค.ศ.2002 และได้เริ่มดำเนินธุรกิจในปี ค.ศ.2004 เป็นผู้ให้บริการคาสีโนระดับโลกในมาเก๊า และได้สร้างสถานที่บันเทิงในกลุ่มโครงการรายย่อยที่มีชื่อเสียงอื่นๆ เช่น The Venetian Macao, ศูนย์การค้าและประชุม Sands Expo, Cotai Arena, โรงแรมระดับสามดาว Sands Macao, โรงแรม Four Seasons Hotel Macao, โรงแรม St. Regis Macao, รีสอร์ท The Parisian Macao, และ The Londoner Macao

ปัจจุบันมีการผสมผสานของพื้นที่สำหรับ VIP และผู้เล่นระดับพรีเมียม พร้อมความบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวกคอยบริการ โดย Sands China มีพื้นที่ประมาณ 212,000 ตารางวา พุดของพื้นที่เล่นเกมมีให้บริการห้องสวีท 289 ห้อง ตกแต่งและตกแต่งอย่างทันสมัย และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หรูหรา นอกจากนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเล่นเกมที่พักโรงแรม Sands Macao ด้วย รวมถึงร้านอาหารสปา สถานที่บันเทิง และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

Sands China มุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินธุรกิจที่มีความยุติธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น และมีการดำเนินกิจกรรมที่สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน Sands China ก็ได้รับการยอมรับจากอุตสาหกรรมและองค์กรต่างๆ สำหรับการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนและการสร้างผลประโยชน์ทั้งต่อองค์กรและสังคม อาทิ บริษัทได้รับรางวัล "Best Companies to Work for in Asia" จาก HR Asia Magazine และ "Asia Responsible Entrepreneurship Award" ในประเภท "Social Empowerment" จาก Enterprise Asia

¹⁰⁸ Sands China Ltd.. (N.D.). COMPANY INFORMATION. <https://www.sandschina.com/the-company/company-information.html>

ค่านิยมของ Sands China คือการให้บริการคาสิโนและสถานบันเทิงที่มีคุณภาพสูงและมุ่งสร้างสรรค์ประสบการณ์ที่น่าทึ่งสำหรับผู้เข้าชม รวมถึงการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาท้องถิ่นในมาเก๊า

(4) บริษัท Melco Resorts & Entertainment

บริษัท Melco Resorts & Entertainment เป็นบริษัทในเครือของ Melco International Development Limited ซึ่งเป็นผู้ให้บริการคาสิโนและสถานที่บันเทิงระดับโลกที่มีฐานการดำเนินงานหลายแห่งในเอเชีย เริ่มก่อตั้งในปี ค.ศ.2004 บริษัทตั้งอยู่ในฮ่องกง และจดทะเบียนใน NASDAQ เดิมชื่อ Melco Crown Entertainment (Melco Crown หรือ MPEL โดยเป็นการร่วมทุนระหว่าง Melco International และ Crown Limited Melco Crown กลายเป็น Melco Resorts & Entertainment ปัจจุบันดำเนินงานในฐานะบริษัทย่อยของ Melco International¹⁰⁹ และมีการดำเนินกิจการในอุตสาหกรรมคาสิโนและสถานบันเทิง บริษัทเน้นในการพัฒนาและดำเนินการคาสิโนในเอเชีย โดยมีเส้นทางการขยายอย่างรวดเร็วในมาเก๊า ฮ่องกง

Melco Resorts & Entertainment มีสถานที่คาสิโนหลายแห่งในเอเชีย ซึ่งรวมถึงมีการขยายตัวไปยังประเทศฟิลิปปินส์ City of Dreams Macau, Studio City Macau, City of Dreams Manila (ในประเทศฟิลิปปินส์), Altira Macau, และเป็นเจ้าของคาสิโนในเซบักดิง (ในประเทศฟิลิปปินส์) ทุกโครงการมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น โรงแรมหลากหลายระดับคุณภาพ, ห้างสรรพสินค้า, ร้านอาหาร, ศูนย์การประชุม, และสถานที่จัดกิจกรรมและการแสดงสด

Melco Resorts & Entertainment เน้นการนำเสนอประสบการณ์การเล่นคาสิโนที่น่าตื่นเต้นและไม่เหมือนใคร ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัย เช่น การนำเอาเทคโนโลยีเสมือนจริงและการสร้างแควดวงบันเทิงที่น่าทึ่ง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมการเล่นคาสิโนที่เพิ่มความสุขสนานและความตื่นเต้น นอกจากนี้ยังมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน รับผิดชอบต่อทั้งต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม¹¹⁰

¹⁰⁹ Wikipedia. (N.D.). Melco Resorts & Entertainment.

https://en.wikipedia.org/wiki/Melco_Resorts_%26_Entertainment

¹¹⁰ Melco. (N.D.). Melco Resorts & Entertainment Limited – Our Companies. <https://www.melco-group.com/en/melco-resorts.html#/>

(5) บริษัท Galaxy Entertainment Group

Galaxy Entertainment Group เป็นบริษัทฮ่องกง ที่เป็นเจ้าของกาสิโนที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ 5 ของโลก อย่าง Galaxy Macau โดย Galaxy Entertainment Group จัดทะเบียนอยู่ในตลาดหุ้นฮ่องกงมีมูลค่าบริษัทมากถึง 1.12 ล้านล้านบาท ซึ่งในปี ค.ศ.2022 ที่ผ่านมามีรายได้ไปประมาณ 50,687 ล้านบาท¹¹¹

Galaxy Entertainment เป็นบริษัทที่เป็นเจ้าของและบริหารโรงแรมและกาสิโนในมาเก๊าหลายแห่ง รวมถึง The StarWorld Macau, กาสิโน CityClub (ซึ่งรวมถึง Waldo Casino, President Casino และ Rio Casino) Broadway Casino และ The Galaxy Macau Galaxy Casino ดำเนินการในฐานะผู้ให้บริการกาสิโนชั้นนำในมาเก๊า อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในผู้รับสัมปทานดั้งเดิมในมาเก๊าเมื่ออุตสาหกรรมเกมเปิดเสรีในปี ค.ศ.2002 และในปี ค.ศ.2022 ได้รับสัมปทานใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2023 ถึง 31 ธันวาคม ค.ศ.2032¹¹² ในขณะที่ยังคงยังผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้างรวมถึงตะกรัน คอนกรีต ท่อและเสาเข็ม มวลรวม ทราย ซีเมนต์ และชิ้นส่วนอะไหล่ที่เกี่ยวข้องในประเทศจีน มาเก๊า และฮ่องกง¹¹³

นอกจากนี้ กิจกรรมหลักของ Galaxy Entertainment และบริษัทสาขา คือการดำเนินงานในกาสิโนหรือเกมในรูปแบบอื่นๆ Galaxy Casino ถูกควบคุมในที่สุดโดยตระกูล Lui แห่งฮ่องกง ซึ่งมีผลประโยชน์รวมกัน 50% เป็นทรัพย์สินหลักของบริษัท ด้วยพื้นที่กว่า 1.1 ล้านตารางเมตร และห้องพักมากกว่า 2,200 ห้อง รีสอร์ทที่มีตัวเลือกการเล่นเกมที่หลากหลาย รวมทั้งสล็อตแมชชีน เกมโต๊ะ และพื้นที่เล่นเกมวีไอพี นอกจากนี้ Galaxy Macau ยังมีร้านอาหาร ความบันเทิง และแหล่งช้อปปิ้งให้เลือกมากมาย รวมถึงสปาและสระว่ายน้ำหลายแห่ง Broadway Macau เป็นรีสอร์ทครบวงจรอีกแห่งที่มีโรงละครสไตล์บรอดเวย์และห้างสรรพสินค้า ในขณะที่ StarWorld Hotel เป็นที่พักหรูที่ตั้งอยู่ในใจกลางมาเก๊า

(6) บริษัท SJM Holdings

บริษัท SJM Holdings เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในการพนันในมาเก๊า บริษัทนี้เป็นหนึ่งในธุรกิจการพนันอันดับหนึ่งในมาเก๊าและมีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมกาสิโนในเขตพิเศษของมาเก๊า ถูกก่อตั้งขึ้นใน

¹¹¹ Billionmoney. (2 มิถุนายน 2023). บริษัทกาสิโนระดับโลก Galaxy และ MGM เตรียมเปิดสาขา ในไทย หากรัฐบาลเปิดเสรีบ่อน. <https://www.billionmoney.com/9298>

¹¹² Galaxy Entertainment Group Limited. (N.D.). Background. <https://www.galaxyentertainment.com/en/aboutus/bg>

¹¹³ Global Data. (N.D.). Galaxy Entertainment Group Ltd: Overview. <https://www.globaldata.com/company-profile/galaxy-entertainment-group-ltd/>

ปี ค.ศ.1983 โดยผู้ก่อตั้งชื่อ Stanley Ho Hung-sun ซึ่งเป็นนักธุรกิจชื่อดังในอุตสาหกรรมการพนันในเอเชีย บริษัทเริ่มดำเนินธุรกิจด้วยการดำเนินการคาสิโนในมาเก๊า และได้รับสิทธิในการให้สิทธิในการดำเนินกิจการคาสิโนในเขตพิเศษของมาเก๊า ต่อมา SJM Holdings ได้ขยายธุรกิจโดยการสร้างคาสิโนและโรงแรมอื่นๆ ในมาเก๊าและบริเวณใกล้เคียง ยิ่งไปกว่านั้น SJM ยังเป็นหนึ่งในผู้ได้รับสัมปทานทรายในมาเก๊า ซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเขตปกครองพิเศษมาเก๊าเพื่อดำเนินการคาสิโนและพื้นที่เล่นเกม SJM ยังเป็นผู้รับสัมปทานเกมคาสิโนเพียงรายเดียวที่มีรากฐานมาจาก

SJM Holdings เป็นบริษัทหลักในเครือของบริษัทที่มีกิจกรรมทางการพนัน โรงแรมและบริการสัญชาติต่างๆ ภายใต้ชื่อแบรนด์ "SJM" บริษัทในเครือประกอบด้วยคาสิโนและโรงแรมชั้นนำอย่าง Grand Lisboa Hotel, Grand Lisboa Palace, Ponte 16 Resort, Casino Lisboa, Casino Oceanus และอื่นๆ โดย Grand Lisboa Hotel เป็นอาคารสูงสุดของมาเก๊าและเป็นสัญลักษณ์ของเมืองมาเก๊า โดยสามารถรองรับลูกค้าได้หลากหลาย มีเกมคาสิโนต่างๆ รวมถึงที่พักในโรงแรม อาหารรสเลิศและเป็น แหล่งช้อปปิ้ง ศูนย์สุขภาพและสปา สถานที่สำหรับการประชุมและกิจกรรมและนิทรรศการทางวัฒนธรรม¹¹⁴

นอกจากนี้ SJM Holdings ยังมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของฮ่องกง บริษัทมีบทบาทในการสร้างรายได้สูงและการสร้างงานให้กับพื้นที่ดังกล่าว เพราะเป็นบริษัทที่เน้นในการพัฒนาและดำเนินธุรกิจคาสิโนและโรงแรมในเขตพิเศษมาเก๊า ซึ่งมีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมคาสิโนและการท่องเที่ยว

4.5.2 รายละเอียดของใบอนุญาตประกอบกิจการคาสิโน

การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายในมาเก๊าตั้งแต่ศตวรรษที่ 1850 ภายใต้การปกครองของโปรตุเกส ถึงแม้ในปี ค.ศ.1999 มาเก๊าจะกลับคืนเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่รัฐบาลจีนยังคงอนุญาตให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายเช่นเดิม เพราะเล็งเห็นว่าธุรกิจการพนันได้ฝังรากลึกลงไปยังเศรษฐกิจของมาเก๊า และเป็นประตูสู่ความทันสมัยแบบโลกตะวันตก จึงวางแผนพัฒนาต่อยอดธุรกิจและจุดเด่นที่มีอยู่เดิมของมาเก๊า นั่นคือ บ่อนคาสิโน ให้ทัดเทียมนานาชาติ เพื่อดึงดูดเงินทุนจากต่างชาติ รัฐบาลเขตบริหารพิเศษมาเก๊าปฏิรูปกฎหมายการพนันในปี ค.ศ.2001 โดยอนุญาตให้เปิดบ่อนการพนันเสรีได้ ภายใต้ระเบียบกฎหมายการประกอบธุรกิจการพนันที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนด ทั้งยังอนุญาตให้เล่นพนันออนไลน์ได้ แต่ผู้ประกอบการพนันออนไลน์ต้องจดทะเบียนและอนุญาตให้เล่นได้เฉพาะในเขตมาเก๊าเท่านั้น และต้องให้รัฐบาลถือหุ้นอย่างน้อย

¹¹⁴ SJM Holdings Limited. (N.D.). ABOUT US. <https://www.sjmholdings.com/en/aboutus/company-information>

10% นอกจากนี้ ผู้บริหารบ่อนคาสิโนจะต้องถือวีซ่าผู้อยู่อาศัยถาวรของมาเก๊าเท่านั้น ผู้ประกอบการธุรกิจคาสิโนในมาเก๊าต้องจ่ายภาษีในอัตราคงที่ร้อยละ 39 ให้แก่รัฐ และต้องจ่ายค่าหัวโต๊ะให้แก่ทางการ โดยคิดตามจำนวนโต๊ะหรือเครื่องเล่น ได้แก่ โต๊ะพนันวีไอพี ราคา 37,500 ดอลลาร์สหรัฐ/โต๊ะ โต๊ะพนันทั่วไป ราคา 18,800 ดอลลาร์สหรัฐ/โต๊ะ และตู้พนันหยอดเหรียญ ราคา 125 ดอลลาร์สหรัฐ/ตู้ รวมถึงต้องจ่ายค่าสัมปทานรายปีอีก 3,800,000 ดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี ค.ศ.2019 รัฐบาลท้องถิ่นมาเก๊าสามารถเก็บภาษีการพนันได้ถึง 13,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ธุรกิจการพนันยังทำให้เศรษฐกิจของมาเก๊าเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยในปี ค.ศ.2002 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ GDP ของมาเก๊าอยู่ที่ 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ และพุ่งขึ้นมาถึง 55,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ค.ศ.2018¹¹⁵

โดยรัฐบาลจะให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดกับแผนของผู้ประกอบการในการพัฒนาตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเกมคาสิโนและความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนเกณฑ์อื่นๆ สำหรับกระบวนการประกวดราคาที่ระบุไว้ในกฎรวมถึงประสบการณ์ในการดำเนินงานเกมเสี่ยงโชคในคาสิโนหรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ความสนใจในภูมิภาคจากการลงทุนในโครงการเกี่ยวกับเกมและที่ไม่ใช่เกม แผนการบริหารจัดการสถานที่ และเสนอการกำกับดูแลและป้องกันกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในสถานที่ให้บริการ โดยหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการประกวดราคาได้รับเปิดเผยในราชกิจจานุเบกษาอย่างเป็นทางการ เอกสารนี้เป็นระเบียบการบริหารที่ 28/2022 และแนะนำว่าผู้เข้าร่วมประมูลอย่างน้อย 8 รายควรเข้าร่วมในการประกวดราคา ระเบียบกำหนดให้มีผู้เข้าร่วมประมูลอย่างน้อย 2 รายมากกว่าจำนวนสัมปทานที่ยื่นประมูล และหากไม่เป็นไปตามจำนวนดังกล่าว รัฐบาลอาจเชิญบริษัทอื่นเข้าร่วมประมูล¹¹⁶

¹¹⁵ ประชาไท. (20 มกราคม 2021). รู้หรือไม่? ‘บ่อนถูกกฎหมาย’ สร้างรายได้เข้ารัฐมหาศาล.

<https://prachatai.com/journal/2021/01/91287>

¹¹⁶ Yogonet. (2022). Macau issues draft rules for casino retendering: experience, non-gaming investments, management plan, prevention of illicit actions.

<https://www.yogonet.com/international/news/2022/07/05/63298-macau-issues-draft-rules-for-casino-retendering-experience--nongaming-investments--management-plan--prevention-of-illicit-actions>

(1) หลักเกณฑ์การให้สัมปทาน¹¹⁷

ตามโครงการประกวดราคากำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1. เบี้ยประกันภัยที่เสนอ
2. แผนการดึงดูดผู้เล่นต่างชาติ
3. ประสบการณ์ในการดำเนินการคาสิโน
4. ความเกี่ยวข้องของแผนการลงทุนที่เสนอทั้งในการเล่นพนันและไม่ใช้การพนัน
5. แผนการบริหารคาสิโน
6. ข้อเสนอในการตรวจสอบและป้องกันกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในคาสิโน
7. โครงการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ทั้งนี้ ผู้รับสัมปทานคาสิโนจะต้องชำระเบี้ยประกันภัยรายปีซึ่งประกอบด้วยส่วนคงที่และส่วนผันแปร ส่วนคงที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ผันแปรถูกกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงผู้รับสัมปทานแต่ละรายโดยพิจารณาจากจำนวนคาสิโนที่ดำเนินการและสถานที่ตั้ง จำนวนโต๊ะและเครื่องเกมและประเภทของเกม ที่ดำเนินการ และเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่รัฐบาลมาเก๊าอาจกำหนด ซึ่งจำนวนโต๊ะเกมและเครื่องเกมทั้งหมดในมาเก๊าจะถูกจำกัดไว้ที่ 6,000 และ 12,000 ตามลำดับ

(2) ขั้นตอนการออกใบอนุญาต¹¹⁸

สัมปทานคาสิโนจะได้รับตามการประมูลสาธารณะที่ได้รับมอบอำนาจและมอบให้ผ่านสัญญาสัมปทานการบริหาร ผู้สมัครจะต้องเป็นบริษัทจำกัดโดยหุ้นที่จดทะเบียนในมาเก๊า โดยมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 5 พันล้าน ปาทากา และจะรวมถึงการดำเนินงานของเกมคาสิโนแห่งโอกาสในขอบเขตธุรกิจของพวกเขา และผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในมาเก๊าซึ่งถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 15 ของทุนจดทะเบียนของผู้สมัครในฐานะกรรมการผู้จัดการ

ผู้สมัคร (รวมถึงผู้ถือหุ้นของพวกเขาที่ถือหุ้น 5 เปอร์เซ็นต์หรือมากกว่าของทุน กรรมการและพนักงาน คาสิโนหลัก) จะต้องพบว่าเหมาะสมที่จะได้รับสัมปทานคาสิโน (ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดย DICJ)

¹¹⁷ Chambers and Partners. (24 November 2022). Gaming Law 2022.

<https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/comparison/715/9842/15816-15819-15822-15830-15841-15844-15851-15855-15859-15866-15870-15875-15881-15883>

¹¹⁸ Pedro Cortés and António Lobo Vilela. (29 May 2023). The Gambling Law Review: Macau.

<https://thelawreviews.co.uk/title/the-gambling-law-review/macau>

และแสดงหลักฐานทางการเงินที่เพียงพอ ความสามารถในการดำเนินการสัมปทานคาสีโน (ผ่านการค้ำประกันที่เหมาะสมจากสถาบันการเงินหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้สมัคร) การประเมินความเหมาะสมจะขึ้นอยู่กับรูปแบบเฉพาะตามแบบฟอร์มการเปิดเผยประวัติส่วนบุคคลหลายเขตอำนาจศาลของ International Association of Gaming Regulators ต้องรักษาความเหมาะสมและความสามารถทางการเงินตลอดระยะเวลาสัมปทาน หมายความว่าผู้รับสัมปทานคาสีโนอยู่ภายใต้การตรวจสอบอย่างถาวรและต่อเนื่องโดย DICJ

กฎหมายการเล่นเกมอนุญาตให้มีการให้สัมปทานเกมคาสีโนได้สูงสุดหกรายการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้มีสัมปทานย่อย การประกวดราคาสาธารณะอาจเรียบง่ายหรือถูกจำกัดด้วยคุณสมบัติก่อน และรวมขั้นตอนการปรึกษาหารือกับผู้สมัครตั้งแต่หนึ่งขั้นตอนขึ้นไป ซึ่งมีไว้สำหรับการยื่นข้อเสนอรางวัลและการพิจารณาประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาเพื่อดำเนินการประกวดราคาต่อสาธารณะ

โครงการประกวดราคาจะต้องระบุข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับการรับสมัครของผู้สมัครและข้อเสนอรางวัล นอกจากนี้ยังต้องมีเกณฑ์สำหรับการให้รางวัลสัมปทานการเล่นเกมคาสีโน ตามกฎหมายของมาเก๊า รางวัลสามารถมอบให้กับผู้สมัครที่นอกเหนือจากการพิจารณาว่าเหมาะสมและมีความสามารถทางการเงินแล้ว ยังนำเสนอเงื่อนไขที่ได้เปรียบที่สุดสำหรับรัฐบาลเขตบริหารพิเศษมาเก๊า (Government of the Macao Special Administrative Region: MSAR) ในการดำเนินการที่เหมาะสมของคาสีโนเพื่อการเข้าร่วมประกวดราคา ผู้เสนอราคาจะต้องวางเงินค้ำประกันในการเข้าประกวดราคาตามจำนวนที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารกำหนด

สัมปทานคาสีโนได้รับโดยคำสั่งของหัวหน้าผู้บริหารตามรายงานที่ได้รับการยืนยันโดยคณะกรรมการประกวดราคาผ่านสัญญาสัมปทานการบริหารและเป็นระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี อนึ่ง เมื่อถึงวาระสูงสุดแล้ว ประธานเจ้าหน้าที่บริหารอาจขยายระยะเวลาของสัมปทานออกไปอีกหนึ่งครั้งหรือหลายครั้ง แต่รวมกันแล้วไม่เกินสามปี สำหรับ pari-mutuels (การเดิมพันร่วมกัน¹¹⁹) และการดำเนินการที่เสนอต่อสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการให้สัมปทานสำหรับการดำเนินการเกมประเภทนี้ ผู้ได้รับสัมปทานที่ได้รับเลือกจะได้รับเลือกโดยรางวัลโดยตรงหลังจากการสนทนาและการเจรจาข้อตกลงและเงื่อนไขที่จะต้องดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม การต่ออายุใบอนุญาตคาสีโนหวังว่านี่จะเป็นจุดเริ่มต้นใหม่สำหรับจุดหมายปลายทางพนันชั้นนำของโลกอย่างมาเก๊า รัฐบาลมาเก๊าให้สัมปทาน 10 ปีใหม่แก่บริษัทหกแห่งเพื่อดำเนินการรีสอร์ทคาสีโนแบบบูรณาการ สัมปทานโดยพื้นฐานแล้วคือข้อตกลงในการดำเนินงานกับรัฐบาล ซึ่งจะอนุญาตให้

¹¹⁹ Hmong Wiki. (N.D.). การเดิมพันแบบ Parimutuel. <https://hmong.in.th/wiki/Pari-mutuel>

ผู้ประกอบการเพื่อให้ได้รับอนุญาต บริษัทคาสิโนตกลงที่จะลงทุนรวมกันเกือบ 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์ในมาเก๊า เพื่อบรรลุเป้าหมายของรัฐบาลในการกระจายเศรษฐกิจท้องถิ่นนอกเหนือจากการพนันและส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ¹²⁰

4.6 รายได้จากอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊า

มาเก๊าเป็นเขตปกครองพิเศษของจีน (Special Administrative Region: SAR) มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรี เนื่องจากมาเก๊าไม่มีทรัพยากรธรรมชาติและขาดแคลนที่ดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รายได้หลักของมาเก๊าจึงมาจากการผลิตเพื่อส่งออก การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการพนัน นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1847 ขณะที่มาเก๊ายังเป็นดินแดนอาณานิคมของโปรตุเกสได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการคาสิโนและกิจกรรมการพนันอย่างถูกต้องตามกฎหมายจนถึงปี ค.ศ. 1999 หลังโปรตุเกสส่งมอบมาเก๊ากลับคืนสู่จีน โดยใช้รูปแบบการปกครองแบบเขตปกครองตนเองพิเศษ “หนึ่งประเทศ สองระบบ” ในช่วงเวลาดังกล่าว อุตสาหกรรมการพนันยังคงเป็นกิจการหลักของมาเก๊า ในปี ค.ศ.2002 รัฐบาลกลางของจีนอนุญาตให้มีการเปิดประมูลสัมปทานคาสิโนขึ้น ทำให้มาเก๊ากลายเป็นแหล่งคาสิโนถูกกฎหมายเพียงแห่งเดียวของจีน และมีปริมาณการลงทุนเพิ่มขึ้นจาก 1,065 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2002 เป็น 18,519 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2007 โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมการพนัน¹²¹ ช่วงนั้นจึงถือเป็นยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนผ่านของธุรกิจเกมและการพนันในมาเก๊าที่สร้างรายได้มูลค่ามหาศาล คิดเป็นเงินประมาณ 200-300 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ต่อปี

ทั้งนี้ การขยายตัวขึ้นของอุตสาหกรรมการพนันและธุรกิจที่เกี่ยวข้องทำให้มาเก๊ากลายเป็นผู้รายจำเป็น¹²² เนื่องจากเงินภาษีมูลค่ามหาศาลเป็นเงินที่ได้มาจากอุตสาหกรรมการพนัน และถือเป็นแหล่งรายได้หลักของมาเก๊า จากข้อมูลสถิติของ Statistic and Census Service เปิดเผยว่ารายได้สุทธิจากธุรกิจการพนัน (Gross gaming revenue) ในปี ค.ศ.2019 ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีจำนวนสูงถึง 293,312 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) โดยรายได้หลักมาจากเกมเสี่ยงโชค (Games of

¹²⁰ Contessa Brewer. (18 December 2022). Concession awards mark a reset for Macao casinos. <https://www.cnbc.com/2022/12/18/concession-awards-mark-a-reset-for-macao-casinos.html>

¹²¹ Sheng, Mingjie & Gu, Chaolin. (2018). Economic growth and development in Macau (1999–2016): The role of the booming gaming industry. *Cities*. 75. 72-80. 10.1016/j.cities.2018.01.003.

¹²² Cortés, Pedro. (2021). MACAU GAMING INDUSTRY 8.0—PUBLIC POLICY BEYOND 2022. *Gaming Law Review*. 25. 50-65. 10.1089/glr.2020.0029.

chance) ดังที่ปรากฏในตารางที่ 4 ทำให้รัฐบาลมาเก๊าจัดเก็บภาษีจากการพนันได้ถึง 112,710 ล้านปาทากาเมาเก๊า (MOP) ขณะที่ภาษีจากรายได้อื่นมีเพียง 28,020 ล้านปาทากาเมาเก๊า (MOP) เท่านั้น

ประเภท	จำนวน (million MOP)
Gross gaming revenue	293,312
Games of chance	292,455
- VIP Baccarat	135,228
- Baccarat	120,773
- Slot machines	15,138
- Cussec	9,373
- Blackjack	2,920
Others	9,023

ตารางที่ 4 แสดง Gross gaming revenue ปี ค.ศ.2019 ของมาเก๊า

ที่มา: Statistic and Census Service¹²³

ธุรกิจการพนันนอกจากจะสร้างรายได้จำนวนมากให้แก่รัฐบาลแล้ว มาเก๊ายังได้รับประโยชน์อื่นที่มาจาก การขยายตัวของธุรกิจนี้ด้วย อาทิ เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวในภาคส่วนอื่นๆ สร้างโอกาสในการจ้างงาน จากการสำรวจทางสถิติพบว่าในปี ค.ศ.2019 มาเก๊ามีการจ้างงานในอุตสาหกรรมการพนันจำนวนประมาณ 70,100 คน คิดเป็นสัดส่วน 22 เปอร์เซ็นต์ ของการจ้างงานในอุตสาหกรรมทั้งหมด และมีการจ้างแรงงานต่างถิ่น (non-resident workers) ในธุรกิจการพนันประมาณ 7,838 คน¹²⁴ นอกจากนี้ที่กล่าวมา มาเก๊ายังได้ประโยชน์จากการแข่งขันทางการตลาดและการพัฒนา และ

¹²³ Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. (2022). Statistic Year Book 2021. https://www.dsec.gov.mo/getAttachment/139806e8-d238-44ed-a1a6-c479d39b3693/E_AE_PUB_2021_Y.aspx

¹²⁴ Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. (2023). <https://www.dsec.gov.mo/TourismDBWeb/#/information?lang=en#%2Fmain%3Flang=en>

ยกระดับสถานะให้เป็นศูนย์กลางการพนันคาสีโนที่ถูกกฎหมายเพียงแห่งเดียวของจีนด้วย¹²⁵ ดังนั้น จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าอุตสาหกรรมการพนันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของมาเก๊า

4.7 นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนันในมาเก๊าในปี ค.ศ.2022

มาเก๊าเป็นเพียงพื้นที่เดียวของจีนที่อนุญาตให้มีการดำเนินธุรกิจการพนันได้อย่างถูกกฎหมาย ในปี ค.ศ.2002 มีการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจการพนัน โดยใบอนุญาตจะมีอายุไม่เกิน 20 ปี และต้องเสียภาษีให้รัฐร้อยละ 40 ต่อมาในปี ค.ศ.2003 รัฐบาลจีนมีการผ่อนปรนให้ประชาชนจีนเดินทางไปมาเก๊าได้สะดวกขึ้น ทำให้ชาวจีนจำนวนมากนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวและเล่นการพนันในมาเก๊า จนกลายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักพนันอันดับหนึ่ง สร้างรายได้ให้กับมาเก๊าจำนวนมหาศาล กระทั่งรัฐบาลจีนกลับมาเคร่งครัดการเดินทางเข้าออกประเทศขึ้นในปี ค.ศ.2007 จำนวนชาวจีนที่เดินทางไปเล่นการพนันในมาเก๊าจึงลดลง ต่อมาในสมัยสี จิ้นผิง ตั้งแต่ ค.ศ.2013 ได้มีการดำเนินนโยบายปราบปรามคอร์รัปชันอย่างจริงจัง มีการจำกัดจำนวนเงินที่นำออกมาเล่นพนัน ตลอดจนการเพิ่มมาตรการตรวจคนเข้าเมืองให้เข้มงวดขึ้น ส่งผลให้นักพนันจีนเดินทางออกมาเล่นการพนันได้ลำบากขึ้น

อย่างไรก็ดี ในปี ค.ศ.2022 ได้มีการปรับแก้กฎหมายการพนันในมาเก๊าหลายประการซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันของมาเก๊า ดังนี้

วันที่ 21 มิถุนายน ค.ศ.2022 ที่ผ่านมาได้เริ่มบังคับใช้ Macau's Legislative Assembly approved Law No. 7/2022¹²⁶ ที่เพิกถอนบทบัญญัติแก้ไขกฎหมายเมื่อปี ค.ศ.2001 ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์อุตสาหกรรมการพนันของมาเก๊าในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา สารัตถะของการแก้ไขกฎหมายครั้งล่าสุดนี้ได้มีการลดจำนวนใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการพนัน ทำให้มีผู้ให้บริการการพนันได้สูงสุดเพียง 6 รายที่จะได้รับใบอนุญาตเท่านั้น จากเดิมที่ไม่ได้กำหนดจำนวน กล่าวคือจะไม่มีผู้ได้รับสัมปทานเพิ่มตราใบใดที่ผู้ให้บริการในปัจจุบันยังคงประกอบกิจการอยู่ และในการออกใบอนุญาตแต่ละครั้งจะมีระยะเวลาของใบอนุญาตสูงสุดไม่เกิน 10 ปี สามารถต่อใบอนุญาตได้อีกไม่เกิน 3 ปี จากเดิมใบอนุญาตมีอายุคราวละไม่เกิน 20 ปี และระยะเวลาที่ต่อได้รวมกันทั้งหมดไม่เกิน 20 ปี

¹²⁵ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2564) .กรณีศึกษาธุรกิจคาสีโนในมาเก๊า, สิงคโปร์ กับผลกระทบทางสังคม. <https://resourcecenter.thaihealth.or.th/article/กรณีศึกษาธุรกิจคาสีโนในมาเก๊า-สิงคโปร์-กับผลกระทบทางสังคม>

¹²⁶ ภาษาจีนคือ 《修改第 16/2001 号法律〈娱乐场幸运博彩经营法律制度〉》

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มความเข้มงวดในการจัดการและกำกับดูแลอุตสาหกรรมการพนันของรัฐ ทั้งผู้ประกอบการยังต้องถูกตรวจสอบจาก Gaming Inspection and Coordination Bureau ทุกๆ 3 ปีว่าดำเนินการตามเงื่อนไขของกฎหมายหรือไม่ การแก้ไขกฎหมายนี้รวมไปถึงการสนับสนุนให้คาสิโนที่เชิญชวนนักพนันต่างชาติ (ที่ไม่ใช่สัญชาติจีน) เข้ามาเป็นแหล่งรายได้หลักเพื่อดึงดูดให้รายได้ของอุตสาหกรรมมารวมอยู่ที่มาเก๊า มีความเป็นไปได้ว่าอาจได้รับอิทธิพลจากการปราบปรามคาสิโนตามแนวชายแดน (cross-border gambling) และการแก้ไขกฎหมายอาญาของรัฐบาลจีนในปี ค.ศ.2021 ที่บัญญัติให้การจัดให้ชาวจีนออกไปเล่นการพนันในต่างประเทศมีความผิดตามกฎหมาย¹²⁷ จึงสามารถตั้งข้อสังเกตได้สองประการคือ หนึ่ง รัฐบาลจีนไม่ต้องการให้ชาวจีนเล่นการพนัน และ สอง รัฐบาลจีนอาจต้องการลดบทบาทของโมเดลเศรษฐกิจที่พึ่งพาอุตสาหกรรมของมาเก๊า หรือหากจะพึ่งพาก็จะเป็นการพึ่งพาโดยอนุญาตแต่เพียงจากนักพนันต่างชาติเท่านั้น

นอกเหนือจากนี้ จากบทบัญญัติดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นว่า กฎเกณฑ์การกำกับดูแลมุ่งเน้นเพื่อปรับเปลี่ยนลดความเป็น “การพนัน” แต่เพิ่มให้มีลักษณะของการให้ “ความบันเทิง” ซึ่งเป็นความท้าทายที่มาเก๊าจะต้องเผชิญ โดยเฉพาะเมื่อกฎหมายนี้บังคับใช้ในขณะที่อุตสาหกรรมภาคท่องเที่ยวยังได้รับผลกระทบจากโควิด-19 อยู่ ศาสตราจารย์หวัง ฉางปิน (Wang Changbin) จากศูนย์วิจัยท่องเที่ยวและการพนันแห่งมหาวิทยาลัยมาเก๊าโพลีเทคนิคได้ให้สัมภาษณ์กับช่อง China News ในเดือนมิถุนายน ค.ศ.2022 ว่า หลังการบังคับใช้กฎหมายที่แก้ไขใหม่นั้น คงเป็นการยากที่อุตสาหกรรมการพนันของมาเก๊าจะฟื้นตัวกลับสู่ยุคทองเช่นเดียวกับปี ค.ศ.2010 จุดสูงสุดของอุตสาหกรรมของการพนันของมาเก๊าได้สิ้นสุดแล้ว สิบปีข้างหน้านี้อาจเป็นช่วงเวลาที่ยุทธศาสตร์นี้จะค่อนข้างคงที่¹²⁸

อย่างไรก็ดี จากข้อมูลที่ปรากฏสามารถสรุปได้ว่าถึงแม้รัฐบาลกลางจะมีการผ่อนคลายมาตรการคุมโควิด-19 เมื่อปลายปี ค.ศ.2022 มีการออกหนังสือเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของธุรกิจการพนันในมาเก๊า แต่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางไปมาเก๊ายังไม่ได้เพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดด นอกจากเพราะสถานการณ์โควิด-19 แล้ว การที่จีนพยายามออกกฎระเบียบเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการฟอกเงินและรักษาความมั่นคงทางการเงินของจีน ยังมีผลอย่างยิ่งต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวและนักพนันจีนในมาเก๊า การออกกฎระเบียบเพิ่มเติมที่ส่งผลกระทบต่อการพนันในมาเก๊า อาทิ การแก้ไขกฎหมายอาญาในมาตรา

¹²⁷ 《刑法》第 303 条、组织中华人民共和国公民参与国（境）外赌博，数额巨大或者有其他严重情节的，依照前款的规定处罚。

¹²⁸ 界面新闻.(2022). 澳门新博彩法生效，贵宾厅“黄金时代”正式终结 .
<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1736566514085204931&wfr=spider&for=pc>

303 ที่ระบุว่าห้ามจัดให้ประชาชนชาวจีนเล่นการพนันนอกพรมแดนและกำหนดให้มีโทษเช่นเดียวกับการเปิดบ่อนการพนัน การดำเนินนโยบายปราบปรามการทุจริตของจีน มีผลกระทบโดยตรงต่อจำนวนเงินที่นำออกมาเล่นพนันถูกจำกัดโดยเฉพาะกลุ่มนักพนัน VIP ที่เป็นรายได้หลักของคาสิโนในมาเก๊า ทำให้แหล่งรายได้หลักหายไปเหลือเพียงรายได้จากผู้ให้บริการทั่วไปที่มีงบและเงินเดิมพันที่ต่ำกว่า¹²⁹ การแก้ไขกฎหมายและปรับเปลี่ยนนโยบายของจีนจึงนับเป็นความท้าทายต่อการปรับตัวของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการพนันและคาสิโนในมาเก๊า ทั้งการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มนักพนัน VIP จีนเป็นนักพนัน VIP ชาตินอื่นๆ รวมไปถึงการปรับโครงสร้างในองค์กรให้สอดคล้องกับนโยบายจากรัฐบาลกลาง

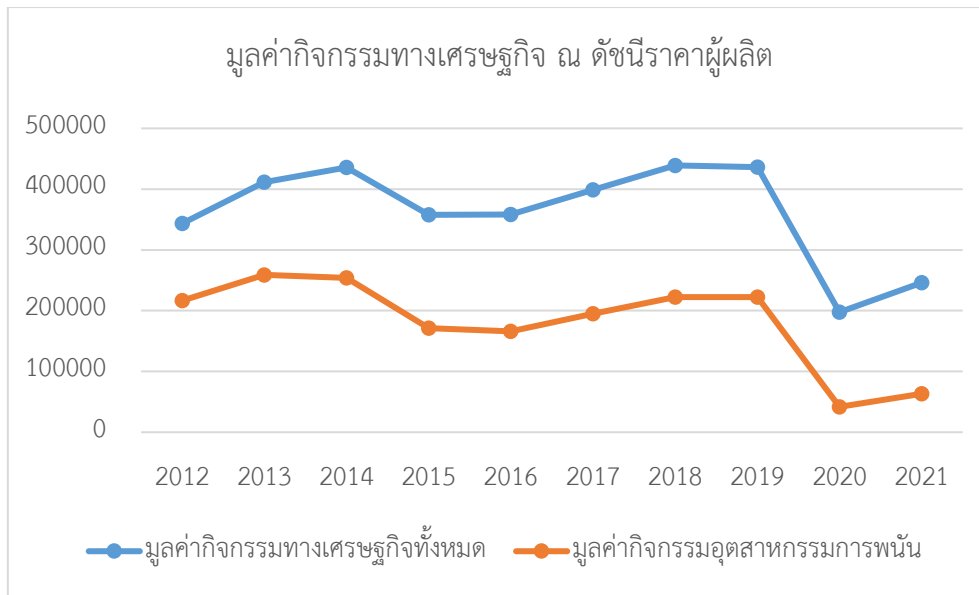
4.8 ผลกระทบของโควิด-19 ต่ออุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊า

(1) อุตสาหกรรมการพนันคือเส้นเลือดใหญ่ของเศรษฐกิจมาเก๊า

ตามที่ได้กล่าวไปในตอนต้น ธุรกิจการพนันในมาเก๊าถูกจัดให้เป็นสิ่งถูกกฎหมายและภาษีจากการพนันสร้างรายได้ให้กับมาเก๊ามหาศาลกระทั่งเป็นรายได้หลักของประเทศ แต่ว่าการระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊าอย่างใหญ่หลวง มูลค่ากิจกรรมอุตสาหกรรมการพนันจาก 222,534 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2019 ลดลงเหลือ 41,809 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2020 ลดลงถึง 81 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดของมาเก๊าจาก 436,199 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2019 ลดลงเหลือเพียง 197,540 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ในปี ค.ศ.2020 ลดลงถึง 45 เปอร์เซ็นต์ ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการพนันมีความสำคัญต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดของมาเก๊าอย่างมาก

¹²⁹ ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. (2022). อนาคตอุตสาหกรรมบ่อนการพนัน หลังวิกฤติโควิด-19.

https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/377/1/1/future-of-casino-industry/

ภาพที่ 4 กราฟแสดงมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดต่อมูลค่าอุตสาหกรรมการพนัน

ที่มา: Analysis Report of Statistical Indicator System for Moderate Economic
Diversification of Macao 2021

จากภาพที่ 4 แสดงมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดต่อมูลค่าอุตสาหกรรมการพนันจะเห็นได้ว่ามูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของมาเก๊าจะแปรผันตามมูลค่าอุตสาหกรรมการพนัน ซึ่งสามารถแจกแจงได้ ดังนี้

ปี 2012 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 343,744 ปาทากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 216,329 ปาทากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 62.9%

ปี 2013 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 411,426 ปาทากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 258,966 ปาทากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 62.9%

ปี 2014 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 435,574 ปาทากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 254,051 ปาทากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 58.3%

ปี 2015 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 357,614 ปาทากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 171,107 ปาทากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 47.8%

ปี 2016 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 358,338 ปาทากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 166,156 ปาทากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 46.4%

ปี 2017 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 398,856 ปาตากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 194,950 ปาตากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 48.9%

ปี 2018 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 439,030 ปาตากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 222,507 ปาตากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 50.7%

ปี 2019 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 436,199 ปาตากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 222,534 ปาตากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 51%

ปี 2020 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 197,540 ปาตากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 41,809 ปาตากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 21.2%

ปี 2021 มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 246,165 ปาตากามาเก๊า (MOP) เป็นส่วนของอุตสาหกรรมการพนัน 63,420 ปาตากามาเก๊า (MOP) คิดเป็น 25.8%

และตั้งแต่มีประกาศผู้ติดเชื้อรายแรกในมาเก๊าในเดือนมกราคม ค.ศ. 2020 ทำให้รัฐบาลเก๊าต้องดำเนินการตามนโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 จากรัฐบาลกลาง มีมาตรการจำกัดการเข้าออกของนักท่องเที่ยวและสั่งปิดกิจการที่ไม่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตที่ทำให้อุตสาหกรรมการพนันและธุรกิจที่เกี่ยวข้องต้องหยุดชะงัก มูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดของมาเก๊าจึงลดลงตามไปด้วย

ด้วยเหตุผลทางประวัติศาสตร์ สังคม และการเมือง อุตสาหกรรมการพนันและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญของอุตสาหกรรมบริการและเศรษฐกิจของมาเก๊า แต่จากการแพร่ระบาดได้เผยให้เห็นถึงความจำเป็นและความเร่งด่วนของการกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของมาเก๊า ภาพสะท้อนที่ชัดเจนคือเศรษฐกิจมาเก๊าที่เป็นเศรษฐกิจแบบผูกขาด (Mono-economy) มีโครงสร้างทางอุตสาหกรรมที่ไม่สมดุลซึ่งอุตสาหกรรมการพนันเป็นผู้กุมอำนาจ¹³⁰ ในฐานะที่เป็นเศรษฐกิจแบบผูกขาด อุตสาหกรรมการพนันมักจะแบกรับความเสี่ยงจากความผันแปรจากปัจจัยทางเศรษฐกิจภายนอกเสมอ¹³¹ ความเปราะบางต่อความเสี่ยงจากภายนอกจะทำให้ยากต่อการควบคุมปัจจัยการขยายการเติบโต การสร้างเสถียรภาพและความยั่งยืนต่อเศรษฐกิจของมาเก๊าในระยะยาว ดังนั้น การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการพนันจึงต้องใช้เวลานานกว่า

¹³⁰ Hu, G. (2009). A Macro-economy Analysis of Moderate Diversity of Industries in Macao. *Journal of South China Normal University*.

¹³¹ Noronha, Carlos & Guan, Jieqi & Sio, Sandy. (2021). Accounting for gaming in the time of plague: COVID-19 in Macau. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. ahead-of-print. 10.1108/SAMPJ-12-2020-0423.

ภาคอุตสาหกรรมอื่น Glenn McCartney นักวิชาการจาก University of Macao ให้ความเห็นว่าอาจต้องใช้เวลาลึกซึ้งกว่ามาเก๊าจะกลับมาเหมือนช่วงก่อนโควิด¹³²

(2) นโยบาย “โควิดเป็นศูนย์” ความสูญเสียของมาเก๊า

ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 การดำเนินกิจการในอุตสาหกรรมการพนันมีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์จำนวนผู้ติดเชื้อรายวัน ความเข้มงวดในการออกมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางทั้งหมดเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและเป็นความท้าทายสำคัญต่อการวางยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูกิจการในภายหลัง ในช่วงต้นปี ค.ศ.2020 จากสถานการณ์ในฮ่องกงที่เริ่มมีผู้เสียชีวิตรายแรกและพบผู้ติดเชื้อไวรัสเพิ่มขึ้นเป็นพนักงานในคาสิโน รัฐบาลมาเก๊าจึงตัดสินใจสั่งปิดสถานคาสิโนทั้ง 39 แห่งเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดเป็นเวลา 15 วัน (ระหว่างวันที่ 5-19 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2020) ถือเป็นการปิดคาสิโนที่กินเวลายาวนานที่สุดของมาเก๊านับแต่เคยมีมา¹³³ หลังจากที่ถูกสั่งปิดไป 15 วัน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเงื่อนไขในการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิดของภาครัฐ การกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้งต้องปฏิบัติตามคำสั่งรัฐบาลอย่างเคร่งครัด พร้อมด้วยมาตรการป้องกันความปลอดภัยและแนวทางที่กำหนดโดยสำนักงานมัยและสำนักงานตรวจสอบและประสานงานการเล่นพนัน (Macau's Gaming Inspection and Coordination Bureau) อย่างไรก็ตาม Ho Hongwai ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าคาสิโนในมาเก๊าได้เปิดให้บริการอย่างเต็มที่ในช่วงแรกของการเปิดให้บริการอีกครั้ง แต่เป็นการเปิดแบบค่อยเป็นค่อยไปตามเกณฑ์ด้านสาธารณสุข ความสามารถในการดำเนินการของคาสิโนจึงลดลงกึ่งหนึ่ง¹³⁴

เดือนมิถุนายน ค.ศ.2022 เกิดการระบาดโควิด-19 รุนแรงอีกครั้งในมาเก๊า มียอดรายงานผู้ติดเชื้อยืนยันประมาณ 1,500 คน และมีผู้เฝ้าระวังต้องกักตัวอีก 19,000 คน รัฐบาลมาเก๊าจึงประกาศดำเนินนโยบายโควิดเป็นศูนย์ตามจีนแผ่นดินใหญ่ คาสิโนทั้งหมดจึงถูกสั่งปิดอีกครั้งเพื่อควบคุมสถานการณ์เป็นเวลารวม 2 สัปดาห์ (ช่วง 11-22 กรกฎาคม ค.ศ. 2022) อีกทั้งมีการประกาศให้พลเมืองทุกคนต้องอยู่ในบ้าน และอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจบางอย่างที่มีความจำเป็นเท่านั้น

¹³² AP. (2023). ธุรกิจท่องเที่ยวและคาสิโนในมาเก๊ายังไม่ฟื้น แม้ผ่อนคลายคุมโควิด.

<https://www.voathai.com/a/macau-eases-covid-rules-but-tourism-casinos-yet-to-rebound/6901474.html>

¹³³ ญัฐกร วิทิตานนท์ . (ม.ป.ป.) . สถานการณ์โควิด-19: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันในเอเชีย-แปซิฟิก .

https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/343/1/1/covid19-asia-pacific-gambling/

¹³⁴ HONG-WAI HO. (2020). COVID-19 PANDEMIC: IMPACT AND IMPLICATIONS FOR MACAU CASINOS. Gaming Law Review. DOI: 10.1089/glr.2020.0023

ถึงแม้รัฐบาลมาเก๊าจะมีคำสั่งปิดกิจการคาสิโนชั่วคราวตามมาตรการโควิดเป็นศูนย์ของจีน แต่ค่าใช้จ่ายและการจ้างพนักงานยังคงต้องดำเนินต่อไปโดยไม่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาล¹³⁵ การออกมาตรการดังกล่าวทำให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวหยุดชะงัก ส่งผลให้รายได้สาธารณะของมาเก๊าที่มาจากอุตสาหกรรมกาสิโนลดลงเกือบ 80 เปอร์เซ็นต์ ทั้งรายได้จากการประกอบธุรกิจคาสิโนและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม ค.ศ.2020 ผู้ประกอบการคาสิโนสูญเสียกำไรรายวันโดยเฉลี่ยถึง 120 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) ต่อวัน¹³⁶ อัตราการเข้าพักโรงแรมลดลงเหลือต่ำกว่า 15 เปอร์เซ็นต์ (10 เปอร์เซ็นต์สำหรับโรงแรมระดับห้าดาว) ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2020 ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของมาเก๊าลดลงประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบเป็นรายปีตามความเป็นจริงในไตรมาสแรกของปี ค.ศ.2020¹³⁷

มาตรการการป้องกันโควิด-19 ของมาเก๊าทำให้ธุรกิจต่างๆ ตั้งแต่คาสิโนตลอดจนธุรกิจประเภทอื่น เช่น ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร โรงแรม สนามกอล์ฟ ฯลฯ ต้องปิดตัวลงไปกว่าร้อยละ 90¹³⁸ เพราะถึงแม้ธุรกิจต่างๆ จะเปิดให้บริการได้ แต่ต้องจำกัดจำนวนผู้เข้าใช้บริการลงครึ่งหนึ่ง อีกทั้งผู้ให้บริการต้องแสดงหลักฐานผลการตรวจโควิด รวมถึงกิจกรรมส่งเสริมการขายทั้งหมดที่ดึงดูดผู้ให้บริการถูกระงับ ห้ามบริโภคอาหารและเครื่องดื่มในคาสิโน ในส่วนของการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างความปลอดภัยและรักษาความสะอาด ต้องมีแนวทางทางเทคนิคเกี่ยวกับการปรับอากาศ การระบาย อากาศบริสุทธิ์และการฆ่าเชื้อโรค จำเป็นต้องมีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การเล่นเกมนั้นทั้งหมดบ่อยขึ้นและสม่ำเสมอ¹³⁹ ส่งผลต่อรายรับและความสะดวกสบายในการใช้บริการและการบริการอย่างมาก รวมไปถึง

¹³⁵ Farah Master & Aleksander Solum. (2020). Only masked punters: Macau casinos reopen after coronavirus suspension. Reuters. <https://www.reuters.com/article/us-china-health-macau-idUSKBN20D0YZ>

¹³⁶ BBC. (2020). Coronavirus: World's biggest gambling hub reopens for business <https://www.bbc.com/news/business-53732645>

¹³⁷ Liu, Matthew & Wang, Shaoshan & McCartney, Glenn & Wong, Ipkin. (2021). Taking a break is for accomplishing a longer journey: hospitality industry in Macao under the COVID-19 pandemic. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. ahead-of-print. 10.1108/IJCHM-07-2020-0678.

¹³⁸ Chau, Ka Yin & Luo, Jian Ming & Duan, Xialei. (2021). A Qualitative Investigation of the Impact of COVID-19 on Macau's Gaming Industry. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*. 23. 10.1080/1528008X.2021.1897920.

¹³⁹ HONG-WAI HO. (2020). COVID-19 PANDEMIC: IMPACT AND IMPLICATIONS FOR MACAU CASINOS. *Gaming Law Review*. DOI: 10.1089/glr.2020.0023

มาตรการควบคุมบังคับ เช่น การจำกัดการเดินทางข้ามพรมแดน การบังคับ กักกันสำหรับผู้เดินทางเข้า การปิดกิจการ ยังส่งผลให้บรรยากาศความบันเทิงคาสิโน มีผู้ใช้บริการเข้า-ออกตลอดเวลาและพบปะผู้คนมากหน้าหลายตา สร้างความผ่อนคลาย ความครึกครื้นและสนุกสนานแก่ผู้ใช้บริการ มาตรการรักษาระยะห่างและสวมหน้ากากอนามัยขณะใช้บริการเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและพนักงานทุกคนทำให้บรรยากาศความบันเทิงที่เคยมีแต่เดิมดูแตกต่างออกไป ลดระดับความพึงพอใจและการตัดสินใจใช้บริการของผู้ใช้บริการและยังทำให้การทำงานของพนักงานยากขึ้นทั้งในขณะเล่นเกมและงานด้านการบริการ เนื่องจากไม่สามารถสังเกตอารมณ์และความรู้สึกของผู้ใช้บริการในขณะที่เล่นได้¹⁴⁰ มากไปกว่านั้นโดยปกติคาสิโนจะใช้ระบบการบันทึกภาพ ที่สามารถสังเกตสภาพอารมณ์ และพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ในการระบุพฤติกรรมก่ออาชญากรรม เช่น ผู้ก่อการร้าย บุคคลภายนอกที่เสนอขายสารเสพติดให้ผู้ใช้บริการ การโกง และอื่นๆ มาตรการที่ให้ผู้บริการสวมหน้ากากอนามัยขณะใช้บริการ จึงยากต่อการทำงานของระบบบันทึกภาพนั้น ส่งผลต่อการให้บริการและลดระดับความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการ

ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าการใช้นโยบายโควิดเป็นศูนย์ในการควบคุมและป้องกันโควิด-19 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่สร้างผลกระทบต่อมาเก้าอย่างยิ่งใหญ่ การดำเนินนโยบายที่ละเอียดและเข้มงวดส่งผลให้นักท่องเที่ยว นักพนัน ตลอดจนผู้ใช้บริการธุรกิจการพนันและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ร้านของที่ระลึก ฯลฯ มีจำนวนลดลง ในด้านผู้ประกอบการก็ต้องแบกรับภาระที่มากขึ้น ทั้งการจ้างงานและต้นทุนอื่นๆ ในช่วงปิดทำการ ตลอดจนต้องมียกจ่ายเพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานด้านสุขอนามัยและการป้องกันโรคตามกฎระเบียบของรัฐบาลและเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มมาตรการรักษาความสะอาดและความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานให้พนักงานและผู้ใช้บริการ เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิ การบริการหน้ากากอนามัย น้ำยาฆ่าเชื้อ ผ้าเช็ดทำความสะอาดผิวชนิดเปียกฆ่าเชื้อ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการในการทำทำความสะอาด เช่น หุ่นยนต์ทำความสะอาด การฆ่าเชื้อด้วยรังสียูวี (ultraviolet sanitizer) หรือในคาสิโนบางแห่งมีการตั้งตำแหน่งงานใหม่ เช่น ผู้จัดการแผนกความสะอาด (Hygiene manager) เพื่อตรวจสอบมาตรฐานความสะอาด รวมถึงค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงานในการทำทำความสะอาดอย่างจริงจังให้มีมาตรฐานการทำทำความสะอาดระดับเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีค่าใช้จ่ายในการปรับภาพลักษณ์และปรับปรุงอาคารสถานที่ เนื่องจากต้องคาสิโนเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงจึงยากต่อการทำความสะอาดพื้นที่ขนาดใหญ่หรือเปลี่ยนอุปกรณ์ต่างๆ การ

¹⁴⁰ Chau, Ka Yin & Luo, Jian Ming & Duan, Xialei. (2021). A Qualitative Investigation of the Impact of COVID-19 on Macau's Gaming Industry. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*. 23. 10.1080/1528008X.2021.1897920.

แพร่ระบาดของโควิด-19 ครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสที่ผู้ประกอบการหันมาสนใจกับการทำความสะอาดครั้งใหญ่ในพื้นที่ที่มีผู้ใช้บริการตลอดเวลา เช่น เปลี่ยนพรมบนพื้นทางเดินที่ ทำความสะอาดประตูทางเข้าและโคมไฟระย้า ฯลฯ ไม่เพียงสร้างความมั่นใจกับผู้ใช้บริการในการกลับมาใช้บริการอีกครั้ง แต่ยังเป็นการปรับภาพลักษณ์คาสีโนใหม่ในตึกตึกที่ท่งที่อยู่มากขึ้น ด้วยรายได้ที่ลดลง ขณะที่ต้นทุนกลับสูงขึ้นดังที่กล่าวมา ทำให้ธุรกิจการพนันและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในมาเก๊าล้มหายตายจากไปจำนวนมาก

(3) ยุคโควิด-19 คาสีโนท้องถิ่นยังได้ไปต่อ

อย่างไรก็ดี ตลาดคาสีโนท้องถิ่นหรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า “satellite casino” ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดเล็กและมีหลายสาขายังได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพียงเล็กน้อย เนื่องจากรัฐบาลยังอนุญาตให้เปิดบริการพื้นที่ได้เกือบทั้งหมดและที่สำคัญคือกลุ่มผู้ใช้บริการยังเป็นคนในท้องถิ่นเหมือนเดิม ไม่ได้พึ่งพิงนักท่องเที่ยวจากจีนแผ่นดินใหญ่เหมือนคาสีโนใหญ่ๆ รายได้ส่วนใหญ่มาจากเครื่องสล็อต (Slot machine) ที่เป็นการเล่นแบบคนเดียวและยังได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มคนท้องถิ่นดั้งเดิม ถึงแม้รัฐบาลจะมีการออกมาตรการจำกัดจำนวนผู้ใช้บริการและรักษาระยะห่างแต่ก็ยังมีคนมารอใช้บริการ ทำให้ในช่วงการระบาดโควิด-19 ตลาดคาสีโนท้องถิ่นยังสามารถรักษาเสถียรภาพและมีการขยับตัวของตลาดขึ้นเล็กน้อย¹⁴¹

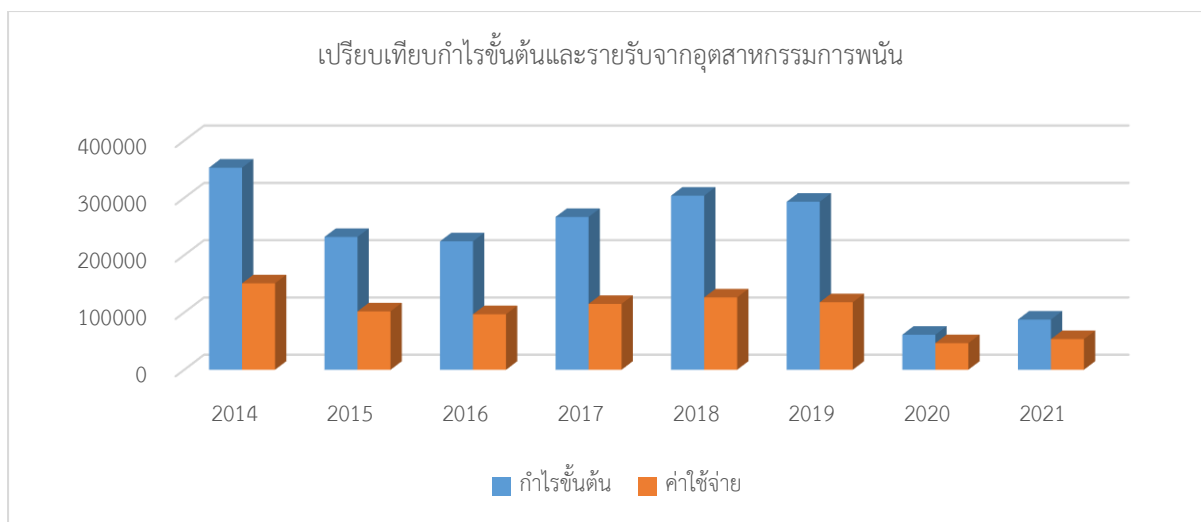
(4) ผลกระทบต่อแรงงานและการให้ช่วยเหลือจากภาครัฐ

ถึงแม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จะดีขึ้นและรัฐบาลมาเก๊าอนุญาตให้ธุรกิจการพนันกลับมาดำเนินการได้ ผู้ประกอบการบางส่วนยอมรับสภาพขาดทุนกลับมาเปิดกิจการเพื่อหล่อเลี้ยงเส้นเลือดใหญ่ทางเศรษฐกิจของมาเก๊าเอาไว้ แต่บางส่วนยังคงเลือกปิดกิจการชั่วคราวเพื่อลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ¹⁴² และบางส่วนตัดสินใจปิดกิจการถาวร จากข้อมูลจำนวนคาสีโนของผู้รับสัมปทาน 6 บริษัท ใน ค.ศ.2017 มีจำนวนทั้งหมด 40 แห่ง แต่ในไตรมาสที่ 4 ของปี ค.ศ.2022 มีจำนวนคาสีโนเหลือเพียง 30 แห่ง¹⁴³

¹⁴¹ Chau, Ka Yin & Luo, Jian Ming & Duan, Xialei. (2021). A Qualitative Investigation of the Impact of COVID-19 on Macau's Gaming Industry. Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism. 23. 10.1080/1528008X.2021.1897920.

¹⁴² ญัฐกร วิทิตานนท์. (ม.ป.ป.). สถานการณ์โควิด-19: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเกมการพนันในเอเชีย-แปซิฟิก. https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/343/1/1/covid19-asia-pacific-gambling/

¹⁴³ Gaming Inspection and Coordination Bureau Macao SAR. (2022). Statistics (2022). <https://www.dicj.gov.mo/web/en/information/DadosEstat/2022/index.html>

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายรับและค่าใช้จ่ายจากอุตสาหกรรมการพนัน

ที่มา: Analysis Report of Statistical Indicator System for Moderate Economic Diversification of Macao 2021¹⁴⁴

จากภาพที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบกำไรขั้นต้นและค่าใช้จ่ายจากอุตสาหกรรมการพนันแสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างกำไรและค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะช่วง ค.ศ. 2020-2021 ในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 ช่องว่างลดลงอย่างมาก กล่าวคือมีรายรับที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนหน้าการแพร่ระบาดของโควิด-19 มาพร้อมกับรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้น รายได้ลดลงมาจากการปิดการให้บริการชั่วคราวพื้นที่การพนันกว่า 90 เปอร์เซ็นต์รวมถึงร้านอาหาร ร้านค้าปลีก หรือปรับลดเวลาในการให้บริการ แต่ยังมีรายได้ส่วนหนึ่งที่ได้มาจากการร่วมมือระหว่างภาครัฐกับโรงแรมในเครือคาสิโนเพื่อเป็นสถานที่กักตัวที่รับผิดชอบโดยรัฐบาล หากเป็นพลเมืองมาเก๊าไม่ต้องจ่ายค่าที่พักและอาหาร หากมิได้เป็นพลเมืองมาเก๊า มีค่าใช้จ่าย 5,600 ปาทากามาเก๊า (MOP) ตลอดระยะเวลาการกักตัว 14 วัน ในปลายเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2020 รัฐบาลได้จ่ายเงินให้กับคาสิโนทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน 70 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP)¹⁴⁵

¹⁴⁴ Statistics and Census Service. Analysis Report of Statistical Indicator System for Moderate Economic Diversification of Macao. <https://www.dsec.gov.mo/en-US/Home/Publication/SIED>

¹⁴⁵ Lou, L. (2021), "Casino capitalism in the era of COVID-19: examining Macau's pandemic response", *Social Transformations in Chinese Societies*, Vol. 17 No. 2, pp. 69-79. <https://doi.org/10.1108/STICS-09-2020-0025>

ในด้านการจ้างงาน ผู้รับสัมปทานคาสิโนทั้ง 6 รายไม่ได้มีการปลดพนักงานเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีพนักงานกว่าหนึ่งในห้าของประชากรที่ทำงานในมาเก๊า¹⁴⁶ ซึ่งหากมีการปลดพนักงานเหล่านี้จะสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการจ้างงานของมาเก๊าอย่างหนัก การทำงานร่วมกันกับภาครัฐจึงเป็นประเด็นสำคัญในการผ่านพ้นวิกฤตไปได้ รัฐบาลมาเก๊าต้องการรักษาอัตราการจ้างงานเอาไว้โดยดำเนินการต่อวิสาหกิจการทำงานให้กับแรงงานต่างด้าวหรือแรงงานข้ามชาติเพื่อรักษาอัตราการจ้างงานในระดับท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันผู้รับสัมปทานคาสิโนทั้ง 6 รายจำเป็นต้องลดค่าใช้จ่ายในการจ้างงานทางออกในการแก้ปัญหาาร่วมกันคือไม่มีนโยบายปลดพนักงาน นอกจากคงไว้ซึ่งอัตราการจ้างงานในระดับท้องถิ่น การไม่ปลดพนักงานยังเป็นการคงไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ หลีกเลี้ยงพนักงานที่มีทักษะย้ายไปยังบริษัทคู่แข่ง และหลีกเลี่ยงปัญหาการจ้างงานในท้องถิ่นที่อาจกระทบต่อการแย่งงานแรงงานท้องถิ่นเดิมที่มีความสามารถที่ต่ำกว่า ผู้รับสัมปทานทั้ง 6 รายจึงสนับสนุนการลาหยุดประจำโดยไม่มีการจ่ายเงินในขณะที่ลาหยุด พนักงานในคาสิโนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเล่นพนัน เช่น พนักงานโรงแรม ห้องครัว ร้านค้าปลีก ยังมีส่วนมากที่ทำงานต่อไปได้ เนื่องจากรัฐมาร่วมมือกับโรงแรมในเครือคาสิโนเป็นสถานที่พักของผู้ติดเชื้อและผู้ที่ต้องกักตัว 14 วัน โดยเงื่อนไขการทำงานของพนักงานในคาสิโนประกอบด้วยการลดเงินเดือนหรือการแนะนำลาหยุด เช่น พนักงานระดับผู้บริหารทำงานเพียงสามวันในหนึ่งสัปดาห์ หรือทีมผู้บริหารของ Melco IR อาสาลดเงินเดือนตัวเอง 33 เปอร์เซ็นต์ จากเมษายน – ธันวาคม ค.ศ.2020 แทนที่จะลดเงินเดือนของพนักงานในระดับที่ต่ำกว่า¹⁴⁷ พนักงานที่ไม่ใช่ระดับผู้บริหารมีการแนะนำให้ลาหยุดประจำปีโดยไม่ได้จ่ายเงินให้และให้รางวัลพนักงานที่ลาหยุด ลดจำนวนชั่วโมงการทำงาน มีการแนะนำการเกษียณการทำงานตามกฎหมาย ลดสวัสดิการบางอย่างของพนักงาน เช่น รถรับส่ง สัญญาแรงงานต่างด้าวจำนวนมากไม่ได้รับการต่อสัญญา งานศึกษาของ Cortes Pedro ยังพบว่าการไม่ปลดพนักงานของบริษัทคาสิโนยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบขององค์กรและสังคมซึ่งมีบทบาทสำคัญในความสัมพันธ์กับรัฐบาล มีเหตุผลประกอบ 2 ประการคือ เป็นตัวอย่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อองค์กร อีกประการหนึ่งคือเป็นหนทางในการปูทางสู่การประมุลสัมปทานใน ค.ศ.2022¹⁴⁸

¹⁴⁶ Noronha, Carlos & Guan, Jieqi & Sio, Sandy. (2021). Accounting for gaming in the time of plague: COVID-19 in Macau. Sustainability Accounting, Management and Policy Journal. ahead-of-print. 10.1108/SAMPJ-12-2020-0423.

¹⁴⁷ Ggrasia. (2020). Senior executives exit Melco group, CEO forgoes 2020 salary.
<https://www.ggrasia.com/senior-executives-exit-melco-group-ceo-forgoes-2020-salary/>

¹⁴⁸ Pedro Cortés. (2021). MACAU GAMING INDUSTRY 8.0—PUBLIC POLICY BEYOND 2022.

(5) โควิด-19 ผลักให้เกิดการเคลื่อนไหวด้าน CSR มากขึ้น

ความรับผิดชอบขององค์กรและสังคม (Corporate Social Responsibility policy: CSR) เป็นอีกหนึ่งนโยบายของผู้ประกอบการคาสิโนในการรักษาภาพลักษณ์ของคาสิโน ซึ่งมีความสำคัญต่อการกำหนดลักษณะของการเล่นการพนันและความเสี่ยงในการติดการพนันและการเกิดอาชญากรรมในสังคม¹⁴⁹ การดำเนินนโยบาย CSR มีผลต่อภาพลักษณ์ต่อบริษัทการพนันและการทำเพื่อการกุศลมีผลโดยตรงต่อการกลับมาใช้บริการของลูกค้า¹⁵⁰ ผู้ประกอบการคาสิโนในมาเก๊ามุ่งเน้นไปที่ทำไรทางสังคมโดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและธุรกิจของมาเก๊า ซึ่งบ่งถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทของตนในระยะยาว¹⁵¹ ดังนั้น ผู้รับสัมปทานคาสิโนทั้ง 6 แห่ง ยังต้องการสร้างภาพลักษณ์ให้กับรัฐบาลและพลเมืองว่าคาสิโนทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีการช่วยเหลือสังคมอย่างต่อเนื่อง การยังคงจ้างงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค การบริจาคหน้ากากอนามัยให้กับรัฐบาล องค์กรการกุศล โรงเรียน องค์กรไม่แสวงหากำไรเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดีในอีกรูปแบบหนึ่ง เช่น ในวันที่ 6 มีนาคม ค.ศ.2020 บริษัท Wynn บริจาค 5 ล้านปาทากามาเก๊า (MOP) เพื่อสนับสนุนเครือข่ายที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้แก่ ผู้ประกอบการขนาดกลาง (SME) และผู้ประกอบการท้องถิ่น กิจกรรมเพื่อสังคม องค์กรชุมชน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส¹⁵² ยังร่วมกับ MGM Macao เพื่อบริจาคอุปกรณ์ป้องกัน โควิด-19 เช่น ชุดป้องกัน หน้ากาก และน้ำยาฆ่าเชื้อ ให้กับสถาบันต่างๆ ในท้องถิ่น¹⁵³ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการคาสิโนจำนวนหนึ่งได้เริ่ม

Gaming Law Review.Mar 2021.50-65.<http://doi.org/10.1089/glr2.2020.0029>

¹⁴⁹ Kingma, S.. (2013). Paradoxes of risk management: Social responsibility and self-exclusion in Dutch casinos. Culture and Organization. 21. 1-22. 10.1080/14759551.2013.795152.

¹⁵⁰ Kim, Jungsun & Song, HakJun & Lee, Choong-Ki & Lee, Jin. (2017). The impact of four CSR dimensions on a gaming company's image and customers' revisit intentions. International Journal of Hospitality Management. 61. 73-81. 10.1016/j.ijhm.2016.11.005.

¹⁵¹ Lee, Seoki & Zhai, Xueting & Lee, Minwoo & Luo, Qiuju. (2021). Current status of CSR practices in the casino industry: A comparison between the U.S. and Macau. Journal of Hospitality and Tourism Management. 48. 331-343. 10.1016/j.jhtm.2021.07.011.

¹⁵² Wynn Macau .(2020). Wynn Fully Supports Local Community in Combating COVID-19.<https://press.wynnmacau.com/en/press-releases/wynn-fully-supports-local-community-in-combating-covid-19/s/75b7eedb-3b4f-4157-b512-605056397883>

¹⁵³ The Macau News. (2020). Macao non-resident workers living in Zhuhai exempted from quarantine from today. <https://macaonews.org/social-affairs/macau-non-resident-workers-living-in-zhuhai-exempted-from-quarantine-from-today/>

ดำเนินการเชิงกลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อเตรียมพร้อมการให้บริการนอกเหนือจากการพนัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาความสามารถบุคลากรและเทคโนโลยี โดยใช้ประโยชน์จากช่วงเวลาหยุดทำงานของธุรกิจ คาสิโนส่วนใหญ่จัดโปรแกรมการฝึกอบรมนอกสถานที่เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานและความเป็นผู้นำของพนักงาน มีการตกแต่งสถานที่และเพิ่มความทันสมัยคาสิโนอย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีเกมล่าสุด รวมถึงโต๊ะเกมที่เปิดใช้งาน RFID¹⁵⁴ ระบบกล้องที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) ประสิทธิภาพของโต๊ะและระบบการจัดการข้อมูลและอื่นๆ การลงทุนด้านเทคโนโลยีเหล่านี้คาดว่าจะทำให้สามารถบริหารการทำงานเป็นไปโดยอัตโนมัติเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและรับประกันการเล่นที่ยุติธรรม ข้อมูลการเล่นเกมตามเวลาจริงที่แม่นยำยังช่วยให้สามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและกลยุทธ์ทางการตลาดที่แม่นยำยิ่งขึ้น¹⁵⁵ การร่วมมือกับรัฐจึงเป็นทางเลือกของผู้ประกอบการคาสิโนและอุตสาหกรรมการพนันจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาล การประชาสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ของแบรนด์ การสร้างชื่อเสียงขององค์กร¹⁵⁶

(6) การเพิ่มความหลากหลายทางเศรษฐกิจคือทางออกใหม่ของมาเก๊า

การผูกขาดรายได้ไว้กับอุตสาหกรรมการพนันสะท้อนให้เห็นแล้วว่าสามารถทำลายระบบเศรษฐกิจของมาเก๊าได้ รัฐบาลมาเก๊าจึงดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจของมาเก๊าให้มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ (economic diversification) ไปพร้อมกับรักษาเสถียรภาพทางสังคมและลดการพึ่งพาการพนันอย่างเดียว โดยการกระจายอุตสาหกรรมและการบูรณาการไปสู่ระดับภูมิภาคเพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ¹⁵⁷ ในเดือนกันยายน ค.ศ.2021 รัฐบาลกลางได้เสนอพื้นที่ 106 ตารางกิโลเมตรในเขตเหิงฉิน (Hengqin 横琴) เพื่อร่วมมือกับปักกิ่งในการพัฒนาและจัดการในอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่การพนัน เช่น เทคโนโลยี

¹⁵⁴ RFID (Radio Frequency Identification) คือ การระบุเอกลักษณ์ด้วยคลื่นวิทยุ โดยนำแผ่น RFID ผิลงในชิปส์ (CHIPS) แทนเงินป้องกันการนำแผ่นชิปส์ปลอมซึ่งใช้แทนเงินภายในบ่อนคาสิโน และยังสามารถศึกษาพฤติกรรมของนักพนัน เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ศึกษาแนวโน้มการเล่นของนักพนันซึ่งสามารถปรับปรุงผลกำไรของบริษัทคาสิโนและหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ฉ้อโกงและติดตาม

¹⁵⁵ HONG-WAI HO. (2020). COVID-19 PANDEMIC: IMPACT AND IMPLICATIONS FOR MACAU CASINOS. Gaming Law Review. DOI: 10.1089/glr2.2020.0023

¹⁵⁶ Liu, Matthew & Wang, Shaoshan & McCartney, Glenn & Wong, Ipkin. (2021). Taking a break is for accomplishing a longer journey: hospitality industry in Macao under the COVID-19 pandemic. International Journal of Contemporary Hospitality Management. ahead-of-print. 10.1108/IJCHM-07-2020-0678.

¹⁵⁷ เรื่องเดียวกัน

metaverse และการแพทย์แผนจีน¹⁵⁸ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ (economic resilience) และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจให้มาเก๊าสามารถรับมือกับความท้าทายและความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นอีกได้ในอนาคต¹⁵⁹ โดยเฉพาะการเป็นส่วนหนึ่งของข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) โดยมีแผนของโครงการ Greater Bay Area (GBA) เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญทางตอนจีนตอนใต้คือ มณฑลกว่างตุง ฮองกง และมาเก๊า โดยในแต่ละเมืองจะกลายเป็นศูนย์กลางในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ฮองกงกลายเป็นศูนย์กลางการเงิน การเดินเรือ และการพาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ มาเก๊าเป็นศูนย์กลางของเมืองท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ยังสนับสนุนให้ลงทุนในอุตสาหกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพนัน เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและอาหาร การจัดนิทรรศการ ความบันเทิง ศิลปวัฒนธรรมและอื่นๆ เป็นศูนย์กลางของเทคโนโลยีระหว่างประเทศ และเป็นแพลตฟอร์มในดำเนินพาณิชย์กรรมให้กับกลุ่มประเทศที่สื่อสารโดยใช้ภาษาโปรตุเกส เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ เป็นต้น¹⁶⁰

(7) บทสรุปของมาเก๊าหลังไร้เงาโควิด-19

ความท้าทายของอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊าหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ล้วนเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในของมาเก๊าเอง ทั้งนโยบายการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจที่ลดการพึ่งพาอุตสาหกรรมการพนัน การแก้ไขข้อกฎหมายใหม่ที่กระทบต่ออุตสาหกรรมการพนัน การปรับกฎเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตและการกำกับดูแลกิจการ ตลอดจนข่าวการจับกุมนักธุรกิจคาสีโน Alvin Chau ว่ามีส่วนร่วมในการเปิดบ่อนผิดกฎหมายในต่างประเทศ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2021 ล้วนสร้างข้อจำกัดและบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่มีต่ออนาคตของอุตสาหกรรมการพนันในมาเก๊า¹⁶¹ นอกจากนี้ การดำเนินการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจังที่มีเนื้อหาครอบคลุมการพนันของรัฐบาลจีนก็ทำให้มาเก๊าสูญเสียรายได้ไปจำนวนมากและกระทบต่อการเป็น “ศูนย์กลางคาสีโนของโลก (The world’s gambling hub)” อีกทั้งยัง

¹⁵⁸ CHAD DE GUZMAN.(2022) . ‘An Empty Shell of What It Used to Be’: Asia’s Gambling Mecca Gets a China-Backed Makeover. *Time*. <https://time.com/6227922/macau-gambling-capital-casino-china/>

¹⁵⁹ Salika. (2022). ฝึกกรอบ มาเก๊า จากเมืองคาสีโน เป็นศูนย์กลางความหลากหลายทางเศรษฐกิจแห่งเอเชีย. <https://www.salika.co/2022/06/27/macao-revolution-from-casino-town-to-economic-diversity/>

¹⁶⁰ Time. (2019). China Plans to Turn Hong Kong and Macau into a Silicon Valley Rival. <https://time.com/5532177/china-hong-kong-macau-silicon-valley/>

¹⁶¹ ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. (2022). อนาคตอุตสาหกรรมบ่อนการพนัน หลังวิกฤติโควิด-19. https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/377/1/1/future-of-casino-industry/

เป็นโอกาสให้ประเทศคู่แข่งด้านอุตสาหกรรมการพนันอย่างสิงคโปร์ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ ลาว ฯลฯ เข้ามา
แบ่งส่วนแบ่งการตลาดจากมาเก๊าได้

บทที่ 5 บทบาทของจีนและผลกระทบต่ออุตสาหกรรมพนันในอาเซียน

คาสีโนที่ผิดกฎหมายมีความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคอาเซียนมานานหลายทศวรรษ ซึ่งการพนันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายและมีมาอย่างช้านาน และนักพนันส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน¹⁶² โดยเมืองสีเทาที่สร้างขึ้นนี้สามารถพบได้ในหลายประเทศ ซึ่งประเทศแถบอาเซียนที่ค่อนข้างมีบทบาทสำคัญต่อจีนในอุตสาหกรรมการพนันดังต่อไปนี้

5.1 เมียนมา

5.1.1 สถานการณ์และรูปแบบการพนันในเมียนมา

(1) สถานการณ์การพนันในเมียนมา

การพนันในประเทศเมียนมาอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ค่อนข้างซับซ้อนคือ ในขณะที่คนในท้องถิ่นถูกห้ามไม่ให้เล่นคาสีโนบนบกอย่างถูกกฎหมาย แต่พวกเขาก็มีคาสีโนบนบกตามแนวชายแดนของเมียนมาที่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม และนักท่องเที่ยวเหล่านั้นส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน ทั้งที่การพนันทุกรูปแบบในเมียนมานั้นเป็นสิ่งผิดกฎหมาย¹⁶³ แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับกฎหมายการพนันในพื้นที่ที่เป็นเขตปกครองพิเศษ¹⁶⁴ ในปัจจุบันบริเวณแม่สอด-สบเมย (ฝั่งไทย) และเมียวดี (ฝั่งเมียนมาร์) กำลังเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นทั้งสองฟากฝั่ง จากการรุกคืบเข้ามาของนายทุนธุรกิจคาสีโนออนไลน์และธุรกิจออนไลน์ (รวมทั้งแก๊งคอลล์เซ็นเตอร์) ที่ผุดขึ้นมาเป็นดอกเห็ด และกำลังขยายเข้ามาตั้งรกรากทำมาหากินกันอย่างเป็นล่ำเป็นสันในพื้นที่มากกว่า 10 แห่ง ดังนี้¹⁶⁵

¹⁶² Solomon, F. (2022). A Casino Kingpin Pitched a City in Myanmar—Police Say He Helped Build a Crime Haven. THE WALL STREET JOURNAL. <https://www.wsj.com/articles/a-casino-kingpin-pitched-a-city-in-myanmar-police-say-he-helped-build-a-crime-haven-11664450817>

¹⁶³ Casinority. (n.d.). BEST ONLINE CASINOS IN MYANMAR. <https://casinority.com/mm/>

¹⁶⁴ กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (5 สิงหาคม 2563). ส่อง 'บ่อน' ถูกกฎหมายใกล้เมืองไทย นักเสี่ยงโชคแห่ไปใช้คดดวง. <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/892358>

¹⁶⁵ เนตรทิพย์. (6 เมษายน 2565). "แม่สอด-สบเมย" บนทางสองแพร่ง... ผนึกกำลังพิทักษ์ ก่อนกลายเป็น "เมืองคนบาป" แห่งอาเซียน!. <http://www.natethip.com/news.php?id=5142>

สตาร์เวกัส คาสิโน (Star Vegas Casino) ที่ตั้งอยู่บนทำเลที่ดีที่สุดของริมแม่น้ำสบเมย เพราะอยู่ติดถนนหลักและท่าข้ามหลัก จนผู้คนเรียกกันติดปากว่า “ท่าสตาร์” ซึ่งเจ้าของ Star Vegas นั้น นัยว่าคือ เสี่ยตือ ผู้โด่งดังแห่ง Star Vegas ปอยเปต ที่ข้ามน้ำข้ามทะเลมาจากฝั่งอรัญ-ปอยเปต เพราะว่าหลังจากที่รัฐบาลกัมพูชาเร่งระดมกวาดล้างธุรกิจออนไลน์ โดยเฉพาะแก๊งคอลเซ็นเตอร์ขนาดใหญ่ ทำให้นายทุนต้องหอบหัวธุรกิจพนันออนไลน์มาลงหลักปักฐานที่ชายแดนแม่สอดแห่งนี้ โดยมีการปรับปรุงคาสิโนเดิมที่มีห้องพักอยู่เพียง 60 ห้อง ขยายห้องพักโดยก่อสร้างอาคาร 4 ชั้น 10 อาคาร ที่คาดว่าจะสามารถจุบรรดานักพนัน และคอมพิวเตอร์ได้มากกว่า 4,000 เครื่อง และมีข่าวลือหนาหูด้วยว่า นายใหญ่ของคาสิโนแห่งนี้คือนักการเมืองระดับรัฐมนตรีที่ไม่มีใครแตะต้องได้

เฮงเส็ง คาสิโน เป็นคาสิโนของนักลงทุนจีน ตั้งอยู่ที่ท่า 6 เก้า และเป็นคาสิโนที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวจากไทยเป็นหลัก โดยนัยว่า ด้านบนอาคารแห่งนี้ถูกใช้เป็นพื้นที่ทำธุรกิจออนไลน์ที่ส่งตรงไปยังประเทศจีน จึงไม่มีออนไลน์จากไทยเข้าไปยุ่งเกี่ยวได้

Myawaddy Complex เป็นคาสิโนแห่งแรกที่เข้ามาเปิดบนพื้นที่แห่งนี้เมื่อ 7 ปีก่อน โดยเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าเป็นของ รองตะ นายตำรวจที่มากด้วยบารมีของแม่สอด โดยเมียวดี คอมเพล็กซ์ นั้น เดิมเป็นอาคารชั้นเดียว มีห้องพักอยู่ 20 กว่าห้อง ล่าสุดได้ขยายพื้นที่ด้านหลังเพิ่มขึ้นอีกกว่า 100 ห้อง พร้อมลงเครื่องคอมพิวเตอร์มากกว่า 100-200 เครื่อง เพื่อรองรับธุรกิจออนไลน์ที่จะเข้ามาเข้ามาตั้งฐานดำเนินธุรกิจในพื้นที่แห่งนี้ มีลูกค้าเป็นคนไทย และมีเยาวชนไทยเข้าไปเล่นพนันในบ่อนออนไลน์นี้ค่อนข้างมาก

แกรนด์ เมียวดี คาสิโน (Grand Myawaddy Casino) แห่งนี้ใช้ท่าข้ามที่เรียกว่า “ท่าแกรนด์” ซึ่งอยู่ใกล้กับเมียวดี คอมเพล็กซ์ เป็นอาคารชั้นเดียว มีห้องพัก 20 กว่าห้อง และล่าสุดได้ขยายห้องพักเพื่อรองรับธุรกิจออนไลน์ และลงเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มอีกกว่า 100 เครื่อง โดยนัยว่า แกรนด์เมียวดีนั้น ปัจจุบันได้เปลี่ยนมือไปอยู่ภายใต้กลุ่มคาสิโนอันดามัน แห่งเกาะสอง และเกาะสนจังหวัดระนอง และมีฐานลูกค้าที่นัยว่าหอบหัวกันมาจากกลุ่มคนไทยจากจังหวัดระนองเป็นหลัก

เดอะซัน แห่งท่า 14 คาสิโนน้องใหม่ที่กำลังมาแรง และเป็นทีกล่าวขาน เพราะเจ้าของเป็นเพียงแค่เด็กหนุ่มในวัย 30 ต้นๆ มีนามว่า ป๊อก ขอนแก่น กลุ่มนี้มีฐานเดิมมาจากภาคอีสาน และรำลือกันว่า บารมีนั้นเหนือกว่านายกา เสี่ยอีก ถึงขนาดที่เปิดเว็บไซต์ www.thesunworld.com ที่บ่งบอกถึงแผนก่อสร้างคาสิโน และมีอาคารสำหรับให้เขาทำธุรกิจออนไลน์ที่กำลังก่อสร้าง อีกทั้งคาดว่าจะลงคอมพิวเตอร์เพิ่มมากกว่า 6,000 เครื่อง เพื่อรองรับลูกค้าที่ย้ายมาจากฝั่งกัมพูชา และเครือข่ายที่หลบซ่อนอยู่ในประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังมีคาสีโนออนไลน์รายย่อยอีกนับสิบรายที่เปิดขึ้นมา อาทิ จัสมิน อาคราสีม่วง และ ไลออน 58 ที่แม้จะมีพื้นที่ไม่มากนัก แต่ก็มีติดตั้งคอมพิวเตอร์ประมาณ 100 เครื่องเลยทีเดียว เพื่อเอาไว้บริการผู้ลงทุนที่ต้องการทำธุรกิจออนไลน์ทั้งหลายๆ อีกทั้งการรุกคืบเข้ามาของคาสีโนและธุรกิจออนไลน์ที่กำลังมีการก่อสร้างอาคาร และติดตั้งคอมพิวเตอร์อีกเป็น 100 เป็น 1,000 เครื่อง เพื่อรองรับธุรกิจคาสีโนออนไลน์ รวมทั้งธุรกิจออนไลน์ที่คาดว่าจะย้ายฐานจากพื้นที่อื่นๆ เข้ามาเพิ่มอีกนั้น ทำให้ดินแดนแม่สอด-เมียวดีแห่งนี้ เป็นที่จับตามองว่ากำลังจะกลายเป็นสามเหลี่ยมทองคำแห่งใหม่ของอาเซียน

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นผู้เป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนในคาสีโนโรงแรมเหล่านี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของได้ตลอด ด้วยความเป็นธุรกิจแบบสืบทอดกับการเชื่อมโยงถึงกันหลายกลุ่มธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม สถานบันเทิงหรือคาสีโนก็ตาม จึงเป็นที่รู้กันและไม่น่าแปลกใจที่ธุรกิจเหล่านี้ อาจมีการเปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนได้เสมอ

ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์ พ.ต.ท.สุชาติ ประจําการ ตม.จังหวัดตาก เกี่ยวกับสถานการณ์บ่อนคาสีโนชายแดนเมียนมา-ไทยพบได้ว่า สำหรับบ่อนคาสีโนส่วนใหญ่จะอยู่ที่ฝั่งตรงข้ามอำเภอแม่สอด และอยู่ที่อำเภอพบพระอยู่บ้าง โดยจะมีจุดผ่านแดน 2 แห่งคือ สะพาน 1 และสะพาน 2 โดยจุดผ่านแดนสะพาน 1 จะเปิดปกติ ประชาชนสามารถใช้ข้ามไปมาได้ เพราะตรงกับชุมชนของฝั่งเมียนมาและมีตลาดที่แม่สอด ส่วนสะพานที่ 2 เพิ่งสร้างเมื่อปี ค.ศ.2020-2021 ออกแบบมาเพื่อรถบรรทุกใช้วิ่งขนส่งสินค้า ซึ่งห่างจากสะพาน 1 ไปประมาณ 10 กม. โดยตรงจุดนั้นจะไม่มีชุมชน รถติดก็ไม่เดือดร้อน เมื่อมีโควิด-19 คนเข้าออกทั้ง 2 ช่องทาง และมีแนวชายแดนที่เป็นแม่น้ำ ซึ่งน้ำในบริเวณนั้นก็ได้สูงมากในหน้าแล้ง บางครั้งจึงสามารถเดินข้ามได้หรือใช้เรือเล็กข้ามไปได้ ทำให้ประชาชนจากทั้ง 2 ฝั่งแอบข้ามไปมา แบบนี้คือผิดกฎหมาย เพราะจริงๆ แล้วจะต้องข้ามที่จุดผ่านแดนถาวรตามเวลาเปิดด่านเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติก็เป็นไปได้ยาก ทั้งที่มีทหารและตำรวจตระเวนชายแดน(ตชด.) คอยประจําการป้องกันและดูแลอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีคนแอบข้ามไปมา ซึ่งการจะข้ามไปเมียนมาต้องมีเอกสารที่จะใช้ 2 อย่างคือ หนังสือเดินทางและบัตรผ่านแดน ถ้าเป็นคนไทยจะข้ามไปต้องขอวีซ่า แต่ถ้าจะขอบัตรผ่านแดน (จำนวนวันที่ไปได้จะน้อยกว่าแบบวีซ่า) สามารถมาขอได้เลย โดยไม่ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ ก็มีบางส่วนที่ไปท่องเที่ยววัดและในเมืองเมียนมา แต่บางส่วนที่ไปเล่นพนันก็ไม่ได้บอก แต่ทางตม.จะสามารถเดาได้เองจากการแต่งตัว

ดังนั้นสถานการณ์คาสีโนในเมียนมาหลังจากผ่านการระบาดของโควิด-19 พบว่าคาสีโนเริ่มกลับมาเปิดทำการอีกครั้ง แต่ยังไม่เทียบเท่ากับสถานการณ์ก่อนเกิดโควิด-19 คือยังไม่เปิดเต็มที่แบบสุดขีด แต่ก็ไม่มีควมหวาดกลัวกับโควิด-19 อีกต่อไป และจากข่าวกรณีแรงงานชาวไทยที่ลักลอบหนีกลับประเทศในช่วงโควิด-

19 ทำให้พอจะประเมินได้ว่าบ่อนคาสีโนได้รับผลกระทบจากโควิด-19 อยู่บ้าง จากข้อมูลระบุว่าในภาวะปกติจะมีพนักงานบริการในคาสีโนราว 70-100 คน และประมาณร้อยละ 70 เป็นคนไทย ซึ่งสมัครใจลักลอบเข้าไปทำงานในคาสีโนที่เมียนมาเนื่องจากค่าตอบแทนที่สูง

(2) รูปแบบการพนันในเมียนมา

การพนันเป็นงานอดิเรกที่ได้รับความนิยมในเมียนมามานานหลายศตวรรษ โดยการพนันส่วนใหญ่ผิดกฎหมายในประเทศ และมีการพนันถูกกฎหมายเพียงไม่กี่รูปแบบที่ให้บริการแก่ประชาชน หนึ่งในนั้นคือลอตเตอรี่เมียนมา (มีให้บริการทางออนไลน์ด้วย) เรียกกันว่า Aungbarlay (อองบาร์เลย์ แปลว่า คุณอาจจะชนะ) ซึ่งลอตเตอรี่นี้เป็นการผูกขาดของรัฐ¹⁶⁶ และลอตเตอรี่นี้ทำรายได้ให้รัฐบาลหลายสิบล้านดอลลาร์ต่อปี¹⁶⁷ โดยสามารถตรวจสอบลอตเตอรี่ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วได้ทั้งในเมียนมาและจากทั่วโลกได้โดยใช้แอปพลิเคชัน Hti Pauk Sin ที่ให้ผลการตรวจสอบลอตเตอรี่ที่แม่นยำและเร็วที่สุดในเมียนมา ซึ่งผู้ใช้บริการแอปพลิเคชันนี้สามารถตรวจสอบผลลอตเตอรี่ได้มากเท่าที่จะทำได้ และไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้บริการอีกด้วย (ดังรูปภาพที่ 1)

ภาพที่ 6 Aung Bar Lay Application สำหรับตรวจสอบลอตเตอรี่ของเมียนมา

ที่มา : <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.dawna.aungbarlay&hl=th&gl=US&pli=1>

¹⁶⁶ Péter, S. A. (2021). *Simon's Myanmar Lottery and Gambling Guide*. Simon's Gambling Blog. <https://simonsblogpark.com/onlinegambling/simons-myanmar-lottery-and-gambling-guide/>

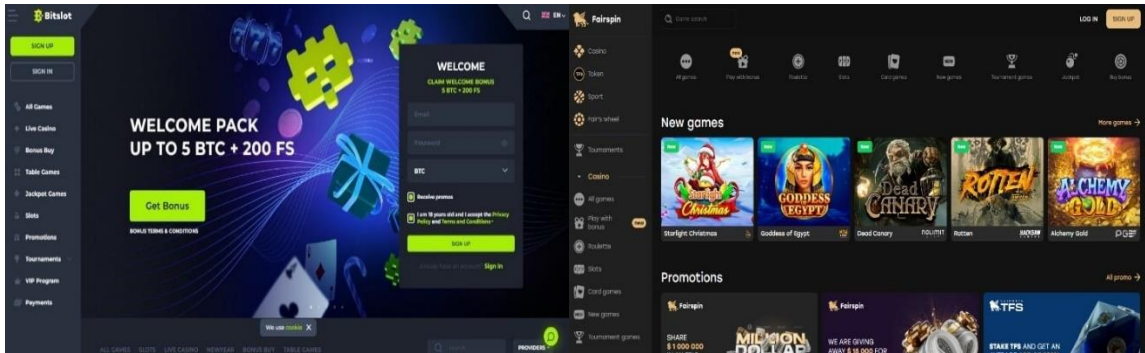
¹⁶⁷ SOE, H. K. (2018). *The business of the Aung Bar Lay lottery*. frontier myanmar. <https://www.frontiermyanmar.net/en/the-business-of-the-aung-bar-lay-lottery/>

คาสิโนในเมียนมานั้นมีทั้งคาสิโนแบบบนบกและออนไลน์ โดยคาสิโนบนบก (Land-Based Casino) ในปี ค.ศ.2014 กฎหมายคาสิโนฉบับใหม่ได้รับการยอมรับในเมียนมา ซึ่งทำให้การจัดตั้งและการดำเนินการ คาสิโนถูกต้องตามกฎหมาย ใบอนุญาตคาสิโนจะออกให้เฉพาะสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในโรงแรมที่มีดาว สามดวงขึ้นไปและใกล้กับจุดผ่านแดน ซึ่งคาสิโนเหล่านี้จะเปิดให้เฉพาะชาวต่างชาติเท่านั้น และจะถูกจำกัด สำหรับคนในท้องถิ่นที่ต้องการเล่นคาสิโน จุดมุ่งหมายของกฎระเบียบใหม่คือการเพิ่มการท่องเที่ยวในประเทศ เช่นเดียวกับรายได้จากการเก็บภาษีคาสิโน ในขณะเดียวกันก็ลดผลกระทบด้านลบของการพนันคาสิโนต่อ ประชากรชาวเมียนมาให้น้อยที่สุด แม้ว่ากฎระเบียบใหม่จะฟังดูดีในทางทฤษฎี แต่ก็ช่วยบรรเทาปัญหาการ พนันที่เมียนมามีอยู่แล้วได้เพียงเล็กน้อย จากการประมาณการว่า 70 เปอร์เซ็นต์ ของประชากรผู้ใหญ่ในเมียน มามีส่วนร่วมในการพนันที่ผิดกฎหมายบางรูปแบบ และมีรายงานว่าคาสิโนผิดกฎหมายหลายแห่งในเมียนมา ที่ดำเนินการโดยเจ้าพ่อยาเสพติด อย่างไรก็ตาม คาสิโนมุ่งเป้าไปที่นักท่องเที่ยวจากประเทศรอบๆ เป็นหลัก แต่คนในท้องถิ่นที่ร่ำรวยก็สามารถมาเยี่ยมชมสถานประกอบการได้เช่นกัน สำหรับนักพนันชาวเมียนมาส่วนใหญ่ คาสิโนออนไลน์เป็นตัวเลือกที่ง่ายและปลอดภัยที่สุดเมื่อพูดถึงการพนันคาสิโน¹⁶⁸

คาสิโนออนไลน์ ตลาดคาสิโนออนไลน์ส่วนใหญ่ไม่มีการควบคุม และรัฐบาลไม่ได้ติดตามชาวเมียนมาที่ เล่นคาสิโนต่างประเทศอย่างชัดเจน เป็นผลให้คาสิโนออนไลน์จำนวนมากเปิดเว็บไซต์สำหรับผู้เล่นจากภูมิภาค นี้ เนื่องจากเมียนมาเป็นตลาดสีเทา ผู้ให้บริการคาสิโนจึงไม่ได้โฆษณาบริการของตนที่นี้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ โดยปกติแล้วจะไม่มีเว็บไซต์เวอร์ชันที่แปลเป็นภาษาท้องถิ่นหรือการสนับสนุนผู้เล่นในภาษาเมียนมา นี่คือ เหตุผลที่ผู้เล่นส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์ภาษาอังกฤษ และคาสิโนออนไลน์ส่วนใหญ่ออกแบบมาเป็นพิเศษสำหรับ ตลาดต่างประเทศ ดังนั้นแม้ว่าการเล่นคาสิโนออนไลน์ในเมียนมาจะผิดกฎหมายทางเทคนิค แต่ก็ยังเป็นพื้นที่สี เทาในแง่การปฏิบัติมากกว่า เพราะรัฐบาลไม่ได้ดำเนินคดีหรือตรวจสอบกิจกรรมดังกล่าวอย่างที่เป็นอยู่ จึง ส่งผลให้ผู้เล่นจำนวนมากในเมียนมาเลือกที่จะเล่นคาสิโนออนไลน์ที่มีใบอนุญาตในต่างประเทศ¹⁶⁹ ซึ่งเว็บไซต์ คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับเมียนมามีหลายประเภท ได้แก่ 1) Slot เช่น Lucky Block , BK8 , 12 Play 2) Roulette เช่น CloudBet , BC.Game 3) Blackjack เช่น Bitslot , Vave 4) Fishing Games เช่น FairSpins, MetaSpins เป็นต้น

¹⁶⁸ Simon. (2021). *Simon's Guide to Online Casinos in Myanmar*. Simon's gambling blog.
<https://simonsblogpark.com/onlinegambling/simons-guide-online-casino-myanmar/>

¹⁶⁹ Goog Luck Mate. (n.d.). *Best Online Casinos in Myanmar & Gambling Regulations*.
<https://goodluckmate.com/guide/country/myanmar#full-article>

ภาพที่ 7 เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับเมียนมา

ที่มา : <https://www.business2community.com/gambling/myanmar-online-casinos>

ยิ่งไปกว่านั้นจากสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นไปทั่วโลกรวมถึงเมียนมา ก็ทำให้รูปแบบการพนันที่ผิดกฎหมายในเมียนมาเปลี่ยนไป จากเดิมเป็นแบบคาสิโนบนบก ก็เปลี่ยนเป็นคาสิโนออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ทางนักวิจัยได้สัมภาษณ์ พ.ต.ท.สุชาติ ดูแลและประจำการที่ ตม.จังหวัดตากพบได้ว่า ก่อนหน้าที่จะเกิดโควิด-19 ปิดประเทศ คนที่ไปเล่นพนันจะมีการข้ามทางสะพานอย่างถูกกฎหมาย แต่เมื่อเกิดโควิด-19 สภาพของคาสิโนก็เงียบเหงาขาดคนมาเล่น คาสิโนบางแห่งจึงได้ปิดตัวลง หลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นแบบคาสิโนออนไลน์แทน ถึงแม้จะมีคาสิโนบนบกบางแห่งเปิดอยู่แต่สถานการณ์ก็ไม่ได้เหมือนเดิม และบางแห่งก็เปิดเพื่อทำแบบออนไลน์ โดยเว็บไซต์เหล่านี้เป็นของทุนจีน แต่ให้คนทางเมียนมาดำเนินการ อาทิ พนันบอล เกมสล็อตออนไลน์ เป็นต้น เมื่อมันเป็นออนไลน์ลูกค้าก็ได้จากทั่วโลก ซึ่งเมื่อมีการเปิดเป็นแบบพนันออนไลน์ ย่อมต้องการบุคลากรเข้าไปทำงานให้ คาสิโนออนไลน์ก็จะประกาศรับสมัครงานลงเว็บไซต์ คนที่อยากทำก็เชื่อตามคำโฆษณาที่ลงไว้บนเว็บไซต์ แต่ด้วยด่านปิดในช่วงโควิด-19 ไม่สามารถข้ามได้ ทางที่จะไปได้ก็คือ ถ้าเป็นชาวไทยอาจจะนั่งเครื่องบินไปลงอย่างกุ่มแล้วนั่งรถย้อนกลับมาที่ชายแดน ซึ่งในทางปฏิบัติจริงมันไม่สะดวก ทางจากอย่างกุ่มมาก็ลำบาก จึงเลือกจะมาที่อำเภอแม่สอดเพื่อหาทางแอบข้ามไป แต่ส่วนใหญ่จะเป็นชาวจีนและชาติอื่นๆ เช่น ชาวแคนเมอรูน ชาวเอธิโอเปีย ก็อาจจะบินไปลงอย่างกุ่มเลยก็ได้ แต่ก็ไม่ทำเช่นกัน คนเหล่านี้ก็บินมาลงฝั่งไทย แล้วนั่งรถมาแอบข้ามที่อำเภอแม่สอด ดังนั้นคนเหล่านี้ก็จะพยายามเข้าเมียนมาเพื่อจะไปทำงาน (ช่วงเทคนิคในคาสิโน) โดยแอบข้ามจากฝั่งไทยไป เมื่อข้ามไปได้แล้วมาทราบภายหลังว่างานไม่ใช่อย่างที่คิดไม่ตรงปก เงินไม่ตรงกับที่ตกลงกันไว้หรืออาจจะผิดใจกัน จึงอยากออกจากเมียนมา แต่คนเหล่านี้ก็ไม่สามารถกลับตามด่านที่ถูกต้องได้ จึงต้องไปประสานผ่านทางสถานทูต แล้วประสานต่อมายัง ตม.ฝั่งไทยให้ไปช่วยกลับมาได้ เมื่อทำการซักถามจากคนเหล่านี้จึงทำให้ทาง ตม.ทราบได้ว่ามีคาสิโนออนไลน์อยู่ด้วย

5.1.2 บทบาทของจีนต่ออุตสาหกรรมพนันในเมียนมา

(1) นักลงทุนจีน

จากความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้านที่แนบแน่นใกล้ชิดระหว่างจีนและเมียนมา หากพิจารณาความสามารถพบได้ว่า เมียนมามีความสำคัญต่อมณฑลยูนนานของจีน เพราะเส้นพรมแดนจีน-เมียนมาเกือบทั้งหมดเป็นของมณฑลยูนนาน อีกทั้งในเชิงยุทธศาสตร์จีนยังได้กำหนดให้มณฑลยูนนานเป็นอีกสะพานหลักในการเชื่อมโยงกับอาเซียน เมียนมาจึงมีนัยความสำคัญต่อการเชื่อมโยงระหว่างจีน-อาเซียนในมุมมองของจีน แต่ในทางกลับกันเส้นพรมแดนจีน-เมียนมาดังกล่าวมีความยาวคิดเป็นถึงราว 1 ใน 3 ของพรมแดนโดยรวมของเมียนมา (เมียนมามีเส้นพรมแดนกับ 3 ประเทศหลัก ได้แก่ ไทย จีน และอินเดีย ตามลำดับ) จึงนับว่ามีความสำคัญในเชิงเปรียบเทียบค่อนข้างสูง¹⁷⁰ โดยความสำคัญในเมียนมาที่มีบทบาทต่อนักลงทุนจีนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในพื้นที่ของเมียนมานั้นประกอบไปด้วยความมั่นคงทางด้านพลังงานและทรัพยากรทางธรรมชาติ^{171 172}

โดยการลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพนันของนักลงทุนจีนในเมียนมานั้น พบได้ว่าในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีเมืองใหม่สามแห่งเกิดขึ้นบนพื้นที่ดั้งเดิมของกลุ่มกะเหรี่ยงในพม่า ซึ่งในบริเวณพื้นที่เหล่านี้เคยมีการสู้รบกันระหว่างกองทัพพม่ากับกองทัพแห่งชาติกะเหรี่ยง แต่ในปัจจุบันพื้นที่นี้กลับถูกเปลี่ยนแปลงให้กลายเป็นเมืองที่มีโรงแรม บ่อนคาสิโนและคอนโดมิเนียมเกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีเครือข่ายธุรกิจจีนร่วมมือกับกลุ่มติดอาวุธในท้องถิ่นเป็นเจ้าของและดำเนินการ โดยมีการเซ็นสัญญาเกี่ยวกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษของโครงการสามแห่งนี้ในช่วงขณะที่โลกกำลังให้ความสนใจแต่เรื่องของการแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างเดียว ทำให้พื้นที่เขตแดนเมียนมา 157 ตร.กม. ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของเครือข่ายธุรกิจจีนที่เชื่อมโยงกับการพนัน การฟอกเงิน สกุลเงินดิจิทัลหรือแม้แต่เครือข่ายอาชญากรด้วย¹⁷³ โดยโครงการแรกคือ

¹⁷⁰ ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร. (18 กุมภาพันธ์ 2564). ผลประโยชน์ของจีนในเมียนมา โดย ดร.ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร. TNN ONLINE. <https://www.tnnthailand.com/news/tnnexclusive/71823/>

¹⁷¹ ASEAN Insight. (10 ธันวาคม 2558). บทบาทของจีนในเมียนมาร์. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/111256>

¹⁷² ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร. (18 กุมภาพันธ์ 2564). เรื่องเดิม

¹⁷³ Tower J. and Priscilla A. Clapp. (2020). *Myanmar: Chinese firms allegedly associated with criminal networks partner with local armed groups in developing special economic zones, analysts say*. Centro de Informação sobre Empresas e Direitos Humanos. <https://www.business->

โครงการ Yatai New City (Shwe Kokko) โดย Yatai International Holdings Group (IHG) ร่วมกับกองกำลังป้องกันชายแดนกะเหรี่ยง (BGF) ลงนามร่วมกันมาตั้งแต่ปี ค.ศ.2017 และกลุ่ม BGF นี้เป็นกลุ่มเดียวกับที่เคยถูกปราบปรามจากทางการกัมพูชาจนต้องออกมาจากสีหนุวิลล์มาก่อน และมีการโฆษณาโครงการนี้ว่าเป็นพื้นที่แห่งเดียวใน Shwe Kokko ที่อนุญาตให้เปิดบ่อนคาสิโน และแผนธุรกิจของเมืองนี้ก็เผยให้เห็นว่าจะให้คาสิโนเป็นสิ่งที่ทำรายได้สูงสุดโดยคาดการณ์ว่าจะได้รับรายได้ 11,400 ล้านบาทภายใน 10 ปี รวมถึงมีแผนจะรองรับประชากรอีก 450,000 ราย¹⁷⁴ โครงการที่สองคือโครงการในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม Saixigang ที่มีการออกแบบให้รองรับกลุ่มธุรกิจจากจีนที่ถูกบีบให้ออกจากประเทศกัมพูชา (แม้แต่ชื่อ Saixigang ในภาษาจีนสามารถแปลได้ประมาณว่า เหนือกว่าสีหนุวิลล์) โดยมี Dongmei Group เป็นบริษัทที่ก่อตั้งขึ้นร่วมกับนักธุรกิจชาวมาเลเซีย เป็นนักลงทุนหลักในโครงการเขตพื้นที่อุตสาหกรรม Saixigang และโครงการที่สามคือโครงการ Huanya International City ซึ่งตั้งอยู่ในเขตควบคุมของสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยงในเมืองเมียวดีเกี่ยวข้องกับ Saw Roger Khin สมาชิกของคณะกรรมการบริหารสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยงและหัวหน้ากระทรวงกลาโหม KNU ร่วมกันกับนักลงทุนชาวจีนมีบริษัท Huanya และสมาคมสมาพันธ์ธุรกิจแห่งสีหนุวิลล์¹⁷⁵ ทั้งนี้การเข้าไปลงทุนในโครงการเหล่านี้ไม่ได้รับการอนุมัติใดๆ จากหน่วยงานด้านเศรษฐกิจของเมียนมาและไม่ได้มีการพิจารณาจากสภาของเมียนมาด้วย ถึงแม้ว่ารัฐบาลเมียนมามีแผนการจะเปิดให้การพนันในบางรูปแบบถูกกฎหมาย แต่ก็ไม่ได้มีการให้ใบอนุญาตประกอบการบ่อนคาสิโนใดๆ แต่ทว่ากลับตรงข้ามกับสิ่งที่นักลงทุนจีนอ้างเพื่อใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตัวเอง โดยมีการอ้างว่าดำเนินการภายใต้โครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) การอ้างเช่นนี้ทำให้รัฐบาลจีนได้รับผลกระทบที่เสี่ยงต่อการสูญเสียภาพลักษณ์ ทั้งในเมียนมาและในสายตาชาวโลก ยิ่งไปกว่านั้นอาจทำให้ BRI มีภาพลักษณ์แบบเป็นอาชญากรรมไปด้วย¹⁷⁶ แต่ทางรัฐบาลจีนก็ได้ออกมาปฏิเสธว่า BRI นั้นไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกันกับบ่อนคาสิโนแต่อย่างใด

ในขณะเดียวกัน จากข้อมูลในไทยรัฐออนไลน์ของ อาจารย์วศิน ปัญญาบุตรกุล มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มองว่า กลุ่มธุรกิจชาวจีนที่ได้เข้าร่วมลงทุนในเมียนมาช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างมีจำนวนมาก และมีบทบาทชัดเจนมาตั้งแต่พรรค NLD เข้ามาบริหารประเทศ ส่วนใหญ่การลงทุนตั้งอยู่ในเขตของชนกลุ่ม

humanrights.org/pt/%C3%BAltimas-not%C3%ADcias/myanmar-chinese-firms-allegedly-associated-with-criminal-networks-partner-with-local-armed-groups-in-developing-special-economic-zones-analysts-say-2/

¹⁷⁴ ประชาไท. (26 เมษายน 2563). เผยกลุ่มอิทธิพลจีนเข้าไปตั้งบ่อนในรัฐกะเหรี่ยง ท่ามกลางสถานการณ์สันติภาพที่เปราะบาง. <https://prachatai.com/journal/2020/04/87374>

¹⁷⁵ Tower J. and Priscilla A. Clapp. (2020). Op. cit.

¹⁷⁶ ประชาไท. (26 เมษายน 2563). เรื่องเดิม

น้อยหลายจุดตามแนวชายแดนเมียนมา-ไทย ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนเป็นจำนวนมหาศาลในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค การสร้างโรงแรม อาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้าและที่อยู่อาศัย จนกลายเป็นเหมือนเมืองของชาวจีนไปแล้ว ถึงแม้ว่ารัฐบาลกลางเมียนมาเป็นตัวแทนการลงทุนร่วมมือกับภาคธุรกิจจีน แต่ทว่าในทางปฏิบัติแล้ว การรักษาความปลอดภัยหรือดูแลความสงบให้กับนักลงทุนชาวจีนนั้น กลับต้องเป็นหน้าที่ของกองกำลังท้องถิ่นมีส่วนเป็นผู้ดูแลด้วย ทำให้ต้องได้รับการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน และคาดว่าอนาคตในปี 2024 นักลงทุนชาวจีนกว่าหนึ่งล้านคนอาจจะมาลงทุนในเขตเขตอิทธิพลกองกำลังพิทักษ์ชายแดน BGF ภายใต้สมาชิกกองทัพเมียนมา ที่ได้รับผลประโยชน์จากการก่อสร้างเมืองนี้อย่างไม่เป็นทางการมากยิ่งขึ้น¹⁷⁷

(2) นักพนันจีน

ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศเมียนมาเป็นจุดที่เป็นประเด็นร้อนแรงล่าสุดสำหรับการดำเนินการพนันของจีนในภูมิภาคอาเซียน ในเมืองท่าทางไกลตามแนวชายแดนทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน เมื่อชาวจีนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น การดึงดูดให้มาเล่นคาสิโนออนไลน์ก็ได้แพร่หลายออกไปตามพื้นที่ต่างๆ กอรปกับการปราบปรามการพนันของรัฐบาลจีนทำให้นักพนันชาวจีนจำนวนมากมองหาสถานที่อื่น และเมียนมาก็กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ การไหลเข้าของนักพนันชาวจีนจึงมีผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อเศรษฐกิจของเมียนมา นักพนันชาวจีนสนใจคาสิโนออนไลน์ของเมียนมาเนื่องจากอยู่ใกล้กับชายแดนจีนและความพร้อมของแพลตฟอร์มการพนันออนไลน์ อีกทั้งคาสิโนเหล่านี้มักดำเนินการโดยนักธุรกิจชาวจีนและรองรับนักท่องเที่ยวและนักพนันชาวจีน

โดยโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) ใน Shwe Kokko มีการสร้างภาพว่าเป็นศูนย์รวมความทันสมัยทั้งสนามบิน เขตอุตสาหกรรม บ้านพักตากอากาศ สวนสนุก โรงแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ พื้นที่ชนบทที่เคยห่างไกลความเจริญอย่าง Shwe Kokko ได้กลายเป็นเมืองไนท์ทาวน์แห่งรัฐกะเหรี่ยงที่มีกลุ่มนักลงทุนชาวจีน คนงานจากจีน และนักพนันชาวจีนพากันแห่เข้ามาในพื้นที่ และเปลี่ยนจนกลายเป็นศูนย์กลางอาชญากรรมอย่างการพนันออนไลน์และการหลอกลวงต้มตุ๋น¹⁷⁸ ซึ่งจากการสำรวจของสำนักความมั่นคงสาธารณะแห่งมณฑลยูนนาน กว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของผู้บังคับบัญชาและพนักงานในคาสิโนเป็นชาวจีน นักพนันส่วนใหญ่มาจากมณฑลเสฉวน กวางตุ้ง เจ้อเจียง ผู้เจี้ยน และภูมิภาคอื่นๆ และภูมิภาค

¹⁷⁷ ไทยรัฐออนไลน์. (2 เมษายน 2564). *ทุนจีน/ประชิดชายแดนพม่า ชิงผลประโยชน์มหาศาล*. ไทยรัฐออนไลน์.

<https://www.thairath.co.th/news/society/2061549>

¹⁷⁸ จิราภรณ์ ศรีแจ่ม. (24 มกราคม 2566). *เมืองทุนอาชญากรรมคู่กับ-ประชิด-ปิดล้อมไทย*. <http://www.thaipbs.or.th/news/content/323876>

ข้างต้นคิดเป็น 75 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนนักพนันทั้งหมด และด้วยความสะดวกของอินเทอร์เน็ต นักพนันรายใหญ่บางรายสามารถเล่นการพนันในคาสิโนออนไลน์ได้โดยไม่ต้องข้ามพรมแดนตามโต๊ะเกมต่างๆ นักพนันตัวจริงจะทำการวางเดิมพันทางโทรศัพท์จากระยะไกล เงินที่ชนะจะถูกโอนจากคาสิโนไปยังบัญชีที่นักพนันเปิดไว้ โดยนักพนันจะสวมหูฟังโทรศัพท์ พร้อมกับถือโทรศัพท์ไว้ตลอดเวลาโดยมีการวางสาย และจะกระซิบในโทรศัพท์กับปลายสายทั้งก่อนและหลังการแจกไพ่ ซึ่งคนวงในได้กล่าวว่าพวกเขาเป็นเพียงม้าที่จ้างโดยนักพนันรายใหญ่ในประเทศผ่านกล้องของคาสิโน ในบางครั้งบนโต๊ะเกมบางแห่งจะมีการชาร์จโทรศัพท์มือถือไว้ 7-8 เครื่องพร้อมกันเพื่อให้เด็กมาใช้¹⁷⁹

นอกจากนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษเมืองใหม่ในเมียนมาทั้งหมดที่มีคาสิโนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาพื้นที่ โดยมีชาวจีนเป็นเจ้าของอยู่ที่ Myawaddy และ Shwe Kokko ที่อยู่ใกล้เคียงในรัฐ Kayin ในช่วงสองปีที่ผ่านมา สิ่งเหล่านี้มีการเชื่อมโยงกับการค้ามนุษย์ การหลอกลวงออนไลน์และการแสวงประโยชน์ทางเพศ อีกทั้งมีรายงานว่า มีผู้สมัครงานในคาสิโนจำนวนมากที่ติดอยู่ในพันธนาการหนี้สิน ถูกบังคับให้ทำงานหลอกลวงทางออนไลน์หรือถูกขายเข้าสู่อุตสาหกรรมขายบริการทางเพศจนกว่าพวกเขาจะสามารถจ่ายเงินได้¹⁸⁰

ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้นักพนันชาวจีนไม่สามารถเดินทางไปเล่นคาสิโนได้ การรัฐประหารก่อให้เกิดความขัดแย้งครั้งใหม่ระหว่างกองทัพและกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และทำให้ความขัดแย้งที่มีอยู่เลวร้ายยิ่งขึ้น จากสถานการณ์เหล่านี้ยิ่งทำให้เกิดการคาดการณ์ได้ว่า โครงสร้างที่มีอยู่ของ Shwe Kokko จะถูกเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้เป็นศูนย์กลางปฏิบัติการสำหรับอาชญากรไซเบอร์ และมีการล่อลวงด้วยการโฆษณาจ้างงานปลอม ดึงดูดคนด้วยเงินจำนวนมาก และลักลอบเข้า Shwe Kokko ซึ่งคนที่ถูกหลอกมาก็จะถูกบังคับให้หลอกลวงผู้ที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตจากทั่วโลกเป็นห่วงโซ่ต่อไป¹⁸¹

¹⁷⁹ 王雷云. (2005). 中国赌客：缅甸豪赌不归路. 新闻中. <https://news.sina.com.cn/o/2005-01-27/03114959912s.shtml>

¹⁸⁰ Kennedy L. and Southern P. N. (2022). *Inside Southeast Asia's Casino Scam Archipelago*. THE DIPLOMAT. <https://thediplomat.com/2022/08/inside-southeast-asias-casino-scam-archipelago/>

¹⁸¹ Solomon, F. (2022). *A Casino Kingpin Pitched a City in Myanmar—Police Say He Helped Build a Crime Haven*. THE WALL STREET JOURNAL. <https://www.wsj.com/articles/a-casino-kingpin-pitched-a-city-in-myanmarpolice-say-he-helped-build-a-crime-haven-11664450817>

(3) รัฐบาลจีน

ในช่วงที่ผ่านมาทางการจีนได้ทำการปราบปรามอาชญากรรมข้ามพรมแดน โดยเรียกร้องให้พลเมืองชาวจีนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนของเมียนมาเดินทางกลับประเทศ เพราะมีหลายคนทำงานในสถานที่ต่างๆ เช่น Muse, Kokang, Mongla และ Wa ข้ามพรมแดนอย่างผิดกฎหมาย และมักมีส่วนร่วมในการหลอกลวง เช่น การโทรศัพท์หลอกลวงและการฉ้อโกงทางออนไลน์ ซึ่งรัฐจะผ่อนปรนให้ทราบเท่าที่ผู้อพยพเดินทางกลับภายในกำหนดเวลาที่กำหนด โดยนักธุรกิจชาวจีนเกือบทั้งหมดในภาคเหนือของเมียนมาทราบดีว่ากลุ่มมิจฉาซีพาด้านโทรคมนาคมหรือบริษัทเครือข่ายเงินสดทำงานอยู่บริเวณใกล้เคียง และคำตัดสินของศาลแสดงให้เห็นว่าธุรกิจบางแห่งในภาคเหนือของเมียนมาได้กลายเป็นตัวกลางของพวกเขา ด้วยการจัดการการโอนเงินและการถอนเงิน บริษัทดังกล่าวทำกำไรจากค่าธรรมเนียมการดำเนินการ รวมทั้งกระแสเงินสดจากอุตสาหกรรมที่ผิดกฎหมายได้กระตุ้นให้ร้านอาหารและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในภาคเหนือของเมียนมาเติบโตอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ Jian Kunyi ผู้วิจัยอาชญากรรมข้ามพรมแดนที่ Yunnan University of Finance and Economics' Law School กล่าวว่า เครือข่ายการฉ้อโกงทางโทรคมนาคมสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย เนื่องจากการค้าข้ามพรมแดนระหว่างจีนกับเมียนมาบ่อยครั้ง และมีผู้อยู่อาศัยจำนวนมากทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน มณฑลยูนนานซึ่งมีพรมแดนติดกับพม่าตอนเหนือ พูดภาษาเดียวกันและเดินทางระหว่างสองประเทศบ่อยครั้ง ในขณะเดียวกัน Xie Ling สมาชิกของทีมวิจัยเกี่ยวกับการฉ้อโกงทางโทรคมนาคมที่ Southwest University of Political Science and Law's Criminal Investigation School ได้กล่าวว่า เครือข่ายการฉ้อโกงทางโทรคมนาคมเริ่มมีบทบาทในภาคเหนือของเมียนมาหลังจากที่ประเทศประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในปี 2019 ทำให้คาสิโนที่ลงทุนโดยต่างชาติถูกต้องตามกฎหมายในประเทศ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ การหลอกลวงทางโทรศัพท์ และการฟอกเงิน อีกทั้งรัฐบาลกลางของเมียนมายังมีการควบคุมทางภาคเหนือของเมียนมาอย่างเคร่งครัด ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะดำเนินความร่วมมือด้านอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ ระหว่างจีนและประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁸²

จากข้อมูลของ China Consular Affairs พบว่าตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ.2017 เป็นต้นมา สถานกงสุลใหญ่จีนในเมืองมัณฑะเลย์ ประเทศเมียนมา ได้รับแจ้งเพื่อขอความช่วยเหลือกรณีพลเมืองชาวจีนเกือบร้อยราย

¹⁸² Caixin Global. (2021). *Will the Chinese government's crackdown on cross-border crime in Myanmar work?* Think China. <https://www.thinkchina.sg/will-chinese-governments-crackdown-cross-border-crime-myanmar-work>

ที่เดินทางไปยังรัฐว่า Mongla Mengbo Mongping Muse และ Kokang ประเทศเมียนมาเข้าร่วมเล่นการพนันและถูกควบคุมตัว

ภาพที่ 8 การแจ้งเตือนชาวจีนของกระทรวงการต่างประเทศ สถานทูตและสถานกงสุลจีนในเมียนมา

ที่มา : <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1598051235655795505&wfr=spider&for=pc>

ในกรณีเช่นนี้ อาชญากรใช้ข้อความทางโทรศัพท์มือถือผ่านแอปพลิเคชัน WeChat และแพลตฟอร์มอินเทอร์เน็ตเพื่อโพสต์ว่ามี “งานที่มีรายได้สูงในเมียนมา เงินกู้มูลค่าสูง การพนันเพื่อหาเงินด่วน หรือทัวร์ชายแดนฟรี” เพื่อเป็นเหยื่อล่อในการจัดหาตัวเครื่องบินฟรีให้คูกรณี หรือช่วยเหลือให้คูกรณีลักลอบเข้าประเทศพม่า ล่อให้คูกรณีเล่นการพนัน กักขังคูกรณีอย่างผิดกฎหมายหลังจากที่คูกรณีติดหนี้พนันจำนวนมากหรือไม่ยอมเล่นพนัน และบังคับให้คูกรณีถาม เพื่อเรียกค่าไถ่จากสมาชิกในครอบครัวโดยการเขียนตี ดูหมิ่น อดอาหาร และอื่นๆ ดังนั้นทางกรมการกงสุลของกระทรวงการต่างประเทศ สถานทูตและสถานกงสุลจีนในเมียนมาจึงได้เตือนชาวจีนอีกครั้งว่าอย่าหลงเชื่อข้อมูลที่เป็นเท็จเกี่ยวกับการไปเมียนมาเพื่อกู้ยืมเงินออนไลน์ งานที่มีรายได้สูง การพนันเพื่อหาเงิน และการเปิดพรมแดน เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการพนันและก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและครอบครัวโดยไม่จำเป็น¹⁸³

¹⁸³ 环球网. (2018). 在缅中国公民误入赌博陷阱遭拘禁 外交部发提醒. 百家号.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1598051235655795505&wfr=spider&for=pc>

เช่นเดียวกันกับ เอกอัครราชทูตจีนในเมียนมาได้ออกมาเตือนชาวจีนในท้องถิ่นให้อยู่ห่างจากการพนันข้ามพรมแดน ผ่านบัญชีอย่างเป็นทางการในแอปพลิเคชัน WeChat ของสถานทูตจีนในเมียนมา ได้ประกาศเตือนชาวจีนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการพนันข้ามพรมแดนว่า เป็นอันตรายต่อสิทธิและผลประโยชน์ที่ถูกต้องตามกฎหมายของประชาชนอย่างร้ายแรง และเป็นอันตรายต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม ดังนั้นเพื่อการปราบปรามกิจกรรมที่ผิดกฎหมายและอาชญากรรมของการพนันข้ามพรมแดน ทางกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของจีนได้มีการเปิดตัวแพลตฟอร์มที่ครอบคลุมสำหรับการรายงานการปราบปรามการพนันข้ามพรมแดน เพื่อให้ชาวจีนในเมียนมาสามารถตระหนักถึงลักษณะหลอกลวงและอันตรายร้ายแรงของการพนันข้ามพรมแดนและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผ่านแพลตฟอร์มตัวใหม่อีกทั้งช่วยให้ยุติการพนันในต่างประเทศหรือการพนันออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง¹⁸⁴ (ดังภาพที่ 8)

ภาพที่ 9 แพลตฟอร์มการรายงานการพนันข้ามพรมแดนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะจีน

ที่มา : dbjb.mps.gov.cn

โดยแพลตฟอร์มนี้เปิดขึ้นตามประกาศของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะว่าด้วยการปราบปรามการพนันข้ามพรมแดนและการฉ้อโกงทางโทรคมนาคม เพื่อการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับการพนันข้ามพรมแดนที่ผิดกฎหมายและเบาะแสทางอาญาเท่านั้น รายละเอียดเนื้อหาของ การแจ้งเบาะแส ได้แก่ ชาวจีนที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อเล่นการพนัน เข้าร่วมการพนันออนไลน์และทำงานในคาสิโนในต่างประเทศ องค์กรที่จัดสรรชาวจีนให้เข้าร่วมการพนันในต่างประเทศ การให้บริการชำระเงินกองทุนและสนับสนุนทางเทคนิคหรือหน่วยงาน รวมทั้งบุคคลที่สนับสนุนโดยเทคโนโลยีเครือข่าย อาชญากรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพนันข้ามพรมแดน เช่น การฉ้อโกง การฟอกเงิน การถูกลักพาตัวและการกักขัง การค้ำมนุษย์และการลักลอบขนสินค้าและอาชญากรรมอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสได้ตลอด 24 ชม. ซึ่งการแจ้งเบาะแสต้องใช้

¹⁸⁴ 刘曦涵. (2021). 驻缅甸大使馆提醒当地中国公民远离跨境赌博. 中国侨网.

<http://www.chinaqw.com/qwxw/2021/08-19/305255.shtml>

ชื่อจริงเท่านั้น แต่ทางการจะเก็บเป็นความลับ หากเบาะแสที่ได้รับการยืนยันแล้วว่าเป็นความจริงและมีบทบาทสำคัญจะมีรางวัลให้แก่ผู้แจ้งเบาะแส หากเบาะแสเป็นเท็จผู้แจ้งเบาะแสะจะถูกดำเนินการตามกฎหมาย¹⁸⁵

นอกจากนี้ ทางสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำกรุงย่างกุ้งก็ได้แสดงการสนับสนุนความเคลื่อนไหวของเมียนมาในการตรวจสอบความผิดปกติเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองใหม่ที่มีการโต้เถียงกันใกล้กับชายแดนไทยในรัฐกะเหรี่ยงที่ดำเนินการโดยนักลงทุนชาวจีนที่ถูกกล่าวหาว่าทำกิจกรรมคาสีโนที่ผิดกฎหมาย รู้จักกันในท้องถิ่นว่า China Town โครงการเมืองใหม่ที่วางแผนไว้ในหมู่บ้าน Shwe Kokko เมืองเมียวดี มีรายงานว่าเป็นความร่วมมือมูลค่า 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (19.45 ล้านล้านจ๊าด) ระหว่างกองกำลังพิทักษ์ชายแดนรัฐกะเหรี่ยงซึ่งเป็นกองกำลังติดอาวุธที่ทหารพม่าหนุนหลัง กลุ่มที่นำโดยพันเอกชิตูและเดิมชื่อกองทัพอะเหรี่ยงพุทธประชาธิปไตย (DKBA) และบริษัทจดทะเบียนในฮ่องกง Yatai International Holding Group (IHG) โครงการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์เนื่องจากขาดความโปร่งใส การยึดที่ดิน ความสับสนเกี่ยวกับขนาดการก่อสร้างและการไหลเข้าของเงินหยวนจีนที่เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมายที่น่าสงสัยและความกังวลในท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมของธุรกิจคาสีโน¹⁸⁶

5.1.3 ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการพนันในเมียนมา

(1) มิติเศรษฐกิจ

มีการศึกษาที่ยืนยันว่าชาวบ้านในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่และมีเงินเหลือใช้มากขึ้น จากการที่มีลูกหลานและสมาชิกในครอบครัวเข้าไปทำงานในคาสีโน และระบบการพนัน จากแต่เดิมที่ชาวบ้านเลี้ยงชีพด้วยการเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งโดยปกติแล้วมีรายได้แค่พอสำหรับเลี้ยงปากท้องเท่านั้น ไม่มีทุนมากพอที่จะขยายไปสู่การซื้อยาและการรักษาพยาบาล หรือแม้แต่ลงทุนในการศึกษา กอรปกับตลาดแรงงานเมียนมาไม่ได้มีขนาดใหญ่และรองรับงานไม่ได้เยอะ แต่เมื่อมีคาสีโนและบ่อนการพนันพร้อมธุรกิจในส่วนอื่นเข้ามา ก็ทำให้หลายครอบครัวมีเงินในการใช้จ่ายด้านอื่นๆ ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ทั้งการรักษาพยาบาล การศึกษา การ

¹⁸⁵ 公安部. (无日期). 跨境赌博举报平台. <http://dbjb.mps.gov.cn/AspGamblingNotice.aspx>

¹⁸⁶ LWIN, N. (2022). *China Backs Myanmar Probe of Controversial Border 'New City' Backed by Chinese Investors*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/china-backs-myanmar-probe-controversial-border-new-city-backed-chinese-investors.html>

ลงทุน และสำหรับบางครอบครัวที่พอจะมีเงินอยู่แล้ว ก็สามารถนำเงินที่ได้เพิ่มเติมมาจากการทำงานในคาสีโนไปใช้จ่ายเพื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและของฟุ่มเฟือยได้เลยทีเดียว¹⁸⁷

จากผลกระทบในด้านเศรษฐกิจที่ดูเหมือนจะเป็นผลกระทบด้านบวกที่สร้างความมั่งคั่งให้กับคนในพื้นที่ แต่แท้จริงแล้วคาสีโนและการพนันนำไปให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อด้านอื่นๆ อีกมากมาย โดยปัญหาที่ดูเหมือนจะบานปลายและลุกลามมากขึ้นคือปัญหาด้านสังคมและประชากร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการพนันโดยตรงและส่งผลเสียออกไปในหลายระดับ

(2) มิติการเมืองการปกครอง

จากปัญหาผลกระทบในด้านสังคมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย ลุกลามใหญ่โตจากต้นตอของการพนัน ซึ่งเมื่อพูดถึงปัญหาเหล่านั้น ประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งคือการติดสินบนเจ้าหน้าที่รัฐบาล ทำให้เกิดการละเลยการปฏิบัติหน้าที่และปล่อยให้กลุ่มอำนาจมืดที่เป็นเจ้าของกิจการการพนันดำเนินธุรกิจสีเทาของตนเองได้อย่างเต็มที่ ประกอบเข้ากับปัญหาทางการเมืองของเมียนมาที่มีปัญหาภายในกับกองกำลังชนกลุ่มน้อยหลายฝ่าย ทั้งในส่วนของรัฐฉาน กองกำลังกะเหรี่ยง และอีกหลายฝ่ายที่เป็นฝ่ายต่อต้านรัฐบาลเมียนมา โดยคาสีโนส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตชายแดน ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลของกองกำลังทั้งหลายเหล่านี้ และเมื่อคาสีโนอยู่ในเขตการปกครองของกลุ่มกองกำลังเหล่านี้ ทำให้รัฐบาลของเมียนมาเข้ามาจัดการควบคุมดูแลคาสีโนไม่ได้เลย นำไปสู่การดำเนินการกิจการต่าง ๆ ซึ่งเข้าข่ายอาชญากรรมจำนวนมากแบบอิสระ สร้างปัญหาให้กับสังคมและประชาชนเมียนมา ตลอดจนรัฐบาลในระดับสูง¹⁸⁸ ทั้งนี้ การพนันในเมียนมาถูกระบุว่าเป็นอันตรายมาก จนถึงขั้นที่ทางการจีนมีการออกประกาศเตือนพลเมืองชาวจีน ให้ระวังและอย่าเอาตนเองเข้าไปเสี่ยงกับกลไกการพนันและคาสีโนของเมียนมาในหลายต่อหลายครั้ง¹⁸⁹

¹⁸⁷ Kyu, M. M. (2018). *GAMBLING AS DEVELOPMENT: A Case Study of Myanmar's Kokang Self-administered Zone*. The Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD), Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University No.7. https://rcsd.soc.cmu.ac.th/wp-content/uploads/2022/03/UMD07_GamblingasDevelopment.pdf

¹⁸⁸ 黄色小毛巾. (2020). 深度! 缅甸赌博合法化后, 妙瓦底会成为拉斯维加斯还是西港? .网易. <https://www.163.com/dy/article/FDKL7H4K0525NFDL.html>

¹⁸⁹ 外交部. (2022). 提醒中国公民谨慎前往缅甸北部和妙瓦底、大其力地区. https://www.mfa.gov.cn/wjzbwfwpt/kzx/aqtx/zwqw/202202/t20220228_10646122.html

(3) มิติสังคมและวัฒนธรรม

นักพนันที่เสพติดการพนันจนสูญเสียทรัพย์สินหมดตัวและไม่สามารถส่งเสียบุตรหลานทางการศึกษาได้ ทำให้เด็กๆ ต้องออกจากระบบการศึกษาและเริ่มต้นการทำงานหาเงินเพื่อค่าใช้จ่ายนี้สิน และลงเอยด้วยการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นหนี้มากขึ้น หรือไม่ก็ลงเอยด้วยการประกอบอาชีพทุจริตต่างๆ กลายเป็นโจรและมิจฉาชีพ ซึ่งนำไปสู่เรื่องลวามันเลวร้ายอีกมากมาย¹⁹⁰ ในขณะเดียวกันจะร้ายแรงยิ่งขึ้นสำหรับเด็กผู้หญิง จากรายงานของแพทย์ในพื้นที่ระบุว่ามียาเสพติดที่พบ ว่าคนใช้ผู้หญิงมาพบแพทย์โดยมีอาการติดโรคทางเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยหลังจากสอบถามแล้วได้ความว่าเด็กผู้หญิงเหล่านี้ยอมหลบหนีกับนักพนันที่มีเงินเพื่อแลกกับเงินหรือทรัพย์สินบางอย่าง ซึ่งไม่ได้มีมูลค่ามากนัก แต่พวกเขากลับต้องเอาตัวเข้าแลก จนกระทั่งเกิดปัญหาทั้งเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การค้าประเวณี และเรื่องอื่นๆ ตามมา รวมไปถึงเรื่องยาเสพติดด้วย

ในประเด็นเรื่องยาเสพติดนั้น ถือว่าน่าสนใจเช่นกัน โดยยาเสพติดหลายชนิดได้เข้ามามีบทบาทในวงการบ่อนการพนันโดยกลุ่มพนักงานผู้ทำงานในบ่อนเหล่านั้น ส่วนมากเป็นกลุ่มคนที่ต้องการเงินและยอมทำทุกอย่างเพื่อเงิน พวกเขาจึงเริ่มใช้ยาเสพติด อย่างน้อยก็คือยาบ้า เพื่อให้ตนเองตื่นตัวและสามารถทำงานได้ตลอดเวลา ทำให้ยาเสพติดกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นของพนักงานในคาสิโน และลามไปสู่สังคมโดยรอบอย่างรวดเร็ว ทั้งต่อผู้เล่นพนันและผู้คนในสังคมเช่นกัน¹⁹¹

นอกจากนี้การพนันยังนำไปสู่อาชญากรรมอื่นๆ อีกมากมาย โดยเริ่มต้นจากการในพื้นที่เริ่มมีการพนันและการพนันถูกกละเลยและไม่ได้รับการควบคุมจากทางการหรือรัฐบาล โดยทางคาสิโนและเจ้าของธุรกิจการพนันได้จ่ายเงินเพื่อให้ตำรวจและทหารไม่เข้ามายุ่งเกี่ยว ควบคุมหรือตรวจตราใดๆ ทำให้กิจการคาสิโนสามารถดำเนินการไปได้อย่างราบรื่น เมื่อเจ้าหน้าที่รัฐรับสินบนจากผู้ประกอบการการพนัน ก็ทำเป็นหลับตาข้างหนึ่งเพื่อให้ธุรกิจการพนันเติบโตและดำเนินการต่อไปได้ ในขณะเดียวกันก็ส่งผลให้อาชญากรรมอื่นๆ ที่ชุกช่อนอยู่ก็ฉวยโอกาสนี้ออกมาแสดงตัวตบกันมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นยังมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นอีกบ่อยครั้ง รวมไปถึงการทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย ตลอดจนการฆาตกรรมเกิดขึ้นบ่อยกว่าเดิม เพราะตำรวจและเจ้าหน้าที่รัฐ

¹⁹⁰ 腾讯网. (无日期). 缅甸掸邦一女子举报老公赌博成瘾影响家庭和睦. <https://new.qq.com/rain/a/20221008A07U4R00>

20221008A07U4R00

¹⁹¹ Kyu, M. M. (2018). *GAMBLING AS DEVELOPMENT: A Case Study of Myanmar's Kokang Self-administered Zone*. The Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD), Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University No.7. https://rcsd.soc.cmu.ac.th/wp-content/uploads/2022/03/UMD07_GamblingasDevelopment.pdf

ไม่ได้ให้ความสนใจสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ที่เกิดขึ้น เนื่องจากทางคาสิโนได้ขอเอาไว้แล้วด้วยการติดเงินสินบน
นั่นเอง¹⁹²

5.2 ลาว

5.2.1 สถานการณ์และรูปแบบการพนันในลาว

(1) สถานการณ์การพนันในลาว

ในพื้นที่ลาวมีคาสิโนที่เปิดในเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่ง¹⁹³ โดยเรียงลำดับตามปีที่เปิด ได้แก่ แห่งแรก
คือ แดนสวรรค์น้ำจิ้ม (Dansavanh Nam Ngum Resort) ที่เมืองทูละคม แขวงเวียงจันทน์ แห่งต่อมาคือ
สะพานเวกัส (Savan Vegas Hotel & Casino) ติดกับเขตเศรษฐกิจพิเศษสะพาน-เซโน แขวงสะพานหะเขต
และแห่งที่สามก็คือ คิงส์โรมัน (Kings Roman) อยู่ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ แขวงบ่อแก้ว โดย
ข้อมูลในด้านสถานการณ์ของคาสิโนแต่ละแห่งมีรายละเอียดโดยคร่าวได้ดังนี้¹⁹⁴

แดนสวรรค์น้ำจิ้ม เป็นคาสิโนขนาดกลาง ให้บริการในรูปแบบรีสอร์ทและกอล์ฟคลับ มีบริการโรงแรม
สระว่ายน้ำและภัตตาคาร ในส่วนของการเล่นพนัน ที่นี้มีเครื่องเล่นจำนวน 150 เครื่องและมีโต๊ะพนัน 60 โต๊ะ
ให้บริการในเกมการพนันที่โด่งดังหลายชนิด ครอบคลุมถึงการพนันผลการแข่งกีฬาต่างๆ ด้วย บ่อนแห่งนี้จึงมี
ความก้าวหน้าและพัฒนาไปมากกว่าบ่อนเก่าๆที่เคยมีมา ปัจจุบันผู้ถือหุ้นส่วนเป็นนักธุรกิจชาวจีน หากคำนวณ
ระยะทางก็จะห่างจากชายแดนไทยประมาณเพียง 90 กิโลเมตร นักพนันต่างเดินทางมาที่นี่เฉลี่ยแล้วไม่ต่ำกว่า
วันละ 500 คน มีรถตู้รองรับผู้มาเยือน บางคนจ่ายเป็นแพ็คเกจทัวร์ที่รวมทั้งที่พักและการเดินทางเพื่อมาเที่ยว
และหาความสุขจากการเล่นการพนัน ถึงแม้ว่าระยะแรกจะมีคนเดินทางไปกันมาก แต่ในระยะหลังมานี้กลับมี

¹⁹² FRONTIER. (2022). *Post-coup Myanmar flush with illegal gambling dens*.

<https://www.frontiermyanmar.net/en/post-coup-myanmar-flush-with-illegal-gambling-dens>

¹⁹³ Thai Publica. (15 เมษายน 2565). “คิงส์โรมัน” คาสิโนชายแดน ผลประโยชน์ที่หายไปของไทย?.

<https://thaipublica.org/2022/04/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong-01/>

¹⁹⁴ Thailand Gambling. (n.d.). *Gambling in Laos*. https://thailandgambling.com/gambling-in-laos/?fbclid=IwAR1XcLnF8WoDwsjecJdJuaf2hE-PQAR1JKLgHXfisLL4Ne_O5AaUGJ0OKoQ

ตัวเลขของนักพนันเดินทางไปน้อยลง บ่อนจึงต้องการเรียกเม็ดเงินมากขึ้น ในขณะที่รัฐบาลก็ออกประกาศยกเลิกกฎการเข้าเล่นที่ไม่ให้ชาวลาวเข้าเล่นคาสีโน ให้สามารถเล่นได้แล้วเช่นกัน¹⁹⁵

สะพานเวกัส เป็นคาสีโนขนาดใหญ่ (และมีบริการการโรงแรมในตัว) มีเครื่องเล่นจำนวน 500 เครื่อง และโต๊ะพนัน 85 ตัว ครอบคลุมเกมการเล่นที่หลากหลาย รวมถึงการทายผลกีฬาเช่นกัน

คิงส์โรมัน เป็นคาสีโนที่อยู่ใกล้ชายแดนทั้งไทยและจีน ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขงภายใน Golden Triangle Special Economic Zone (GTSEZ) และรูปทรงของอาคารเปรียบเสมือนมงกุฎเพชรอย่างแท้จริง มงกุฎขนาดมหึมาที่ด้านบนหลังคาสามารถมองเห็นได้ทั่วแม่น้ำโขงในประเทศเพื่อนบ้านของไทย ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีอาคารใหม่ๆ เกิดขึ้นรอบๆ คาสีโน รวมถึงสิ่งที่คุณเหมือนจะเป็นโรงแรมปิดทองขนาดใหญ่¹⁹⁶ นอกจากจะเปิดบริการเป็นคาสีโนแล้ว (รับทั้งเงินบาทและเงินหยวน) ยังมีร้านอาหารมากมาย และในบางเมนูอาหารก็เป็นเนื้อสัตว์แปลกๆ ด้วย

โดยสถานการณ์ก่อนและหลังโควิด-19 ของคิงส์โรมันนั้น จากการประเมินของ อ.ณัฐกร วิฑิตานนท์ ระบุว่าในช่วงโควิด-19 น่าจะมีนักพนันเดินทางไปเล่นในคิงส์โรมันไม่ถึง 1,000 คน ซึ่งต่างจากช่วงก่อนโควิด-19 ที่มีประมาณ 30,000 คน¹⁹⁷ จึงเห็นได้ว่าจากจำนวนตัวเลขผู้เดินทางไปเล่นพนันที่ลดลงอย่างมาก อาจอนุมานได้ว่าสถานการณ์ของคิงส์โรมันกำลังวิกฤต แต่ในความเป็นจริงแล้วกลับไม่ได้มีภาวะวิกฤตทางการเงินแต่อย่างใด ซึ่งอาจเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องไปยังประเด็นอื่นๆ เช่น การเปิดคาสีโนในรูปแบบออนไลน์ หรือการมีธุรกิจประเภทอื่นด้วย

ซึ่งมีหลายแนวคิดที่จับตามองคิงส์โรมัน บางส่วนคาดว่าคิงส์โรมันได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลจีน บางส่วนก็คาดว่าคิงส์โรมันมีธุรกิจสีเทามากมาย ทั้งฟอกเงิน ยาเสพติด และมิถุนาซีฟอื่นๆ จากข่าวเหตุการณ์

¹⁹⁵ คู่มือคาสีโนเอเชีย. (ม.ป.ป.). บ่อนหน้าด่าน และบ่อนแดนสวรรค์ คาสีโนลาว.

https://www.alliantfs.com/laos_detail/6.html

¹⁹⁶ Berlinger, J. (2020). *Is an alleged drug kingpin from China investing millions in a port in Laos?* CNN.

<https://edition.cnn.com/2020/12/07/asia/laos-ban-mom-port-zhao-wei-intl-hnk-dst/index.html>

¹⁹⁷ Thai Publica. (15 เมษายน 2565). “คิงส์โรมัน” คาสีโนชายแดน ผลประโยชน์ที่หายไปของไทย?.

<https://thaipublica.org/2022/04/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong-01/>

อาชญากรรมมากมายที่เกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ¹⁹⁸ ยิ่งไปกว่านั้นถึงขั้นที่ว่าสหรัฐฯ เลือกที่จะประกาศขึ้นบัญชีดำคิงส์โรมัน¹⁹⁹

โดยในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลลาว ก็ได้รับอานิสงส์จากความมุ่งมั่นของรัฐบาลจีนที่จะปราบปรามการพนันในประเทศให้หมดสิ้น ส่งผลให้นักพนันจากจีนแผ่นดินใหญ่จำนวนมากได้หันไปเล่นการพนันที่คาสีโนในประเทศลาวแทน ซึ่งเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศลาวไปในตัวด้วย แต่นักวิเคราะห์บางรายกังวลว่าพื้นที่นี้ได้กลายเป็นสวรรค์ สำหรับอาชญากรในแผ่นดินใหญ่เพื่อการฟอกเงิน ตามรายงานจากพนักงานคาสีโนกล่าวว่า ชาวจีนแผ่นดินใหญ่เป็นนักพนันรายใหญ่ที่สุดของโลก พวกเขาสามารถอยู่ที่โต๊ะเดิมได้เป็นวันๆและเดิมพันเงินอย่างไม่หยุด คนส่วนใหญ่ที่คาสีโนว่าจ้างมาทำงานก็มาจากจีนแผ่นดินใหญ่เช่นกัน เห็นได้ชัดว่ามุ่งเป้าไปที่ตลาดขนาดใหญ่ของจีนแผ่นดินใหญ่ แต่นักวิเคราะห์บางรายกลับชี้ให้เห็นว่า สามเหลี่ยมทองคำกลายเป็นแหล่งฟอกเงินของอาชญากร แม้ว่ารัฐบาลลาวมุ่งมั่นที่จะต่อต้านการฟอกเงินในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น การออกกฎหมายและการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษในธนาคารแห่งชาติเพื่อจัดการกับการฟอกเงิน แต่สุดท้ายรัฐบาลลาวก็ไม่เคยมีคดีฟอกเงินขึ้นสู่ศาลได้สำเร็จเลย ซึ่งก็ไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้นเท่าใดนัก²⁰⁰

ทั้งนี้ จากข้อมูลในรายงานการวิจัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าในเขตเศรษฐกิจพิเศษมีคนเข้ามาเพื่อทำงานมากกว่าจะเข้ามาเพื่อเล่นพนัน ทางคาสีโนมีการจ้างคนงานชาวจีน ลาว และเมียนมาประมาณ 2,000 คน โดยสองในสามนั้นมาจากเมียนมาและทำงานในส่วนต่างๆ อาทิ เป็นตัวแทนจำหน่ายไพ่ ผู้ช่วย คนทำความสะอาด และพนักงานในครัว ซึ่งทุกคนที่ทำงานในนี้ต้องสวมเครื่องแบบคาสีโนอย่างถูกต้องและพูดภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว²⁰¹ ในขณะเดียวกันลาวก็มีคนขับแท็กซี่ที่เป็นชาวจีนและมีป้ายเลขทะเบียนรถจีน โดยชาวจีนที่มาคาสีโนส่วนใหญ่มาจากภูมิภาคที่มีโอกาสในการทำงานน้อยกว่าในมณฑลยูนนาน

¹⁹⁸ ณัฐกร วิทิตานนท์. (10 พฤศจิกายน 2565). *เขตเศรษฐกิจพิเศษที่อันตราย เขตปกครองตนเองของทุนคาสีโน*. The101.World.

<https://www.the101.world/special-economic-zone-or-special-crime-zone/>

¹⁹⁹ ศรีนาถา เชียงแสน. (20 พฤษภาคม 2564). “คิงส์โรมัน” มาแล้วแห่งลุ่มน้ำโขง อาณาจักรมั่งคั่งน้อยสามเหลี่ยมทองคำ. Thai Publica. <https://thaipublica.org/2021/05/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong/>

²⁰⁰ 千帆. (2015). *港媒: 中国严打赌博 赌客带一箱箱钱转战老挝赌场*. 环球网. <https://m.huanqiu.com/article/9CaKmJObh1>

²⁰¹ NI, Y. (2019). *A Visit to the Chinese Casino City in Laos Built by Myanmar Workers*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/visit-chinese-casino-city-laos-built-myanmar-workers.html>

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ปลัดอุดม ตม.เชียงแสน ทำให้ทราบได้ว่า ในปัจจุบันคิงส์โรมันได้พยายามพัฒนาการท่องเที่ยวและการลงทุนมากขึ้นเช่นกัน และพยายามลดบทบาทด้านการพนันลง โดยเริ่มมีการสร้างสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ตลาดน้ำ พิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับชนชาติต่างๆ เป็นต้น ซึ่งคาดว่าตลาดน้ำน่าจะเป็นตัวช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี ในขณะที่เขตเศรษฐกิจพิเศษก็มีการขยายความเป็นเมือง เพื่อดึงดูดนักลงทุนลงเข้ามา ซึ่งเงินน่าจะได้อิทธิพลหลายอย่างจากลาว หลังจากโครงการแรกที่ได้สร้างสนามบินในเมืองต้นฝั้งแล้วนั้น โครงการถัดไปคือ การสร้างสนามกีฬาขนาดใหญ่ มีอาคารหลายแห่ง อีกทั้งจะสร้างฟาร์มหมู ฟาร์มวัว และแปลงผัก เรียกได้ว่าทำแบบครบวงจร โดยจะให้เป็แหล่งท่องเที่ยวควบคู่กับคาสิโน

(2) รูปแบบการพนันในลาว

แม้ว่ากิจกรรมการพนันจะผิดกฎหมายในลาว แต่กิจกรรมการพนันก็ยังคงแพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ โดยรูปแบบการพนันที่พบได้บ่อยที่สุดในชุมชนลาว ได้แก่ ลอตเตอรี่ การพนันกีฬาและคาสิโน เป็นต้น ส่วนการพนันในรูปแบบอื่นๆ เช่น การชนไก่ การเดิมพันในเกม การแทงพูลและการโยนโบว์ลิ่ง ก็เป็นการแข่งขันระหว่างกันเองของชาวลาว²⁰²

ลอตเตอรี่ลาว หรือเรียกได้อีกอย่างว่า หวยลาว เป็นรูปแบบการพนันที่ได้รับความนิยมในลาว ดำเนินการโดยรัฐบาลและเป็นหนึ่งในไม่กี่รูปแบบของการพนันที่ถูกกฎหมายที่มีให้สำหรับชาวลาว ซึ่งมีบริษัทรัฐวิสาหกิจหวยพัฒนา (หวยพัฒนา) เป็นรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นตรงกับรัฐบาลลาวผ่านกระทรวงการเงิน มีหน้าที่ในการออกสลากเพื่อนำรายได้เข้ารัฐบาล และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆของรัฐ (ลักษณะของหน่วยงานนี้เทียบเท่ากับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลของรัฐบาลไทย)²⁰³ โดยมีการออกรางวัล 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ แบ่งเป็นรางวัลละ 6 ตัว เลขนามสัต์ว์ 4/40 และจะมีการถ่ายทอดสดตั้งแต่เวลา 2 ทุ่มตรงเป็นต้นไป (ตามเวลาในไทย) สามารถรับชมพร้อมกันได้ทาง Facebook Lao Lottery live²⁰⁴ ซึ่งจุดเด่นของหวยลาว

²⁰² Hirsi, I. (2017). *Why gambling is so prevalent in Minnesota's Lao community — and what's being done to address its downside*. MINNPOST. <https://www.minnpost.com/new-americans/2017/11/why-gambling-so-prevalent-minnesota-s-lao-community-and-what-s-being-done-addr/>

²⁰³ Wikipedia. (13 มีนาคม 2566). *หวยพัฒนา*. <https://th.wikipedia.org/wiki/หวยพัฒนา>

²⁰⁴ Aindravudh. (10 มีนาคม 2566.). *หวยลาว 10 มีนาคม 2566*. TheThaiger. <https://thethaiger.com/th/news/792664/>

นั้น คนลาวจะนิยมใช้สัตว์เป็นตัวแทนของเลขรางวัลที่ออก จนทำให้หลายๆ คนเรียก หวยลาว ว่าเป็น หวยสัตว์ นั้นเอง และที่สำคัญสัตว์เกือบทุกชนิดสามารถนำมาแทนเป็นเลขได้ตั้งแต่ 0-99 ได้²⁰⁵

ภาพที่ 10 หวยลาว (เลขนามสัตว์)

ที่มา : <https://www.sanook.com/campus/1395397/>

การพนันกีฬา หรือการเดิมพันกีฬานั้น เป็นอีกหนึ่งรูปแบบการพนันในลาว โดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอล สามารถพบร้านรับพนันได้ทั่วประเทศลาว โดยลูกค้าสามารถวางเดิมพันผลการแข่งขันกีฬาต่างๆได้ และฟุตบอลก็เป็นหนึ่งในกีฬาที่ได้รับความนิยมในการเดิมพันกีฬา

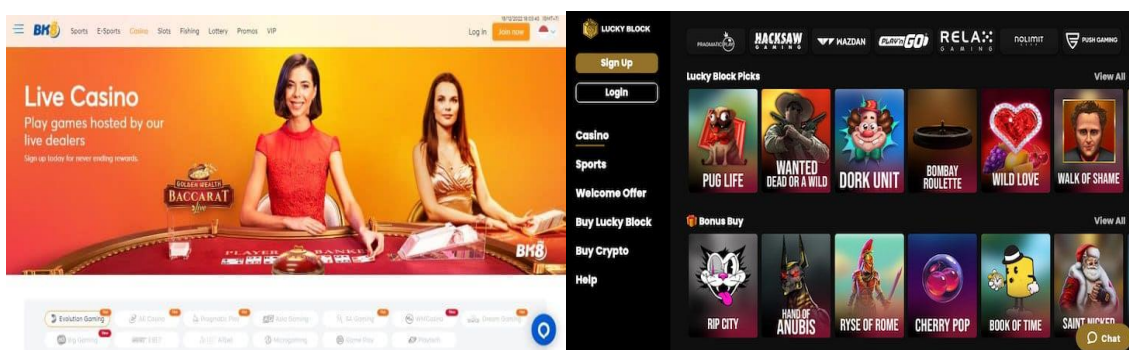
การชนไก่ เป็นรูปแบบการพนันแบบดั้งเดิมของลาว และถือปฏิบัติมานานหลายศตวรรษ โดยไก่สองตัวจะอยู่ในสังเวียนและต่อสู้กันจนกว่าไก่ตัวใดตัวหนึ่งจะสู้ต่อไปไม่ได้ การเดิมพันผู้ชมจะวางเดิมพันในผลลัพธ์ของการต่อสู้ ถึงแม้ว่าการชนไก่จะผิดกฎหมาย แต่ก็ยังมีการฝึกชนไก่ในพื้นที่ชนบทบางแห่งของลาว ทั้งนี้การปฏิบัติดังกล่าวถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าโหดร้ายทารุณต่อสัตว์และเป็นการส่งเสริมการพนัน และผู้ที่ถูกจับได้ว่าเข้าร่วมการชนไก่อาจจะต้องเสียค่าปรับหรือจำคุก ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาทางการเงินและปัญหาส่วนตัวได้ องค์การพิทักษ์สัตว์หลายแห่งจึงได้เรียกร้องให้ยุติการชนไก่ในลาวและบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดยิ่งขึ้นเพื่อห้ามการชนไก่

คาสีโน เป็นการพนันในรูปแบบของความบันเทิงที่ได้รับความนิยมในหมู่นักพนันต่างชาติ และถูกต้องตามกฎหมายสำหรับชาวต่างชาติเท่านั้น ชาวลาวไม่ได้รับอนุญาตให้เล่นการพนันในคาสีโน แต่ชาวลาวสามารถ

²⁰⁵ Sanook. (14 พฤษภาคม 2562). ชิคไปอีก "หวยลาว" ใช้สัตว์แทนตัวเลข มาเกือบทุกสายพันธุ์ตั้งแต่เนกย่นช้าง.

<https://www.sanook.com/campus/1395397/>

ทำงานเป็นลูกจ้างได้ ซึ่งคาสิโนมักจะตั้งอยู่ใกล้กับชายแดนไทย และมีเกมให้เลือกมากมาย อาทิ Slot Machine Blackjack Roulette และ Baccarat เป็นต้น คาสิโนเปิดให้บริการทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง และให้บริการเครื่องดื่มอาหารฟรีแก่ผู้มาเล่น แต่จากผลกระทบของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2563 เป็นต้นมา ได้สร้างความเสียหายให้กับคาสิโนบนบกที่ไม่มีชาวต่างชาติเข้ามาเล่นคาสิโนได้เหมือนเดิม จึงทำให้การเล่นคาสิโนออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น โดยการใช้เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ระหว่างประเทศเพื่อวางเดิมพัน ซึ่งเว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับลาวมีหลายประเภท ได้แก่ 1) Slot เช่น Lucky Block , BK8 , 12 Play 2) Roulette เช่น CloudBet , BC.Game 3) Blackjack เช่น BitSlot , Vave 4) Fishing Games เช่น 12 Play , MetaSpins²⁰⁶ นอกจากนี้เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์เหล่านี้ก็ยังมีแบบแอปพลิเคชันที่สามารถเลือกเล่นได้ทั้งบนโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ตอีกด้วย

ภาพที่ 11 เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์ยอดนิยมสำหรับลาว

ที่มา : <https://www.business2community.com/gambling/laos-online-casinos>

5.2.2 บทบาทของเงินต่ออุตสาหกรรมพนันในลาว

(1) นักลงทุนจีน

ลาวมีนโยบายในการเปิดรับการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น ซึ่งการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) ถือเป็นหนึ่งเป้าหมายสำคัญในการส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การผลักดันเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างเป็นทางการของลาวเริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ.2000 ที่ได้มีจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ สะหวัน-เซโน ที่แขวงสะหวันนะเขต ตรงข้ามกับ จ.มุกดาหาร เป็นแห่งแรก หลังจากนั้นรัฐบาลลาวได้ผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ปัจจุบันมีแล้ว 10 แห่ง เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3 แห่ง

²⁰⁶ Addison, P. (2023). *Best Online Casino Laos – Top 10 Online Casinos in Laos 2023*. Business 2 Community. <https://www.business2community.com/gambling/laos-online-casinos>

และเขตเศรษฐกิจเฉพาะอีก 7 แห่ง ซึ่งตั้งเป้าจะให้มี 41 แห่งภายในปี ค.ศ.2020 สำหรับธุรกิจการพนันที่มาพร้อมกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือลาวยอมให้เปิดคาสิโนใหม่ได้ แต่ต้องอยู่เฉพาะภายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเท่านั้น โดยคาสิโนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของลาวนั้นเคยมีอยู่ 3 แห่ง ปิดไปแล้ว 1 แห่ง เหลืออีก 2 แห่ง คือ คาสิโนสแวนเวกัส (Savan Vegas Hotel & Casino) ในเขตเศรษฐกิจพิเศษสแวน-เซโน เปิดปี ค.ศ.2009 และ คาสิโนคิงส์โรมัน (Kings Roman) ในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ เปิดปี ค.ศ. 2009 (ส่วนคาสิโนแห่งแรกและแห่งเดียวของลาวที่ไม่ได้อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษคือ คาสิโนแดนสวรรค์น้ำจิม²⁰⁷) จากข้อมูลของ TCJ ที่ได้รับทราบข้อมูลจาก ดร.ณัฐกร วิทิตานนท์ ผู้ทำการศึกษาเรื่องคาสิโนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนลาว-ไทย เกี่ยวกับการเกิดขึ้นของคาสิโนคิงส์โรมัน ที่ตั้งในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ (Golden Triangle Special Economic Zone) เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว บริเวณฝั่งตรงข้าม อ.เชียงแสน จ.เชียงราย ว่าเป็นคาสิโนขนาดใหญ่และมีแหล่งบันเทิงครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ที่พักอาศัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับย่านไนท์ทาวน์ เรียกได้ว่าเป็นคาสิโนรีสอร์ทเต็มรูปแบบ โครงการนี้ดำเนินการโดยกลุ่มทุนดอกจิวคำ บริษัทเอกชนจีนที่ได้รับสัมปทานจากรัฐบาลลาวในการเข้าพื้นที่ระยะยาวเป็นเวลา 99 ปี ที่เปิดให้บริการในปี ค.ศ.2009 ทั้งนี้แม้จะมีมุมมองที่ว่าคาสิโนขนาดใหญ่ใกล้ชายแดนลาว-ไทยแห่งนี้จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจชายแดนให้เติบโตยิ่งขึ้น เกิดแหล่งสร้างงานขนาดใหญ่ ทั้งไทยและลาวจะได้รับผลประโยชน์ทางการท่องเที่ยวร่วมกัน แต่กลับพบว่าไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะผู้มีบทบาทหลักในการเข้ามาลงทุนและได้รับผลประโยชน์ไปอย่างมหาศาลก็คือ จีน โดยคาสิโนเกือบทุกแห่งที่ตั้งอยู่ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษของลาวนั้น จะเอื้อให้สามารถลงทุนได้อย่างรอบด้านและครบวงจร ซึ่งคาสิโนทุกแห่งในลาวล้วนแล้วแต่เป็นของกลุ่มทุนจากจีนทั้งสิ้น และคาสิโนแทบทั้งหมดมักตั้งอยู่บริเวณชายแดน เนื่องจากหวังกลุ่มลูกค้าใหญ่จากประเทศเพื่อนบ้าน²⁰⁸ อีกทั้งลาวยังได้เสนอเงื่อนไขที่ดีมากให้กับเจ้าเหว่ย (ประธานเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว และผู้ก่อตั้งคาสิโนคิงส์โรมัน) ด้วยการให้อำนาจการบริหารจัดการพื้นที่ทั้งหมด มีอำนาจในการลื้อถอนจัดการอะไรก็ได้ เรียกได้ว่าเป็นอำนาจเหนือ

²⁰⁷ แดนสวรรค์น้ำจิม (Dansavanh Nam Ngum Resort) ที่เมืองทูละคม แขวงเวียงจันทน์ ห่างจากนครหลวงไปทางทิศเหนือราว 60 กิโลเมตร นายทุนมาเลเซียเชื้อสายจีนเข้ามาลงทุนในนามบริษัท Lao-Syuen Development จำกัด ภายหลังเปลี่ยนมือไปเป็นของนักธุรกิจชาวจีน โดยกองทัพลาวถือหุ้นด้วยร้อยละ 25 อ้างอิงจาก <https://thaipublica.org/2022/04/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong-01/>

²⁰⁸ ประชาไท. (20 มิถุนายน 2559). TCJ: เขตเศรษฐกิจพิเศษ+คาสิโน ทุนจีนได้-เงินสีเทาโต-ไล่ที่ยกหมู่บ้าน. <https://prachatai.com/journal/2016/06/66409>

ทรัพยากร²⁰⁹ พร้อมกับเจ้าเหว่ยได้ดึงนักลงทุนจากจีนเข้ามาร่วมลงทุน จนทำให้ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง²¹⁰ จึงถือได้ว่าเจ้าเหว่ยเป็นนักลงทุนชาวจีนที่มีบทบาทมากในลาวคนหนึ่ง

ในขณะเดียวกัน มีแก๊งชาวจีนบางส่วนได้เข้าบ้านพักตากอากาศในลาวเพื่อเปิดคาสิโนออนไลน์ และซื้อรถยนต์ คอมพิวเตอร์ พร้อมกับใช้กลุ่ม WeChat เพื่อดึงดูดผู้เล่นในประเทศจีนเข้าร่วมการพนัน หลังจากนั้นจะมีการจับสลากของแพลตฟอร์มเกมทายผลการพนัน โดยการเดิมพันจะมีสูงหรือต่ำ คีหรือคู เป็นต้น และใช้กลุ่ม WeChat เพื่อควบคุมและจัดการกิจกรรมการพนันออนไลน์ต่อไป ในกระบวนการนี้ แก๊งชาวจีนนี้ได้จ้างคน 43 คนอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำหน้าที่เป็นหุ่นยนต์ การเงิน และ บริการลูกค้า และตำแหน่งอื่นๆ โดยการดำเนินการพนันจะดำเนินการเป็นสองกะตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งคาสิโนออนไลน์นี้มีบัญชีธนาคารมากถึง 321 บัญชีเพื่อใช้สำหรับรับเงินพนัน²¹¹

นอกจากนี้ ยังมีการปฏิบัติการหลอกลวงทางออนไลน์ได้มีการแพร่กระจายมากขึ้นในช่วงการระบาดของโควิด-19 ในคอมเพล็กซ์ขนาดใหญ่ เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำที่บ่อแก้ว ทางตะวันตกเฉียงเหนือของลาว สิ่งเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะอิงตามศูนย์กลางคาสิโนที่เห็นได้ว่ารายได้ลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการจำกัดการเดินทางออกนอกประเทศโดยเฉพาะจากนักท่องเที่ยวชาวจีนหยุดชะงัก และที่น่าตกใจคือ หลายแห่งตั้งอยู่ในหรือใกล้กับเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs) พื้นที่ที่ทำการตลาดเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่มีกฎระเบียบผ่อนคลาย พร้อมกับสำนักงานภาษีแบบครบวงจรเพื่อกระตุ้นการลงทุนในต่างประเทศ และลงไปยังพื้นที่ที่ไร้กฎหมายซึ่งดูแลโดยบริษัทรักษาความปลอดภัยของเอกชนในท้องถิ่น ซึ่งตำรวจไม่สามารถตรวจตราหรือควบคุมได้²¹² กอปรกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยนั้นทำให้เห็นได้ว่า การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนชาวจีนในลาวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากในอดีต โดยการลงทุนของชาวจีนเมื่อก่อนจะลงทุนตั้งบ่อนคาสิโนเพื่อให้คนมาเล่นพนันเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันการลงทุนส่วนใหญ่กลับเป็นไปเพื่อการท่องเที่ยว โรงแรม

²⁰⁹ Thai Publica. (15 เมษายน 2565). “คิงส์โรมัน” คาสิโนชายแดน ผลประโยชน์ที่หายไปของไทย?.

<https://thaipublica.org/2022/04/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong-01/>

²¹⁰ เจาะประเด็นข่าว7HD. (4 ธันวาคม 2565). เปิดใจ เจ้าเหว่ย นักธุรกิจจีน ยืนยันไม่เกี่ยวข้องกลุ่มทุนจีนเทาในไทย สปป.ลาว.

<https://www.ch7.com/sports/609368>

²¹¹ 掌中寮. (2019). 中国团伙赴老挝开设赌场获利! 领馆: 跨境参赌不止违法那么简单... 网易.

<https://www.163.com/dy/article/E7TNQG9G0525NLAD.html>

²¹² Kennedy L. and Southern P. N. (2022). *Inside Southeast Asia's Casino Scam Archipelago*. THE DIPLOMAT. <https://thediplomat.com/2022/08/inside-southeast-asias-casino-scam-archipelago/>

ร้านอาหาร Complex Center ฯลฯ ให้คนมาเที่ยวมาพักผ่อนมากกว่าจะเป็นการลงทุนเพื่อสร้างคาสิโนให้คนมาเล่นพนันอย่างเดียว

(2) นักพนันจีน

เขตเศรษฐกิจพิเศษทางตอนเหนือของลาวที่มีพรมแดนติดกับประเทศจีนได้กลายเป็นสวรรค์แห่งการพนัน ชาวจีนเปิดคาสิโนที่นั่นและมีนักพนันชาวจีนจำนวนมากที่เล่นการพนันด้วยเงินหยวน แม้แต่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือหญิงขายบริการก็มาจากประเทศจีน นักข่าวรายหนึ่งได้ส่งรายงานจากเมืองต้นฝิ่ง ประเทศลาว เพื่อบันทึกสถานการณ์ปัจจุบันในดินแดนทุนนิยมคาสิโนแห่งนี้ ซึ่งอุตสาหกรรมการพนันในเมืองต้นฝิ่ง แหวงบ่อแก้วของลาวเป็นที่นิยมมาก แต่ก็เทียบไม่ได้กับการพนันที่มาเก๊า ในเขตปกครองพิเศษของจีน โดย Berliner Zeitung ตั้งข้อสังเกตว่า หลังจากครบรอบ 10 ปีที่มาเก๊ากลับมาเป็นจีน สังคมที่มั่งคั่งของมาเก๊ามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากกับอุตสาหกรรมเกม ซึ่งกลายเป็นแหล่งรายได้หลักสำหรับเขตบริหารพิเศษ อีกทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบางครั้งก็สวมเครื่องแบบลายพรางของทหารกองทัพปลดปล่อยประชาชน สามารถมองเห็นได้นอกคาสิโน แต่ไม่มีอาวุธ มีเพียงตำรวจลาวเท่านั้นที่พกอาวุธ อย่างน้อยก็ในที่สาธารณะ²¹³

สถานประกอบการคาสิโนมีอยู่มากมายในลาว ผู้คนสามารถใช้เวลาเล่นเกมบนโต๊ะหรือเล่นการพนันที่บาร์พร้อมความบันเทิง มีร้านอาหารและโรงละครในคาสิโน ซึ่งชาวจีนจำนวนมากทนไม่ได้กับสิ่งล่อตาล่อใจจนติดการพนันและปล่อยให้ความมั่งคั่งที่หาอย่างยากลำบากสูญเปล่า ซึ่งในเวียงจันทน์เป็นพื้นที่ชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดในลาว มีร้านอาหารจีนและร้านค้าส่งจำนวนมาก รวมถึงอุตสาหกรรมบริการต่างๆของจีน และยังมีชาวจีนจำนวนมากที่มีนิสัยติดการพนัน²¹⁴

ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา จากข้อมูลของเว็บ SOHU.COM รายงานว่านักพนันชาวจีนที่ไปเล่นพนันยังประเทศลาวนั้น ถูกทำให้อับอาย ถูกทุบตี ถูกบังคับให้ทำร้ายตัวเอง แม้กระทั่งถูกฝังทั้งเป็น ทุกวันมีคนมากกว่าสิบคนถูกขังอยู่ในห้องขนาดสิบกว่าตารางเมตร ถูกบังคับให้คุกเข่าบนพื้นนานกว่าสิบชั่วโมง และถูกทรมานอย่างโหดร้ายในคาสิโน ซึ่งพื้นที่นั้นคือ Boten Golden City อยู่ห่างจากชายแดนญวนนาน ประเทศจีนเพียง 1-2 กิโลเมตร เป็นคาสิโนที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทั่วไปแล้วผู้ที่หลอกลวงผู้คนให้เล่นการพนันนี้มักเกิดจากคนรู้จัก แต่ในความเป็นจริงคนรู้จักเหล่านี้เองไม่ได้มีส่วนร่วมในการพนันคาสิโน แต่งาน

²¹³ 达扬. (n.d.). 老挝中国边界成了赌博天堂. DW Made for minds. <https://www.dw.com/zh/老挝中国边界成了赌博天堂/a-5056257>

²¹⁴ 包罗万象-老挝. (2019). 老挝华人奢赌成瘾，十年国外打工一场空. 网易. <https://c.m.163.com/news/a/ES3IFA750534067W.html>

ประจำคือ หลอกล่อผู้คนไปที่คาสีโนเพื่อเล่นการพนัน อีกทั้งในคาสีโนมีสื่อลามกอนาจาร การพนันและยาเสพติด แม้ว่าบางคนจะเข้ามาเพื่อเล่นการพนันเพียงอย่างเดียวในตอนแรก ซึ่งจากคำบอกเล่าของนักพนันชาวจีนที่ได้รับการช่วยเหลือออกมาเล่าว่า “มีคนจำนวนมากที่เป็นหนี้เพราะการพนัน สิ่งแรกที่พวกเขาจะได้รับหลังจากเป็นหนี้ในบ่อนคือ ถูกจำกัดเสรีภาพคาสีโนจะส่งคนพิเศษสองคนไปดูพวกเขา พวกเขาสามารถเดินทางไปมาระหว่างโรงแรมและคาสีโนได้เท่านั้น และถ้าใช้โทรศัพท์มือถือโทรหรือส่งข้อความจะถูกตรวจสอบ โดยพวกเขาใช้เวลาห้าวันในการขอเงินจากครอบครัวและถ้าพวกเขาไม่สามารถตกลงกันได้ พวกเขาจะถูกขังไว้ในห้องพิเศษ จนกว่าหนี้การพนันจะหมด เจ้าของคาสีโนจ้างคนมาเก็บเงินวันละหลายๆ รอบหากสมาชิกในครอบครัวของนักพนันที่ติดหนี้เงินไม่หมดภายใน 10 วัน พวกเขาจะถูกส่งไปที่ห้องขังเดี่ยวซึ่งรุนแรงกว่าหลายเท่า หากไม่จ่ายเงินภายในเวลาที่กำหนด พวกเขาจะถูกส่งต่อไปยังห้องเดี่ยวมรณะ จะต้องเผชิญกับการทรมานอย่างไร้มนุษยธรรมยิ่งกว่า ซึ่งที่นี้ถือว่าการถูกเขียนเป็นเรื่องธรรมดาและวิธีการลงโทษก็หลากหลายและโหดร้ายยิ่งขึ้น เช่น ให้เคียวพริกเต็มปากเป็นเวลา 10 นาที แล้วกลืนด้วยน้ำร้อนเดือด การทรมานด้วยการดึงเล็บออกด้วยคีม และตอกตะปูลงบนมือ หรือเอามือจุ่มลงในน้ำเดือดแล้วลอกผิวหนังที่มีมือออกจนหมด ยิ่งไปกว่านั้นหากใครพยายามหลบหนีจะถูกทุบตีจนขาดอากาศหายใจแล้วลากขึ้นเนินไปฝัง แม้ว่าพวกเขาจะไม่หนีไป แต่หลายคนก็ถูกซ้อมจนตาย ส่วนคนที่ไม่ตายก็ถูกส่งไปที่ห้องพักฟื้นเป็นเวลาสองวันเพื่อพักฟื้น จากนั้นจึงถูกส่งไปที่ห้องเตือนความจำหรือ ห้องบังคับชำระเงิน เพื่อสร้างแรงกดดันทางจิตใจให้กับผู้มาใหม่เพื่อกระตุ้นให้ครอบครัวของพวกเขาชำระคืนเงินกู้โดยเร็วที่สุด ซึ่งภายใต้การทรมานดังกล่าว นักพนันที่เป็นหนี้มักจะเสียชีวิตไม่ก็ขาดใจหรือพิการ”²¹⁵

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักพนันชาวจีนส่วนใหญ่ที่ไปเล่นคาสีโนในลาว มีทั้งประเภทที่ไปเองเพื่อเล่นสนุกเสี่ยงโชคและประเภทที่โดนหลอกล่อด้วยเงินจำนวนมากที่หวังจะได้รับ ส่งผลให้เป็นหนี้เป็นสินเกิดขึ้นมากมาย บางคนจะถูกปล่อยตัวหลังจากเก็บเงินและบางส่วนโชคดีหลบหนีไปได้ ส่วนผู้ที่รอดชีวิตถึงแม้จะหลุดพ้นจากสถานที่ขังได้แล้ว แต่ก็ยังเป็นฝันร้ายติดตัวไปตลอดชีวิต และก็มีบางคนโชคร้ายหายตัวไปภายในสองสามวันและผลลัพธ์ก็สามารถจินตนาการได้ว่าสุดท้ายแล้วจุดจบจะเป็นอย่างไร ดังนั้นอย่าหลงเชื่อเงินที่ได้มาง่ายๆ ไม่มีอะไรในโลกนี้ฟรี การพนันเป็นหายนะที่สามารถนำไปสู่การล้มละลายและแม้กระทั่งการสูญเสียชีวิต รวมทั้งคนในครอบครัวนับไม่ถ้วนต้องทนทุกข์ทรมานจากผลของการเล่นพนันที่ตามมา

²¹⁵ 陈珺说历史.(2023). 去老挝赌钱的下场有多惨? 被当作牲口对待, 堪比十大酷刑惨不忍睹. 搜狐.
http://news.sohu.com/a/628734626_121497597

(3) รัฐบาลจีน

ในปี ค.ศ.2014 สถานกงสุลใหญ่ของจีนในหลวงพระบางรายงาน ว่า ชาวจีนหลายคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพนันในประเทศลาวและเสรีภาพของพวกเขาถูกจำกัด เนื่องจากหนี้การพนันจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อความปลอดภัยส่วนบุคคลและทรัพย์สิน สถานกงสุลใหญ่ของจีนจึงได้ระบุในคำเตือนว่า มีอาชญากรที่ไปลาวเพื่อหาเงินจำนวนมาก เพื่อเป็นเหยื่อล่อให้พลเมืองในจีนไปต่างประเทศเพื่อเล่นการพนัน และให้ดอกเบี้ยแก่ลูกค้าที่ไม่มีเงินพนันเพียงพอ แม้หลังจากการได้รับความช่วยเหลือของตำรวจลาวแล้ว ตำรวจไม่เพียงแต่เรียกเก็บค่าปรับสูงกับผู้ยืมและผู้ให้กู้เท่านั้น แต่ยังดูแลผู้ยืมให้ชำระหนี้ด้วย มิฉะนั้นผู้กู้จะถูกควบคุมตัวไว้จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้²¹⁶

นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมามีการฉ้อโกงทางโทรคมนาคมข้ามพรมแดนและแก๊งพนันออนไลน์จากประเทศเพื่อนบ้านของลาวเพื่อหลอกล่อชาวจีนมายังลาวด้วยเงินเดือนสูง ตัวเครื่องบินฟรี และบังคับให้พวกเขามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การฉ้อโกงทางโทรคมนาคม ก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายและอาชญากร เช่น การลักลอบนำเข้า การบาดเจ็บโดยเจตนา การกักขังอย่างผิดกฎหมาย อันธพาลและความชั่วร้าย เป็นเหตุให้ผู้ถูกหลอกได้รับบาดเจ็บและทรัพย์สินเสียหาย ทางสถานทูตจีนได้ประสานงานกับตำรวจลาวเพื่อเพิ่มการปราบปราม จึงขอเตือนพลเมืองจีนทุกคนจำเป็นต้องเพิ่มความระมัดระวังและป้องกันการโดนฉ้อโกงทางโทรคมนาคมข้ามพรมแดนและการพนันออนไลน์อย่างมีสติ ไม่ฟังข่าวลือต่างๆ ที่อาจเป็นการหลอกลวง ไม่เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายและช่วยเหลือหน่วยงานความมั่นคงสาธารณะอย่างแข็งขันในการดำเนินการปราบปราม หากพบเบาะแสที่เกี่ยวข้องโปรดกดหมายเลข 1191 เพื่อแจ้งตำรวจลาว ผู้เสียหายเองหรือสมาชิกในครอบครัวสามารถแจ้งความต่อหน่วยรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ณ ภูมิภาคในประเทศ และสามารถรายงานไปยังกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของจีนผ่านช่องทางต่างๆ ได้หลายทาง ได้แก่ เข้าระบบแพลตฟอร์มการรายงานการพนันข้ามพรมแดนของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะจีน เพื่อรายงานเบาะแสที่เกี่ยวข้องทาง <http://dbjb.mps.gov.cn> และสามารถกดติดตามบัญชีทางการใน WeChat “Reject Cross-Border Gambling” แล้วกดเข้าไปที่ “I want to report” เพื่อรายงานเบาะแสได้เช่นเดียวกัน หากต้องการการคุ้มครองหรือขอความช่วยเหลือจากสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศลาวก็สามารถโทรสายด่วนฉุกเฉิน +856-21-315105 ได้ตลอด 24 ชม.²¹⁷ และในปี ค.ศ.2021 ที่ผ่านมา ทางกรม

²¹⁶ 掌中寮.(2019). 中国团伙赴老挝开设赌场获刑! 领馆: 跨境参赌不止违法那么简单...网易.

<https://www.163.com/dy/article/E7TNQG9G0525NLAD.html>

²¹⁷ 北京日报报业集团.(2022). 中国驻老挝大使馆提醒中国公民谨防跨境电信诈骗和网络赌博. 百度百科.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1726255206178542500&wfr=spider&for=pc>

จีนได้ออก Application ตัวใหม่เพื่อต่อต้านการฉ้อโกงแห่งชาติที่พัฒนาขึ้นใหม่ในประเทศจีนเพื่งกลายเป็นแอปที่มีการดาวน์โหลดมากที่สุดของประเทศ ตามแคมเปญส่งเสริมการขายที่สนับสนุนโดยรัฐ มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า National Anti-Fraud Center แอปนี้ได้รับการพัฒนาโดยสำนักงานสืบสวนคดีอาญาของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ เพื่อต่อต้านและป้องกันการฉ้อโกงทางเครือข่ายโทรคมนาคม แอปสามารถช่วยกรองสายโทรสแปมและเตือนผู้ใช้เมื่อมีสายเรียกเข้าจากต่างประเทศ อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลการหลอกลวง โดยผู้ใช้จะได้รับแจ้งให้ “รายงานเนื้อหาที่น่าสงสัย” เพื่อช่วยป้องกันอาชญากรรมการหลอกลวงล่วงหน้า และผู้ใช้สามารถอัปเดตหลักฐานการฉ้อโกงได้โดยตรงจากสมาร์ตโฟนของตัวเอง²¹⁸

ทั้งนี้ แอปพลิเคชันต่อต้านการฉ้อโกงในจีนได้แพร่หลายบนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียของจีน และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากชาวจีนที่ต่างชื่นชมแอปดังกล่าวที่ป้องกันการฉ้อโกงได้ทันที่และแม่นยำ²¹⁹ ในขณะเดียวกันก็ยังทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วย เช่น กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และธนาคารประชาชนจีน เพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้าอย่างแม่นยำยิ่งขึ้นสำหรับกรณีดังกล่าว และห้ามปรามผู้ที่อาจเกี่ยวข้องกับการฉ้อโกง ซึ่งหลังจากที่มีการเปิดใช้ National Anti-Fraud Center App ก็ได้ส่งคำเตือนถึง 145 ล้านครั้งไปยังผู้ที่เสี่ยงต่อการถูกหลอกลวง ดักฟังการโทรที่เป็นการฉ้อโกง 2.81 พันล้านครั้ง ข้อความ 3.36 พันล้านข้อความ และบล็อกชื่อโดเมนและเว็บไซต์ที่หลอกลวงกว่าอีก 4 ล้านชื่อ ทำให้ทางการสามารถยุติการจ่ายเงินประมาณ 551,800 ล้านหยวน (81,400 ล้านดอลลาร์) จากเหยื่อไปยังผู้กระทำความผิด ซึ่งประสบความสำเร็จในการปกป้องผู้คน 109 ล้านคนจากการฉ้อโกงได้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ยังสามารถยกเลิกซิมการ์ดจำนวน 77.69 ล้านใบที่มีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีเกี่ยวข้องกับการฉ้อโกง และสามารถเกลี้ยกล่อมผู้ต้องสงสัยหลอกลวงในต่างประเทศจำนวน 230,000 คนให้กลับประเทศจีน ทำให้จำนวนผู้ที่ออกไปก่ออาชญากรรมกับชาวจีนในต่างประเทศลดลงเป็นอย่างมาก²²⁰

²¹⁸ Houweling, E. (2021). *Chinese' anti-fraud centre becomes most downloaded app*. Verdict.

<https://www.verdict.co.uk/chinese-anti-fraud-centre-becomes-most-downloaded-app/>

²¹⁹ Global Times. (2021). *Popular Chinese anti-fraud app slammed by Western media as tool to 'track access' to foreign websites*. <https://www.globaltimes.cn/page/202109/1234296.shtml>

²²⁰ Zekun, Y. (2022). *Public security ministry reports fraud prevention numbers*. CHINADAILY.

<https://www.chinadaily.com.cn/a/202208/17/WS62fcde0ba310fd2b29e72c94.html>

5.2.3 ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการพนันในลาว

(1) มิติเศรษฐกิจ

คาสีโนและการพนันกลายเป็นตัวชูโรงใหม่สำหรับภาคเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงในจีน เนื่องมาจากการปราบปรามการพนันในจีนอย่างเข้มงวด โดยทางการจีนอนุญาตให้มีคาสีโนถูกกฎหมายได้เพียงแค่นี้ในพื้นที่มาเก๊าเท่านั้น ทำให้กลุ่มธุรกิจผู้ดำเนินกิจการคาสีโนและการพนันต้องมองหาพื้นที่ใหม่ๆ ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบกับประเทศในอาเซียนเช่นลาว ได้อนุญาตให้จีนสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษและตั้งคาสีโนได้ ก็เป็นการดึงดูดลูกค้าผู้เล่นการพนันมาจากจีนและจากที่อื่นๆ ทำให้เกิดกระแสเม็ดเงินจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาในลาว และสร้างผลกระทบในเชิงบวกให้กับภาคเศรษฐกิจลาวเป็นอย่างมาก

ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงคือลาวมีรายได้จากการพนันและการเก็บภาษีจากการพนัน และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวและนักพนันที่เข้ามาเล่นพนัน ซึ่งจำเป็นต้องพักอาศัย กินอาหาร ซื้อข้าวของเครื่องใช้ และเดินทางสัญจรในพื้นที่ของลาว ก่อให้เกิดการนำเข้ามาเม็ดเงินอีกจำนวนหนึ่งที่จะเข้ามาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของลาว

นอกจากการเก็บภาษีและรายได้โดยตรงแล้ว คาสีโนยังเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมไปถึงนักลงทุน ซึ่งจะเข้ามาสร้างโอกาส สร้างการจ้างงานอีกมากมายในพื้นที่ (ถึงแม้จะมีข้อมูลรายงานว่า การจ้างงานในคาสีโนส่วนมากจะไม่ได้จ้างพนักงานชาวลาว แต่ใช้พนักงานจากจีนและเมียนมาแทน) ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างอีกด้วย จึงเป็นการสร้างประโยชน์และโอกาส พร้อมทั้งสนับสนุนและเสริมสร้างธุรกิจอื่นๆ ในพื้นที่ ทั้งของผู้ประกอบการในพื้นที่และกิจการของชุมชน ทำให้มีการพัฒนาในเรื่องเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

คาสีโนแทบทั้งหมดมักตั้งอยู่บริเวณชายแดน เนื่องจากหวังกลุ่มลูกค้าใหญ่จากประเทศเพื่อนบ้าน ผลกระทบด้านลบนั้นไม่เพียงจะสร้างปัญหาให้กับกลุ่มคนที่เล่นการพนันชาวลาวและไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย การเข้ามาของทุนจีนมักจะมาพร้อมกับกระแสเงินกู้ยืมเสมอ โดยในเขตเศรษฐกิจในแขวงบ่อแก้วของลาวนั้น จากข้อมูลที่ทำการศึกษาโดย ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ พบว่าการลงทุนในแขวงบ่อแก้วส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 76 คือการลงทุนของจีน แม้การเข้ามามีบทบาทของจีนในลาวจะใช้โครงการพัฒนาต่างๆ เป็นเครื่องมือ แต่สิ่งที่บริษัทจีนได้รับสัมปทานเหล่านั้นนำมาด้วย ไม่ใช่แค่ทุน แต่ยังรวมถึงแรงงานและวัสดุอุปกรณ์จากจีน ทำให้ประเทศผู้ให้สัมปทานได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจค่อนข้างน้อย ซึ่งเมืองที่ได้รับการพัฒนาถูกเปลี่ยนแปลงให้เป็นจีนเพื่อคนจีนส่วนใหญ่แล้ว เมื่อสร้างด้วยทุนจีนย่อมต้องมีเป้าหมายหวังคนจีนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาจีน ทั้งภาษาพูดและเขียน ใช้สกุลเงินหยวน

อ้างอิงเวลาจีน จำหน่ายสินค้าจีน ร้านอาหารจีน รถยนต์ป้ายทะเบียนจีน แม้แต่สัญญาณโทรศัพท์ก็ยังคงใช้
เครือข่ายจากจีน เป็นต้น²²¹

นอกจากนี้ จากข้อมูลของทีมผู้บริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ กล่าวกับ RFA ว่า กลุ่ม
ดอกจิวคำกำลังวางแผนที่จะสร้างสนามบินให้แล้วเสร็จและเปิดรับนักท่องเที่ยวมากขึ้นในปี ค.ศ.2022 กลุ่ม
ดอกจิวคำและคิงส์โรมันจึงต้องเคลียร์ที่ดินสำหรับสร้างสนามบินแห่งใหม่หลังจากจ่ายเงินชดเชยให้กับเจ้าของ
ที่ดินที่เคยคัดค้านการทำงาน ซึ่งดูเหมือนว่าเจ้าของที่ดินทุกคนพอใจกับค่าชดเชยที่ได้รับและไม่แสดงท่าที
คัดค้านกระบวนการเคลียร์ที่ดิน โดยในช่วงแรกชาวบ้านที่เป็นเจ้าของที่ดินหลายคนไม่เห็นด้วยกับแผนการ
ก่อสร้าง แต่หลังจากนั้นทุกคนก็ได้ละทิ้งการต่อต้านโครงการและยอมรับการชดเชย ในขณะที่ชาวบ้านในพื้นที่
อื่นๆ ก็ไม่ค่อยพอใจกับโครงการนี้ เนื่องจากสนามบินแห่งใหม่นี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่ร่ำรวย
จำนวนมากเพื่อมาเล่นการพนันที่คาสีโน ไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อประชากรในท้องถิ่น และสนามบินนี้ไม่ได้มี
ความจำเป็นมาก เพราะจังหวัดบ่อแก้วก็มีสนามบินในเมืองห้วยทรายแล้ว กอปรกับเจ้าเหว่ยเจ้าของ Kings
Romans Casino ต้องการสร้างสนามบินของตัวเองเพื่อขยายธุรกิจและให้บริการลูกค้าของตัวเอง²²² แต่หาก
มองในอีกมุมมันอาจนำประโยชน์บางอย่างมาสู่คนในท้องถิ่นและช่วยให้เศรษฐกิจเติบโตด้วยการนำ
นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้นได้เช่นกัน

(2) มิติการเมืองการปกครอง

ปัญหาทางการเมืองในลาวที่มีสาเหตุมาจากคาสีโนคือการสูญเสียเสถียรภาพและอำนาจในการดูแล
และควบคุมพื้นที่ ที่ทางลาวอนุญาตให้ทุนต่างชาติเข้ามาตั้งคาสีโน ตามจริงแล้วกฎหมายลาวไม่อนุญาตให้มี
การเล่นการพนันหรือเปิดคาสีโน แต่ด้วยการจัดตั้งพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้สามารถละเว้นกฎหมายการ
พนันดังกล่าวได้ พร้อมทั้งสามารถอนุมัติให้นายทุนจากต่างชาติ เข้ามาบริหารจัดการพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
ได้ตามต้องการ ทำให้มีการตั้งคาสีโน และอื่นๆ ตามความต้องการของนายทุน พร้อมทั้งให้สิทธิขาดในการ
บริหารจัดการทุกอย่างในพื้นที่ ราวกับว่ายกดินแดนบางส่วนให้กับต่างชาติ ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อความ
มั่นคงของการเมืองการปกครองในพื้นที่ และนำมาสู่ปัญหาอีกหลายประการที่เกี่ยวข้องในด้านการเมือง
ตลอดจนด้านกฎหมายและการจัดการผู้กระทำความผิดกฎหมายต่างๆ

²²¹ ประชาไท. (20 มิถุนายน 2559). *TCIJ: เขตเศรษฐกิจพิเศษ+คาสีโน ทุนจีนได้-เงินสีเทาโต-โล่ที่ยกหมู่บ้าน*.
<https://prachatai.com/journal/2016/06/66409>

²²² RFA. (2021). *Chinese Casino and Resort in Laos Resumes Work on Controversial Airport*.
<https://www.rfa.org/english/news/laos/airport-06252021163433.html>

นอกจากการให้สิทธินายทุนต่างชาติในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อาจมีการทุจริตบางประการในหมู่ผู้ประกอบการชาวลาวที่อาจจะเห็นช่องทางการสร้างรายได้ที่มีขอบ และสนับสนุนให้มีการพนันและคาสีในเพื่อตนเองจะได้ผลประโยชน์ แทนที่กำไรและประโยชน์ต่างๆ จะเข้ารัฐบาลลาวและประเทศลาวโดยตรง ก็มีการโกงกินเกิดขึ้นในระบบ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ต่อไป ทั้งการใช้เส้นสาย การทุจริตต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาเชิงสังคมในขั้นต่อไป

(3) มิติสังคมและวัฒนธรรม

การพนันในลาวส่งผลกระทบในด้านสังคมเป็นอย่างมาก จากข้อมูลที่ปรากฏในสื่อหลายแห่ง พบว่าเขตพื้นที่ที่มีการตั้งคาสีในลาว โดยเฉพาะคาสีของคิงส์โรมัน กำลังได้รับการจับตามองจากหลายฝ่าย เนื่องจากมีลักษณะหลายอย่างที่น่ากังวลให้ถึงการประกอบกิจการอื่นๆ ที่มีความคลุมเครือในด้านกฎหมาย อยู่พอสมควร เช่น มีการฉ้อโกงพนันชาวจีนที่เล่นพนันจนเป็นหนี้พนันจำนวนมหาศาล และถูกทางคาสีในพื้นที่กักตัวไว้ไม่ให้กลับประเทศ รวมถึงกรณีการยิงลูกเรือชาวจีน 13 คน ในปี ค.ศ.2011 ด้วยเช่นกัน²²³ ซึ่งเป็นที่น่าตกใจเป็นอย่างยิ่งว่า เหตุใดคาสีที่ตั้งอยู่บนเขตเศรษฐกิจพิเศษถึงมีกองกำลังติดอาวุธได้ และสถานะที่แท้จริงของเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ หรือเฉพาะเจาะจงไปยังคาสีไหนเหล่านี้เป็นเช่นไร มีการควบคุมดูแลอย่างรอบด้าน และเหมาะสมหรือไม่ และส่งผลในเชิงความมั่นคงของรัฐบาลลาวและความปลอดภัยของประชาชนมากแค่ไหน

นอกจากการกักขังหน่วงเหนี่ยวและการฆาตกรรมที่เกิดขึ้น²²⁴ ทางภาครัฐฯ ยังประกาศคว่ำบาตรกลุ่มทุนผู้เป็นเจ้าของคาสีอีกด้วย โดยมีข้อกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าขายและนำสัตว์ป่ามาทำอาหาร โดยในเดือนมีนาคม ค.ศ.2015 สำนักงานสืบสวนด้านสิ่งแวดล้อมของอังกฤษเผยแพร่รายงานการสอบสวนเรื่อง “เมืองบาบ: การค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมายในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำของลาว” โดยระบุว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำได้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย” โดยมีการส่งทีมสืบสวนลงพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ 2 ครั้ง และพบว่าในเขตพิเศษไม่ได้มีเพียงฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเท่านั้น แต่ยังมีคาสีและร้านอาหารเปิดขายหนังสือ ชิ้นส่วนเสือ ไวน์กระดุกเสืออย่างเปิดเผย หนังสือดาวและงาช้างสำหรับนักพนัน งานแกะสลักนอแรด เกล็ดตัวลัน และหัวนกเงือก รวมทั้งการนำมาประกอบอาหาร เช่น อังทำหมี ตะกวด ตัวลัน เนื้อเสือ งู และเต่า และนอกจากจะมีการค้าขายของผิด

²²³ 朱诺.(2018). 被美国财政部制裁的赵伟到底做了什么? . Voachinese.

<https://www.voachinese.com/a/what-has-zhaowei-done-20180131/4233554.html>

²²⁴ JUMLONGRACH, P. (2022). *Criminal gangs tarnish Golden Triangle*. Bangkok Post.

<https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/2324073/criminal-gangs-tarnish-golden-triangle>

กฎหมายเหล่านี้แล้ว ยังพบเครือข่ายการขายส่งไปยังสถานที่อื่นๆ อีกด้วย นับได้ว่าเป็นปัญหาที่สืบเนื่องจากการมีบ่อนการพนัน ขยายผลไปสู่ความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน และความสมดุลทางสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน²²⁵

นอกจากประเด็นด้านความปลอดภัยและด้านการนำไปสู่อาชญากรรมอื่นๆ นั้น ยังไม่พบรายละเอียดของผลกระทบต่อชุมชนหรือประชาชนชาวลาวมากนัก เนื่องจากคาสีโนในลาวนั้นเปิดขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะ โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มนักท่องเที่ยวไทยและจีน ซึ่งเป็นนักพนันขาประจำของคาสีโนถึงขนาดที่ภายในคาสีโนอนุญาตให้ใช้เงินหยวนและเงินบาทในการแลกหน่วยชิปสำหรับเล่นการพนันได้อย่างไรก็ตาม นั้นไม่ได้หมายความว่าคนลาวจะไม่เสพติดการพนัน อาจมีการเล่นการพนันในชุมชนต่างๆ ทั้งตามชายแดนและภายในประเทศลาวได้ โดยเกิดมาจากการเอาเยี่ยงอย่างคาสีโนเหล่านี้ เนื่องจากเห็นว่าทำกำไรและสร้างประโยชน์ได้มาก โดยลืมนึกถึงผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวมได้

นอกจากนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนและผู้อพยพย้ายถิ่นฐานมายังเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษจีนก็เป็นจุดสร้างความตึงเครียดให้กับชาวท้องถิ่นในลาวจำนวนมาก ซึ่งรู้สึกถูกกีดกันจากเพื่อนบ้านทางตอนเหนือที่เพิ่มขึ้น โดยทั่วไปงานที่มีให้กับคนในท้องถิ่นจะได้รับค่าจ้างต่ำที่สุดและรวมถึงสภาพการทำงานที่เอารัดเอาเปรียบ ตามตัวเลขของ GoL จากจำนวน 6,347 คนที่ทำงานอยู่ใน SEZ ในปัจจุบัน มีเพียง 208 คนเท่านั้นที่เป็นพลเมืองลาว การสูญเสียที่ดิน การตัดไม้ทำลายป่า และมลพิษของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติก็กลายเป็นเรื่องธรรมดามากขึ้นหลังจากการจัดตั้งคาสีโน-SEZ เป็นตัวบั่นทอนความสามารถของเกษตรกรในบริเวณใกล้เคียงในการดำรงชีวิตที่หลากหลายต่อไป และบังคับให้พวกเขาใช้แรงงานในรูปแบบที่ล่อแหลม เช่น การค้าประเวณี สิ่งนี้นำไปสู่การเกิดขึ้นของความเสี่ยงด้านสุขภาพใหม่ๆ รวมถึงการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวี/เอดส์และโรคติดต่ออื่นๆ ผู้อยู่อาศัยที่ถูกบังคับให้ย้ายออกจากที่ดินของพวกเขาได้อ้างว่าพวกเขาไม่ได้รับค่าชดเชยที่เพียงพอ และการทำลายวัดพุทธโบราณที่เก่าแก่และเปราะบางเกินกว่าจะย้ายได้ ได้สร้างความไม่สบายใจให้แก่คนในท้องถิ่นอย่างมาก บางทีผลกระทบที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่คาสีโนมีต่อผู้อยู่อาศัยคือการสูญเสียความมั่งคั่งของครอบครัวและทรัพย์สินจากการพนัน ลาวไม่มีแคมเปญการรับรู้สาธารณะที่กำหนดเป้าหมายปัญหาการพนันหรือระบบสนับสนุนการติดการพนัน โดยจากคำบอกเล่าของชาวท้องถิ่นกล่าวว่า “เราสูญเสียมากกว่า 100,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ฉันเคยมีรถสามคันแต่จำใจต้องขายไปสองคัน ฉันยังขายบ้าน

²²⁵ KAIMAN, J. (2015). *In Laos' economic zone, a casino and illicit trade beckon in 'lawless playground'*. Los Angeles Times. <https://www.latimes.com/world/asia/la-fg-ff-laos-golden-triangle-20150908-story.html>

และต้นยางมูลค่า 25,000 ดอลลาร์สหรัฐ” ในเวลาไม่ถึงปี พ่อลูกหกคนนี้ต้องสูญเสียทรัพย์สินส่วนใหญ่ของครอบครัวไป ถึงกระนั้น สถานการณ์ของเขาก็ไม่ร้ายแรงเหมือนกับคนอื่นๆ ในหมู่บ้านของเขา คือ มีเพื่อนคนหนึ่งฆ่าตัวตายเพราะเขาสูญเสียเงินของครอบครัวไปทั้งหมด เพื่อนที่เป็นตำรวจอีกคนบอกว่าพวกเขาพบผู้หญิงคนหนึ่งเฝ้าที่ถูมัดแขนและทิ้งไว้ให้ตายเพราะเธอเป็นหนี้คาสีโน เรื่องราวดังกล่าวแม้ว่าจะตรวจสอบได้ยาก แต่ก็ส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยที่ไม่เคยเคยสัมผัสคาสีโน แน่แน่นอนว่าผลกระทบที่เกิดจากการพนันทั้งหมดดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ไม่ได้จำกัดเฉพาะในลาวเท่านั้น ในเมียนมาเองก็เช่นกัน เคยดำเนินการคาสีโนมากกว่า 100 แห่ง เชื่อมโยงสถานประกอบการเล่นเกมกับกลุ่มค้ายาเสพติด รายงานการลักพาตัว และกิจกรรมผิดกฎหมายอื่นๆ²²⁶

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจคาสีโนบริเวณพรมแดนได้ดึงดูดเหล่านักพนันในภูมิภาคมาเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว ส่วนใหญ่เป็นนักพนันจากจีนที่การเล่นการพนันในประเทศเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่จากการปิดพรมแดนช่วงการระบาดใหญ่ของโควิด-19 ทำให้การเล่นการพนันตามคาสีโนลดลง แต่การพนันออนไลน์พุ่งสูงขึ้นแทน ซึ่งดักลาส ผู้แทนของ UNODC ประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เพิ่มเติมว่า คาสีโนคือแหล่งเคลื่อนย้ายและหลบซ่อนเงินที่ดี และจะดีขึ้นไปอีกหากมีทั้งช่องทางคาสีโนบนบกและแบบออนไลน์ เพราะเป็นแหล่งเคลื่อนย้ายเงินสดที่ไม่มีแหล่งที่มาของเงินเหล่านี้และยังรองรับเส้นทางการเงินหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้มีรายงานว่ารัฐบาลลาวได้ให้บริษัทเอกชน Laos Offshore Gaming Authority ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการเว็บไซต์การพนันในลาว ซึ่งสร้างความกังวลมากขึ้น เพราะพลเมืองลาวไม่สามารถเล่นการพนันในประเทศได้ ทำให้เว็บไซต์ดังกล่าวปรับเปลี่ยนไปสำหรับนักพนันต่างชาติแทน²²⁷ ถึงแม้ว่ารัฐบาลต่างชาติจะเป็นผู้ควบคุมการหลอกลวงและทำทุกวิถีทางเพื่อช่วยเหลือพลเมืองในเขตของตน แต่ปัญหายังคงมีอยู่ ยังคงมีคอลเซ็นเตอร์และพวกเขาจะไม่วันกำจัดไปได้หมด ยังคงมีหลายบริษัทที่รับสมัครแรงงานลาว เมียนมา ไทย และแรงงานต่างด้าวอื่นๆ อีกทั้งการหลอกลวงของคอลเซ็นเตอร์เกี่ยวข้องกับการโก่งนํ้าลงทุน แต่ตำรวจลาวไม่สามารถทำอะไรได้เพื่อปราบปรามพวกแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ตำรวจไม่สามารถปรับหรือจับกุมได้ เพราะหน่วยงาน

²²⁶ Sims, K. (n.d.). *Laos Rolls the Dice on Casino Tourism*. Western Sydney university.

https://www.westernsydney.edu.au/ics/news/blog/laos_rolls_the_dice_on_casino_tourism

²²⁷ VOAThai. (26 กันยายน 2565). *ยูเอ็น เตือนปัญหาอาชญากรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษลุ่มน้ำโขงพุ่งสูง*.

<https://www.voathai.com/a/6762585.html>

ภายนอกไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ได้ ดังนั้นตำรวจจึงไม่สามารถตรวจสอบอะไรได้เลย ชาวลาวจำนวนมากต้องการให้รัฐบาลปราบปรามอาชญากรรมทั้งหมด แต่ตำรวจก็ยังคงเพิกเฉยมาตลอด²²⁸

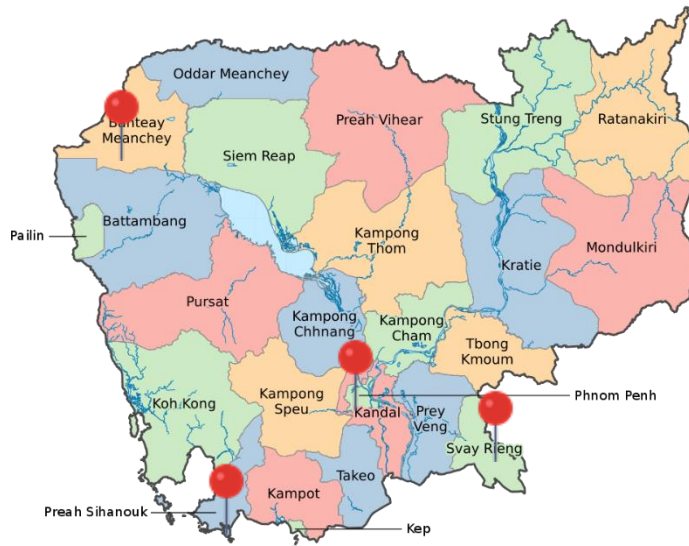
5.3 กัมพูชา

5.3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา

กัมพูชาอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการพนันได้ โดยอุตสาหกรรมการพนันสร้างรายได้ให้กับประเทศมหาศาลและทำให้กัมพูชากลายเป็นประเทศที่มีคาสิโนมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตามมาด้วยเมียนมา ลาว และฟิลิปปินส์) ปัจจุบันคาสิโนมักกระจุกตัวอยู่บริเวณชายแดนกัมพูชา-ไทย เช่น เกาะกง ปอยเปต ไพลิน (Pailin) ช่งจอม (Chong Jom) ชายแดนกัมพูชา-เวียดนาม เช่น บาเวต (Bavet) ห่าเตียน (Ha Tien) พนมเด่น (Phnom Den) นอกจากนี้ยังมีคาสิโนจำนวนมากในสีหนุวิลล์²²⁹ ส่วนในกรุงพนมเปญมีคาสิโนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยสามารถจัดกลุ่มพื้นที่คาสิโนของกัมพูชาได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ 1) กรุงพนมเปญเมืองหลวงของกัมพูชา 2) สีหนุวิลล์ เมืองท่าชายฝั่งทะเล 3) ปอยเปต ชายแดนกัมพูชา-ไทย และ 4) บาเวต ชายแดนกัมพูชา-เวียดนาม แต่พื้นที่ที่เป็นที่พูดถึงมากที่สุดในปัจจุบันคือสีหนุวิลล์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการพัฒนาและเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของกัมพูชา ที่มีทุนเงินเข้ามาลงทุนจัดตั้งคาสิโนจำนวนมาก

²²⁸ RFA Lao. (2022). *Lao authorities seem powerless to stop crime in Golden Triangle economic zone*. rfa. <https://www.rfa.org/english/news/laos/golden-triangle-11252022131629.html>

²²⁹ TAN, D. (n.d.). *THE 'CASINO STRATEGY' IN LAOS AND CAMBODIA: A RISKY BET ON THE FUTURE*. GIS RESEAU ASIE. <https://www.gis-reseau-asie.org/en/casino-strategy-laos-and-cambodia-risky-bet-future>

ภาพที่ 12 แสดงพื้นที่จัดตั้งคาสิโนของกัมพูชา 4 แห่งใหญ่

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การพนันและการจัดตั้งคาสิโนจะถูกกฎหมายในกัมพูชา แต่ตามกฎหมายการพนัน มาตรา 48 ระบุว่าชาวกัมพูชาไม่สามารถเข้าไปเล่นการพนันในคาสิโนได้ มีเพียงชาวต่างชาติที่อายุเกิน 18 ปี เท่านั้นที่สามารถเข้าใช้บริการคาสิโนได้ตามกฎหมาย การอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการพนันของ กัมพูชามีเป้าหมายหลักเพื่อ 1) เพื่อดึงรายได้จากนักลงทุนต่างชาติ 2) ดึงรายได้จากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวไทย จีน และเวียดนาม ซึ่งการพนันในประเทศเหล่านี้ยังถูกจำกัดด้วยข้อกฎหมาย โดยรัฐบาล กัมพูชามีแนวคิดว่าการพนันจะทำให้เกิดการพัฒนากองทุนและเกิดการลงทุนเช่นเดียวกับ มาเก๊าและสิงคโปร์²³⁰ นับตั้งแต่กัมพูชาอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการพนัน จำนวนคาสิโนใน กัมพูชาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึงแม้จะมีการห้ามประกอบกิจการในรัศมี 200 กิโลเมตรจากกรุงพนมเปญ ในปี ค.ศ.2014 กัมพูชามีคาสิโนประมาณ 57 แห่ง และเพิ่มขึ้นเป็น 98 แห่งในปี ค.ศ.2017 ในปี ค.ศ.2019 มีคาสิโน ให้บริการมากกว่า 150 แห่ง ในจำนวนนี้มี 88 แห่งอยู่ที่จังหวัดพระสีหนุ²³¹

(1) การผูกขาดอุตสาหกรรมพนันในกรุงพนมเปญ

จุดเริ่มต้นของคาสิโนในกัมพูชาปรากฏอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ.1994 รัฐบาลมีการออกใบอนุญาต ให้กับ Naga Resort เพื่อจัดตั้งคาสิโนบนเรือที่โตนเลสาบ (Tonle Sap River) ในกรุงพนมเปญ ซึ่งถือเป็น

²³⁰ เรื่องเดียวกัน

²³¹ SADLADYBUG226. (2019). *Casino Boom in Cambodia*. Casino Cambodia.

<https://www.cascambodia.org/casino-boom-in-cambodia/>

ใบอนุญาตประกอบกิจการคาสิโนฉบับแรกของกัมพูชา โดย Naga Resort เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ.1995 ต่อมาในปี ค.ศ.1996 รัฐบาลกัมพูชาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติปราบปรามการพนัน ห้ามชาวกัมพูชาเล่นพนันทุกรูปแบบ และห้ามมิให้ดำเนินกิจการการพนันทุกประเภททั่วประเทศ ยกเว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากรัฐเท่านั้น แต่การลักลอบประกอบธุรกิจการพนันและการลักลอบเล่นการพนันยังคงปรากฏอยู่และก่อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นในสังคม ในปี ค.ศ.1998 รัฐบาลกัมพูชาจึงปราบปรามการพนันอย่างจริงจัง มีการกวาดล้างคาสิโนที่ไม่มีใบอนุญาตและออกกฎหมายว่าคาสิโนต้องอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 200 กิโลเมตรทำให้คาสิโนจำนวนมากในกรุงเทพมหานครต้องปิดตัวลง และเกิดคาสิโนขึ้นใหม่บริเวณชายแดนกัมพูชา-ไทยและกัมพูชา-เวียดนามแทน ส่วน Naga Resort ต่อมาได้ย้ายจากเดิมที่อยู่บนเรือในดอนเลสาบมาอยู่บนบกแทน โดยใช้ชื่อว่า Naga World นับเป็นคาสิโนเพียงแห่งเดียวที่ยังสามารถประกอบกิจการในกรุงเทพมหานครได้²³²

Naga World ถือเป็นคาสิโนที่ใหญ่ที่สุดในกัมพูชาซึ่งบริหารงานโดยกลุ่ม Naga Corp ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ 70 ปีสามารถดำเนินการได้ถึงปี ค.ศ.2065 โดยมี นาย Chen Lip Keong นักธุรกิจชาวมาเลเซียเป็นเจ้าของกิจการ และเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเพียงรายเดียวที่ประกอบธุรกิจคาสิโนได้ในระยะ 200 กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานคร จึงมีการกล่าวกันว่าเป็นการผูกขาดในตลาดของกลุ่ม Naga Corp ในปี ค.ศ.2020 Naga World มีโต๊ะเกมมากถึง 512 โต๊ะ ในจำนวนนี้เป็นโต๊ะวีไอพีถึง 328 โต๊ะ และมีตู้เกมให้บริการถึง 1,926 เครื่อง

(2) ปอยเปตสวรรค์ของนักพนันไทย

ปอยเปตเป็นศูนย์กลางการพนันแห่งหนึ่งของกัมพูชา พื้นที่นี้เป็นเมืองที่ไม่เคยหลับไหล ตลอด 24 ชั่วโมงต่างคราคร่ำไปด้วยนักเสี่ยงโชคและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมบรรยากาศและแสงสีของคาสิโน อุตสาหกรรมการพนันในปอยเปตเริ่มปรากฏตั้งแต่ปี ค.ศ.1997 เนื่องจากการสนับสนุนให้ปอยเปตเป็นฐานการลงทุนของต่างชาติของรัฐบาล มีการออกกฎหมายส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนและส่งเสริมให้มีการดำเนินอุตสาหกรรมการพนัน ก่อปรกับในปี ค.ศ.1998 รัฐบาลกัมพูชา มีการออกคำสั่งห้ามให้มีการเล่นและประกอบธุรกิจการพนันภายในรัศมี 200 กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานคร ทำให้ปอยเปตมีคาสิโนเกิดขึ้นจำนวนมาก

²³² สกฤติ อีสริยานนท์และคณะ. (2017). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การทบทวนและปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

โดยเฉพาะคาสิโนที่ลงทุนโดยต่างชาติ โดยคาสิโนแห่งแรกในปอยเปตคือ Holiday Poipet Casino เปิดให้บริการในปี ค.ศ.1999

อย่างไรก็ดี ด้วยปอยเปตเป็นพื้นที่ชายแดนติดกับอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วของไทย ทำให้คนไทยจำนวนมากเข้าไปเล่นการพนันที่ปอยเปต ขณะเดียวกันแรงงานไทยจำนวนมากก็ไปทำงานที่นั่นด้วย เช่นเดียวกัน ซึ่งคาดการณ์ว่ากลุ่มนักพนันในปอยเปตมากกว่าร้อยละ 80 เป็นนักพนันชาวไทย²³³

ปี ค.ศ.2020 มีคาสิโนขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานในปอยเปต ดังนี้ (ไม่นับรวมคาสิโนขนาดเล็ก)

- Holiday Poipet Casino (เดิมชื่อว่าอรัญปอยเปต ต่อมามีการควบรวมกิจการกับ Holiday Palace Casino จึงเปลี่ยนชื่อเป็น Holiday Poipet Casino ถือเป็นคาสิโนแห่งแรกในปอยเปต)
- Holiday Palace Casino and Resort
- Golden Crown หรือ Crown Casino Poipet
- Genting Crown Poipet
- Princess Crown Casino
- Crown Casino Dreamworld
- Crown Genting Sky
- Grand Diamond City and Casino Poipet
- Poipet Casino Resort (ชื่อเดิมคือ G club)
- DNA Star Vegas Resort and Casino
- Star Paradise Casino
- Star King Casino
- Tropicana Resort and Casino
- Galaxy Casino Poipet

²³³ สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2022

อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์ต่างๆ พบว่าคาสิโนในปอยเปตข้างต้นเป็นคาสิโนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของหลายกลุ่มทุน (เจ้าของ) ด้วยกัน คือ

- นายทุนชาวอินโดนีเซียและหุ้นส่วนชาวไทยที่เป็นผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสระแก้ว ประกอบกิจการ 2 คาสิโน ได้แก่ Holiday Poipet Casino และ Holiday Palace Casino and Resort
- นายทุนกัมพูชา (นายกก อาน) ประกอบกิจการ 5 แห่ง ได้แก่ Golden Crown Genting, Crown Poipet, Princess Crown Casino, Crown Casino Dreamworld, และ Crown Genting Sky
- นายทุนชาวไทย เป็นอดีตนักการเมือง ประกอบกิจการ Grand Diamond City
- นายทุนชาวไทย เป็นนักธุรกิจหญิง ประกอบกิจการ Tropicana Resort and Casino ซึ่ง เป็นคาสิโนเก่าแก่ของปอยเปต
- นายทุนชาวไทย ประกอบกิจการ Star King Casino เปิดให้บริการเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 2007
- นายทุนชาวไทย เป็นนักธุรกิจ ประกอบกิจการ Galaxy Casino Poipet คาสิโนที่ใหญ่ที่สุดในปอยเปต เปิดให้บริการเมื่อ 18 พฤษภาคม ค.ศ.2019

(3) สิหนุวิลล์ศูนย์กลางการพนันแห่งใหม่ของกัมพูชา

สิหนุวิลล์เป็นเมืองเอกของจังหวัดพระสีหนุและเป็นเมืองท่าที่สำคัญที่สุดของกัมพูชา มีท่าเรือน้ำลึกที่ใหญ่ที่สุดและทันสมัยที่สุดในประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากกรุงพนมเปญประมาณ 230 กิโลเมตร ชื่อสิหนุถูกตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.2008 เมื่อครั้งยกระดับจากเมืองกัมปงโสม (Kompong Som) ขึ้นเป็นจังหวัดพระสีหนุ ซึ่งเป็นการตั้งชื่อตามพระบาทสมเด็จพระนโรดมสีหนุ กษัตริย์องค์ก่อนที่เคยใช้ชีวิตที่เมืองนี้²³⁴ สัญลักษณ์ที่สำคัญของสิหนุวิลล์คือ วงเวียนรูปสิงห์สีทองขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่กลางเมือง²³⁵ จุดเด่นของสิหนุวิลล์คือ มีชายหาดทอดตัวยาวหลายกิโลเมตรและมีน้ำทะเลสีฟ้าที่ใสสะอาด เหมาะสำหรับเป็นเมืองตากอากาศริมทะเล สามารถดำน้ำ ดูปะการังได้ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีชายหาดสวยงามแต่สิหนุวิลล์กลับไม่เป็นที่รู้จักในด้านการท่องเที่ยวเชิง

²³⁴ Post Today. (2014). สิหนุวิลล์ เมืองท่าทางท่องเที่ยว. <https://www.posttoday.com/lifestyle/283700>

²³⁵ ปาณิส โพธิ์ศรีวังชัย. (2020). อาณาจักรคาสิโน เบียร์หนึ่งดอลลาร์ และราคาชีวิตของสิหนุวิลล์. The101.World. <https://www.the101.world/sihanoukville/>

ธรรมชาติ นัก เพราะรัฐบาลกัมพูชาจัดให้จังหวัดพระสีหนุเป็นเขตอุตสาหกรรมพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ตั้งแต่ปี ค.ศ.2010 ซึ่งกฎหมายของกัมพูชาเปิดกว้างให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ในสัดส่วน 100 เปอร์เซ็นต์ จึงดึงดูดนักลงทุนต่างชาติจำนวนมากให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ อสังหาริมทรัพย์²³⁶ และ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะการลงทุนจากนายทุนจีนคิดเป็นส่วนใหญ่ของการลงทุนของต่างชาติในสีหนุ วิลล์ สีหนุวิลล์จึงกลายเป็นพื้นที่ๆ ถูกพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองอย่างรวดเร็ว

การเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ ของนายทุนจีนในสีหนุวิลล์ทำให้เกิดร้านค้า ภัตตาคาร ที่พัก โรงแรม ห้างสรรพสินค้า คาสิโน สถานบันเทิง ฯลฯ ด้านอุตสาหกรรมการพนัน มีข้อมูลเปิดเผยว่าในปี ค.ศ.2019 สีหนุวิลล์มีคาสิโนจำนวนทั้งหมด 88 แห่ง²³⁷ ซึ่งเป็นของนายทุนชาวจีนเกือบทั้งหมด ถือว่าเป็น จำนวนมากกว่าครึ่งของคาสิโนที่ได้รับอนุญาตในกัมพูชาทั้งหมด

(4) คาสิโนออนไลน์ทิศทางใหม่ของอุตสาหกรรมการพนันกัมพูชา

คาสิโนออนไลน์ หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าคาสิโนเสมือนจริง เป็นการเล่นพนันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยผู้เล่นสามารถเลือกเล่นเว็บคาสิโนที่ให้บริการได้ คาสิโนออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้นหลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพราะนักพนันสามารถเล่นได้โดยไม่ต้องเดินทางไปคาสิโนด้วยตัวเอง ซึ่งผลตอบแทนที่นักพนันออนไลน์ได้รับต่างจากการเล่นในคาสิโนจริงเพียงเล็กน้อย คณะผู้วิจัยแบ่งประเภทของคาสิโนออนไลน์ออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1) คาสิโนออนไลน์บนเว็บไซต์ (Web-based casino) คาสิโนประเภทนี้ผู้เล่นสามารถเข้าถึงได้ผ่าน การเข้าเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องดาวน์โหลดหรือติดตั้งโปรแกรมใดๆ เพิ่มเติม

2) คาสิโนออนไลน์แบบดาวน์โหลด (Download-based casino) คาสิโนประเภทนี้ผู้เล่นจำเป็นต้อง ดาวน์โหลดติดตั้งโปรแกรมเพิ่มสำหรับเล่นเกมคาสิโน การเล่นเกมประเภทนี้จะเร็วและสิ้นเปลืองกว่าการเล่นคาสิโนออนไลน์บนเว็บไซต์ แต่มีความยุ่งยากกว่าตรงที่ต้องติดตั้งโปรแกรมเพิ่ม ทำให้ได้รับความนิยมน้อยกว่า

3) คาสิโนถ่ายทอดสด (Live stream casino) คาสิโนประเภทนี้เป็นการเล่นเกมแบบถ่ายทอดสด (real time) จากโต๊ะเกมคาสิโนจริงๆ ที่ดำเนินการโดยดีลเลอร์หรือเจ้ามือ ผู้เล่นสามารถร่วมเล่นเกมได้ผ่าน

²³⁶ Post Today. (2014). สีหนุวิลล์ เมืองท่าหน้าต่างท่องเที่ยว. <https://www.posttoday.com/lifestyle/283700>

²³⁷ B2B CAMBODIA. (2020). Cambodia's Casinos in 2020. <https://www.b2b-cambodia.com/news/cambodias-casinos-in-2020/>

ไลฟ์สตรีมวิดีโอและช่องทางการแชต (Chat) การเล่นเกมนี้จริงมีลักษณะเหมือนกับการเล่นในคาสิโนจริง แต่ทว่าในมุมมองผู้ให้บริการ การให้บริการคาสิโนออนไลน์ประเภทนี้ต้องใช้ต้นทุนสูง เพราะต้องใช้เทคโนโลยี ช่าง กล้อง ดีลเลอร์ และพนักงานอีกหลายส่วนในการดำเนินการ

สำหรับในปอยเปต ด้วยสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเข้ามาของนักพนันต่างชาติ คาสิโนจำนวนมากจึงหันมาให้บริการคาสิโนออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยเป็นลักษณะคาสิโนถ่ายทอดสดที่ไลฟ์สตรีมมาจาก คาสิโนในปอยเปตโดยตรง คาสิโนออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมีหลายเว็บไซต์ อาทิ

- G Club เป็นเว็บคาสิโนออนไลน์ที่ได้มาตรฐานและได้รับความนิยมมากที่สุดในหมู่นักพนันชาวไทย ให้บริการเกมคาสิโนออนไลน์ที่ถ่ายทอดสดมาจาก Poipet Resort และ Diamond Crown Casino
- Royal Online 1688 ให้บริการเกมคาสิโนต่างๆ โดยถ่ายทอดสดมาจาก Poipet CasinoResort
- Holiday Palace Online เป็นผู้ให้บริการคาสิโนบนเว็บไซต์รายแรกของไทย ถ่ายทอดสดจาก Holiday Palace Resort และ Holiday Poipet Casino
- Princess Crown Online ให้บริการเกมคาสิโนต่างๆ โดยเฉพาะบาคาร่า โดยถ่ายทอดสดมาจาก Princess Crown Casino
- Genting Club ให้บริการคาสิโนออนไลน์ทั้งบนเว็บไซต์และแบบดาวน์โหลด และมีการถ่ายทอดสดมาจาก Genting Crown Casino

อย่างไรก็ดี คาสิโนออนไลน์ในกัมพูชานอกจากจะมีช่องทางการเข้าถึงหลายแบบทั้งการเล่นบนเว็บไซต์ และการดาวน์โหลดโปรแกรมเพิ่มแล้ว รูปแบบเกมที่ให้บริการก็มีหลากหลายไม่ต่างจากการเล่นในคาสิโนจริง อีกทั้งยังเข้าถึงได้ทั้งจากโทรศัพท์มือถือและคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ เว็บไซต์คาสิโนออนไลน์แต่ละแห่งยังรองรับหลายภาษา ทั้งภาษาไทย อังกฤษ จีน เวียดนาม เกาหลี ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกและดึงดูดนักพนันให้เข้ามาเล่นเพิ่มขึ้น

5.3.2 บทบาทของจีนต่ออุตสาหกรรมกัมพูชา

(1) พื้นฐานความสัมพันธ์จีน-กัมพูชา

จีนและกัมพูชาได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการในวันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 1958 ช่วงแรกความสัมพันธ์จีนและกัมพูชาเกี่ยวเนื่องกับความมั่นคงเป็นหลัก กระทั่งช่วงทศวรรษ 1990 จึงได้เริ่มมีการขยายขอบเขตความร่วมมือและมีความสัมพันธ์ในมิติอื่นมากขึ้น ในสมัยของสีจิ้นผิง (Xi Jinping) และฮุน เซน (Hun Sen) จีนและกัมพูชามีทิศทางความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ทั้งด้านการต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ด้านความมั่นคง จีนให้ความช่วยเหลือด้านการทหารแก่กัมพูชาเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กัมพูชากำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อจีนในการขยายอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเข้าถึงพื้นที่ทะเลจีนใต้ ในขณะที่กัมพูชาได้ประโยชน์ด้านการเมืองและความมั่นคงเป็นหลัก ซึ่งจีนเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทางนโยบายต่างประเทศของกัมพูชาทุกยุคทุกสมัย อย่างไรก็ตาม การเข้ามาช่วยเหลือของจีนยังคงมีจุดยืนชัดเจนในการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกัมพูชา²³⁸ ด้านนโยบายต่างประเทศ กัมพูชายึดมั่นในนโยบายจีนเดียวและจีนยินดีสนับสนุนกัมพูชาต่อไป ในปี ค.ศ.2023 เป็นปีครบรอบ 65 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตจีน-กัมพูชา ถือเป็นโอกาสสำคัญในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างสองประเทศ เพื่อสร้างชุมชนแห่งชะตากรรมร่วมกันจีน-กัมพูชาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และขยายความร่วมมือในมิติต่างๆ เพิ่มขึ้น²³⁹ ด้านเศรษฐกิจ จีนส่งเสริมโครงการต่างๆ ในกัมพูชาผ่านข้อริเริ่มแถบและเส้นทาง (BRI) ในปี ค.ศ.2022 จีนกลายเป็นนักลงทุนต่างชาติอันดับหนึ่งในกัมพูชา และเป็นคู่ค้าส่งออกรายใหญ่ที่สุดของกัมพูชา²⁴⁰ การเข้ามาลงทุนในกิจการต่างๆ ของจีนทำให้เศรษฐกิจของกัมพูชาเกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจของภูมิภาคมากขึ้น เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพและรายได้ของคนในพื้นที่ และเป็นโอกาสในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของภาคเอกชนในกัมพูชาเพื่อรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากจีนซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ภายในประเทศในระยะยาว ด้านการท่องเที่ยว นับเป็นหนึ่งในเสาหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจกัมพูชา นักท่องเที่ยวจีนมีบทบาทเป็นนักท่องเที่ยวหลักที่สร้างรายได้ให้แก่กัมพูชา

²³⁸ เขียน ธีรวิทย์.(1998). นโยบายต่างประเทศจีน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), สถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

²³⁹ ปีกถ่วน. (2023). จีนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์กับกัมพูชา. VOVWORLD. <https://vovworld.vn/th-TH/ชาวเดน/จีนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์กับกัมพูชา-1175195.vov>

²⁴⁰ Pisei H.. (2023). *China remains largest trading partner: GDCE*. The Phnom Penh. <https://www.phnompenhpost.com/business/china-remains-largest-trading-partner-gdce>

มหาศาล ดังนั้น จีนและกัมพูชาจึงพยายามที่จะพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านความร่วมมือต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจีนให้มาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

(3) บทบาทของรัฐบาลจีนต่อการพนันข้ามพรมแดน

การพนันข้ามพรมแดนในนิยามของจีน หมายถึง การมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพนันนอกประเทศ หรือบริเวณชายขอบของประเทศ ซึ่งรวมถึงการเป็นผู้เล่น ผู้จัดหา หรือผู้มีส่วนร่วมให้บริการการพนันดังกล่าว ซึ่งจีนแบ่งการพนันข้ามพรมแดนออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) การพนันออนไลน์ มีขอบเขตรวมถึงการสร้างเซิร์ฟเวอร์เพื่อการพนันออนไลน์ในต่างประเทศ การเปิดเวปพนัน การประชาสัมพันธ์ ส่งต่อข้อมูล หรือชักชวนให้มีการเล่นการพนันบนแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น Wechat QQ ฯลฯ

2) การพนันออฟไลน์ มีขอบเขตรวมถึงการให้บริการทางพิธีการตรวจคนเข้าเมือง การจัดหาตัวเครื่องบิน ที่พัก หรือการให้ค่าตอบแทนแก่ชาวจีนแผ่นดินใหญ่เพื่อออกไปเล่นพนันหรือเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับการพนัน

รัฐบาลจีนมีแนวคิดว่าการพนันทุกรูปแบบเป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง ผู้เล่นการพนันมีโอกาสสูญเสียทรัพย์สิน บางรายไม่เหลือแม้กระทั่งปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต อีกทั้งการพนันยังทำให้สังคมไม่มีระเบียบ ในส่วนการพนันข้ามพรมแดนมีแนวโน้มที่จะให้เกิดอาชญากรรมอื่นๆ ตามมาได้ รวมถึงมีความเกี่ยวพันกับธุรกิจสีด้าและสีเทาซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในสังคม นอกจากนี้ การพนันข้ามพรมแดนยังทำให้เกิดการโยกย้ายเงินอย่างผิดกฎหมายซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงทางการเงินของประเทศ และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจีนในระดับนานาชาติด้วย ดังนั้น รัฐบาลจีนจึงเฝ้าระวังเฝ้าจับกับการปราบปรามการพนันทุกรูปแบบ²⁴¹ สำนักข่าวซินหัว (Xinhua) รายงานว่าในปี ค.ศ.2022 รัฐบาลจีนมีการจับกุมและดำเนินคดีเกี่ยวกับการพนันข้ามพรมแดนมากกว่า 37,000 คดี ทั้งที่ปรากฏในรูปแบบการพนันออนไลน์ คาสิโน ตลอดจนการให้บริการแพลตฟอร์มการชำระเงินที่ผิดกฎหมาย และการกระทำการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การปราบปรามอย่างจริงจังดังกล่าวส่งผลให้นักพนันจีนที่ไปเล่นพนันในต่างประเทศลดลง เพราะไม่ต้องการถูกเพ่งเล็งจากรัฐบาลจีน

²⁴¹ 中华人民共和国驻槟城总领事馆. (2021). 跨境赌博首次写入中国刑法, 3月1日起正式实施.

http://penang.china-consulate.gov.cn/chn/lsfw/lsbh/202111/t20211101_10434237.htm

โดยในปี ค.ศ.2023 รัฐบาลจีนมุ่งเป้าไปที่การปราบปรามกลุ่มคาสโนใต้ดิน การพนันออนไลน์ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อการพนันประเภทใหม่ภายใต้นโยบาย (zero tolerance policy)²⁴²

(3) ทุนจีนในอุตสาหกรรมการพนันกัมพูชา

ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชาสามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ นายทุนชาวไทย นายทุนชาวกัมพูชา นายทุนจีนและนายทุนชาติอื่นๆ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไต้หวัน อย่างไรก็ตาม นายทุนที่ประกอบกิจการคาสโนในแต่ละพื้นที่จะเป็นนายทุนคนละกลุ่มกัน โดยกลุ่มนายทุนจะมีความสัมพันธ์กับที่ตั้ง กลุ่มลูกค้าและนโยบายของกัมพูชา สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ดังนี้

กลุ่มนายทุนที่ปอยเปตเป็นกลุ่มนายทุนชาวไทย กัมพูชา อินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่วนใหญ่เป็น นักการเมือง นายทหาร นักธุรกิจที่มีสายสัมพันธ์อันดีกับผู้มีอิทธิพลและข้าราชการในท้องถิ่น ด้วยปอยเปต ตั้งอยู่ตรงข้ามกับด่านชายแดนบ้านคลองลึก อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งสามารถเดินเท้าข้ามฝั่ง จากไทยไปกัมพูชาได้สะดวก ทำให้นักพนันหลักของปอยเปตเป็นนักพนันชาวไทย การเข้ามาลงทุนตามกฎหมายจึงเป็นการลงทุนจากนายทุนชาวไทยเพื่อรองรับคนไทยมากกว่า ส่วนนายทุนจีนที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบธุรกิจการพนันส่วนมากจะไปลงทุนจัดตั้งคาสโนที่สีหนุวิลล์มากกว่า ซึ่งคาสโนที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบการในสีหนุวิลล์เกือบทั้งหมดเป็นของนายทุนชาวจีน

แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้ปอยเปตจะยังไม่มีคาสโนขนาดใหญ่ของนายทุนจีนที่ได้รับอนุญาต แต่ระยะเวลา สิบกว่าปีที่ผ่านมามีการเข้ามาลงทุนของชาวจีนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการพนันและการท่องเที่ยวมีปรากฏ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อาทิ ธุรกิจที่พัก จักรเก็ต ร้านอาหาร ร้านค้าต่างๆ โดยเฉพาะอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ต่างๆ ในปอยเปตทั้งที่สร้างเสร็จแล้วและยังสร้างไม่เสร็จ จำนวนมากเป็นการลงทุนและก่อสร้างโดยนายทุนจีน หรือเป็นการเช่าเหมาที่ดินจากเจ้าของชาวกัมพูชาเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจในอนาคต นอกจากนี้ ยังมี นายทุนจีนอีกจำนวนมากใช้ปอยเปตเป็นฐานในการดำเนินธุรกิจพนันออนไลน์ อาคารในฝั่งชายแดนปอยเปต ตรงข้ามกับด่านบ้านคลองลึกเป็นออฟฟิศทำงานของเว็บพนันต่างๆ จำนวนมาก ภายในอาคารเต็มไปด้วย ภาษาจีน ซึ่งนอกจากเป็นออฟฟิศทำงานแล้ว ยังเป็นที่พักอาศัยของผู้ที่ทำงานในตึกนั้นด้วย อาคารเหล่านี้ถูก เรียกโดยทั่วไปว่าตึกแอตมิน

²⁴² Xinhua. (2023). จีนเดินหน้าปราบปราม 'การค้าประเวณี-การพนัน'. Trueid.

<https://news.trueid.net/detail/NYMkGMMaDjpP>

ทั้งนี้ นายทุนจีนที่ประกอบธุรกิจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในปอยเปตมีทั้งกลุ่มที่ประกอบธุรกิจโดยถูกต้องตามกฎหมายและกลุ่มที่ประกอบธุรกิจผิดกฎหมายหรือเป็นกลุ่มทุนจีนสีเทา เช่น ประกอบธุรกิจโดยไม่มียใบอนุญาต ใช้ปอยเปตเป็นฐานในการประกอบอาชญากรรมข้ามชาติ ค้ามนุษย์ ฯลฯ ซึ่งชาวจีนเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่ออกมาแสวงโชคในต่างประเทศ แต่ก็มีอีกจำนวนมากที่เป็นชาวจีนไต้หวัน หรือชาวจีนโพ้นทะเลที่ไม่ได้อยู่อาศัยในจีนแผ่นดินใหญ่ แต่ถูกเหมารวมหรือถูกทำให้เข้าใจว่าเป็นชาวจีนแผ่นดินใหญ่

(4) นักพนันในกัมพูชา

เนื่องจากกฎหมายกัมพูชาไม่อนุญาตให้ชาวกัมพูชาเล่นการพนันได้ ดังนั้นนักพนันของกัมพูชาจึงเป็นชาวต่างชาติทั้งหมด ซึ่งมีทั้งกลุ่มที่เข้ามาในรูปแบบนักท่องเที่ยวและกลุ่มที่เป็นนักพนันอาชีพ ทั้งนี้ หลายปีที่ผ่านมา นักพนันในกัมพูชาประกอบด้วย 3 กลุ่มใหญ่ คือ นักพนันชาวจีน นักพนันชาวไทย และนักพนันชาวเวียดนาม ซึ่งนักพนันทั้งสามกลุ่มจะกระจายอยู่คนละพื้นที่ ดังนี้

กรุงพนมเปญ เมืองหลวงของกัมพูชาแห่งนี้มีคาสิโนได้รับอนุญาตให้บริการเพียงแห่งเดียวคือ Naga World ซึ่งมีเจ้าของเป็นชาวมาเลเซีย โดยลูกค้าหลักของคาสิโนแห่งนี้คือนักพนันชาวจีน ในช่วงต้นปี ค.ศ. 2018 หนังสือพิมพ์ The Phenom Penh Post ตีพิมพ์ข่าวผลกำไรของ Naga World ว่ามีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลจากจำนวนผู้เข้าพักโรงแรมที่มากขึ้น จำนวนผู้เล่นวีไอพีที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักพนันชาวจีนที่ไปเที่ยวกัมพูชาเพิ่มขึ้นกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลให้ Naga World มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นกว่า 39 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นมูลค่าถึง 21.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม หลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 นายฟิลลิป ลี (Philip Lee) ผู้บริหารของ Naga Corp ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อว่าการหายไปของนักพนันจีนไม่มีผลกระทบต่อรายได้ของ Naga World เพราะฐานลูกค้าของ Naga World เป็นชาวต่างชาติที่พำนักอยู่ในกัมพูชา ซึ่งเป็นชาวจีนมาเลเซีย สิงคโปร์ และชาติอื่นๆ ในเอเชีย²⁴³

ปอยเปต นักพนันที่ปอยเปตเป็นชาวไทยกว่าร้อยละ 80 แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือผู้เล่นรายใหญ่หรือวีไอพี กลุ่มนี้จะเล่นพนันด้วยเงินจำนวนมาก มีการซื้อชิปขึ้นต่ำประมาณ 5 แสนบาท จะได้รับการดูแลจากคาสิโนเป็นพิเศษ เช่น มีรถรับส่ง ที่พัก อาหารรองรับ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มีฐานะ ทั้งกลุ่มนักธุรกิจ ข้าราชการ แม้กระทั่งดารานักแสดง ส่วนอีกกลุ่มคือนักพนันรายย่อย เล่นพนันด้วยเงินจำนวนน้อย

²⁴³ Felix Ng. (2022). *Earnings not impacted by lack of Chinese tourists: NagaCorp's Lee*. agb ASIA GAMING BRIEF. <https://agbrief.com/news/cambodia/09/02/2022/earnings-not-impacted-by-lack-of-chinese-tourists-nagacorp-lee/>

แต่เป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ เป็นตัวแสดงสำคัญที่ทำให้บรรยากาศในคาสีโนดูคึกคัก²⁴⁴ คาสีโนหลายแห่งจึงมีการจัดรถบัสเพื่อรับส่งนักพนันกลุ่มนี้โดยเฉพาะ โดยมีรอบเวลาและจุดแวะรับส่งชัดเจน บางแห่งรับส่งฟรี หากมีการซื้อชิปกับคาสีโนนั้นๆ หากไม่ได้มีการซื้อชิปอาจมีการเก็บค่าบริการเล็กน้อยประมาณ 100-200 บาทต่อเที่ยว หรือสามารถนำค่ารถไปแลกเป็นส่วนลดในการซื้อชิปได้ โดยรถบัสรับส่งมีทั้งรับส่งจากกรุงเทพฯ สุรินทร์ ปากช่อง พัทยา สมุทรสาคร ฯลฯ

ทัวร์	ทัวร์คาสีโน เวลา/เส้นทาง					ถึง	กลับ
เกษมทัวร์	03:45น. วัดชมภู	03:55น. บางลำภู งามวงศ์วาน	04:05น. จันทร์เกษม	04:15น. โชคชัย4	04:40น. มีนบุรี	07:45น.	15:00น.
เฮงเฮงทัวร์ 1	04:30น. สะพานพุทธ	04:35น. คลองสาน	04:40น. สวนลุม	05:00น. บิ๊กซีบางนา		08:00น.	11:00น.
เฮงเฮงทัวร์ 2	04:00น. บ้านพักคนชราบางแค	04:15น. คาร์ฟูร์บางบอน	04:25น. บิ๊กซีดาวคะนอง	04:30น. วงเวียนใหญ่	05:00น. บิ๊กซีบางนา	08:00น.	15:30น.
พะเยาว์ทัวร์ 1	04:10น. เมืองทอง	04:20น. พันธ์ทิพย์	04:25น. แยกเกษตร	04:40น. ลาดพร้าว	05:10น. มีนบุรี	08:00น.	15:30น.
ประกาศิตทัวร์	04:30น. รพ.บางมด	04:40น. จอมทอง	05:00น. ดาวคะนอง	05:15น. เยาวราช	05:45น. บิ๊กซีบางนา	08:30น.	14:00น.
เฮงเฮงทัวร์ 3	04:30น. รพ.หัวเฉียว	04:50น. อนุสาวรีย์ชัย	05:00น. ลาดพร้าว	05:15น. สุขาภิบาล3	05:30น. มีนบุรี	08:30น.	15:30น.
เดมจินทัวร์	04:55น. ปั๊ม ปตท. เมืองทอง	05:20น. บิ๊กซีแจ้งวัฒนะ	05:25น. หลักสี่	05:30น. เซ็นทรัลรามอินทรา	06:00น. มีนบุรี	08:30น.	16:00น.
หน้อยทัวร์ 1	05:30น. สวนลุม ป่อนไก่				06:00น. เซ็นทรัลบางนา	09:00น.	16:00น.
ไพจิตรทัวร์ 1	05:15น. รร.มณเฑียร พระราม3	05:25น. ถนนตก	05:30น. เจอาร์คาเฟ่ ดาวคะนอง	05:45น. คาร์ฟูร์ บางปะกอก	06:00น. บิ๊กซีบางนา	09:00น.	17:00น.
เฮงเฮงทัวร์ 4	05:20น. วงเวียนเล็ก	06:00น. สวนลุม	06:05น. ป่อนไก่	06:40น. บิ๊กซีบางนา		09:30น.	16:30น.
ทาร์ซานทัวร์	05:00น. นวนคร ตลาดไท	05:30น. ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต	05:55น. ดอนเมือง	06:20น. หอการค้า	06:40น. พระรามเก้า เอสโซ่	10:00น.	16:00น.
มาริโอ้ทัวร์	05:15น. บิ๊กซีบางใหญ่	05:55น. พาด้าปิ่นเกล้า	06:15น. หัวลำโพง	06:20น. สวนลุม	06:50น. บิ๊กซีบางนา	10:00น.	15:30น.

²⁴⁴ ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2016). เครือข่ายชนชั้นนำทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบของบ่อนคาสีโนตามชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตจังหวัดภาคตะวันออก. วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก, ปีที่ 34 (1), 189-206

รวรวทัวร์ สมุทรสาคร	06:00น. อ.สมุทรสาคร	06:15น. มหาชัย	06:20น. เขินทรล พระราม2	06:30น. คาร์ฟูร์ บางปะกอก	07:00น. บิ๊กซีบางนา	10:20น.	15:50น.
เอ็มเคทัวร์ พัทยา	05:45น. พัทยาใต้	06:30น. โรบินสันศรีราชา	07:00น. หนองมน	07:15น. ชลบุรี	07:50น. พนัสนิคม	10:30น.	17:30น.
เฮงเฮง ทิพย์	06:50น. เดอะมอลล์ ท่าพระ	07:10น. ถนนตึก	07:20น. ตรอกจันทร์	07:30น. สวนลุม	07:45น. บิ๊กซีบางนา	11:00น.	17:00น.
หน้อยทัวร์ 2	07:00น. เดอะมอลล์ ท่าพระ	08:00น. สวนลุม	08:15น. บิ๊กซีบางนา			11:00น.	19:00น.
เฮงเฮงทัวร์ พัทยา	07:00น. โลตัส พัทยาใต้	07:20น. แหลมฉบัง ศรีราชา	07:45น. หนองมน	08:00น. เฉลิมไทย	08:20น. แยกพานทอง	11:30น.	17:00น.
อัญชลีทัวร์	07:00น. โรงแรมเอสดี ปิ่นเกล้า	07:20น. บางขุนนนท์	07:45น. แยกท่าพระ	08:00น. วงเวียนใหญ่ ดาวคะนอง	08:45น. บิ๊กซีบางนา	11:45น.	17:30น.
ด้อมแอลเอทัวร์	06:30น. พระรามแปด	06:40น. ปิ่นเกล้า	07:50น. หัวลำโพง	08:15น. สวนลุม	08:50น. บิ๊กซีบางนา	12:00น.	18:00น.
ทะเบียนรถ 0470	08:00น. บางปะแก้ว	08:10น. บิ๊กซีดาวคะนอง	08:20น. สำเหร่	08:50น. สาทร	09:00น. สีลม สวนลุม บิ๊กซีบางนา	12:00น.	18:00น.
พะเยาว์ทัวร์ 2	12:00น. สวนลุม	12:30น. บิ๊กซีบางนา				15:45น.	07:50น. เช้า
เฮงเฮงทัวร์ 5	11:50น. สะพานพุทธ	12:00น. เมอร์รี่คิง วงเวียนใหญ่	12:30น. สวนลุม	12:35น. บ่อนไก่	13:00น. บิ๊กซี บางนา	16:00น.	07:40น. เช้า
ไพจิตร 2	12:00น. ธนบุรีคาเฟ่ ตลาดหญ้า	12:45น. สวนลุม	13:30น. บิ๊กซีบางนา			16:10น.	07:30น. เช้า
วรกานต์ทัวร์ 1 สุรินทร์(รถตู้)	07:00น. บิ๊กซีสุรินทร์	07:40น. ทวีกิจพลาซ่า	09:10น. โนนดินแดง			10:15น.	16:00น.
วรกานต์ทัวร์ 2 ปากช่อง(รถตู้)	07:00น. ปากช่อง	08:00น. วังน้ำเขียว	09:00น. แยกสามทหาร กบินทร์บุรี			10:30น.	16:30น.

ตารางที่ 5 แสดงเวลาและจุดรับส่งทัวร์คาสิโนต่างๆ²⁴⁵

²⁴⁵ Casino Touring. (ม.ป.ป.). ตารางรถทัวร์คาสิโน แกรนด์ ไดมอนด์ ซิตี้ Grand Diamond City.

<https://www.casinotouring.net/?q=granddiamondcity-casino-tourbus>

นอกจากการการเดินทางด้วยรถรับส่งแล้ว นักพนันทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติยังสามารถซื้อทัวร์ผ่านบริษัททัวร์เพื่อความสะดวกได้ด้วย ค่าบริการทางบริษัททัวร์ฯ จะให้แลกเป็นชิปของคาสิโนกลับคืนทดแทนเงินสดที่เสียค่าบริการเดินทาง โดยเมื่อเดินทางถึงรัฐประเทศจะมีรถยนต์ตู้มาจอดรอให้นักพนันจากตลาดโรงเกลือพาเดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองรัฐประเทศของไทยเพื่อตรวจหนังสือเดินทาง แต่หากนักพนันไม่มีหนังสือเดินทางก็จะเสียเงินให้กับเจ้าหน้าที่บ่อนฯ หรือคนขับรถยนต์ตู้รายละ 200 บาท พร้อมแสดงบัตรประชาชนแก่พนักงานของบ่อนฯ เพื่อลงหลักฐานการข้ามแดน จากนั้นสามารถเดินทางโดยรถยนต์ตู้เข้าไปเล่นการพนันในบ่อนกาสิโนได้อย่างสะดวกสบาย²⁴⁶

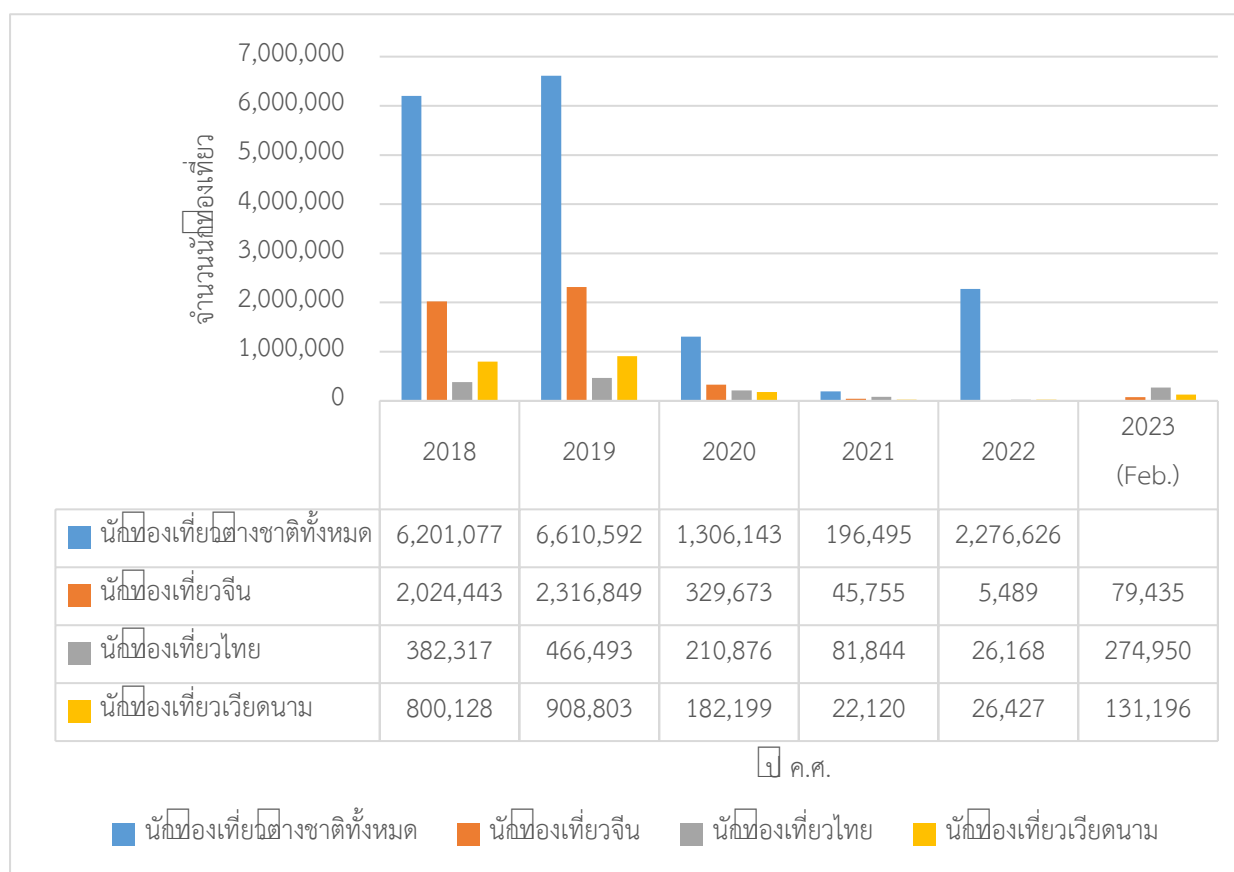
ส่วนนักพนันสัญชาติอื่นๆ รวมถึงนักพนันชาวจีนในปอยเปตนั้น มีปรากฏเป็นส่วนน้อย คิดเป็นสัดส่วนไม่ถึง 20 เปอร์เซ็นต์ของนักพนันทั้งหมดในปอยเปต อย่างไรก็ตาม นักพนันชาวจีนในปอยเปต ส่วนหนึ่งเป็นชาวจีนที่ทำธุรกิจหรือทำงานอยู่ในกัมพูชาอยู่แล้ว หรือบางส่วนอาจเป็นชาวจีนที่ทำงานอยู่ในไทยแล้วจึงข้ามไปเสี่ยงโชคที่ปอยเปต มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เดินทางมาจากจีนแผ่นดินใหญ่เพื่อเล่นการพนันในปอยเปต

สีหนุวิลล์ นักพนันในสีหนุวิลล์นั้นเป็นคนละกลุ่มกับนักพนันในปอยเปต ส่วนใหญ่เป็นนักพนันจีนที่เดินทางมาจากประเทศจีนรวมถึงชาวจีนโพ้นทะเลที่ย่ออาศัยนอกประเทศจีน ขณะที่นักพนันชาวไทยซึ่งเป็นตลาดใหญ่ของปอยเปตกลับมีน้อยมาก เพราะการเดินทางไม่สะดวก มีค่าใช้จ่ายสูง โดยเฉพาะหลังเกิดโควิด-19 เที่ยวบินบินตรงจากไทยถูกยกเลิก หากไม่ไปต่อเครื่องต้องเดินทางเข้าสีหนุวิลล์ผ่านทางเกาะกง จังหวัดตราด นักพนันชาวไทยจึงนิยมเดินทางไปเล่นที่ปอยเปตมากกว่า การเดินทางเข้าออกของนักพนันจีนในสีหนุวิลล์มีทั้งกลุ่มที่เดินทางเข้ามาเองและกลุ่มที่เข้ามาด้วยบริษัททัวร์

อย่างไรก็ตาม หากกล่าวถึงจำนวนนักพนันต่างชาติทั้งหมดในกัมพูชา เป็นการยากที่จะประมาณการจำนวนได้ เนื่องจากคณะผู้วิจัยยังไม่พบผลสำรวจที่เป็นทางการ แต่หากพิจารณาถึงจำนวนชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ากัมพูชาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวจะพบว่านักท่องเที่ยวหลักของกัมพูชา 3 อันดับแรก คือนักท่องเที่ยวชาวจีน ไทย และเวียดนาม และหากพิจารณาเฉพาะสถิติปี ค.ศ.2022 ทั้งปีจะพบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ 10 อันดับแรก ได้แก่ ไทย เวียดนาม จีน สหรัฐฯ ลาว อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส มาเลเซีย และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ

²⁴⁶ คมชัดลึก. (2011). 10กาสิโนหรูเขมรปักฝั่งไทยร่วมหุ้น. <https://www.komchadluek.net/news/108750>

ในปี ค.ศ.2021 กัมพูชามีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด 196,495 คน ปี ค.ศ.2020 มีจำนวน 1.31 ล้านคน ปี ค.ศ.2019 มีจำนวน 6.61 ล้านคน ปี ค.ศ.2018 มีจำนวน 6.2 ล้านคน²⁴⁷ โดยก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 นักท่องเที่ยวจีนเป็นนักท่องเที่ยวหลักของกัมพูชา ตามมาด้วยนักท่องเที่ยวไทยและเวียดนาม หากพิจารณาเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวจีน ในปี ค.ศ.2018 และ ค.ศ.2019 ปรากฏนักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ากัมพูชาจำนวน 2.02 ล้านคนและ 2.3 ล้านคนตามลำดับ และลดเหลือ 329,673 คน และ 45,775 คน ในปี ค.ศ.2020 และ 2021 หลังเกิดโควิด-19

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในกัมพูชา

ที่มา: Ministry of Tourism of Cambodia²⁴⁸

²⁴⁷ WorldData.info. (n.d.). *Tourism in Cambodia*. <https://www.worlddata.info/asia/cambodia/tourism.php>

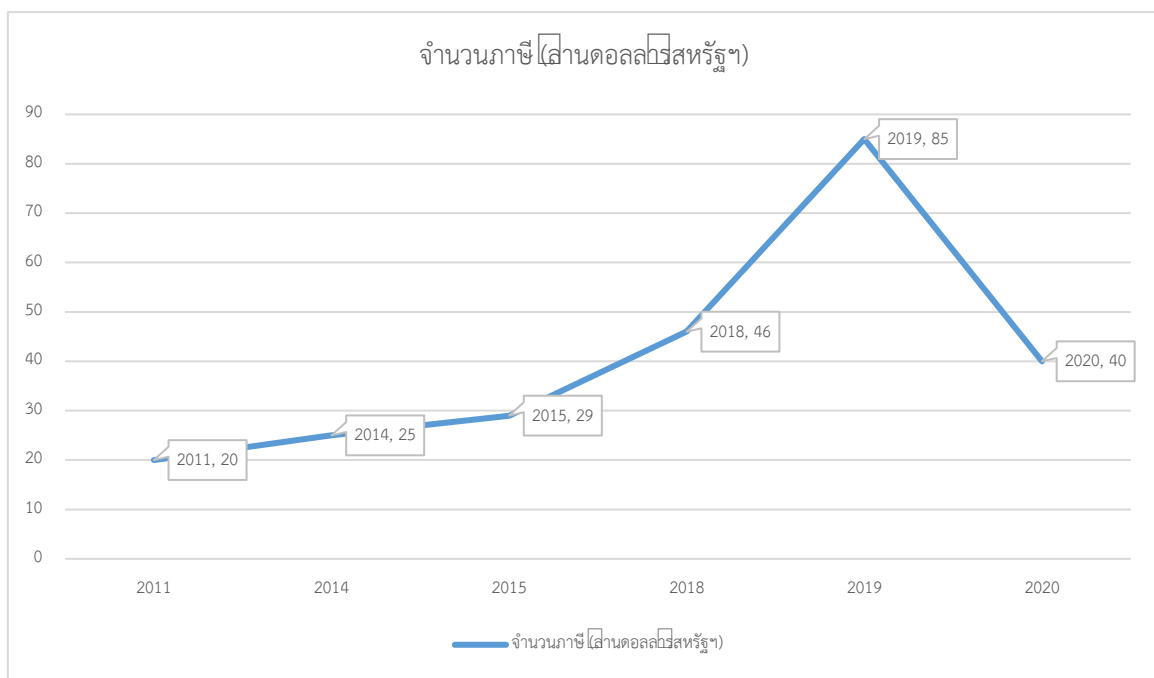
²⁴⁸ Ministry of tourism. (n.d.). *Tourism Statistics December 2021*. NagaCorp. https://www.nagacorp.com/eng/ir/tourism/tourism_statistics_202112.pdf

5.3.3 ผลกระทบของอุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา

(1) อุตสาหกรรมการพนันเป็นแหล่งรายได้สำคัญของกัมพูชา

หากกล่าวถึงมูลค่าของอุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชา จากการสืบค้นข้อมูลสถิติพบว่ากัมพูชามีรายได้จากเกมการพนัน (Gross Gaming Revenue: GGR) ในปี ค.ศ.2021 จำนวน 223.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ค.ศ.2022 จำนวน 445.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีรายได้จากเกมการพนันสุทธิ 107.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ²⁴⁹

ขณะที่จำนวนภาษีที่รัฐบาลกัมพูชาได้รับจากอุตสาหกรรมการพนันปรากฏดังนี้ ในปี ค.ศ.2011 กัมพูชาเก็บภาษีจากธุรกิจการพนันได้ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และเพิ่มขึ้นเป็น 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 29 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ค.ศ.2014 และ ค.ศ.2015 ตามลำดับ ถือเป็นรายได้หนึ่งในสี่ของรายได้ของประเทศ ซึ่งในปี ค.ศ.2015 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการพนันมีรายได้กว่าสองพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่ปี ค.ศ.2018 กัมพูชาเก็บภาษีจากคาสิโนที่ได้รับอนุญาตได้จำนวน 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และเพิ่มขึ้นเป็น 85 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ค.ศ.2019

ภาพที่ 13 แสดงภาษีที่รัฐบาลกัมพูชาได้รับจากอุตสาหกรรมการพนัน

²⁴⁹ NagaCorp. (2023). NagaCorp Announces 2022 Annual Results.

<https://doc.irasia.com/listco/hk/nagacorp/annual/2022/respress.pdf>

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาสถิติต่างๆ ย้อนหลังจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชานั้นเติบโตขึ้น ทั้งในด้านตลาดการลงทุนและตลาดผู้เล่น สามารถกล่าวได้ว่าสามารถสร้างรายได้ให้กับกัมพูชาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มการเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับกัมพูชา เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การใช้จ่ายในภาครัฐ และการชำระหนี้ต่างประเทศ²⁵⁰ อีกทั้งยังส่งผลกระทบเชิงบวกต่อภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านของชำ ร้านกาแฟ โรงแรมและที่พัก รถรับจ้าง ฯลฯ

ทั้งนี้ หลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 รัฐบาลกัมพูชา มีการสั่งปิดคาสิโนในเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ค.ศ.2020 เพื่อควบคุมและป้องกันโรค ขณะที่การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวและเล่นพนันของนักพนันจีนและไทยซึ่งเป็นลูกค้าหลักก็ถูกจำกัดจากมาตรการตรวจคนเข้าเมือง ทั้งนักท่องเที่ยว นักลงทุน และนักพนันต่างชาติหายไปเกินครึ่ง ธุรกิจและอุตสาหกรรมต่างๆ ต้องปิดกิจการทั้งแบบชั่วคราวและถาวร ทำให้รายได้จากภาษีจากอุตสาหกรรมการพนันของกัมพูชาลดลงเหลือเพียง 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ค.ศ.2020²⁵¹ ลดลงกว่าร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า²⁵² (ดูในภาพที่ 13) ดังนั้น การพึ่งพิงรายได้จากอุตสาหกรรมการพนันจึงไม่มีความแน่นอนและไม่มีหลักประกัน เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับมาเก๊าและประเทศอื่นๆ

(2) สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง

การเข้ามาของทุนต่างชาติสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับกัมพูชามหาศาล ปอยเปตเดิมที่เป็นพื้นที่ชายแดนที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา แต่เมื่อมีการเข้าไปลงทุนจัดตั้งคาสิโนสามารถพลิกปอยเปตให้กลายเป็นเมืองที่ไม่เคยหลับใหล หนาแน่นไปด้วยนักท่องเที่ยวและนักพนัน ยิ่งไปกว่านั้นที่สีหนุวิลล์ เมื่อกลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ ทุนเงินจำนวนมากจึงเข้ามาจับจองพื้นที่ ริเริ่มดำเนิน

²⁵⁰ Kohsantepheap daily. (2015). *ចំណូលពីឧស្សាហកម្មកាស៊ីណូកម្ពុជា កើនឡើងខ្ពស់ក្នុងឆ្នាំនេះ* (รายได้จากอุตสาหกรรมคาสิโนของกัมพูชาเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ (แปล)) <https://kohsantepheapdaily.com.kh/article/126988.html>

²⁵¹ B2B CAMBODIA. (2020). *Cambodia's Casinos in 2020*. <https://www.b2b-cambodia.com/news/cambodias-casinos-in-2020/>

²⁵² May Kunmakara. (2021). *ការប្រមូលចំណូលពន្ធពីវិស័យកាស៊ីណូ ធ្លាក់ចុះជាង ៥០ ភាគរយ* (รายได้จากภาษีคาสิโนลดลงมากกว่า 50% (แปล)). The Phnom Phen Post. <https://www.postkhmer.com/សេដ្ឋកិច្ច/ការប្រមូលចំណូលពន្ធពីវិស័យកាស៊ីណូ-ធ្លាក់ចុះជាង-៥០-ភាគរយ>

โครงการต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางด่วน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบสาธารณูปโภค ฯลฯ ตลอดจนการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พลิกโฉมให้สีหนุวิลล์กลายเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยตึกสูงและอาคารพาณิชย์ที่ทั้งที่กำลังก่อสร้างและสร้างเสร็จแล้ว

การพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองข้างต้นส่งผลให้บรรยากาศของกัมพูชาเปลี่ยนไป จากเดิมที่บ้านเมืองแวดล้อมด้วยธรรมชาติกลายเป็นแวดล้อมด้วยคอนกรีต การก่อสร้างและการดำเนินอุตสาหกรรมต่างๆ ทำให้เกิดฝุ่นควัน มลพิษทั้งทางเสียงและทางอากาศ ความสงบเงียบหายไป ป้ายภาษาจีนและภาษาต่างประเทศอื่นๆ ปรากฏขึ้นเต็มพื้นที่ ร้านค้าสินค้าต่างชาติ ร้านอาหารต่างชาติปรากฏเยอะขึ้น รวมถึงความเชื่อ วิถีชีวิตหรือไลฟ์สไตล์ต่างชาติด้วย เช่น การจ่ายเงินทางโทรศัพท์มือถือ การจัดงานเทศกาลตรุษจีน การประดับตกแต่งสถานที่แบบจีน ฯลฯ จนดูเหมือนการเพิ่มขึ้นของทุนต่างชาติและนักพนันต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีนจะเป็นการดูถูกวัฒนธรรมกัมพูชา ทำลายอัตลักษณ์และความเป็นตัวตนเดิมของท้องถิ่นนั้นๆ

ในด้านสภาพสังคม ผลจากการเข้ามาของทุนต่างชาติทำให้ชาวกัมพูชาในท้องถิ่นมีความสะดวกสบายขึ้น เพราะบ้านเมืองมีความเจริญเข้าถึง มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เข้ามา แต่คงไม่สามารถกล่าวได้ว่าชาวกัมพูชาท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะความเป็นเมืองที่เกิดขึ้นจากการลงทุนของต่างชาติได้ส่งผลให้ค่าครองชีพในท้องถิ่นสูงขึ้นด้วยเช่นกัน ถึงแม้ชาวกัมพูชาท้องถิ่นจะมีโอกาสในการถูกจ้างมากขึ้น ได้รับค่าจ้างที่สูงขึ้น แต่ชีวิตในเมืองก็มีค่าใช้จ่ายสูงเช่นกัน เช่น ค่าเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าอาหาร ฯลฯ ชาวกัมพูชาท้องถิ่นยังคงทำงานระดับล่าง เข้าไม่ถึงการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย ไม่สามารถยกระดับสถานะทางสังคมได้ ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นทั้งในรูปแบบการอพยพออกของชาวกัมพูชาที่ไม่ได้อยู่ในห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมของต่างชาติ และการอพยพเข้าของชาวกัมพูชาต้องการแสวงหาโอกาสจากอุตสาหกรรมของต่างชาติ

(3) ประโยชน์ต่อท้องถิ่นยังคลุมเครือ

การขยายตัวของคาสิโนในกัมพูชายังเป็นที่ถกเถียงกันในเรื่องประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ นอกเหนือจากความเป็นเมืองที่ได้รับการพัฒนาขึ้นดังที่กล่าวไปแล้ว ประโยชน์ในมิติอื่นยังคงคลุมเครือ งานศึกษาบางชิ้นนำเสนอว่านักท่องเที่ยวและนักพนันในปอยเปตเป็นคนคนละกลุ่มอย่างชัดเจน โดยนักพนันที่มาจากต่างพื้นที่เมื่อเดินทางถึงพื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้วแล้วจะเดินทางไปคาสิโนทันที และเมื่อเล่นพนันเสร็จก็เดินทางกลับในทันที ไม่มีการเข้าใช้บริการที่พัก ไม่ซื้อสินค้า หรือไม่มีการท่องเที่ยวในท้องถิ่น พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้มีเพียงธุรกิจคาสิโนเท่านั้นที่เติบโต แต่ธุรกิจท้องถิ่นที่อยู่ภายนอกคาสิโนกลับไม่ได้รับผลประโยชน์

แต่อย่างใด²⁵³ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแรงงานไทยในปอยเปตที่ให้ข้อมูลว่า “.....คาสโนในปอยเปตไม่มีประโยชน์สำหรับคนท้องถิ่นสักเท่าไร เห็นได้จากคนท้องถิ่นก็ยังยากจนอยู่ คนที่ได้ประโยชน์บ้างก็มีแต่คนรับจ้างรายเล็ก เช่น วินมอเตอร์ไซด์ รถรับจ้าง ร้านขายของเล็กๆ น้อยๆ แรงงานกัมพูชาเองก็ไม่มีความสามารถพอที่จะทำงานตำแหน่งดีๆ ในคาสโนได้....”²⁵⁴ กรณีที่สีหนุวิลล์ยังเห็นได้ชัดกว่าที่ปอยเปต ทุนจีนที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมการพนันตลอดจนอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ ล้วนเข้ามาด้วยเงินทุนจีน แรงงานจีน เทคโนโลยีจีน วัตถุดิบจีน ท้องถิ่นแทบจะไม่ได้อะไรจากการเข้ามาของนายทุนเหล่านั้นนอกจากการเข้าไปเป็นแรงงาน อีกทั้งยังไม่มีบทบาทในการต่อรองกับนายทุนเท่าใดนัก

(4) ทุนจีนสร้างความขัดแย้งและเพิ่มความเหลื่อมล้ำในสังคม

มีรายงานข่าวเผยแพร่ว่าปรากฏการณ์การเข้ามาของทุนจีนได้สร้างความไม่พอใจให้กับท้องถิ่นไม่น้อย โดยเฉพาะในเรื่องของที่ดิน เนื่องจากที่ดินจำนวนมากถูกกว้านซื้อและถูกขึ้นราคาเพราะนายทุนจีนที่เข้ามา ชาวกัมพูชาที่ถือครองที่ดินจำนวนมากปล่อยเช่าที่ดินให้แก่ทุนจีน ทำให้ราคาที่ดินพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทอสังหาริมทรัพย์ CBRE ของสหรัฐอเมริกาชี้ว่าการหลั่งไหลเข้ามาของกลุ่มทุนจีนทำให้ราคาอสังหาริมทรัพย์ในสีหนุวิลล์พุ่งขึ้นถึง 5 เท่าภายในระยะเวลาเพียงสองปี²⁵⁵ ส่งผลกระทบต่อชาวกัมพูชาท้องถิ่นต้องอพยพออกไปอยู่พื้นที่อื่น นอกจากนี้ Way Magazine ยังรายงานว่ที่สีหนุวิลล์รัฐบาลกัมพูชานอกจากจะให้สิทธิพิเศษด้านภาษีนำเข้าและส่งออกแก่นายทุนจีนแล้ว ยังให้สัมปทานที่ดินแก่นายทุนจีนด้วย ทำให้นายทุนเหล่านี้มีอิสระในการก่อสร้างอาคาร อีกทั้งยังสามารถนำเข้าแรงงานจีนมาสีหนุวิลล์ได้ เดิมรัฐบาลกัมพูชาวางแผนให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งนี้เป็นฐานด้านอุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอ แต่นายทุนจีนกลับเห็นช่องทางทำกำไรจากธุรกิจคาสโน โดยกฎหมายกัมพูชาเปิดช่องให้ดำเนินธุรกิจการพนันได้ นายทุนจีนจำนวนมากจึงหันไปลงทุนในธุรกิจการพนัน หลังเกิดการขยายตัวของนายทุนจีน ราคาที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ก็พุ่งสูงขึ้นจนชาวกัมพูชาท้องถิ่นมีอาจเอื้อมถึง ขณะเดียวกันรัฐบาล

²⁵³ สกฤติ อีสริยานนท์และคณะ. (2017). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การทบทวนและปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

²⁵⁴ สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2023

²⁵⁵ ประชาชาติธุรกิจ. (2019). ทุนจีนยึด “สีหนุวิลล์” ปั้นเมืองคาสโน “มาเก๊าอาเซียน”.

<https://www.prachachat.net/aseanaec/news-285706>

กัมพูชาก็แย่งยึดที่ดินจากชาวกัมพูชาท้องถิ่นไปปล่อยให้นายทุนจีนเช่าและซื้อ²⁵⁶ ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่ชาวกัมพูชาท้องถิ่นไม่มีโฉนดที่ดิน มีเพียงใบซื้อขายกับผู้ใหญ่บ้านที่ตกทอดกันมาตั้งแต่สมัยก่อน ซึ่งเอกสารเหล่านี้ไม่สามารถใช้แสดงสิทธิการถือครองได้ ที่ดินหลายผืนจึงถูกยึดและส่งผ่านไปให้นายทุนจีนทำธุรกิจยาวนานกว่าชั่วชีวิตคน²⁵⁷

นอกจากนี้ การลงทุนขนาดใหญ่จากนายทุนจีนยังไม่มีประโยชน์สำหรับคนยากจนในสีหนุวิลล์ ผลประโยชน์เอื้อต่อคนรวยและกลุ่มที่มีอำนาจเท่านั้น สำหรับคนจนซึ่งเป็นสัดส่วนใหญ่ในเมืองนี้มักจะถูกเบียดเบียนด้วยการถูกไล่ที่ ขณะที่ร้านค้าปลีกดั้งเดิมของกัมพูชาเกือบหมดต้องปิดตัวลง เพราะสู้ธุรกิจใหญ่อย่างซูเปอร์มาร์เก็ตของนายทุนไม่ได้²⁵⁸ ดังนั้น ชาวกัมพูชาท้องถิ่นจำนวนมากจึงไม่พอใจต่อการเข้ามาของนายทุนต่างชาติโดยเฉพาะนายทุนจีนเพราะสร้างความขัดแย้งและผลักให้ความเหลื่อมล้ำในกัมพูชาเด่นชัดขึ้น

(5) เกิดการจ้างงานและการเคลื่อนย้ายของแรงงานทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

การขยายตัวของอุตสาหกรรมพนันในกัมพูชา ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานในหลายภาคส่วน ทั้งแรงงานในประเทศและแรงงานต่างชาติ

กรณีสีหนุวิลล์ จากการทบทวนเอกสารพบว่าแรงงานกัมพูชาที่ทำงานในคาสิโนส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่อพยพมาจากต่างถิ่น อพยพมาโดยมีความหวังว่าจะมีงานและรายได้ที่ดีกว่าเดิม เพราะสีหนุวิลล์เป็นเขตอุตสาหกรรมของต่างชาติที่ต้องการแรงงานจำนวนมากขับเคลื่อนอุตสาหกรรม การทำงานในคาสิโนที่ของทุนจีนเป็นเป้าหมายสำคัญของแรงงานกัมพูชา เพราะคาสิโนจีนให้ค่าตอบแทนที่ดีกว่า ซึ่งคาสิโนจีนในสีหนุวิลล์มีบทบาทสำคัญถึงขั้นสามารถกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานแรงงานท้องถิ่นได้ งานศึกษาของ Buckley และ Eckerlein ระบุว่าหากเปรียบเทียบกับการทำงานคาสิโนทั่วไปในสีหนุวิลล์ คาสิโนจีนจะทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์ มีวันหยุด 4 วันต่อเดือน ด้วยคาสิโนเปิดบริการ 24 ชั่วโมง ดังนั้นการทำงานจึงแบ่งเป็นกะๆ ละ 12 ชั่วโมง การทำงานในคาสิโนที่ทำงานวันละ 8 ชั่วโมงแทบจะเป็นไปไม่ได้ แต่ทว่าถึงแม้งานจะหนักแต่คาสิโนจีน

²⁵⁶ ยศพนธ์ เกิดวิบูลย์. (2020). สีหนุวิลล์: สวรรค์ของคนจีน นรกของคนกัมพูชา. Way magazine.

<https://waymagazine.org/sihanoukville/>

²⁵⁷ ปาณิส โพธิ์ศรีวังชัย. (2020). อาณาจักรคาสิโน เบียร์หนึ่งดอลลาร์ และราคาชีวิตของสีหนุวิลล์. The101.World.

<https://www.the101.world/sihanoukville/>

²⁵⁸ ประชาชาติธุรกิจ. (2019). ทุนจีนยึด “สีหนุวิลล์” ปั้นเมืองกาสิโน “มาเก๊าอาเซียน”.

<https://www.prachachat.net/aseanaec/news-285706>

ก็ให้ค่าจ้างสูงกว่าคาสีโนอื่นๆ จึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้แรงงานกัมพูชาต่างถิ่นอพยพเข้ามา ซึ่งค่าจ้างแรงงานของคาสีโนจีนจะอยู่ที่ 430-500 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อเดือนสำหรับตำแหน่งดีลเลอร์ และ 200-300 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อเดือนสำหรับพนักงานบริการในคาสีโน นอกจากนี้ คาสีโนยังมีสวัสดิการอาหาร ที่พัก รถรับส่ง ทำให้แรงงานกัมพูชาสามารถประหยัดและเก็บเงินส่งกลับบ้านได้ อย่างไรก็ตาม มีใช้แรงงานทุกคนจะพึงพอใจหรือได้สิทธิอยู่ในที่พักสวัสดิการ แรงงานบางรายมีลูกและครอบครัวไม่สามารถพักที่พักรักษาได้ ต้องไปเช่าที่พักอื่น ซึ่งอัตราค่าเช่าสูงเกือบเท่าเงินเดือนที่ได้รับ²⁵⁹

นอกจากนี้ แรงงานกัมพูชาในคาสีโนจีนส่วนใหญ่ไม่มีการเซ็นสัญญาเหมือนกับคาสีโนอื่นๆ และไม่มี การให้ความช่วยเหลือใดๆ เพิ่มเติม ขณะที่คาสีโนอื่นอาจมีการรักษาผลประโยชน์ให้แก่แรงงาน เช่น Naga world ในกรุงพนมเปญ มีการจัดตั้งกองทุน National Social Security Fund เพื่อช่วยเหลือและรักษา ผลประโยชน์ของแรงงาน ทำให้ที่ผ่านมามีการประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของแรงงาน คาสีโนจีนอยู่หลายครั้ง²⁶⁰

กรณีปอยเปต การขยายตัวของอุตสาหกรรมพนันมิได้ส่งผลดีต่อแรงงานกัมพูชาเท่านั้น แรงงาน ไทยก็ได้ประโยชน์ด้วยเช่น เพราะแรงงานไทยเป็นที่ต้องการอย่างมากในปอยเปต นอกจากเพื่อให้บริการนัก พนันและนักท่องเที่ยวไทยซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าหลักแล้ว แรงงานไทยมีทักษะการบริการและทักษะภาษาที่แรงงาน ท้องถิ่นไม่มี ทำให้คาสีโนส่วนใหญ่นิยมจ้างแรงงานไทยทำงานในส่วนพนักงานคาสีโน โรงแรม ห้องอาหาร หาก เป็นแม่บ้านจะเป็นในระดับหัวหน้างาน รายได้ของแรงงานไทยในปอยเปตจะอยู่ที่ประมาณหมื่นกว่าบาทโดยมี ที่พักให้ต่างหาก บางรายอาจจะได้ถึง 6-7 หมื่นขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์แต่ส่วนมากเป็นการ ทำงานคาสีโนออนไลน์มากกว่า ซึ่งหากอยู่ไทยแรงงานเหล่านี้ไม่สามารถมีรายได้เท่านี้ได้ ที่ปอยเปตมีคาสีโน ขนาดใหญ่หลายแห่ง แต่ละแห่งต้องจ้างแรงงานประมาณ 3-4 พันคน ส่วนคาสีโนขนาดเล็กต้องจ้างแรงงาน ประมาณ 1-2 พันคน หากรวมทุกคาสีโนและคาสีโนออนไลน์ในปอยเปตน่าจะทำให้เกิดการจ้างงานหลายหมื่น คน ทำให้แรงงานไทยจำนวนมากยินดีที่จะเข้าไปทำงานในปอยเปต ทั้งที่ไปแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย แรงงานไทยจำนวนมากทำงานตามคาสีโนและโรงแรมต่างๆ แต่ก็มีอีกจำนวนไม่น้อยทำงานให้กับเว็บพนัน ออนไลน์ซึ่งมีเจ้าของเป็นนายทุนชาวจีน (เป็นที่รู้จักกันในชื่องานแอดมิน) เพราะงานในคาสีโนและเว็บพนันต่างๆ

²⁵⁹ Buckley, J., and Eckerlein, C.. (2020). Cambodian Labour in Chinese-Owned Enterprises in Sihanoukville. An Insight into the Living and Working Conditions of Cambodian Labourers in the Construction, Casino and Manufacturing Sectors. *SOZIALPOLITIK.CH*, 2020(2), 1-17

²⁶⁰ เรื่องเดียวกัน

ถือเป็นงานสบาย และมีอีกจำนวนไม่น้อยทำงานให้กับแก๊งค์อาชญากรรมข้ามชาติจีนที่อาศัยปอยเปตเป็นฐานในการปฏิบัติการ เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ แก๊งค้ำมนุษย์ ขบวนการแชร์ลูกโซ่ ขณะที่แรงงานท้องถิ่นในปอยเปตมักจะทำงานอื่นที่ใช้แรงงานมากกว่า เช่น พนักงานทำความสะอาด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งมีรายได้เพียงเดือนละ 4-5 พันบาทเท่านั้น²⁶¹

ต่อประเด็นการถูกหลอกลวงและการเข้าไปทำงานอย่างผิดกฎหมายของแรงงานไทย กระทรวงแรงงานไทยได้มีการย้ำเตือนแรงงานไทยในประเด็นนี้อยู่ตลอด เพราะการลักลอบเป็นแรงงานผิดกฎหมายมีความเสี่ยงหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเสี่ยงโดนนายหน้าหลอกไปลอยแพ เสี่ยงโดนล่อลวงไปเป็นแรงงานทาส ค้ำมนุษย์ และตกเป็นเป้าของอาชญากรรมอื่นๆ ได้ง่าย เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในต่างประเทศได้ หรือกังวลว่าหากขอความช่วยเหลือแล้วจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศนั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องอยู่อย่างหลบซ่อน ไม่ได้รับสวัสดิการ การรักษาพยาบาลที่ควรได้รับ รวมถึงเสี่ยงโดนคนไทยด้วยกันที่ลักลอบทำงานผิดกฎหมายอยู่ก่อนแล้วหลอกลวงด้วย²⁶² แต่ดูเหมือนว่าคำเตือนของราชการจะไม่เป็นผล เพราะแต่ละวันยังมีแรงงานไทยจำนวนมากลักลอบเข้ากัมพูชาอย่างผิดกฎหมาย หรือที่เรียกกันว่ามุดด่านเข้าไปทำงาน และการประกาศรับสมัครงานแบบผิดกฎหมายยังปรากฏอยู่ตามเพจต่างๆ เต็มโลกอินเทอร์เน็ต โดยแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้แรงงานไทยสนใจไปทำงานในกัมพูชาคือการคาดหวังจะได้ค่าตอบแทนสูงๆ โดยที่ทำงานสบายๆ

(6) การลักลอบเข้าคาสีโนของคนท้องถิ่น

ถึงแม้กฎหมายกัมพูชาจะห้ามชาวกัมพูชาเล่นพนันทุกชนิด แต่การบังคับใช้กฎหมายยังคงมีความหละหลวม ในกรณีของปอยเปตจะพบว่า การบังคับใช้กฎหมายที่หละหลวมส่งผลให้มีชาวกัมพูชาทั้งในระดับนักพนันรายย่อยและระดับวีไอพีส่วนหนึ่งที่เข้าไปใช้บริการในคาสีโน สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะจำนวนนักพนันลดลงส่งผลให้คาสีโนเหล่านั้นต้องปรับตัวโดยหันมารับลูกค้าชาวกัมพูชาให้เข้าไปเล่นการพนันแบบไม่เป็นทางการเพื่อเป็นการทดแทน²⁶³ ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาก็ทราบและพยายามปราบปรามการพนันให้เข้มงวดขึ้น แต่

²⁶¹ สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2023

²⁶² กรมการจัดหางาน. (2021). กระทรวงแรงงาน เตือนคนไทย อย่าคิดลักลอบเป็นแรงงานผิดกฎหมายในต่างประเทศ เสี่ยงโดนกักขัง บังคับทำงาน.

https://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/53007

²⁶³ สกฤติ อีสริยานนท์และคณะ. (2017). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อย่างไรก็ดี การลักลอบเล่นการพนันของชาวกัมพูชาก็ยังคงมีอยู่และส่งผลกระทบก่อให้เกิดการทุจริตและอาชญากรรมต่างๆ ขึ้นในสังคม

(7) อุตสาหกรรมการพนันเกี่ยวข้องกับเรื่องสีเทา

อุตสาหกรรมการพนันนอกจากจะทำให้เกิดอาชญากรรมขนาดเล็ก เช่น ฉกชิงวิ่งราว ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท และมาเฟียในพื้นที่แล้ว อุตสาหกรรมการพนันในกัมพูชายังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติด้วย การดำเนินธุรกิจการพนันไม่ว่าที่ใดก็ตามถือเป็นเรื่องใหญ่ ผู้ที่จะดำเนินการได้ต้องเป็นผู้มีอำนาจ มีอิทธิพลหรือมีเครือข่ายในการสนับสนุนช่วยเหลือ ซึ่งต้องยอมรับว่าเครือข่ายเหล่านี้เป็นเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสีเทา ทั้งเรื่องการโกงในเกมการพนัน การหลอกไปทำงาน การค้ามนุษย์ การเรียกค่าไถ่ การฟอกเงิน ค้ายาเสพติด ค้าประเวณี ซึ่งเครือข่ายสีเทาของกัมพูชาและไทยเป็นเครือข่ายเดียวกัน ผู้อยู่เบื้องหลังมีเพียงไม่กี่คนแต่เป็นคนที่มีอิทธิพลมาก ยากที่ใครจะทำอะไรได้²⁶⁴ คาสีโนต่างๆ ที่ให้บริการในกัมพูชาถึงแม้จะดำเนินการโดยถูกกฎหมาย แต่ก็มีหลายแห่งที่เป็นแหล่งฟอกเงินสีเทาของนายทุนจีนและเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานข่าวอัตราอาชญากรรมในกัมพูชาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา ซึ่งเป็นที่ตั้งของสีหนุวิลล์²⁶⁵

(8) ความกังวลต่ออิทธิพลจีน

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของจีนและกัมพูชาเป็นไปอย่างเหนียวแน่น ที่ผ่านมามาตั้งแต่อดีตกัมพูชาได้รับความช่วยเหลือจากจีนมาโดยตลอด ทั้งด้านการทหาร เศรษฐกิจ การเงิน ฯลฯ ขณะเดียวกันรัฐบาลกัมพูชาก็แสดงจุดยืนสนับสนุนนโยบายจีนเดียว สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมิตรประเทศของทั้งสองได้เป็นอย่างดี การที่รัฐบาลกัมพูชาส่งเสริมและให้สิทธิพิเศษแก่นายทุนต่างชาติโดยเฉพาะนายทุนจีน ซึ่งการเข้ามาของนายทุนจีนเป็นการมาพร้อมกับแรงงานจีน เทคโนโลยีจีน วัตถุดิบจีน ฯลฯ เรียกว่าเป็นการเข้ามาแบบเบ็ดเสร็จที่สุดท้ายแล้วชาวกัมพูชาอาจจะไม่ได้อะไรเลย สร้างความกังวลใจต่อท้องถิ่นและสังคมภายนอกอยู่ไม่น้อยว่าจะเป็นการเลือกข้าง หรือเป็นการผูกขาดทางเศรษฐกิจและพึ่งพาจีนมากเกินไปหรือไม่ และในระยะยาวยังจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงของกัมพูชาด้วย

²⁶⁴ สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2023

²⁶⁵ SADLADYBUG226. (2019). *Casino Boom in Cambodia*. Casino Cambodia.

<https://www.cascambodia.org/casino-boom-in-cambodia/>

5.4 ไทย

5.4.1 การพนันไทยในเชิงประวัติศาสตร์

(1) การพนันในประเทศไทยจากข้อมูลทางประวัติศาสตร์

การพนันในประเทศไทยไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าเริ่มมีการเล่นพนันครั้งแรกเมื่อใด แต่จากหลักฐานด้านบันทึกประวัติศาสตร์ งานเขียนด้านข้อกฎหมายและงานเขียนด้านศาสนา ตลอดจนวรรณกรรมร่วมสมัยในยุคโบราณ ทำให้ทราบได้ว่าอย่างน้อยที่สุดในสมัยอยุธยาที่มีการพนันและการเดิมพันผลการกระทำหรือการแข่งขันในกิจกรรมบางอย่างของคนสยามแล้ว โดยมีข้อสันนิษฐานว่าการพนันน่าจะได้รับอิทธิพลมาจากมหาอำนาจโบราณในเอเชีย อย่างจีนหรืออินเดีย²⁶⁶ แต่ในทางของจีนแล้วน่าจะมีอิทธิพลในเชิงประจักษ์มากกว่า ทั้งกลุ่มชาวจีนอพยพในชุมชนจีนและพ่อค้าชาวจีนในสมัยโบราณ ที่มีร่องรอยของปฏิสัมพันธ์กับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ส่วนทางอินเดียมีอิทธิพลในเชิงศาสนาและวัฒนธรรมชั้นสูง มากกว่าสังคมโดยรวมนั่นเอง

ในมุมมองด้านประวัติศาสตร์ คาคาการณได้ว่าสังคมไทยดั้งเดิมมีการเล่นในเชิงการพนันในรูปแบบของการใช้สัตว์เป็นเครื่องมือ อาจจะเป็นการชนไก่ แข่งกัดปลา กัด หรืออาจจะมีการพนัน ซึ่งมีการระบุว่าในช่วงการเสียกรุงครั้งแรกในสมัยอยุธยา สมเด็จพระนเรศวรต้องไปเป็นองค์ประกันที่เมืองหงสาวดี และท่านได้ร่วมเล่นชกกับพระมหาอุปราช ดังที่ปรากฏในพงศาวดาร และยังมีจดหมายเหตุจากราชทูตต่างชาติที่ได้บันทึกเรื่องราวในสยามไว้ เช่น บันทึกของเอกอัครราชทูตพิเศษฝรั่งเศส ‘มองสิเออร์ เดอ ลาลูแบร์’ (Monsieur De La Loubère) ที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ ใน ค.ศ.1687 (พ.ศ. 2230) ระบุว่า “ชาวสยามค่อนข้างรักการเล่นการพนันเสียเหลือเกิน จนยอมผลาญตัวเองให้ฉิบหายได้ ทั้งเสียอิสรภาพความชอบธรรมของตัวเองหรือลูกได้ เมืองนี้ใครไม่มีเงินพอจะใช้เจ้าหนี้ยี้ก็ต้องขายลูกใช้นี้สิน แม้ถึงเช่นนี้แล้วก็ยังมีพอเพียง ตัวเองก็ต้องกลายตกเป็นทาส...”²⁶⁷ จากข้อมูลด้านประวัติศาสตร์เหล่านี้ สามารถ

²⁶⁶ นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2011). *กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

²⁶⁷ พัชร บอนคำ. (25 มกราคม 2021). *ย้อนรอยเรื่องราว ‘การพนัน’ ในสังคมไทย*. Urbancreature.
<https://urbancreature.co/city-gambling/>

เข้าใจได้ในเบื้องต้นว่าการพนันในไทยเริ่มมีมาตั้งแต่ครั้งโบราณ อย่างน้อยที่สุดก็สมัยอยุธยา โดยมีทั้งการพนันที่พัฒนาขึ้นในสังคมไทยเอง (ชนไก่) และการพนันที่ได้รับอิทธิพลมาจากต่างชาติ (จีน) เช่นการเล่นกำกวด²⁶⁸

ต่อมาในรัชกาลพระเจ้าบรมโกศ การพนันได้รับความนิยมสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนมีการเปิดบ่อนเป็นกิจจะลักษณะ พระองค์จึงโปรดให้มีการเก็บอากรบ่อนเบี้ย ซึ่งระบบนี้ยังคงใช้ต่อมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งในยุคดังกล่าวรัฐบาลกลางของไทย (หรือสยามในขณะนั้น) มุ่งเน้นการแสวงหาผลประโยชน์จากการพนัน เรียกได้ว่าการพนันเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลักให้กับประเทศ อาจเปรียบได้กับการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน โดยมีข้อมูลจากบันทึกของสังฆนายกคณะมิสซังโรมันคาทอลิกประจำประเทศสยาม “ฌัง-บัปติสต์ ปาลเลกัวซ์” ในสมัยรัชกาลที่ 4 ที่บันทึกไว้ว่า “คนไทยชอบการพนันและการเล่นมาก” และ “ในประเทศมีคนจนจร ทาสที่หลบหนี นักการพนัน คนขี้เมาและเด็กกลางถนนเป็นอันมาก” นั่นไม่แปลกเลยที่จะทำให้ทางการได้รายได้จากการพนันเป็นกอบเป็นกำ โดยปาลเลกัวซ์เองนั้นแหละที่บันทึกว่า รายได้ของสยามมาจาก “บ่อนการพนัน” 500,000 บาท และ “หวย” 200,000 บาท รวม 700,000 บาท ซึ่งรายได้ของหวยและบ่อนนี้มากกว่าที่จัดเก็บได้จากตลาดสด และสัมปทานผืนรวมกันเสียอีก²⁶⁹

กระทั่งสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสยุโรปไปทรงเห็นโทษมหันต์ของการพนันอย่างบ่อนเบี้ยพนัน ทำให้ประชาชนเกียจคร้าน เสียเงินทอง เสียเวลาทำมาหากิน ทั้งยังทำให้จิตใจตกต่ำ เสียทรัพย์สินสมบัติของตัวเองไม่พอ คนอื่นก็อาจจะเสียทรัพย์ด้วยเพราะมีการก่ออาชญากรรมเกิดขึ้น²⁷⁰ ดังนั้น จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้เลิกบ่อนการพนันในภาคใต้ทั้งหมดและจำกัดจำนวนบ่อนทั่วประเทศ จนมาถึงในสมัยรัชกาลที่ 6 เมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ.1917 (พ.ศ.2460) ก็ได้มีประกาศปิดบ่อนทั่วราชอาณาจักรสยาม นับแต่นั้นมา การพนันก็กลายเป็นสิ่งผิดกฎหมายของสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน²⁷¹

²⁶⁸ บ่านจอมยุทธ. (ม.ป.ป.). ประวัติและวิวัฒนาการของการพนัน.

https://www.baanjomayut.com/library_3/extension-1/bet/02.html

²⁶⁹ วิหาร ลิขิต. 31 สิงหาคม 2020). ประวัติศาสตร์ปากว้าง: คนสยามกับ 'การพนัน'. VoiceOnline.

<https://voicetv.co.th/read/rqOoiOCzy>

²⁷⁰ ข้อมูลอีกแหล่งระบุเพิ่มเติมว่า มีเหตุผลด้านเศรษฐกิจด้วย กล่าวคือ รัชกาลที่ 5 ทรงเห็นว่าสถานะทางการคลังของสยามมั่นคงในระดับหนึ่ง และมีเศรษฐกิจที่ดี จึงให้ลดบทบาทของบ่อนการพนันทั้งหลายลง

²⁷¹ พัชร บอนคำ. (25 มกราคม 2021). ย้อนรอยเรื่องราว ‘การพนัน’ ในสังคมไทย. Urbancreature.

<https://urbancreature.co/city-gambling/>

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในสมัยที่นายควง อภัยวงศ์เป็นนายกรัฐมนตรี ในปี ค.ศ.1945 (พ.ศ. 2488) เกิดเหตุภาวะเงินเฟ้อระหว่างสงคราม รัฐบาลจึงดำริที่จะดำเนินการดูดเงินคืนออกจากระบบ เพื่อลดความร้อนแรงของเงินเฟ้อ จึงได้จัดตั้งสถานคาสีโนขึ้นในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ – 10 พฤษภาคม ค.ศ.1945 (พ.ศ. 2488)²⁷² เนื่องจากสภาวะเงินเฟ้อดังกล่าว กลุ่มพ่อค้าต่างก็ทุนสินค้าไว้ และปล่อยขายที่ละน้อยในราคาที่แพงเกินควร ทำให้เกิดความไม่สมดุลในตลาด และกลุ่มพ่อค้าก็มั่งคั่งขึ้นอย่างผิดปกติ แผนการแก้ไขของรัฐบาลต่อเหตุการณ์นี้คือการเปิดคาสีโน เพื่อให้พ่อค้าและคนรวยเข้ามาเล่นการพนัน และรัฐจะได้ดึงเงินจากคนกลุ่มนี้ โดยมีการเปิดคาสีโนขึ้นที่ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่ผู้ดำเนินการของคาสีโนกลับปล่อยให้ประชาชนทั่วไป (ที่ไม่ได้ร่ำรวย) เข้าไปเล่นด้วย ทำให้คาสีโนกลายเป็นตัวเร่งให้สังคมและสภาวะการเงินของรัฐและประชาชนวิกฤตยิ่งขึ้น เพราะนอกจากเงินเฟ้อ สงคราม และข้าวของขาดแคลนแล้ว ยังต้องเจอกับปัญหาการพนัน ซึ่งมีปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ตามมาอีกมาก ทำให้รัฐบาลถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก จนท้ายที่สุดก็ต้องปิดคาสีโนลง และการพนันก็กลับไปเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เรื่อยมาจนปัจจุบัน²⁷³

(2) การพนันในประเทศไทยจากข้อมูลด้านวรรณกรรม

งานวรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการสะท้อนสังคมในยุคนั้นๆ ที่วรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ถูกเขียนขึ้นมา จึงมีค่าราวกับเป็นเอกสารและข้อมูลที่บันทึกประวัติศาสตร์ทางอ้อมไว้ การศึกษาการพนันจากภาพสะท้อนในวรรณกรรมต่าง ๆ จึงเป็นส่วนเสริมให้กับการศึกษาประวัติศาสตร์การพนันในไทยได้เป็นอย่างดี ซึ่งวรรณกรรมที่พบว่ามีภาระบุหรือกล่าวอ้างถึงการเล่นพนัน มีมากมายหลายส่วน ซึ่งสามารถจำแนกประเภทได้ ดังต่อไปนี้

วรรณกรรมทั่วไป ซึ่งสะท้อนสภาพสังคมและความคิดของผู้แต่งที่ข้องแวะกับการพนัน หรือเคยพบเห็นการพนันมาบ้างในสังคมของตน เช่น นิราศห้วยเล็ก แต่งโดยนายเพ็ญ เนื้อหาบรรยายความโศกเศร้าที่มี การยกเลิกห้วยเมื่อปี ค.ศ.1916 (พ.ศ. 2459) ²⁷⁴ ดังนี้

²⁷² ฤ - Lue History. (24 กรกฎาคม 2021). ย้อนรอยการพนัน ในวันที่ไทยเคยมี กาสีโนถูกกฎหมาย.

<https://www.luehistory.com/ย้อนรอยการพนัน-ในวันที่/>

²⁷³ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (ม.ป.ป.). ประวัติของบ่อนการพนันในประเทศไทย.

<http://dspace.spu.ac.th/bitstream/123456789/6782/6/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%202.pdf>

²⁷⁴ สุปัญญา ชมจินดา. (พฤษภาคม 2005). สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัยของราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกต่อที่ประชุมสำนัก. จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน, 15(174), น. 6

แสนเสียดายห้วยโป๊ะพุทไธ่เอ๋ย	มาพลอยเลยเลิกกลับไปกับเขา
แม่ชื่นจิตรของพี่ดีไม่เบา	เคยถูกเจ้าหลายหนรอดจนมา
พี่แทงน้องที่ไรเปนไม้แคล้ว	เลิกเสียแล้วไอ้โง่ห้วยโป๊ะจำ
ไม่ได้เล่นกันแล้วนะแก้วตา	บุญทำมาด้วยกันเท่านั้นเอง ²⁷⁵

วรรณกรรมที่เป็นบันทึกและตัวกฎหมาย สะท้อนภาพแนวคิดของผู้ปกครองหรือผู้บันทึกที่มีต่อการพนัน โดยส่วนมากจะเป็นกฎหมายที่อนุญาตให้เล่นการพนันหรือกฎหมายที่สั่งห้ามการเล่นการพนัน ตามแต่ยุคสมัย เช่น พระนิพนธ์ของรัชกาลที่ 4 ถึงเรื่องการจัดตั้งห่วย โดยมีใจความว่าในสมัยรัชกาลที่ 3 (ระบุว่าปี ค.ศ. 1831-1832 หรือ พ.ศ.2374-2375) มีช่วงวิกฤตข้าวยากหมากแพง ประชาชนนำเงินไปฝังดินเก็บไว้ไม่ยอมใช้ ทำให้สถานการณ์การเงินค่อนข้างขาดแคลน เงินที่ทางการออกใหม่ก็หายไปหมด จนท้ายที่สุดชาวจีน คือ จินหง พระศรีไชยบานจึงกราบทูลว่าประชาชนเก็บเงินไว้ไม่ใช่ ถ้าเป็นที่จีนจะออกห่วยให้ประชาชนมาซื้อ ทางการจึงอนุญาตให้เงินหงตั้งห่วยขึ้นในประเทศไทย²⁷⁶

ส่วนกฎหมายเรื่องการห้ามปรามการพนัน ได้แก่ ประกาศลดบ่อนเบี้ยในปีชวด ค.ศ.1888 (พ.ศ.2431) ของรัชกาลที่ 5 มีเนื้อหาโดยรวมกล่าวถึงผลกระทบจากการให้มีบ่อนเบี้ยว่ามีโจรชุกชุมตามมาเมื่อทรงอนุญาตให้มีบ่อนเบี้ย แต่เมื่อเลิกบ่อนเบี้ยโจรก็ลดลงตามไปด้วย การค้าขายก็เจริญขึ้น จึงทรงให้เลิกบ่อนเบี้ยเสีย

วรรณกรรมเชิงอ้างอิงภูมิหลังด้านศาสนา วรรณกรรมในรูปแบบนี้มักจะสะท้อนแนวคิดถึงภัยของการพนัน โดยใช้หลักการตามหลักศาสนาเป็นตัวสะท้อน ในทำนองว่าการพนันเป็นบาป และเป็นสิ่งชั่วร้าย เช่น ไตรภูมิโลกวิณีจัญ โดย พระยาธรรมปรีชา (แก้ว) เรียบเรียงตามพระราชประสงค์ของรัชกาลที่ 1 โดยระบุโทษของการเล่นพนันไว้ถึง 6 ประการ ไม่ว่าจะเล่นชนะหรือเล่นแพ้ก็ล้วนแล้วแต่ส่งผลในด้านลบทั้งสิ้น โดยหากเป็นฝ่ายชนะ ก็เป็นการผูกเวรกรรมกับผู้แพ้ และหากเป็นฝ่ายแพ้ก็เป็นการสร้างทุกข์โดยตรง

วรรณกรรมเหล่านี้จึงสะท้อนมุมมองของสังคมไทยที่มีต่อการพนันในแต่ละยุคสมัย โดยสามารถสรุปได้เป็น 2 มุมมองหลัก ได้แก่ มุมมองที่มองว่าการพนันเป็นเรื่องทั่วไป เรื่องสนุกสนาน เรื่องเศรษฐกิจ และมุมมองที่มองว่าการพนันเป็นสิ่งชั่วร้าย มอมเมาผู้คนและสังคม นำมาซึ่งภัยที่ร้ายแรงยิ่งขึ้น

²⁷⁵ สุภาพร พลายเล็ก. (2016). การพนันในสังคมไทย : ภาพสะท้อนจากวรรณกรรม. *วรรณวิทัศน์*, 4, น. 20-48.

²⁷⁶ เรื่องเดียวกัน

5.4.2 สถานการณ์การพนันในไทยปัจจุบัน

“พนัน” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 มีความหมายถึง เล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่น โดยอาศัยความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ ฝีมือ รวมถึงโชคด้วย การเล่นดังกล่าวเรียกว่า “การพนัน” การพนันปรากฏในสังคมไทยมาช้านาน งานศึกษาของ อณิษฐา หาญภักดีนิยม ระบุว่า การพนันในไทยได้รับอิทธิพลมาจากจีนผ่านการติดต่อค้าขายกับจีนตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่ว่าการพนันในยุคนั้นมิได้มีบทบาทในสังคมมากเนื่องจากอาณาจักรสุโขทัยได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนา ทำให้ศีลธรรมในสังคมเจริญงอกงาม ต่อมาในสมัยอยุธยามีการเล่นไพ่ หว่ย และเกมต่างๆ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากชาวจีนโพ้นทะเลที่อพยพเข้ามาช่วงนั้น²⁷⁷ อย่างไรก็ดี การพนันในสังคมไทยมีความย้อนแย้งกับแนวคิดทางศาสนาที่มีบทบาทและอิทธิพลในหมู่คนไทยอยู่ไม่น้อย อณิษฐากล่าวว่าการพนันแทรกซึมเข้าไปแม้กระทั่งในวงการศาสนา เช่น การไ้หว่ยของพระ ซึ่งย้อนแย้งกับหลักคำสอนของศาสนาพุทธที่ว่า การพนันเป็นอบายมุขที่นำไปสู่ความเสื่อม²⁷⁸

สำหรับประเทศไทยการเล่นพนันถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ยกเว้นการพนันบางประเภทที่ได้รับอนุญาตจากรัฐ เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล การพนันม้าแข่ง การพนันมวย ฯลฯ อย่างไรก็ดี ในสังคมไทยยังมีการพนันที่ผิดกฎหมายปรากฏอยู่จำนวนมาก เช่น การพนันบอล การเล่นหว่ยใต้ดิน การเล่นไพ่ การเปิดบ่อนเถื่อน การชนไก่ ฯลฯ ส่วนใหญ่เป็นการพนันที่เล่นกันในระยะเวลาสั้นๆ รู้ผลได้อย่างรวดเร็ว งานศึกษาของวรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ กล่าวถึงการสำรวจประเภทการพนันที่ได้รับความนิยมในไทยในปี ค.ศ.2015 พบว่าการพนันที่ได้รับความนิยม 4 อันดับแรก ได้แก่ สลากกินแบ่งรัฐบาล หว่ยใต้ดิน พนันทายผลฟุตบอลและไฟ โดยมีแรงจูงในการเล่นคือ อยากลองเสี่ยงโชค อยากได้เงิน เพลิดเพลิน เล่นตามคนใกล้ชิด และถูกชวนให้เล่น ทั้งนี้ จากข้อมูลปี ค.ศ.2015 ระบุว่า มีประชากรไทยร้อยละ 73.8 มีประสบการณ์การเล่นการพนัน²⁷⁹

(1) บ่อนการพนันในไทย

ตั้งแต่ปี ค.ศ.1935 (พ.ศ.2478) การพนันถือเป็นสิ่งกฎหมายในไทย แต่ในช่วงนั้นการพนันที่ผิดกฎหมายยังเป็นที่ต้องการในสังคมไทยอยู่ ทำให้มีการลักลอบเปิดบ่อนย่านเยาวราช 2-3 บ่อน เป็นการเล่นกันในหมู่พ่อค้าชาวจีนและมีนายบ่อนเป็นชาวจีนที่มีฐานะ แต่ยังเป็นการเล่นกันเพื่อความสนุกสนานมากกว่าหวังกำไรววย กระทั่ง

²⁷⁷ อณิษฐา หาญภักดีนิยม. (2015). บทบาทภาครัฐต่อปัญหาการเปิดบ่อนคาสีโน. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 4(2).

²⁷⁸ เรื่องเดียวกัน

²⁷⁹ วรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ. (2018). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพนัน (กาสีโน) : โรคติดการพนัน. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 38(2). น. 147-166

ค.ศ.1971 (พ.ศ.2514) จึงเริ่มมีการเปิดบ่อนการพนันเป็นธุรกิจ โดยมีชาวจีนผู้กว้างขวางเป็นเจ้าของบ่อนและมีลูกค้ายเป็นชาวจีนและข้าราชการไทย เกมการเล่นมีตั้งแต่ถั่ว จัปยี้ก็ ตลอดจนไพ่ต่างๆ ต่อมา ค.ศ. 1974-1975 (พ.ศ.2517-2518) เริ่มมีบ่อนขนาดใหญ่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ โดยมีนักการเมืองและข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าของเกมที่นิยมเล่นมากที่สุดคือบาคาร่า ช่วงปี ค.ศ.1979-1980 (พ.ศ.2522-2523) เป็นยุคที่กรุงเทพฯ มีบ่อนขนาดใหญ่เกิดขึ้นจำนวนมากพร้อมกับกลุ่มลูกค้ายที่เพิ่มขึ้นด้วย แต่ยังไม่ใช่ช่วงที่เฟื่องฟูที่สุด ในปี ค.ศ.1988-1991 (พ.ศ. 2531-2534) เป็นยุคที่บ่อนการพนันเฟื่องฟูที่สุดและมีเงินหมุนเวียนมากที่สุดเพราะเป็นช่วงที่เศรษฐกิจดี กระทั่งเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี ค.ศ.1996 (พ.ศ.2539) ส่งผลให้อุตสาหกรรมการพนันขณะนั้นมีการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ นักพนันรุ่นเก่าจำนวนมากหายไปพร้อมเศรษฐกิจที่ล้มครืนและถูกทดแทนด้วยนักพนันรุ่นใหม่

สำหรับสถานการณ์บ่อนการพนันในไทยปัจจุบัน คณะผู้วิจัยพบว่าบ่อนการพนันผิดกฎหมายในไทยมี 4 ลักษณะด้วยกัน ซึ่งแต่ละลักษณะจะมีบรรยากาศ เกม ค่าใช้จ่าย และกลุ่มลูกค้ายที่ต่างกัน ได้แก่

- บ่อนขนาดใหญ่ (เรียกให้เข้าใจโดยง่ายว่าบ่อน L) เป็นบ่อนที่ได้มาตรฐาน ขนาดใหญ่ ทันสมัย มีเกมหลากหลาย และมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
- บ่อนขนาดกลาง (บ่อน M) เป็นบ่อนที่ได้มาตรฐาน ขนาดไม่ใหญ่ไม่เล็ก ทั้งบ่อนขนาดใหญ่และบ่อนขนาดกลางอาจจะเน้นกลุ่มลูกค้ายทั้งนักพนันไทยและนักพนันต่างชาติ
- บ่อนขนาดเล็ก (บ่อน S) เป็นบ่อนขนาดเล็กที่เน้นกลุ่มลูกค้ายนักพนันไทยและนักพนันในท้องถิ่น มีเกมให้เลือกไม่มาก ส่วนใหญ่จะรับเฉพาะนักพนันขาประจำ
- บ่อนวัง เป็นบ่อนที่ย้ายที่เล่นไปเรื่อยๆ หรือเป็นการนัดกันไปเล่นพนันตามสถานที่ต่างๆ

งานศึกษาของสังศิต พิริยะรังสรรค์ ระบุว่าในกรุงเทพฯ มีบ่อนการพนันกว่า 170 แห่ง โดยเป็นบ่อนขนาดใหญ่แบบถาวร 10 แห่ง บ่อนขนาดกลางและขนาดเล็ก 60 แห่ง และเป็นบ่อนวังอีกกว่า 100 แห่ง จากการสำรวจงานศึกษาของสังศิต พิริยะรังสรรค์ (2002) และ กฤษฎา พรประภา (2017) รวมถึงข่าวตามหนังสือต่างๆ พบว่าในกรุงเทพฯ ยังมีบ่อนการพนันที่ลักลอบเปิดอยู่หลายแห่ง อาทิ

- บ่อนเตาปูน เป็นบ่อนขนาดใหญ่ (คาดว่าน่าจะเป็นใหญ่ที่สุดในไทย) ทันสมัย มีเงินหมุนเวียนจำนวนมาก และมีระบบตรวจตราคัดกรองคนเข้าออกอย่างรัดกุม กลุ่มลูกค้ายของบ่อนเตาปูนมีทั้งนักท่องเที่ยวและนักพนันต่างชาติ
- บ่อนประตูน้ำ เป็นบ่อนขนาดใหญ่ที่เจ้าของมีสายสัมพันธ์กับกลุ่มนักการเมือง ทำให้ถึงแม้จะโดนปิดไปช่วงเวลาหนึ่ง แต่ก็กลับมาเปิดบริการได้อีก

- บ่อนโชคชัย 4 เป็นบ่อนที่มีมาตรฐานสากล ทันสมัย เป็นการร่วมทุนของโกลักซัน นักธุรกิจแถววงอาบอบนวดและเจ๊อู๋ อดีตนายบ่อนพระรามเก้า
- บ่อนเสี่ยอ้อ พระรามสาม เป็นบ่อนที่อาศัยมวลชนเป็นเกาะกำบังตำรวจ การไปบ่อนเสี่ยอ้อต้องเดินผ่านชุมชนแออัดและประตูหลายชั้น อย่างไรก็ตาม มีข่าวว่าบ่อนเสี่ยอ้อได้ปิดกิจการและไปรวมหุ้นกับเจ๊อู๋ในการเปิดบ่อนใหม่ย่านพระรามเก้า
- บ่อนดีพจน์ ย่านพระรามสาม เป็นบ่อนที่มีเงินหมุนจำนวนมาก กลุ่มลูกค้าเป็นนักพนันต่างชาติ โดยเฉพาะจีน ฮองกง มาเก๊า นอกจากนี้ ลูกค้าสามารถเช่าเฉพาะโต๊ะพนันได้ด้วย
- บ่อนเจ๊อู๋ ย่านเจริญกรุง เป็นบ่อนขนาดใหญ่ที่รับเฉพาะลูกค้าประจำเท่านั้น
- บ่อนอโต้โต้ย่านพัฒนาการ เป็นบ่อนสำหรับลูกค้าชาวไทย ปัจจุบันย้ายไปอยู่หลังตลาด อตก.
- บ่อนดีใหญ่ ดินแดง เป็นบ่อนของเสี่ยเปี้ยก 888 ที่คัดเฉพาะลูกค้าประจำเท่านั้น ลูกค้าเป็นนักพนันชาวไทย เกมที่เล่นมีทั้งมีถั่ว ไฮโล โปป่น ฯลฯ
- บ่อนเจ้เพี้ยะกึ่งเพชร ตั้งอยู่เพชรบุรีซอย 5 เป็นบ่อนที่เปิดบริการมานานเป็นสิบปี ถึงแม้จะมีการถูกจับกุมอยู่หลายครั้ง แต่บ่อนเจ้เพี้ยะก็กลับมาเปิดให้บริการได้ตลอด เพราะมีเครือข่ายกับนักการเมืองรายใหญ่ของไทย
- บ่อนตาหวิน บางนา เป็นบ่อนเก่าแก่ที่มีระบบรักษาความปลอดภัยแน่นหนา และมีเทคนิคในการถ่วงเวลาเจ้าหน้าที่หากถูกบุกตรวจสอบ มีข่าวว่าบ่อนตาหวินได้เปลี่ยนเจ้าของจากหวินมาเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น เป็นลูกน้องของนักการเมืองใหญ่ย่านบางบอน
- บ่อนจ๋ามันส์ หรือบ่อนลอยฟ้า เป็นบ่อนย่านบรมราชชนนี มีนายตำรวจผู้กว้างขวางย่านฝั่งธนฯ เป็นเจ้าของ ซึ่งมีข่าวว่ามีเป็นเครือข่ายของสารวัตรซัว เจ้าพ่อบ่อนการพนันรายใหญ่ของไทย
- บ่อนรัชดา 18 หรือบ่อนมังกรทอง เป็นบ่อนที่ใหญ่ระดับต้นๆ ในไทย ย้ายมาจากพระรามเก้า เปิดให้บริการมาแล้วเป็นสิบปี เจ้าของบ่อนเป็นนักธุรกิจชาวจีน กลุ่มลูกค้าก็เป็นนักพนันชาวจีนและมาเลเซีย

ทั้งนี้ บ่อนการพนันทั้งหมดนี้ล้วนเป็นบ่อนชื่อดังที่มีผู้มีอิทธิพลเป็นเจ้าของ รวมถึงมีเครือข่ายกับนักการเมืองและข้าราชการมีสี ทำให้การตรวจสอบจับกุมดำเนินการได้ยาก ที่สำคัญบ่อนการพนันเหล่านี้มีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างรัดกุมและมีเทคนิคพิเศษในการถ่วงเวลาเจ้าหน้าที่ ทำให้หลายครั้งไม่สามารถเอาผิดหรือจับกุมได้เพราะขาดพยานและหลักฐาน ในกรณีที่มีการตรวจสอบและจับกุมได้ ส่วนใหญ่เป็นเพราะการกลั่นแกล้งหรือการขัดผลประโยชน์ในกลุ่มผู้มีอิทธิพลมากกว่าเป็นการบุกจับจริงๆ และท้ายสุดแล้วบ่อนเหล่านี้ถึงแม้จะถูกจับกุม ถูกปิดมานานับครั้งไม่ถ้วนแต่สุดท้ายแล้วก็กลับมาล้นหลามเปิดบริการอีกโดยไม่เกรงกลัวกฎหมาย

ด้านรายได้จากบ่อนพนันผิดกฎหมายในไทย มีการคาดการณ์ว่าแต่ละบ่อนนั้นมีเงินหมุนเวียนหลักสิบล้านบาท และมีเงินหมุนเวียนปีละ 180,000-200,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นเงินที่จ่ายส่วยหรือสินบนประมาณ 5-20 เปอร์เซ็นต์²⁸⁰

(2) การพนันออนไลน์

กระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้ทำให้รูปแบบและพฤติกรรมการเล่นพนันในสังคมไทยเปลี่ยนไป การพนันออนไลน์กลายเป็นการพนันรูปแบบใหม่ที่มีความนิยมแพร่หลาย เพราะเข้าถึงได้ง่าย ไม่ต้องมีต้นทุนในการเดินทางและมีความเป็นส่วนตัวกว่า ปรากฏในกลุ่มเยาวชน วัยรุ่นและคนรุ่นใหม่เป็นส่วนใหญ่ จากการสำรวจพบว่านักพนันออนไลน์หน้าใหม่มีอายุ 15-25 ปี เหตุเป็นเพราะคนกลุ่มนี้มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยีและมีความอยากรู้อยากลอง

กรุงเทพธุรกิจเผยแพร่ข้อมูลว่าการพนันออนไลน์กำลังขยายตัวไปทั่วโลกในอัตราที่สูงกว่าการพนันในสถานที่จริง เพราะความสะดวกและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงแทรกซึมไปได้ทั่วโลก ผู้เล่นสามารถเล่นแบบปิดบังอยู่คนเดียวในห้องส่วนตัวได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงผู้อื่นในสังคม ประชาชนโดยเฉพาะวัยรุ่นและคนหนุ่มสาวที่ชอบใช้เวลาอยู่กับอินเทอร์เน็ตมากอยู่แล้วมีโอกาสเข้าไปเล่นการพนันและติดการพนันออนไลน์ได้มากกว่ากลุ่มวัยอื่นๆ เนื่องจากเป็นวัยที่ชอบลองของใหม่ ชอบเสี่ยง มีโอกาสที่จะชอบเล่นเกมการพนันและติดสารเสพติดอย่างอื่นสูงอยู่แล้ว²⁸¹

ในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ตลาดการพนันออนไลน์ในไทยได้เติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดด ในปี ค.ศ.2021 พบวงเงินหมุนเวียนในตลาดพนันออนไลน์ 107,078 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ.2019 ถึง 431.3 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 86,926 ล้านบาท โดยเล่นผ่านโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 99.6) แท็บเล็ต (ร้อยละ 3.6) คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แล็บท็อป (ร้อยละ 1.6) ขณะที่คนไทยที่เล่นพนันออนไลน์มีจำนวนประมาณ 1.947 ล้านคน (ร้อยละ 3.6) ประเภทการพนันยอดนิยมในบ่อนออนไลน์ ได้แก่ บาคาร่า ป็อกเต็ง ถัดมาคือ สล็อตแมชชีน ตู้เกม เกมไพ่อื่น ฯลฯ²⁸²

²⁸⁰ สังคีต พิรินะสังสรรค์. (2545). เศรษฐกิจการพนัน ทางเลือกเชิงนโยบาย.

²⁸¹ ปฏิรูปประเทศไทย. (21 กันยายน 2020). *ระวัังการเติบโตของปัญหาการพนันออนไลน์*. กรุงเทพธุรกิจ.

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/126039>

²⁸² PPTV Online. (2 พฤศจิกายน 2022). *ปี 64 ไทยมีนักพนันหน้าใหม่ เกือบ 8 แสนคน บ่อนออนไลน์โตเป็นประวัติการณ์*. PPTVHD36. <https://www.pptvhd36.com/news/สังคม/176883>

ผลกระทบที่สำคัญของการพนันออนไลน์ต่อสังคมไทยคือ การพนันออนไลน์มีลักษณะเป็นภัยคุกคาม กล่าวคือ การเล่นพนันออนไลน์สามารถเข้าถึงได้ง่ายเพราะมีผู้ให้บริการจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มีการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อหลอกล่อให้นักพนันหน้าใหม่เข้าไปเล่น ทั้งการหว่านล้อมผ่านการโฆษณาในเว็บไซต์ทั่วไปหรือแอปพลิเคชันไลน์ (Line) การหลอกลวงให้กดเข้าเว็บไซต์พนัน การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงชักชวนหรือช่วยประชาสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจผิดให้คิดว่าเป็นการเล่นเกมทั่วไป เป็นต้น ผลจากการเล่นพนันออนไลน์ทำให้เกิดการเสพติดและสูญเสียเงินทองและทรัพย์สินจำนวนมาก ซึ่งการจับกุมผู้ให้บริการการพนันออนไลน์เป็นเรื่องที่ทำได้ยากเนื่องจากผู้ให้บริการส่วนมากมีฐานปฏิบัติการหรือใช้เซิร์ฟเวอร์ (server) ในต่างประเทศ การจับกุมต้องเป็นการร่วมมือกันระหว่างประเทศ ซึ่งในบางประเทศการพนันออนไลน์มิใช่สิ่งผิดกฎหมาย จึงไม่สามารถเอาผิดผู้ให้บริการกลุ่มนี้ได้ สิ่งที่รัฐบาลไทยทำได้จึงมีเพียงแค่การปิดกั้นเว็บไซต์พนันออนไลน์ และการจับกุมผู้ชักชวน เชิญชวนให้เล่นการพนันเท่านั้น

จากสถานการณ์การพนันที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการพนันของไทยนั้นจำแนกได้เป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ

(1) การพนันในบ่อนผิดกฎหมาย ซึ่งมีการลักลอบเปิดบริการจำนวนมากทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นของนักธุรกิจและผู้มีอิทธิพลทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ บ่อนการพนันในไทยแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ บ่อนสำหรับนักพนันไทย และบ่อนสำหรับนักพนันต่างชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักพนันจีน

(2) การพนันนอกบ่อน ปรากฏหลายรูปแบบ เช่น หวยใต้ดิน หวยต่างประเทศ พนันบอล พนันมวย ชนไก่ กัดปลา แทงม้า หายผลเลือกตั้ง ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การพนันบอลถือว่าได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะบอลต่างประเทศมีการแข่งขันกันทุกวัน นอกจากนี้ หวยต่างประเทศ เช่น หวยลาว หวยเวียดนาม ก็ได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะเข้าถึงง่ายและใช้เงินในการเล่นไม่มาก

(3) การพนันออนไลน์ เป็นวิวัฒนาการของการพนันแบบดั้งเดิม มีทั้งรูปแบบการเล่นบนเว็บไซต์ซึ่งจะเล่นกับระบบคอมพิวเตอร์ และการเล่นแบบถ่ายทอดสดจากคาสิโน การพนันรูปแบบนี้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นักพนันหลักเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความถนัดใช้เทคโนโลยี

ทั้งนี้ การพนันที่ปรากฏในสังคมไทยไม่ว่าจะการพนันบนที่ตั้งหรือการพนันออนไลน์ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรม ศีลธรรม เศรษฐกิจ การทุจริตคอร์รัปชันและความมั่นคงของประเทศ ผลการของการเล่นพนันในระดับบุคคลก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตใจ โดยเฉพาะเมื่อผลการเล่นไม่เป็นอย่างที่หวัง ผู้

เล่นอาจู้สีกเศร้ามอง ท้อแท้ กังวล หรือหงุดหงิด ก้าวร้าว ขาดสมาธิ เกิดผลกระทบต่องาน การเรียน ความสัมพันธ์ในครอบครัว และอาจนำไปสู่อาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมายอื่นๆ ตามมา ส่วนในระดับ สังคม การพนันมีผลกระทบต่อความมั่นคงในสังคม ก่อให้เกิดอาชญากรรมและการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการ ฟอกเงินและธุรกิจสีเทาอื่นๆ ดังข่าวที่ปรากฏให้เห็นอยู่ตลอด ซึ่งจากการสำรวจพบว่าในปี ค.ศ.2022 มีข่าว อาชญากรรมและการทุจริตที่เกิดจากการเล่นพนันของนักพนันไทยจำนวนมาก เช่น

- 24 เม.ย. 2022 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดลำพูน ผู้ก่อเหตุคือเจ้าของบริษัทรับซื้อขยะรีไซเคิล ที่ติดหนี้พนัน
- 5 ก.ค. 2023 พนักงานการเงินเทศบาลตำบลบุญศรี จังหวัดอุบลราชธานี โอนเงินเทศบาลเข้า บัญชีตัวเอง 31.7 ล้านบาท เพราะติดพนันออนไลน์
- 13 ส.ค. 2022 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดกรุงเทพฯ ผู้ก่อเหตุเป็นหญิงอายุ 21 ปี ที่ติดพนัน ออนไลน์
- 1 ก.ย. 2022 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดปทุมธานี ผู้ก่อเหตุเป็นพนักงานส่งอาหาร (ไรเดอร์) ที่ ติดหนี้พนันออนไลน์
- 30 ก.ย. 2022 อดีตรองผู้จัดการเขตของธนาคารชื่อดัง ติดพนัน หลอกหลวงลูกค้าเก่าลงทุนเงินเบี้ย ประกัน มูลค่าความเสียหาย 7 ล้านบาท
- 11 พ.ย. 2022 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดสระแก้ว ผู้ก่อเหตุคือนักพนันบ่อนคาสิโนปอยเปต
- 25 พ.ย. 2022 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดชลบุรี ผู้ก่อเหตุคือหญิงอายุ 25 ปีที่ติดพนันออนไลน์
- 13 ม.ค. 2023 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดสงขลา ผู้ก่อเหตุคือพนักงานส่งของที่ติดการพนัน ออนไลน์
- 19 ม.ค. 2023 พนักงานการเงินองค์การบริหารส่วนตำบลลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ยักยอกเงิน กองคลัง 15 ล้านบาท เพื่อนำไปใช้หนี้พนันออนไลน์
- 30 ม.ค. 2023 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดนนทบุรี ผู้ก่อเหตุคือทหารอากาศที่ติดการพนัน

14 ก.พ. 2023 พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลวังโพรง จังหวัดพิษณุโลก ยักยอกเงินงบประมาณ อบต.วังโพรง รวม 44 ล้าน เพื่อเอาไปเล่นการพนันออนไลน์

5 มี.ค. 2023 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดอุดรธานี ผู้ก่อเหตุเป็นนักศึกษาชายที่หนีพนันออนไลน์

21 เม.ย. 2023 เกิดการปล้นร้านทองในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ก่อเหตุเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่ติดการพนันออนไลน์

5.4.3 กฎหมายเกี่ยวกับการพนันของไทย

ไทยมีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการพนันตั้งแต่ปี ค.ศ.1930 (พ.ศ.2473) ซึ่งตรงกับสมัยรัชการที่ 7 ในชื่อว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2473²⁸³ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในปี ค.ศ.1935 (พ.ศ.2478) เรียกว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้มายาวนานถึงปัจจุบัน พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวห้ามให้มีการเล่น จัดให้มีการเล่น ให้บริการเพื่อการเล่น ตลอดจนเชิญชวนหรือประชาสัมพันธ์ให้เล่นพนัน โดยแบ่งการเล่นพนันออกเป็น 2 ประเภทคือ (1) การเล่นพนันตามบทบัญญัติในมาตรา 4 วรรคหนึ่งเป็นการพนันที่ห้ามเล่นโดยเด็ดขาด ตามบัญชี ก. มี 28 ชนิด ส่วนใหญ่เป็นการพนันที่มีเจ้ามือ และ (2) การเล่นพนันตามบทบัญญัติในมาตรา 4 วรรคสอง ตามบัญชี ข. มี 28 ชนิด เป็นการพนันที่สามารถเล่นได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมการปกครองหรือนายอำเภอก่อน

จุดอ่อนของกฎหมายการพนันไทยคือ ตัวบทค่อนข้างไม่ทันต่อสถานการณ์เพราะเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1935 ถึงแม้จะมีการปรับปรุงกฎหมายอยู่หลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมและทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ในไทยยังไม่มีกฎหมายควบคุมโดยเฉพาะ เพราะการพนันออนไลน์ไม่ถูกจัดให้อยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 มาตรา 4 ทั้งบัญชี ก. และบัญชี ข. แต่ถูกจัดให้อยู่ในหมวดการพนันประเภทอื่นที่ห้ามเล่นโดยเด็ดขาดเช่นเดียวกับบัญชี ก. ทั้งนี้ การเอาผิดต่อการชักชวน โฆษณาการเล่นพนันออนไลน์จึงต้องใช้พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 20 ในความผิดการชักชวนให้มีการเล่นพนันทางออนไลน์เป็นการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีแทน หรือการที่ผู้ปกครองปล่อยให้เยาวชนเล่น

²⁸³ พีรเดช เสถียรธีรกร. (2002). *ค่านิยมและพฤติกรรมของนักพนันต่อบ่อนคาลิโนในต่างประเทศ : กรณีศึกษา : บ่อนคาลิโนสตาร์ เวกัส เอนเตอร์เทนเมนต์ ต. ปอยเปต อ. โอวจโรว จังหวัด ปันเตียเมียนเจย ราชอาณาจักรกัมพูชา* (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะโบราณคดี, ภาควิชามานุษยวิทยา.

พนัน ผู้ปกครองอาจมีความผิดในฐานยุยงส่งเสริม หรือรู้เห็นให้เยาวชนเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก

นอกจากนี้ บทลงโทษของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นั้นค่อนข้างเบาไม่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน โดยอัตราโทษจำคุกกำหนดไว้เพียง 1-3 เดือน และโทษปรับกำหนดไว้เพียง 1,000-3,000 บาทเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น การชักชวน โฆษณาให้เล่นการพนัน ถึงแม้จะไม่ได้เป็นเจ้าของก็ถือว่ามีความผิด มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 1,000 บาทเท่านั้น ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวและกลับมาทำผิดซ้ำอีก ขณะที่กลไกการบังคับใช้กฎหมายยังขาดการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่างๆ ด้วย ²⁸⁴

5.4.4 จีนกับการพนันในไทย

(1) สถานการณ์นายทุนจีนกับการพนันในไทย

จีนมีอิทธิพลต่อการพนันในไทยมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ เกมการพนันบางชนิดมีจุดเริ่มต้นหรือถูกนำเข้ามาจากชาวจีนโพ้นทะเลดังที่กล่าวไปในตอนต้นซึ่งได้รับความนิยมและฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยจวบจนทุกวันนี้ แต่ทว่าอิทธิพลจีนต่อการพนันในไทยทุกวันนี้มีรูปแบบเปลี่ยนไปจากในประวัติศาสตร์ สำหรับการพนันบนที่ตั้งหรือการพนันออนไลน์ เกมการพนันหรือธุรกิจการพนันถูกจัดตั้งหรือนำเข้ามาอย่างตั้งใจโดยนายทุนชาวจีนเพื่อรองรับนักพนันชาวจีนทั้งที่ตั้งรกรากอยู่ในไทยและนักพนันที่เดินทางมาจากจีน รูปแบบการดำเนินการมีทั้งที่เปิดธุรกิจอื่นบังหน้าแต่มีบ่อนคาสิโนอยู่เบื้องหลัง เปิดสถานบันเทิง ห้องอาหาร คาราโอเกะควบคู่ไปกับการเปิดบ่อนการพนัน หรือสร้างสถานที่ขึ้นมาอย่างลับๆ เพื่อเปิดบ่อนการพนันโดยเฉพาะก็มี ขณะที่การพนันออนไลน์ นายทุนชาวจีนเปิดขึ้นเพื่อรองรับทั้งนักพนันไทย นักพนันจีนและนักพนันต่างชาติ นายทุนจีนในอุตสาหกรรมพนันเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นนายทุนรายใหญ่ที่มีเครือข่ายกับข้าราชการไทยและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็มีเครือข่ายกับกลุ่มนายทุนจีนสีเทาด้วยกันเองด้วย ทำให้เป็นการยากที่จะสืบสาวไปถึงตัวตนและต้นตอของขบวนการ

บ่อนการพนันบนที่ตั้ง (ออฟไลน์) และธุรกิจสีเทาของจีนส่วนใหญ่เปิดให้บริการย่านสุทธิสาร ห้วยขวาง รัชดาฯ พระรามสาม ยานนาวา พัทยา ชลบุรี และรับรองเฉพาะลูกค้าชาวจีนระดับวีไอพีเท่านั้น การเข้าใช้บริการมีค่าใช้จ่ายตั้งแต่หลักหมื่นไปจนถึงหลักล้านบาท เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์รายงานว่าในยุคที่ธุรกิจ

²⁸⁴ กรุงเทพธุรกิจ, (20 เมษายน 2021). 'กฎหมายการพนันไทย' ใช้มา 86 ปี ล้าหลังแล้ว ต้องรื้ออย่างไร.

<https://www.bangkokbiznews.com/social/933324>

เหล่านี้เพื่อฟัง นายทุนจีนสามารถนำนักท่องเที่ยวจากจีนมายังสนามบินสุวรรณภูมิ ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองด้วยช่องทางพิเศษ จากนั้นจะมีรถบรรทุกรับมาส่งถึงบ่อน²⁸⁵

ทั้งนี้ นายทุนจีนรายใหญ่ที่ประกอบธุรกิจประเภทนี้มักมีลักษณะคล้ายกัน คือเป็นชายชาวจีนที่ตั้งรกรากอยู่นอกจีนแผ่นดินใหญ่ อยู่อาศัยในไทยมานาน สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ บ้างก็แต่งงานกับคนไทย ส่วนใหญ่มีบัตรประชาชนไทยหรือถือสัญชาติไทยซึ่งมีทั้งการใช้บัตรประชาชนปลอม การสวมสัญชาติ และการเปลี่ยนสัญชาติโดยมิชอบ บางส่วนถือพาสปอร์ตของประเทศอื่น เช่น กัมพูชา ดำรงชีวิตอยู่ในไทยโดยใช้ชีวิตหรูหรา มีรถยนต์หรูและคฤหาสน์ใหญ่โต มักมีการกล่าวอ้างถึงการมีตำแหน่งในหน่วยงานหรือสมาคมต่างๆ ของจีนและไทย มีการถ่ายภาพกับบุคคลและข้าราชการที่มีชื่อเสียงของไทย มีการร่วมกิจกรรมระดับประเทศของหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่ตนเอง หลายปีที่ผ่านมาปรากฏข่าวการตรวจค้นบ่อนผิดกฎหมายของนายทุนชาวจีนในไทยอยู่ตลอด เฉพาะในปี ค.ศ.2022 ปรากฏข่าวการจับกุมนายทุนชาวจีนและผู้ร่วมขบวนการชาวจีนที่เกี่ยวข้องกับการพนันจำนวนมาก เช่น

วันที่ 1 มิ.ย.65 - มีการบุกจับชาวจีนชื่อ นายหยาง เจิ้นเทา ที่เปิดโรงแรมทำบ่อนบาคาร่าออนไลน์ พร้อมจ้างหญิงชาวไทยแจ็กโพ โดยได้ยึดชิปแลกเงินสดมูลค่ากว่า 8 ล้านบาท พร้อมของกลางอีกหลายรายการ²⁸⁶

วันที่ 27 มิ.ย.65 - มีการบุกจับบ่อนพนันบาคาร่าในเขตห้วยขวาง จับก๊วนักพนันทั้งชาวไทยและต่างชาติได้รวม 52 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวจีน 22 คน²⁸⁷

วันที่ 12 ส.ค.65 - มีการจับกุม นายเฉว จื้อเจียง เจ้าพ่อพนันออนไลน์ชาวจีนวัย 40 ปีผู้ต้องหาตามหมายจับของจีนและหมายแดง (Red Notice) ของตำรวจสากล²⁸⁸ คดีเปิดบ่อนพนันและพนันออนไลน์ในจีน มูลค่าความเสียหายเป็นเงินหลายพันล้านหยวน และเป็นเจ้าของธุรกิจเกมและการพนันออนไลน์รายใหญ่ในกัมพูชา เมียนมา ฟิลิปปินส์ ที่หลบหนีคดีมานานกว่าสิบปี

²⁸⁵ ผู้จัดการออนไลน์. (5 พฤศจิกายน 2022). ผ่าอาณาจักร “มาเฟียจีน” โยง “ซาใหญ่ไทย” สยายปีกธุรกิจ “บ่อน-ฝบ-แก๊งคอลเซ็นเตอร์”. <https://mgronline.com/daily/detail/9650000105585>

²⁸⁶ BBCNEWS ไทย. (27 ตุลาคม 2022). ฝบลับชาวจีน ธุรกิจ “สีเทา” ที่กลับมาพร้อมนักท่องเที่ยวจีน ?. <https://www.bbc.com/thai/articles/cgl2v43ep5go>

²⁸⁷ เรื่องเดียวกัน

²⁸⁸ เรื่องเดียวกัน

วันที่ 28 ต.ค.65 - มีการจับกุมกลุ่มขบวนการพนันออนไลน์ชาวจีนทั้งชายและหญิงกว่า 50 คน อาศัยสถานะนักท่องเที่ยวลักลอบทำงานผิดกฎหมาย ได้ค่าจ้างตั้งแต่ 40,000-70,000 บาทต่อเดือน โดยทำหน้าที่ควบคุมดูแลความเรียบร้อย ดูแลระบบเซิร์ฟเวอร์ และเป็นแอดมินชักชวนลูกค้าผ่านแอปพลิเคชัน โดยเมื่อชักชวนเสร็จจะส่งไอดีลูกค้าให้กับแอดมินที่มีหน้าที่เปิดบัญชีลูกค้าแล้วจึงเปิดเครดิตให้เล่น จากการตรวจสอบพบว่าลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวจีนใช้เงินหยวนเล่นพนัน มียอดเงินหมุนเวียนกว่า 100 ล้านบาท หรือประมาณ 500 ล้านบาท

วันที่ 31 ต.ค.65 - มีการจับกุม นายหวง เทียนหยง นักธุรกิจสีเทาชาวจีนแผ่นดินใหญ่ที่สนามมวยลุมพินี ซึ่งผู้ต้องหาเป็นหัวหน้าเครือข่ายขบวนการหลอกลวงคนไทยไปทำงานเป็นสแกมเมอร์ในเมืองเมียวดี ประเทศเมียนมา

วันที่ 1 พ.ย.65 - มีการนำกำลังตรวจค้นบ้านนายเดวิด หรือชื่อจริงว่า นายสุ่ย ไทเหว่ย ซึ่งเข้ามาอยู่ในไทยประมาณสิบปี มีภรรยาชาวไทย พบทรัพย์สินมีค่าและร่องรอยการใช้ยาเสพติด และพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันออนไลน์ การเปิดสถานบริการผิดกฎหมาย มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และมีความเชื่อมโยงกับนายทุนในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

วันที่ 9 พ.ย.65 - มีการนำหมายค้นบุกอาคารของกลุ่มนายทุนจีนกลางเมืองพัทยาที่กำลังเตรียมเปิดเป็นบ่อนบาคาร่าขนาดบ่อนเนื้อที่ 16 ไร่ โดยมีชาวจีนเป็นผู้ทำสัญญาเช่าระยะยาว

ทั้งนี้ ทางสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทยได้ออกมาเคลื่อนไหวต่อการกระทำของนายทุนจีนในไทยโดยกล่าวว่าชาวจีนที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงชาวจีนส่วนน้อยเท่านั้น สถานทูตเอกอัครราชทูตฯ เรียกร้องให้ชาวจีนโพ้นทะเลและชาวจีนที่ประกอบกิจการในต่างประเทศเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายและขนบธรรมเนียมของประเทศที่อยู่อาศัยอย่างเคร่งครัด ดำเนินธุรกิจที่ชอบด้วยกฎหมาย ตลอดจนตอบแทนสังคมในท้องถิ่นเสมอ นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูตจีนฯ ยังแถลงว่ารัฐบาลจีนสนับสนุนให้ไทยกวาดล้างชาวจีนที่กระทำผิดกฎหมาย โดยที่ผ่านมามหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของจีนและไทยได้มีการร่วมมือกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น การพนันออนไลน์และการฉ้อโกงต่างๆ อย่างจริงจัง

(2) แรงจูงใจในการประกอบธุรกิจคาสีโนในไทย

จากข่าวที่ปรากฏการจับกุมนายทุนชาวจีนและผู้ร่วมขบวนการตามหนังสือต่างๆ สะท้อนให้เห็นว่าทุกวันนี้มีนายทุนชาวจีนจำนวนมากเข้ามาประกอบธุรกิจสีเทาในไทยโดยส่วนใหญ่มีเครือข่ายขนาดใหญ่เชื่อมโยง

ทั้งในประเทศและนอกประเทศ ซึ่งเครือข่ายดังกล่าวมิได้เกี่ยวพันเฉพาะธุรกิจการพนันเท่านั้นแต่ยังเกี่ยวพันกับธุรกิจสีเทาอื่นๆ ด้วยซึ่งสร้างความเสียหายต่อไทยและจีนอย่างมาก ปัจจัยที่ทำให้นายทุนจีนเหล่านี้เลือกเข้ามาประกอบธุรกิจผิดกฎหมายในไทยโดยเฉพาะธุรกิจการพนัน ในเบื้องต้นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

- การประกอบธุรกิจภายในประเทศจีนมีการแข่งขันสูง เนื่องจากมีคู่แข่งในตลาดมาก โอกาสประสบความสำเร็จและร่ำรวยในระยะเวลาอันสั้นเป็นไปได้ยาก การออกมาลงทุนยังต่างประเทศจึงเป็นเป้าหมายใหม่ของชาวจีนที่ต้องการความประสบความสำเร็จ

- ธุรกิจการพนันสามารถสร้างรายได้ได้มหาศาลอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะธุรกิจพนันออนไลน์ ซึ่งในทุกธุรกิจการพนันไม่มีนักพนันรายใดรวยจากการเล่นพนัน มีแต่ผู้ให้บริการหรือเจ้ามือเท่านั้นที่ได้ผลประโยชน์ รายได้มหาศาลเช่นนี้ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการการลักลอบประกอบกิจการในไทยถึงแม้จะเสี่ยงต่อการถูกจับกุมแต่ก็คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ ถ้าไรจากธุรกิจการพนันสามารถเปลี่ยนชีวิตชาวจีนไปสู่ความมั่งคั่งร่ำรวยได้

- กฎหมายการพนันในจีนมีโทษรุนแรง ผลักให้นายทุนจีนต้องการรวยทางลัดเลือกที่จะมาลงทุนในต่างประเทศและกลุ่มลูกค้านักพนันชาวจีนก็ตามออกมาด้วย ซึ่งบ่อนการพนันของนายทุนจีนมีการให้บริการครบวงจรทั้งแอลกอฮอล์ ยาเสพติด ค่าประเวณี ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องการของนักพนันจีนแต่มีความผิดร้ายแรงสำหรับผู้ให้บริการในจีน การออกมาประกอบกิจการนอกประเทศจึงเป็นทางออกที่นายทุนจีนเลือกใช้

- นายทุนจีนส่วนใหญ่มิได้ประกอบแต่ธุรกิจการพนัน ยังมีธุรกิจประเภทอื่นๆ อีกทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย เช่น สถานบันเทิง ร้านอาหาร บริษัททัวร์ ค่ายาเสพติด ค้ามนุษย์ ฯลฯ ซึ่งอยู่ในวงจรและเครือข่ายเดียวกัน นายทุนจีนบางรายอาศัยธุรกิจที่ถูกกฎหมายไว้เป็นเพียงแหล่งฟอกเงินเท่านั้น ซึ่งการประกอบธุรกิจต่างๆ เพื่อบังหน้าในไทยสามารถกระทำได้ง่าย กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ยังมีช่องโหว่และมีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการประกอบธุรกิจสีเทา

- การทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการและเครือข่ายผู้มีอิทธิพลในไทยยังเป็นกลไกสำคัญในการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและเอื้อประโยชน์แก่นายทุนชาวจีน ทั้งในแง่ของการประกอบธุรกิจและการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้นายทุนชาวจีนที่รอดพ้นจากการถูกตรวจสอบหรือจับกุม สามารถดำเนินการเรื่องเอกสารต่างๆ ที่มีขอบด้วยกฎหมายได้โดยง่าย

- กฎหมายของไทยไม่ได้ถูกบังคับใช้อย่างเข้มงวด บทลงโทษของผู้กระทำผิดไม่ได้รุนแรง ทำให้นายทุนจีนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด และถึงแม้จะมีการตรวจสอบหรือถูกจับกุม นายทุนจีนก็สามารถวิ่งเต้นและกลับมาดำเนินกิจการได้อีก

5.4.5 การจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทย

(1) แนวคิดการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทย

ทุกวันนี้ถึงแม้การพนันจะเป็นสิ่งผิดกฎหมายแต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมีการเล่นการพนันอยู่ในสังคมไทย และมีอาจควบคุมหรือกำจัดให้หมดไปได้โดยง่าย บางฝ่ายถึงขั้นกล่าวว่าการพนันเป็นสิ่งที่ไม่มีทางหมดไปจากสังคมไทยได้ ซึ่งผู้ที่ได้ประโยชน์จากการพนันทุกวันนี้คือผู้มีอิทธิพล นายทุน ข้าราชการ ด้วยเหตุนี้หลายฝ่ายจึงมีการนำเสนอการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายขึ้น ซึ่งถือเป็นการเปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ได้เข้ามาแข่งขันในตลาดโดยมีกฎหมายกำกับ เพื่อให้รัฐสามารถควบคุมและจัดเก็บภาษีจากการพนันได้ เม็ดเงินจะได้ย้ายจากกระเป๋านายทุนหรือวงจรสีเทาไปสู่รัฐ ดังเช่นหลายๆ ประเทศที่ทำให้อุตสาหกรรมการพนันเป็นรายได้ทางหนึ่งของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 รัฐบาลสูญเสียเงินจำนวนมากในการควบคุมและป้องกันโรค และในการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ การเปลี่ยนการพนันให้ขึ้นมาอยู่บนดิน จึงเป็นโอกาสและทางเลือกใหม่ที่จะช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนไทย ถือเป็นโอกาสที่จะดึงรายได้ใหม่ๆ จากต่างประเทศ และเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญใหม่ให้กับรัฐบาล โดยรายได้หลักของคาสีโนถูกกฎหมายของไทยจะมาจากนักท่องเที่ยวและนักพนันต่างชาติ

นอกเหนือจากประโยชน์ด้านรายได้ของประเทศซึ่งเป็นผลทางตรงแล้ว การจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายยังส่งผลทางอ้อมในมิติความมั่นคงทางสังคมด้วย กล่าวคือคาสีโนถูกกฎหมายอาจช่วยลดจำนวนบ่อนเถื่อน ลดอาชญากรรม ตลอดจนการหลั่งไหลออกนอกประเทศเพื่อเล่นการพนันของคนไทยได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทยจะได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ แต่ก็มีอีกหลายฝ่ายที่ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วย โดยเห็นว่าไทยยังขาดความพร้อมและการเตรียมการรองรับที่เหมาะสม

(2) การดำเนินงานเพื่อจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทย

หลายสิบปีที่ผ่านมา ประเด็นการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทยถูกหยิบยกมาพูดถึงนับครั้งไม่ถ้วน ในปี ค.ศ.2022 สภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาศึกษาการเปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจร (Entertainment Complex) การจัดเก็บรายได้และภาษีจากธุรกิจคาสีโนถูกกฎหมาย และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาบ่อนการพนันผิดกฎหมาย การแพร่ระบาดของตู้เกมพนันไฟฟ้าและการพนันออนไลน์ โดยใช้เวลาศึกษากว่า 1 ปี ผลการศึกษาปรากฏว่า คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นควรให้จัดตั้ง

สถาบันเทิดทูนวีรกรรมที่ประกอบด้วยโรงแรมระดับห้าดาว ศูนย์ประชุมขนาดใหญ่ ห้างสรรพสินค้า สนามกีฬา ระดับชาติ สวนสนุกขนาดใหญ่ ธุรกิจคาสิโน (เฉพาะคาสิโนมีส่วนร้อยละ 5 ของทั้งหมด) โดยมีการศึกษา ต้นแบบจากสิงคโปร์ ซึ่งคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ กำหนดพื้นที่ที่จะพิจารณาจัดตั้งสถาบันเทิดทูนวีรกรรมไว้ 3 พื้นที่ ได้แก่

- กรุงเทพมหานครและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) ในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร จากสนามบินดอนเมือง สุวรรณภูมิ และอู่ตะเภา
- จังหวัดท่องเที่ยวหลัก 22 จังหวัด
- จังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ด้านตรวจคนเข้าเมือง อาทิ ภูเก็ต พังงา กระบี่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา อุตรดิตถ์ ขอนแก่น อุบลราชธานีหนองคาย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การจัดตั้งสถาบันเทิดทูนวีรกรรมดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อดึงนักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวพักผ่อนมากกว่าการมาเพื่อเล่นการพนัน²⁸⁹ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้วางเป้าหมายไว้เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยว และแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจหลังโควิด-19 โดยคาดหวังว่าการจัดตั้งสถาบันเทิดทูนวีรกรรมดังกล่าว ไทยจะได้ประโยชน์หลัก 3 ประการ คือ

- 1) รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาษีการพนัน
- 2) เกิดการจ้างงานประมาณ 2-3 แสนอัตรา
- 3) ยกระดับให้ไทยเป็นศูนย์กลางและผู้นำด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาค

การจัดตั้งคาสิโนถูกกฎหมายตามแผนของคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ กำหนดให้เป็นการดำเนินงานของรัฐ แต่สามารถให้สัมปทานแก่เอกชนในการดำเนินกิจการแทนได้ ซึ่งคาดว่าจะเป็นการร่วมทุนกันระหว่างรัฐบาลกับนายทุนต่างชาติ โดยคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ เสนอให้มีการพนันทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งการพนันกีฬาออนไลน์ มี 8 รูปแบบ คือ

- คาสิโนออนไลน์ที่เป็นเกมพนันรูปแบบต่างๆ
- การพนันที่ใช้การขึ้นลงของตลาดหุ้น สกุลเงิน
- การพนันกีฬาออนไลน์ เช่น กีฬาสาธิต กีฬาพื้นบ้าน แข่งม้า

²⁸⁹ Thai PBS News. (17 กันยายน 2022) ไทยจะมี “คาสิโน” ถูกกฎหมาย? เปิดรายงานดูหน้าตาแห่งแรกของไทย | The Exit Highlight EP.10 [Video file]. https://youtu.be/NJmU3h_u3CM

- การพนันอิงเหตุการณ์จริง เช่น ผลการเลือกตั้ง
- บิงโกออนไลน์
- การเสี่ยงโชคออนไลน์ จากผลการออกสลากกินแบ่งฯ ทั้งไทยและต่างประเทศ
- เว็บไซต์เกมต้องใช้ทักษะ เช่น เกมต่อสู้ออนไลน์ E-Sport
- เว็บไซต์เพื่อการฝึกฝน เช่น เกมบาคาร่า เกมม้าแข่ง

และเพื่อป้องกันไม่ให้คนไทยหลงระเหิรไปกับการพนัน คณะกรรมการการวิสามัญฯ กำหนดให้มีการควบคุมชาวไทยที่จะเข้าไปใช้บริการ เช่น ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี ไม่มีประวัติอาชญากรรม มีหลักฐานแสดงที่มาของรายได้ และต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าเล่นด้วย ทั้งนี้ การควบคุมผู้เข้าใช้บริการดังกล่าวเป็นการถอดต้นแบบมาจากต่างประเทศ ดังนั้น การจัดตั้งคาสิโนถูกกฎหมายจึงไม่ได้เป็นการมอมเมาประชาชน คนไทยที่จะเข้าไปใช้บริการได้ต้องเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะ และรายได้จากอุตสาหกรรมดังกล่าวจะต้องถูกนำไปใช้ในการพัฒนาสังคมเท่านั้น

(3) ประโยชน์จากการจัดตั้งคาสิโนถูกกฎหมาย

ประโยชน์จากการจัดตั้งคาสิโนถูกกฎหมายในไทยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม มีรายละเอียดดังนี้

1. คาสิโนถูกกฎหมายจะทำให้ธุรกิจดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐและนำรายได้เข้าสู่ประเทศโดยเฉพาะภาษีจากการพนัน โดยเฉพาะการจัดตั้งสถานบันเทิงครบวงจรจะก่อให้เกิดแหล่งรายได้ใหม่ที่รัฐมิได้เป็นผู้ลงทุน โดยผู้ลงทุนคือนักลงทุนชาวต่างชาติ
2. การเปิดคาสิโนถูกกฎหมายจะทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นหลายแสนอัตรา นำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน และเกิดความเจริญขึ้นในท้องถิ่น
3. การที่คาสิโนยังผิดกฎหมายในไทย ทำให้ไทยเสียโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศที่มีคาสิโนถูกกฎหมาย การจัดตั้งสถานบันเทิงครบวงจรที่มีคาสิโนถูกกฎหมายจะช่วยเพิ่มบทบาทให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียน
4. การที่การพนันยังเป็นสิ่งผิดกฎหมายในไทยทำให้นักพนันไทยต้องเดินทางออกไปเล่นพนันยังต่างประเทศ เม็ดเงินจำนวนมากจึงไหลออกจากประเทศ
5. การเปิดคาสิโนถูกกฎหมายสามารถป้องกันการเกิดเงินนอกระบบหรือการฟอกเงินได้ เนื่องจากเงินที่ได้จากคาสิโนอย่างถูกกฎหมายนี้สามารถติดตามและตรวจสอบที่มาที่ไปได้

6. การจัดตั้งสถาบันบันเทิงครบวงจรที่มีคาสีโนถูกกฎหมายรวมอยู่ด้วยจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดที่จัดตั้งสถาบันบันเทิงรวมถึงพื้นที่อื่นๆ ที่ใกล้เคียงหรือเป็นทางผ่าน อันสามารถสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจอื่นที่อยู่ในห่วงโซ่ได้ด้วย เช่น ร้านค้าท้องถิ่น ผู้ผลิตสินค้าที่ระลึก ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขนส่งสาธารณะ ฯลฯ
7. การเปิดคาสีโนถูกกฎหมายเป็นการดึงดูดวงจรมอบเถื่อนที่รัฐไม่สามารถควบคุมได้และรายได้เป็นของนายทุนทั้งหมดซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีอิทธิพล นักการเมือง ข้าราชการ
8. การเปิดคาสีโนถูกกฎหมายจะช่วยลดปัญหาคอร์รัปชัน การรับเงินสินบน การรับส่วยของเจ้าหน้าที่รัฐ
9. การเปิดคาสีโนถูกกฎหมายทำให้อาชญากรรมบางอย่างลดลง เช่น อิทธิพลมืด มาเฟียคุมบ่อน แก๊งเร่ร่อนหนีสิน มือปืนรับจ้าง การทำร้ายร่างกาย การฆ่าตัวตาย ฯลฯ²⁹⁰

²⁹⁰ ชย พานะกิจ. (2018). ผลกระทบจากการเปิดบ่อนคาสีโนอย่างถูกกฎหมายในประเทศไทยในทัศนคติของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดกองบังคับการปราบปราม. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 5(2). น.83-107

บทที่ 6 อภิปรายและข้อเสนอแนะ

6.1 ภาพรวมสถานการณ์การพนันในภูมิภาค

อารยธรรมจีนมีประวัติศาสตร์ยาวนานและการพนันก็อยู่ควบคู่กับสังคมจีนตลอดช่วงเวลาประวัติศาสตร์อันยาวนานของอารยธรรมจีน การพนันจึงมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของชาวจีน ในมุมหนึ่ง การพนันถือเป็นการละเล่นเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อล่าสมบัติ ผีผืนสติปัญญา ในอีกมุมหนึ่งก็ถือเป็นอบายมุขที่มอมเมาชีวิตและแนวคิดของประชาชนจีนเป็นอย่างมาก ประกาศของรัฐบาลและแนวคิดปรัชญาในแต่ละสมัยต่างชี้ให้เห็นว่าการพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เป็นการอกตัญญู เป็นความชั่วร้าย ส่งผลกระทบต่อสังคมหลายด้าน โดยเฉพาะในมิติของการทุจริตคอร์รัปชัน ทำให้ทางการเงินยังเลือกที่จะกำหนดให้การพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมายในจีนและมีบทลงโทษที่รุนแรง โดยอนุญาตให้มีเพียงลอตเตอรีของรัฐบาลเพียงไม่กี่ชนิดเท่านั้นที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

อย่างไรก็ดี การพนันที่ผิดกฎหมายยังปรากฏในสังคมจีนจำนวนมากทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ก่อให้เกิดปัญหาและความวุ่นวายในสังคม รัฐบาลจีนจึงต้องดำเนินการปราบปรามการพนันอย่างเข้มงวด มีการกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงทั้งต่อผู้เล่น ผู้ให้บริการและผู้ที่มีส่วนร่วม ซึ่งครอบคลุมถึงการเล่นการพนันทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ จีนยังอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในการร่วมมือและสร้างความกดดันกับมิตรประเทศในการปราบปรามการพนันข้ามพรมแดนที่ชาวจีนเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

ทั้งนี้ ยังมีพื้นที่พิเศษที่หนึ่งที่จีนอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจการพนันได้นั้นคือมาเก๊า ซึ่งรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงการพนันถือเป็นรายได้หลักของมาเก๊าและยกระดับให้มาเก๊ากลายเป็นศูนย์กลางการพนันขนาดใหญ่ของภูมิภาค แต่สถานการณ์หลายอย่างทั้งจากปัจจัยที่ควบคุมได้และปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทำให้มาเก๊ากำลังเผชิญปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจการพนัน อาทิ การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันและการปราบปรามการพนันอย่างเข้มงวดของรัฐบาลจีนส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยววีไอพีจีนซึ่งเป็นลูกค้าหลักของมาเก๊า ขณะเดียวกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้อุตสาหกรรมการพนันมาเก๊าย่ำแย่ลง นักท่องเที่ยวของมาเก๊าลดลงมากกว่าครึ่งจากมาตรการจำกัดการเดินทาง จากกรณีของมาเก๊าสะท้อนให้เห็นว่าการพึ่งพิงรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงการพนันเพียงอย่างเดียวนั้นไม่มีความแน่นอน มาเก๊าจึงต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มความหลากหลายมากขึ้น อย่างน้อยก็ในรูปแบบของการท่องเที่ยวและบริการอื่นๆ เพื่อจะให้เศรษฐกิจสามารถผ่านวิกฤตไปได้อย่างไม่ต้องบาดเจ็บมากนัก

เมื่อหันมาดูสถานการณ์อุตสาหกรรมการพนันของเมียนมา ลาว และกัมพูชาจะพบความคล้ายคลึงกันบางประการ กล่าวคือทั้งสามประเทศมีการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการพนันได้แต่ไม่อนุญาตให้ประชาชนเข้าไปเล่นการพนันในคาสิโนและคาสิโนยังคงถือเป็นสิ่งผิดกฎหมายอยู่ ซึ่งอุตสาหกรรมการพนันกลายเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของทั้งสามประเทศ กรณีของเมียนมาพบว่าถึงแม้สถานการณ์ทางการเมืองจะมีการสู้รบกันแต่อุตสาหกรรมการพนันก็ยังดำเนินไปได้โดยไม่ได้รับผลกระทบนัก กระทั่งเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 อุตสาหกรรมการพนันในเมียนมารวมถึงสถานบันเทิงต่างๆ ในเมียนมายังคงเปิดบริการและกลายเป็นแหล่งแพร่กระจายของโรค หลังจากนั้นสถานการณ์คาสิโนจึงเงียบเหงา มีคาสิโนปิดตัวลง ขณะที่คาสิโนจำนวนมากเริ่มหันไปให้บริการในรูปแบบออนไลน์แทน ขณะที่ลาวก็มีสถานการณ์ไม่ต่างจากมาเก๊าที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการปราบปรามคอร์รัปชันและการพนันของจีน และได้รับผลกระทบหนักจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผู้ประกอบการคิงส์โรมันในสามเหลี่ยมทองคำจึงพยายามฟื้นฟูกิจการด้วยการหันไปมุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวแบบครบวงจรโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวชูโรง เพื่อเพิ่มความหลากหลายและลดการพึ่งพิงรายได้จากอุตสาหกรรมการพนัน ส่วนกัมพูชามีการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการพนันได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลก่อนและที่ตั้งของธุรกิจการพนันจะต้องอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไม่ต่ำกว่า 200 กิโลเมตร ประชาชนกัมพูชาจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปเล่นการพนันในคาสิโนทุกแห่ง รวมถึงการเล่นพนันประเภทอื่นๆ ด้วย เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนถูกมอมเมาด้วยอบายมุข ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับเมียนมาและลาว การอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจการพนันมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศโดยพึ่งพิงการลงทุนจากต่างชาติเป็นหลัก โดยนักลงทุนในธุรกิจการพนันของกัมพูชามีหลายกลุ่มทั้งนายทุนชาวไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน ฯลฯ คาสิโนในกัมพูชากระจายตัวอยู่ตามจังหวัดชายแดนติดกับไทยและเวียดนามรวมถึงสีหนุวิลล์ ส่งผลให้พื้นที่ที่ต่างชาติเข้าไปลงทุนเกิดความเจริญทางเศรษฐกิจ แต่ทว่าประชาชนกัมพูชาและท้องถิ่นก็ดูเหมือนจะไม่ได้รับประโยชน์จากการลงทุนของนักลงทุนจีนในธุรกิจการพนันอย่างที่ควรจะเป็น กัมพูชาจึงเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของประเทศที่พยายามขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมการพนันโดยอาศัยการลงทุนจากต่างชาติ

หากพิจารณาเฉพาะบทบาทของจีนในอุตสาหกรรมการพนันในภูมิภาคจะพบว่าจีนเข้ามามีบทบาทอย่างมากในเมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยเฉพาะในมิติของการลงทุน กรณีของเมียนมา จีนมีบทบาทชัดเจนมาตั้งแต่พรรค NLD เข้ามาบริหารประเทศ ส่วนใหญ่การลงทุนของจีนตั้งอยู่ในเขตของชนกลุ่มน้อยหลายจุดตามแนวชายแดนเมียนมา-ไทย ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนจำนวนมากในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค การสร้างโรงแรม อาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้าและที่อยู่อาศัย กระทั่งหลายพื้นที่ของเมียนมาเต็มไปด้วยชาวจีนที่เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบธุรกิจ ถึงแม้ว่ารัฐบาลกลางเมียนมาเป็นตัวแทน

การลงนามร่วมมือกับภาครัฐกิจจีน แต่ทว่าในทางปฏิบัติแล้ว การรักษาความปลอดภัยหรือดูแลความสงบให้กับนายทุนชาวจีนนั้น กลับต้องเป็นหน้าที่ของกองกำลังท้องถิ่นมีส่วนเป็นผู้ดูแลด้วย ทำให้ต้องได้รับการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ส่วนกรณีของลาว ลาวมีนโยบายในการเปิดรับการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น ซึ่งการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญในการส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ลาวจึงยอมให้มีการจัดตั้งคาสีโนได้แต่ต้องอยู่เฉพาะภายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเท่านั้น และไม่อนุญาตให้ประชาชนชาวลาวเข้าไปเล่นการพนันได้ ทั้งนี้ ถึงแม้จะมีมุมมองว่าการที่มีคาสีโนขนาดใหญ่บริเวณชายแดนลาว-ไทยจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจชายแดนให้เติบโตยิ่งขึ้น เกิดการจ้างงานขนาดใหญ่ เกิดการท่องเที่ยวที่ไทยและลาวจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน แต่ความเป็นจริงกลับมีเป็นเช่นนั้นเสียทั้งหมด เพราะผู้มีบทบาทหลักในการลงทุนและได้รับผลประโยชน์อย่างมหาศาลคือนายทุนชาวจีน โดยคาสีโนเกือบทุกแห่งที่ตั้งอยู่ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษของลาวนั้นจะเอื้อให้สามารถลงทุนได้อย่างรอบด้านและครบวงจร ซึ่งคาสีโนทุกแห่งในลาวล้วนแล้วแต่เป็นของนายทุนชาวจีนทั้งสิ้น ทั้งนี้ มีรายงานจากสื่อหลายแห่งระบุว่า คาสีโนขนาดใหญ่และขนาดเล็กที่อยู่ตามแนวชายแดนเมียนมาและลาวนั้น มีชาวจีนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทั้งในฐานะผู้เล่นและผู้จัดการ จากการสอบสวนของตำรวจจีนพบว่ามีนายหน้าชาวจีนชักชวน ล่อลวง และจัดการพานักพนันจากจีนแผ่นดินใหญ่ข้ามฝั่งมาเล่นพนันบริเวณแนวชายแดนเมียนมาและลาว กรณีกัมพูชา กัมพูชา กับจีนถือเป็นประเทศมหามิตร ทั้งสองมีการเกื้อหนุนกันมาตั้งแต่อดีต เมื่อกัมพูชาต้องการดึงเงินทุนจากนักลงทุนต่างชาติ นายทุนชาวจีนจึงเป็นนักลงทุนหลัก โดยเฉพาะที่สีหนุวิลล์เป็นพื้นที่ที่ถูกจับตามองเป็นพิเศษเพราะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติมีนายทุนชาวจีนเข้าไปลงทุนจำนวนมาก ในหลากหลายอุตสาหกรรมรวมถึงอุตสาหกรรมคาสีโนด้วย ซึ่งเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 สีหนุวิลล์เป็นพื้นที่ที่เห็นผลกระทบได้เด่นชัดที่สุดในแง่ของการพึ่งพาการลงทุนจากจีน เพราะเมื่อคนจีนไม่สามารถเดินทางมาทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ธุรกิจต่างๆ จึงหยุดชะงัก การลงทุนของจีนในสีหนุวิลล์จึงถูกหยุดชั่วคราว ซึ่งต่างจากพื้นที่การพนันอื่นๆ อย่างปอยเปตหรือบาเวตที่ผู้ประกอบการเป็นนายทุนชาติอื่นๆ สถานการณ์การพนันในพื้นที่เหล่านั้นเพียงแค่ชะงักเท่านั้น กิจกรรมต่างๆ อาจปิดเพียงชั่วคราว มาตรการควบคุมและป้องกันโรค แต่มิได้มีการถอนการลงทุนหรือมีสภาพเหมือนเมืองร้างดังที่ปรากฏในสีหนุวิลล์

ด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมการพนันในเมียนมา ลาวและกัมพูชาพบว่า ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบในมิติเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง หรือทางสังคมวัฒนธรรมก็ตาม ล้วนมีทั้งผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ หากกล่าวถึงเชิงบวก ประการแรก การอนุญาตให้มีการประกอบธุรกิจการพนันถือเป็นการพัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดด แต่ว่าเป็นการพัฒนาที่เปรียบเสมือนเป็นการผลักภาระให้ภาคเอกชน

ต่างชาติโดยเฉพาะนายทุนชาวจีนแทนที่ภาครัฐควรจะเป็นตัวหลักในการพัฒนาเอง ประการต่อมา ในมิติ การท่องเที่ยวก็ได้รับอานิสงค์จากการอุตสาหกรรมการพนันไปด้วย เนื่องจากธุรกิจการพนันที่ปรากฏเป็น ลักษณะของสถานบันเทิงครบวงจร (Entertainment complex) ที่มีทั้งโรงแรม ห้างสรรพสินค้า สนาม กีฬา ศูนย์ประชุม ฯลฯ มิได้เป็นเพียงคาสิโนอย่างเดียว จึงสามารถดึงดูดได้ทั้งนักท่องเที่ยวและนักพนัน พร้อมๆ กัน รวมถึงธุรกิจอื่นๆ ในท้องถิ่นก็ได้รับอานิสงค์ไปด้วย ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวดังกล่าวส่งผล ในเชิงบวกต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศ ประการต่อมา การประกอบธุรกิจคาสิโนและการขยายตัว ด้านการท่องเที่ยวส่งผลดีต่อการจ้างแรงงานในท้องถิ่น ทำให้มีตำแหน่งงานเพิ่มขึ้นหลายหมื่นอัตรา แต่ ในทางกลับกันผลกระทบเชิงลบที่ตามมาค่อนข้างส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง จากการหลั่งไหลเข้ามา ของนายทุนชาวจีนทำให้ประชาชนท้องถิ่นบางถิ่นรู้สึกว่าการถูกรุกราน วิถีชีวิตเปลี่ยนไป ค่าครองชีพสูงขึ้น ที่ดินราคาแพงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่นายทุนชาวจีนเข้ามาครอบครองหนาแน่นมีการใช้ภาษาจีนเป็น หลัก ปรากฏร้านค้าสินค้าจีน ร้านอาหารจีน มีการใช้เงินหยวนของจีน ทำให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกสูญเสีย ความเป็นตัวตน ขณะเดียวกันประโยชน์ที่แต่ละท้องถิ่นได้รับก็ไม่ชัดเจนนักว่ามากนักน้อยแค่ไหน นอกเหนือจากการจ้างงานดูเหมือนประชาชนในท้องถิ่นจะไม่ได้รับประโยชน์อย่างอื่น เพราะการเข้ามา ลงทุนของนายทุนชาวจีนเป็นการเข้ามาตั้งแต่ต้นน้ำ กล่าวคือในการประกอบธุรกิจนายทุนชาวจีนจะมีการ นำวัตถุดิบเข้ามาเองจากจีน ใช้เทคโนโลยีของจีน นำเข้าบุคลากรจากจีน แม้กระทั่งกลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่ก็ เป็นชาวจีนด้วยกัน ดังนั้น ประชาชนท้องถิ่นแทบไม่ได้ประโยชน์อันใดนอกจากการรับจ้างเป็นแรงงานที่ มิได้อำนาจในการต่อรองใดๆ

ยิ่งไปกว่านั้นในมิติความมั่นคง การเข้ามาของนายทุนจีนยังสุ่มเสี่ยงให้เกิดการฟอกเงินและ อาชญากรรมข้ามชาติต่างๆ ด้วย เป็นที่ทราบกันดีว่าการประกอบธุรกิจการพนันล้วนเกี่ยวพันกับผู้มีอิทธิพล และธุรกิจสีเทาอื่นๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งผิดกฎหมาย นำมาซึ่งความเสื่อม สร้างความเสียหายมหาศาลและ เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ยกตัวอย่างเช่น กรณีของลาว บริเวณสามเหลี่ยมทองคำเป็นพื้นที่ภายใต้ อิทธิพลของนายเจ้า เหว่ย นายทุนชาวจีนที่ทำธุรกิจสีเทารายได้ใหญ่ ผู้อยู่เบื้องหลังธุรกิจสีเทาต่างๆ ใน ภูมิภาค หรือกรณีกัมพูชา บริเวณปอยเปตและสีหนุวิลล์ได้กลายเป็นฐานของขบวนการอาชญากรรมข้าม ชาติจีน มีการหลอกลวงคนเข้าไปทำงานผิดกฎหมาย หลอกให้ลงทุนออนไลน์ ค้ามนุษย์ ค้าประเวณี หลอกลวงทางโทรคมนาคม (หรือแก๊งคอลเซ็นเตอร์) ซึ่งทำการหลอกลวงเหยื่อที่อยู่ในประเทศจีนและไทย นอกจากนี้ยังมีการเรียกค่าไถ่ ฆ่าตัดตอนทั้งผู้ที่เป็นเหยื่อและผู้เข้าร่วมขบวนการด้วย ผลกระทบในมิติความ มั่นคงของประเทศจึงถือว่ารุนแรงและน่ากังวล

สำหรับประเทศไทยมีลักษณะต่างจากประเทศที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจากไทยยังไม่มีการจัดตั้ง คาสีโนถูกกฎหมายและการพนันในไทยถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย มีเพียงการพนันไม่กี่ชนิดเท่านั้นที่ได้รับ อนุญาตให้เล่นได้ แต่กระนั้นการพนันก็ยังอยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน คนไทยจำนวนมากยังคงลักลอบเล่นการ พนันอยู่ มีบ่อนการพนันเถื่อนเกิดขึ้นทั่วประเทศ ทั้งบ่อนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ไปจนถึงบ่อนวัง (หรือบ่อน เคลื่อนที่) แต่ละบ่อนมีเงินหมุนเวียนตั้งแต่หลักสิบล้านไปจนหลักร้อยล้าน ซึ่งบ่อนเถื่อนเหล่านี้มักมีผู้มี อิทธิพลเป็นเจ้าของโดยมีเจ้าหน้าที่รัฐรู้เห็นเป็นใจ ทำให้สามารถดำเนินกิจการมาได้เป็นเวลาหลายสิบปี

นอกจากบ่อนเถื่อนของผู้มีอิทธิพลชาวไทยแล้ว ยังมีบ่อนเถื่อนของนายทุนต่างชาติปรากฏอย่าง ลับๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะบ่อนของนายทุนชาวจีนที่เปิดกิจการเพื่อรองรับลูกค้าชาวจีนเท่านั้น ส่วน ใหญ่เป็นลูกค้าชาวจีนระดับวีไอพีทั้งที่อยู่อาศัยในไทยและที่เดินทางมาจากประเทศจีน นักพนันจีนเหล่านี้ มิได้เพียงแต่ต้องการเล่นพนันเท่านั้น แต่ยังต้องการเสพย์ความบันเทิงอื่นๆ ด้วย เช่น คาราโอเกะ ยาเสพ ติด การค้าบริการทางเพศ ฯลฯ เจ้าของบ่อนเหล่านี้เป็นล้วนเป็นชาวจีนที่มีอิทธิพลระดับภูมิภาคและมี เครือข่ายในพื้นที่ บ่อนเถื่อนของนายทุนชาวจีนจึงถือเป็น ภัยคุกคามที่สร้างความเสียหายแก่ประเทศไทย อย่างใหญ่หลวง และควรเป็นวาระเร่งด่วนที่ไทยควรจัดการให้เข้าที่เข้าทาง

นอกเหนือจากการพนันในบ่อนแล้ว การพนันออนไลน์ก็เป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นใน สังคมไทย เพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย หลากหลายช่องทาง มีการโฆษณาโจ่งแจ้ง รวมถึงมีการใช้บุคคลที่มี ชื่อเสียงร่วมโฆษณาด้วย ทำให้สามารถชักจูงโน้มน้าวกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ทดลองเล่นและไม่สามารถถอนตัว ออกมาได้ เจ้าของเว็บพนันชาวไทยรายใหญ่หลายรายเป็นกลุ่มข้าราชการ ดารา หรือกลุ่มคนชนชั้นสูงที่ถูก เรียกว่าไฮโซ ใช้ชีวิตหรูหรา สุขสบาย มีเงินหมุนเวียนหลักพันล้านบาทต่อเดือน ซึ่งที่ผ่านกลุ่มคนเหล่านี้ถูก จับกุมไปแล้วหลายราย แต่ก็ยังมีอีกหลายรายที่ไม่ได้ถูกตรวจสอบและยังกอบโกยจากธุรกิจการพนัน ออนไลน์อยู่

ทุกวันนี้สถานการณ์การพนันในไทยมีความรุนแรงขึ้นเนื่องจากบ่อนเถื่อนต่างๆ ล้วนมีมาตรการใน การป้องกันและหลีกเลี่ยงการจับกุม รวมถึงมีผู้มีอิทธิพลให้การช่วยเหลือหรืออยู่เบื้องหลัง ขณะเดียวกันใน ด้านนักพนันเองก็สามารถเข้าถึงการพนันรูปแบบต่างๆ ได้ง่ายขึ้น หากจะเดินทางไปเล่นการพนันที่บ่อนทั้ง ในไทยและต่างประเทศก็สามารถกระทำได้ง่าย การเดินทางคมนาคมสะดวกและประหยัดกว่าสมัยก่อน หากจะเล่นการพนันออนไลน์ก็สามารถเข้าถึงได้ง่ายในพริบตา ขณะที่ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีต่อการเล่นการ พนัน รวมถึงความเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎหมายของนักพนันก็ลดน้อยลงแทบไม่มี ส่วนหนึ่งเป็น เพราะบทลงโทษเกี่ยวกับการพนันของไทยยังไม่รุนแรง อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะศีลธรรมในใจคนไทยนั้น

ลดลง ค่านิยมในสังคมให้คุณค่ากับการมีเงินและวัตถุนิยมมากขึ้น ทำให้คนพยายามที่จะหาวิถีทางที่จะพาตนเองไปสู่ความร่ำรวย

จากที่กล่าวมา คณะผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าสถานการณ์การพนันในไทยยังมีความน่ากังวลในอย่างน้อย 3 ประเด็น คือ

1) การลักลอบเล่นและให้บริการการพนันในไทยยังมีปรากฏมากในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ที่เข้าถึงได้ง่ายและได้รับความนิยมแพร่หลายขึ้นหลังเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามต่อสังคมไทย โดยเฉพาะกับกลุ่มคนรุ่นใหม่และเยาวชนไทยที่มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยีแต่ยังขาดวุฒิภาวะ

2) การที่ไทยเป็นฐานในการประกอบธุรกิจการพนันของนายทุนต่างชาติมีผลต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะนายทุนจีนซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีเครือข่ายกับผู้มีอิทธิพลและข้าราชการระดับสูง ทำให้การควบคุม ตรวจสอบและจับกุมดำเนินการได้ยาก ซึ่งนายทุนเหล่านี้ล้วนเกี่ยวพันกับธุรกิจสีเทาในภูมิภาคและมีการกระทำความผิดกฎหมายในมิติอื่นๆ ด้วย อาทิ การสวมสัญชาติ การใช้นอมินีดำเนินธุรกิจ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์

3) จีนซึ่งครอบคลุมถึงรัฐบาลจีน นักพนันจีนและนักลงทุนจีนยังเป็นตัวแปรและปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดทิศทางของอุตสาหกรรมการพนันในภูมิภาค เนื่องจากรัฐบาลจีนไม่สนับสนุนให้ชาวจีนออกไปเล่นการพนันยังต่างประเทศ ขณะเดียวกันก็มีการขอความร่วมมือจากรัฐบาลบางประเทศในการควบคุมธุรกิจการพนัน ถึงแม้ว่าทุกวันนี้ นักพนันจีนจะเป็นนักพนันหลักของคาสีโนในหลายประเทศ แต่ก็ไม่สามารถคาดเดาถึงสถานการณ์ในอนาคตได้ การหวังพึ่งพานักพนันจีนเป็นหลักจึงเป็นความเสี่ยงที่สามารถทำลายเศรษฐกิจและส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นได้

6.2 ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านการพนันในไทย

ทั้งนี้ จากการศึกษาสถานการณ์การพนันและผลกระทบที่เกิดขึ้นในภูมิภาค คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านการพนันของไทย ดังนี้

1) การปราบปรามการพนันผิดกฎหมายและธุรกิจสีเทาในไทยทั้งธุรกิจที่เป็นของนายทุนชาวจีน นายทุนชาวไทยและนายทุนชาติอื่นมีความสำคัญ จำเป็นและเป็นเรื่องเร่งด่วนกว่าการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายเพราะการพนันผิดกฎหมายและธุรกิจสีเทาก่อให้เกิดความเดือดร้อน สูญเสีย สร้างความเสื่อม

โทษต่อคนและสังคมไทยอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรมีการบูรณาการร่วมกันให้มากขึ้นระหว่างรัฐบาลจีนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามคนจีนที่เข้ามากระทำความผิดกฎหมายในไทย เพราะหากให้ทุนจีนสีเทาขยายตัวขึ้น ไทยจะกลายเป็นฐานในการประกอบอาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาค

2) ไทยควรมีการปรับแก้กฎหมาย 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือการปรับแก้กฎหมายการพนันให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และทันต่อบริบทโลกที่เปลี่ยนไป รวมถึงรองรับการพนันรูปแบบใหม่ เช่น การพนันออนไลน์ อีกทั้งควรมีการเพิ่มโทษต่อผู้กระทำความผิดทั้งในฐานะผู้เล่น ผู้ให้บริการ และผู้ที่ชักชวนหรือมีส่วนร่วม เนื่องจากทุกวันนี้โทษของกฎหมายการพนันค่อนข้างเบา ทำให้ผู้ประะกระทำผิดไม่กลัวและกระทำความผิดซ้ำ ส่วนที่ 2 คือการปรับแก้กฎหมายที่เป็นช่องโหว่ให้แก่นายทุนสีเทาและควรมีการเพิ่มบทลงโทษและดำเนินการอย่างจริงจังกับบุคคลที่มีส่วนร่วมในธุรกิจสีเทาไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติ โดยเฉพาะคนไทยที่เข้าร่วมขบวนการหรือให้การช่วยเหลือแก่ชาวจีนที่กระทำความผิดกฎหมายในไทย เช่น การรับเป็นนอมินี การช่วยคนจีนสวมสัญชาติหรือออกบัตรประชาชน การรับจดทะเบียนสมรส และอื่นๆ เพื่อให้การเข้ามาของทุนจีนสีเทาเป็นไปได้ยากขึ้น

3) ควรมีการให้ความรู้ สร้างความตระหนักแก่แรงงานไทยที่ลักลอบไปทำงานในบ่อนการพนันหรือไปเป็นส่วนร่วมในขบวนการของนายทุนจีนสีเทา เพราะธุรกิจสีเทาดังกล่าวอยู่ได้โดยอาศัยแรงงานเหล่านี้เป็นแกนขาในการดำเนินการ ทั้งนี้ คนไทยควรมีจิตสำนึกต่อประเทศชาติมิใช่การมาหลอกลวงคนไทยด้วยกัน กรณีเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยของศีลธรรม และการขาดจิตสำนึกของคนไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรแก้ไขเร่งด่วนเพื่อมิให้สังคมเสื่อมถอยไปมากกว่านี้

4) ควรมีการให้ความรู้ด้านการเงินแก่คนไทย ถึงแม้ประเด็นเรื่องการเงินจะไม่ได้เกี่ยวกับการพนันโดยตรง แต่สิ่งหนึ่งที่คนไทยส่วนใหญ่ยังขาดคือองค์ความรู้ทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการพนันหรือการลงทุน รวมถึงการเล่นหวย สิ่งเหล่านี้ถ้าขาดองค์ความรู้ ไม่รู้จักการจัดสรรเงินที่ถูกต้อง ไม่เข้าใจความเสี่ยงและไม่รู้ลิมิตทางการเงินของตัวเอง ก็สามารถกลายเป็นปัญหาได้ อย่างคนที่ไม่ศึกษาหรือไม่เข้าใจสิ่งที่ลงทุน ทุเงินไปลงทุนในคริปโตก็ไม่ต่างอะไรจากการหมดตัวจากการพนัน ดังนั้น ไม่ว่าคาสिनอถูกกฎหมายจะเกิดหรือไม่ การให้ความรู้ทั้งข้อดีและโทษของการพนันเป็นสิ่งที่รัฐควรพิจารณาควบคู่ไปด้วย รวมถึงการพัฒนาความรู้ทางการเงินพื้นฐานของคนไทยอีกด้วย²⁹¹

²⁹¹ 3 MIN READ. (8 กุมภาพันธ์ 2022). ถ้า ไทย เปิด คาสिनอถูกกฎหมาย จะเป็นอย่างไร ?. Money Buffalo.

<https://www.moneybuffalo.in.th/business/if-thailand-opens-a-legal-casino-how-will-it-be>

6.3 ข้อเสนอแนะและข้อควรพิจารณาต่อการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทย

การจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในไทย ถึงแม้ว่าจะเห็นประโยชน์ชัดเจนในเรื่องราวได้ของประเทศที่เพิ่มขึ้น แต่ในระยะยาวก็มีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบในเชิงลบ ดังนั้น การทำให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการวิสามัญฯ เพื่อศึกษาและพิจารณาในเรื่องนี้ แต่ผลการศึกษายังคงมีข้อกังขาและไม่ชัดเจนในหลายประเด็น ซึ่งยังไม่อาจสรุปได้ว่าไทยเหมาะสมหรือมีความพร้อมต่อการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมาย ณ เวลานี้ ในการนี้คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะและข้อควรพิจารณาต่อการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมาย ดังนี้

- การจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายยังมีใช้กิจกรรมที่ควรส่งเสริมในบริบทสังคมไทย ณ ปัจจุบัน

ข้อเท็จจริงของการพนันคือ การเล่นพนันไม่ได้ทำให้ผู้เล่นรวยขึ้นหรือมีชีวิตดีขึ้น ผู้ได้ประโยชน์มีแต่เจ้ามือเท่านั้น ส่วนชีวิตของนักพนันล้วนแต่มีหนี้สินพอกพูน ชีวิตตกต่ำ การพนันเป็นการเล่นกับความโลภที่อยู่ในใจคน ยิ่งผู้เล่นโลภมากเจ้ามือยิ่งได้มาก ในช่วงแรกของการเล่นเจ้ามือจึงปล่อยให้ผู้เล่นเล่นได้มากกว่าเสีย เพื่อตึงความโลภที่อยู่ในใจ เมื่อเล่นแล้วได้เงินก็อยากเล่นอีกเพื่อให้ได้เงินเพิ่มอีก เมื่อเล่นเสียเงินก็ต้องเล่นอีกเพื่อให้ได้เงินคืน เป็นวัฏจักรที่หลุดพ้นไม่ได้ ดังนั้น การอนุญาตให้จัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายโดยมองแต่เพียงประโยชน์ทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวไม่คำนึงผลกระทบต่อผู้เล่นที่ตกเป็นเหยื่อ โดยมองว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคลนั้นมิใช่มุมมองที่ถูกต้อง ทุกฝ่ายควรตระหนักว่าควรแล้วหรือ หากประเทศจะได้เงินเพิ่มขึ้นจากภาษีการพนันแต่ศีลธรรมในสังคมต้องตกต่ำลง จากตัวเลขสถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเปิดเผยว่าปัจจุบันถึงแม้ไทยจะยังไม่มีคาสีโนถูกกฎหมาย การเล่นพนันต้องเล่นกับแบบหลบๆ ซ่อนๆ แต่ 21 เปอร์เซ็นต์ของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในไทยมีสาเหตุมาจากการพนัน โดยคิดเป็น 1 ใน 5 ของปัญหาทั้งหมด²⁹²

ขณะที่หากมองถึงความเห็นของประชาชน ถึงแม้คณะกรรมการการวิสามัญฯ จะอ้างถึงการสำรวจของความคิดเห็นของประชาชนโดยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่พบว่าประชาชน 80.67 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้เปิดสถานบันเทิงแบบครบวงจรในประเทศไทย และ 36.38 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนให้มีคาสีโนถูกกฎหมาย²⁹³ แต่อย่างไรก็ดี ยังมีผลการสำรวจของอีกหลายสำนักที่มีผลย้อน

²⁹² 3 MIN READ. (8 กุมภาพันธ์ 2022). ถ้า ไทย เปิด คาสีโนถูกกฎหมาย จะเป็นอย่างไร ?. Money Buffalo.
<https://www.moneybuffalo.in.th/business/if-thailand-opens-a-legal-casino-how-will-it-be>

²⁹³ BBCNEWS ไทย. (14 เมษายน 2023). บ่อน : คาสีโนถูกกฎหมายของไทยจะมีหน้าตาเป็นอย่างไร.
<https://www.bbc.com/thai/articles/c51p09zyzv7o>

แย้งกับผลสำรวจที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ อ้างถึง อาทิ การสำรวจของศูนย์ศึกษาปัญหาการพนันได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่องการเปิดคาสิโนถูกกฎหมาย โดยในปี ค.ศ.2019 และ ค.ศ.2021 ได้รับคำตอบที่น่าสนใจคือ ในปี ค.ศ.2019 เก็บตัวอย่างจากตัวแทนทุกจังหวัดมากกว่า 5 หมื่นคน และในปี ค.ศ.2021 เก็บตัวอย่างมากกว่า 7 พันคน ปรากฏว่าคำตอบที่ได้จากประชาชนนั้นใกล้เคียงกันคือ ประชาชนไม่เห็นด้วยกับการเปิดคาสิโนในไทยมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ทุกครั้ง ส่วนผู้ที่เห็นด้วยมีประมาณมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ ส่วนอีกประมาณมากกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ จะไม่แน่ใจและไม่มีความเห็น ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสำนักวิจัยซูเปอร์โพล (Super Poll) นำเสนอผลสำรวจภาคสนามเรื่องวิกฤตคือโอกาส กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ เมื่อปี ค.ศ.2021 ผลการสำรวจปรากฏว่า ประชาชนร้อยละ 92.8 ต่อด้านแนวคิดการเปิดบ่อนถูกกฎหมาย เพราะจะทำให้เกิดปัญหาต่อสังคมหลากหลายมิติ ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ 7.2 โดยให้เหตุผลว่าประเทศจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น²⁹⁴

- คาสิโนถูกกฎหมายไม่สามารถช่วยลดจำนวนบ่อนเถื่อนได้

แนวคิดที่ว่าเมื่อคาสิโนเป็นสิ่งถูกกฎหมายแล้วบ่อนเถื่อนจะหมดไปเป็นแนวคิดที่อาจจะไม่ถูกนัก ถึงแม้บ่อนเถื่อนหลายแห่งจะยินดีที่จะเข้าระบบตามกฎหมาย เพื่อดำเนินธุรกิจอย่างจริงจัง ไม่ต้องหลบซ่อน ไม่ต้องจ่ายเงินสินบน แต่ก็ยังมีบ่อนเถื่อนอีกหลายแห่งที่ไม่ต้องการเข้าระบบตามกฎหมาย อาจด้วยเพราะมีการดำเนินการอื่นที่ผิดกฎหมาย เช่น ฟอกเงิน ยาเสพติด ปลอมเงินกู้ยืมระบบ ฯลฯ จึงต้องการหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ ขณะที่บางบ่อนไม่ต้องการจ่ายภาษีเพราะจะทำให้กำไรที่ได้รับลดลง ดังนั้น จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าการทำให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายแล้วจะช่วยลดจำนวนบ่อนเถื่อนลงได้

ด้านของนักพนัน นักพนันที่เข้าบ่อนเถื่อนกับนักพนันที่จะเข้าบ่อนถูกกฎหมายก็เป็นคนละกลุ่มกัน กลุ่มที่จะเข้าคาสิโนถูกกฎหมายเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ขณะที่กลุ่มที่เข้าบ่อนเถื่อนเป็นผีพนันหรือเป็นกลุ่มที่เสพติดอบายมุขชาวไทย การมีกฎหมายหรือกฎระเบียบคัดกรองคนไทยที่จะเข้าไปเล่นพนันในคาสิโนถูกกฎหมาย อาจเป็นการบีบให้นักพนันไทยที่คุณสมบัติไม่ถึงเกณฑ์หันไปใช้บริการบ่อนเถื่อนแทน เพราะไม่สามารถเข้าใช้บริการคาสิโนถูกกฎหมายได้ ขณะเดียวกันข้อจำกัดในการเข้าใช้บริการ เช่น ต้องแสดงรายได้ขึ้น

²⁹⁴ SPRINGNEWS. (24 มกราคม 2021). ซูเปอร์โพล เผยผลสำรวจ กว่า 92 % ค้านเปิดบ่อนถูกกฎหมาย.

https://www.springnews.co.th/society/805158?fbclid=IwAR2SHPV38VJOR6kqTIR4NfiCIXC_N4y42yZttYn_Ru_jpxAZ6-ZZ_gsPCkE

ต่ำ ต้องเสียภาษีการพนัน ฯลฯ ก็สร้างความยุ่งยาก ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจในการเข้าไปใช้บริการ

นอกจากนี้ บ่อนเถื่อนบางแห่งเปิดมาเพื่อรองรับนักพนันเฉพาะกลุ่มเท่านั้น เช่น บ่อนของนายทุนจีนในกรุงเทพฯ เปิดเพื่อรองรับนักพนันชาวจีนระดับวีไอพี ซึ่งนักพนันเหล่านี้ไม่ได้ต้องการเงินจากการพนันเป็นหลัก แต่ต้องการพื้นที่ส่วนตัวที่วางใจได้ในการสังสรรค์ และรวมตัวเสพอบายมุขต่างๆ เช่น ยาเสพติด เครื่องดื่มมีเมา ตลอดจนการค้ำประเวณี ซึ่งคาสีโนถูกกฎหมายไม่สามารถรองรับกิจกรรมดังกล่าวได้ ฉะนั้นการยกธุรกิจที่ดินมาไว้บนดินจึงไม่อาจยืนยันได้ว่าธุรกิจที่ดินจะหมดไป สุดท้ายแล้วธุรกิจที่ดินอาจจะยังคงอยู่คู่ขนานกันไปหรืออาจจะเพิ่มมากขึ้นก็ได้

- คาสีโนถูกกฎหมายเพิ่มโอกาสให้คนไทยเข้าถึงการพนันได้ง่ายขึ้น

กรณีการจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายของคณะกรรมการการวิสามัญฯ การเข้าไปเล่นพนันของนักพนันชาวไทย ถึงแม้จะมีกฎหมายควบคุมคัดกรองคนไทยที่จะเข้าไปเล่นพนันในคาสีโน แต่ก็ไม่มีอะไรยืนยันได้ว่าจะมีการบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบอย่างเข้มงวด ยกตัวอย่างจากสถานบันเทิงผับบาร์ทั่วไปกำหนดอายุผู้เข้าใช้บริการต้องมากกว่า 20 ปี แต่ในความเป็นจริงสถานบันเทิงจำนวนมากปล่อยปะให้ผู้อายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าใช้บริการ เช่นเดียวกับสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ถึงแม้จะมีการกำหนดราคาไว้ที่ 80 บาท แต่สลากกินราคาก็ยังปรากฏอยู่ทั่วไปไม่น้อยลง

ในมิติศีลธรรม การจัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายมีความขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคมไทยดังที่กล่าวไปแล้วในตอนต้น จากข้อมูลที่เผยแพร่ระบุว่าคาสีโนถูกกฎหมายมีเกมการพนันให้บริการทุกรูปแบบทั้งพนันออนไลน์และออฟไลน์ ทั้งสำหรับนักพนันต่างชาติและนักพนันไทย เช่น คาสีโนออนไลน์ การซื้อขายหุ้น สกูลเงินรายวัน พนันกีฬาออนไลน์ พนันอิงเหตุการณ์จริง บิงโกออนไลน์ เสี่ยงโชคออนไลน์ เกมที่ต้องใช้ทักษะ เว็บไซต์เพื่อการฝึกฝน ซึ่งเกมบางประเภท เช่น การทายผลฟุตบอล การทายผลการเลือกตั้ง เป็นเกมสำหรับคนไทย จึงเปรียบเสมือนส่งเสริมให้คนไทยหันมาเล่นพนัน มีความหวังกับการเสี่ยงโชค ซึ่งมีความย้อนแย้งกับวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งคาสีโนถูกกฎหมายในตอนแรกที่ว่ากลุ่มเป้าหมายหลักคือนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวเป็นหลัก

นอกจากนี้ การจัดให้มีคาสีโนถูกกฎหมายในไทยมีผลกระทบอย่างยิ่งต่อเยาวชนไทย ทำให้การพนันเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวมากขึ้นโดยเฉพาะการพนันออนไลน์ เยาวชนไทยยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะแยกแยะความผิดชอบชั่วดีและความอยากรู้รื้ออยากลอง ทุกวันนี้การเข้าถึงการพนันออนไลน์สามารถกระทำได้ง่าย มี

การโฆษณาต่อตลาดอใจเต็มโลกอินเทอร์เน็ต อาจนำมาซึ่งความสูญเสียและเป็นภัยคุกคามต่อเยาวชน ซึ่งประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน แม้จะเป็นประเทศที่อนุญาตให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมาย ก็ไม่มีประเทศไหนนับรวมการพนันออนไลน์เข้าไปด้วย ยกเว้นฟิลิปปินส์²⁹⁵ สะท้อนให้เห็นว่าการพนันออนไลน์นั้น มีผลกระทบต่อสังคมที่ต้องมีการควบคุมอย่างเข้มงวด

ดังนั้น การจัดตั้งสโนถูกกฎหมายเหมือนจะเพิ่มช่องทางให้คนไทยเข้าถึงการพนันได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น ช่วยเปิดตลาดนักพนันไทยหน้าใหม่มากกว่า

- จุดอ่อนของกฎหมายเกี่ยวกับการพนันของไทย

หากกล่าวถึงกฎหมายเกี่ยวกับการพนันจะพบว่ากฎหมายไทยยังมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ เช่น บทลงโทษต่อผู้กระทำความผิดไม่รุนแรง กฎหมายล้าหลังไม่ครอบคลุมต่อสถานการณ์การพนันที่เปลี่ยนไป ดังนั้น หากจะมีการจัดตั้งคาสีในถูกกฎหมาย ไทยควรมีการพิจารณาเพิ่มเติมในมิติกฎหมายด้วย โดยการปรับแก้กฎหมายเดิมให้มีบทลงโทษที่เหมาะสมต่อความผิดที่กระทำ ครอบคลุมการพนันรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงการพนันออนไลน์ สามารถเอาผิดผู้กระทำความผิดและผู้มีส่วนร่วมได้ง่ายขึ้น และหากมีการจัดตั้งคาสีในถูกกฎหมาย ให้ต้องมีการบัญญัติกฎหมายเพิ่มเพื่อควบคุม ทั้งต่อผู้เล่น ผู้ประกอบการ สังคม ตลอดจนมีการวางแนวทางเยียวยาต่อผู้ที่ติดการพนันและได้รับผลกระทบจากการพนัน แนวทางการจัดเก็บภาษีจากการพนัน การป้องกันการฟอกเงิน

- ความจำเป็นในการจัดตั้งคาสีในถูกกฎหมาย

ไทยควรพิจารณาถึงเหตุผลในการจัดตั้งคาสีในถูกกฎหมาย นอกเหนือจากเรื่องรายได้จากภาษีการพนันแล้วยังมีความจำเป็นได้อีก หากต้องการลดจำนวนบ่อนเถื่อน ไทยควรปราบปรามการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐจะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงจุดกว่า หากต้องการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติก็ควรมีเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจนว่าต้องการเพิ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่มใด ชาติใด เหตุใดนักท่องเที่ยวต่างชาติเหล่านั้นต้องเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงการพนันในไทยทั้งที่ประเทศอื่นๆ ก็มี ทั้งนี้ เหตุผลการจัดตั้งคาสีในถูกกฎหมายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้นดูไม่ค่อยสมเหตุสมผล เพราะทุกวันนี้การท่องเที่ยวของไทยได้รับความนิยมมากจากนักท่องเที่ยว

²⁹⁵ BBCNEWS ไทย. (14 เมษายน 2023). บ่อน : กาสีในถูกกฎหมายของไทยจะมีหน้าตาเป็นอย่างไร.

<https://www.bbc.com/thai/articles/c51p09zyzv7o>

หลายชาติทั่วโลกอยู่แล้ว และไทยเองก็มีจุดขายด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม อาหาร การช้อปปิ้ง ฯลฯ โดยไม่จำเป็นต้องผลักดันการจัดตั้งศาลาโนฎกกฎหมาย ดังนั้น หากต้องการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไทยควรพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริการและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวมากกว่า เพราะสามารถทำได้ง่ายกว่า มีความยั่งยืน และไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อสังคม

- แผนจัดตั้งศาลาโนฎกกฎหมายยังขาดรายละเอียดที่ชัดเจน

แผนการจัดตั้งสถาบันบันเทิงครบวงจรที่ถูกนำเสนอของคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ยังขาดความชัดเจนในหลายประเด็น อาทิ

จะมีการจัดตั้งสถาบันบันเทิงครบวงจรกี่แห่งในไทย

จะมีการจำกัดจำนวนใบอนุญาตของศาลาโนฎหรือไม่

กลุ่มคนที่จะมาใช้บริการสถาบันบันเทิงครบวงจรและศาลาโนฎจะเป็นใคร

จะมีผลกระทบเชิงลบอย่างไรบ้าง และจะจัดการต่อผลกระทบเหล่านั้นอย่างไร

หน่วยงานใดจะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และหน่วยงานใดจะมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล

มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่

มีการสำรวจความพร้อมและความยินยอมของประชาชนในพื้นที่หรือไม่

มีกลไกการจัดการความเสี่ยงอย่างไร

ฯลฯ

คำถามเหล่านี้ล้วนยังไม่มีคำตอบ ในมุมมองของคณะผู้วิจัยเห็นว่าการจัดตั้งศาลาโนฎกกฎหมายควรชี้ให้ชัดเจนว่าเป็นการจัดตั้งศาลาโนฎตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องอยู่ในพื้นที่ๆ รัฐกำหนด มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินการ กำหนดกลุ่มผู้เข้าใช้บริการ มิใช่การเปิดศาลาโนฎเสรีในพื้นที่ไหนก็ได้ รูปแบบไหนก็ได้ โดยมีกลุ่มลูกค้าเป็นใครก็ได้ ซึ่งการดำเนินธุรกิจทั้งสองแบบมีลักษณะต่างกัน ให้ผลกระทบที่ไม่เหมือนกัน

- ความสำเร็จของศาลาโนฎกกฎหมายในบางประเทศมีอาจยึดเป็นต้นแบบได้

การจัดตั้งสถาบันบันเทิงครบวงจรโดยศึกษาต้นแบบจากสิงคโปร์ไม่สามารถนำมาใช้กับบริบทประเทศไทยได้ทั้งหมด เพราะสภาพเศรษฐกิจ พื้นฐานประชาชน บรรทัดฐานในสังคม นโยบายสังคม ตลอดจนความเอาใจจริงเอาใจในการบังคับใช้กฎหมายนั้นต่างกัน ไทยไม่อาจลอกเลียนแบบความสำเร็จของสิงคโปร์ได้

การศึกษาเรื่องการจัดตั้งสถาบันบันเทิงครบวงจรหรือคาสิโนถูกกฎหมายควรใช้เวลาศึกษามากกว่านี้ โดยศึกษาถึงการดำเนินงานของหลายๆ ประเทศ ทั้งด้านรูปแบบการให้บริการ การบริหารจัดการ ผลกระทบเชิงบวกและลบ ทัศนคติของสังคม ฯลฯ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่รอบด้าน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- 3 MIN READ. (8 กุมภาพันธ์ 2022). ถ้า ไทย เปิด คาสีโนถูกกฎหมาย จะเป็นอย่างไร ?. Money Buffalo.
<https://www.moneybuffalo.in.th/business/if-thailand-opens-a-legal-casino-how-will-it-be>
- Aindravudh. (10 มีนาคม 2566). หวยลาว 10 มีนาคม 2566. TheThaiger.
<https://thethaiger.com/th/news/792664/>
- ANUSORN RUEANDARA. (2023). คาสีโนออนไลน์ คืออะไร?. Lifestyle asia.
<https://www.lifestyleasia.com/bk-th/tech/what-is-casino-online/>
- AP. (2023). ธุรกิจท่องเที่ยวและคาสีโนในมาเก๊ายังไม่ฟื้น แม้ผ่อนคลายโควิด.
<https://www.voathai.com/a/macao-eases-covid-rules-but-tourism-casinos-yet-to-rebound/6901474.html>
- ASEAN Insight. (10 ธันวาคม 2558). บทบาทของจีนในเมียนมา. กรุงเทพธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/111256>
- BBC News Thai. (27 ตุลาคม 2022). ฝั่บ่ลั้บชาวจีน ธุรกิจ "สีเทา" ที่กลับมาพร้อมนักท่องเที่ยวจีน ?.
<https://www.bbc.com/thai/articles/cgl2v43ep5go>
- BBCNEWS ไทย. (14 เมษายน 2023). บ่อน : คาสีโนถูกกฎหมายของไทยจะมีหน้าตาเป็นอย่างไร.
<https://www.bbc.com/thai/articles/c51p09zyzv7o>
- Billionmoney. (2 มิถุนายน 2023). บริษัทคาสีโนระดับโลก Galaxy และ MGM เตรียมเปิดสาขา ในไทย หากรัฐบาลเปิดเสรีบ่อน. <https://www.billionmoney.com/9298>
- Casino Touring. (ม.ป.ป.). เยือน Allure resort คาสีโนพม่าฝั่งแม่สาย จังหวัดเชียงราย.
<https://www.casinotouring.net/?q=Allure-resort-Casino>
- Casino Touring. (ม.ป.ป.). ตารางรถทัวร์คาสีโน แกรนด์ ไดมอนด์ ซิตี้ Grand Diamond City.
<https://www.casinotouring.net/?q=granddiamondcity-casino-tourbus>
- Hmong Wiki. (N.D.). Wynn Palace. https://hmong.in.th/wiki/Wynn_Palace
- Hmong Wiki. (N.D.). การเดิมพันแบบ Parimutuel. <https://hmong.in.th/wiki/Pari-mutuel>
- Post Today. (2014). สีหนุวิลล์ เมืองท่าหน้าท่องเที่ยว. <https://www.posttoday.com/lifestyle/28370>

- PPTV Online. (2 พฤศจิกายน 2022). ปี 64 ไทยมีนักพนันหน้าใหม่ เกือบ 8 แสนคน บ่อนออนไลน์โตเป็นประวัติการณ์. PPTVHD36. <https://www.pptvhd36.com/news/สังคม/176883>
- Pretty Gaming. (ม.ป.ป.). คาสีโนออนไลน์ คืออะไร มีที่ประเภทและมีสูตรการเล่นอย่างไรบ้าง ?. <https://168pretty.net/คาสีโน-ออนไลน์-casino-online/>
- Salika. (2022). ฉีกกรอบ มาเก๊า จากเมืองคาสีโน เป็นศูนย์กลางความหลากหลายทางเศรษฐกิจแห่งเอเชีย. <https://www.salika.co/2022/06/27/macao-revolution-from-casino-town-to-economic-diversity/>
- Sanook. (14 พฤษภาคม 2562). ชิคไปอีก "หวยลาว" ใช้สัตว์แทนตัวเลข มาเกือบทุกสายพันธุ์ตั้งแต่नाकยันช้าง. <https://www.sanook.com/campus/1395397/>
- SPRINGNEWS. (24 มกราคม 2021). ซูเปอร์โพล เผยผลสำรวจ กว่า 92 % ค้านเปิดบ่อนถูกกฎหมาย. https://www.springnews.co.th/society/805158?fbclid=IwAR2SHPV38VJOR6kqTIR4NfiCIXC_N4y42yZttYn_Ru_jpxAZ6-ZZ_gsPCkE
- Thai PBS News. (17 กันยายน 2022) ไทยจะมี “กาสีโน” ถูกกฎหมาย? เปิดรายงานดูหน้าตาแห่งแรกของไทย | The Exit Highlight EP.10 [Video file]. https://youtu.be/NJmU3h_u3CM
- Thai Publica. (15 เมษายน 2565). “คิงส์โรมัน” คาสีโนชายแดน ผลประโยชน์ที่หายไปของไทย?. <https://thaipublica.org/2022/04/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong-01/>
- The Opportunity. (2022). จีนคุมโควิดไม่อยู่! เชียงไฮ้เสี่ยงลี้ภัยคนข้ามชาติ พบผู้ติดเชื้อใหม่ 580 ราย ทั้งประเทศ มาเก้ายึดปิดเมือง คาสีโนสูญรายได้หลายล้าน. <https://www.finnomena.com/the-opportunity/news-update-18-07-2022-2/>
- VOAThai. (26 กันยายน 2565). ยูเอเอ็น เตือนปัญหาอาชญากรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษลุ่มน้ำโขงพุ่งสูง. <https://www.voathai.com/a/6762585.html>
- Wikipedia. (13 มีนาคม 2566). หวยพัฒนา. <https://th.wikipedia.org/wiki/หวยพัฒนา>
- Xinhua. (2023). จีนเดินหน้าปราบปราม 'การค้าประเวณี-การพนัน'. Trueid. <https://news.trueid.net/detail/NYMkGMMaDjpP>
- กฤษฎา พรประภา. (2017). พฤติกรรมการเล่นการพนันและความคิดเห็นของประชาชนในประเทศไทยที่มีต่อสถาบันเท็กซิงคองจอร์ รีสอร์ทคาสีโนในประเทศไทย .วารสารฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. 10(2). น.266-285.
- กรมการจัดหางาน. (2021). กระทรวงแรงงาน เตือนคนไทย อย่าคิดลี้ภัยเป็นแรงงานผิดกฎหมายในต่างประเทศ เสี่ยงโดนกักขัง บังคับทำงาน.

https://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/53007

กระทรวงการต่างประเทศ .(2565). เขตบริหารพิเศษมาเก๊า.

<https://www.mfa.go.th/th/content/5d5bcc1d15e39c306000a02d?cate=5d5bcb4e15e39c3060006870>

กรุงเทพธุรกิจ, (20 เมษายน 2021). 'กฎหมายการพนันไทย' ใช้มา 86 ปี ล้าหลังแล้ว ต้องรื้ออย่างไร.

<https://www.bangkokbiznews.com/social/933324>

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (5 สิงหาคม 2563). ส่อง 'บ่อน' ถูกกฎหมายใกล้เมืองไทย นักเสี่ยงโชคแห่ไปใช้คดง.

ก่อนถูกทหารพม่าควบคุม. <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/892358>

เขียน ชีรวิทย์. (1998). นโยบายต่างประเทศจีน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), สถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมชัดลึก. (2011). 10กาสิโนหรูเขมรปักธงไทยร่วมหุ้น. <https://www.komchadluek.net/news/108750>

คมชัดลึกออนไลน์. (5 กรกฎาคม 2012). 'ซูวิทย์' ลั่นมีซีดีแฉวิธีส่งส่วย. <https://www.komchadluek.net/news/134495>

คู่มือกาสิโนเอเชีย. (ม.ป.ป.). บ่อนหน้าด่าน และบ่อนแดนสวรรค์ คาสิโนลาว.

https://www.alliantfs.com/laos_detail/6.html

โควิด-19 สายพันธุ์อินเดีย. Thai Publica. <https://thaipublica.org/2021/05/tachileik-indias-เจาะประเด็นข่าว7HD>. (4 ธันวาคม 2565). เปิดใจ จ้าว เหว่ย นักธุรกิจจีน ยันไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มทุนจีนเทาในไทย สปป.ลาว. <https://www.ch7.com/sports/609368>

ชย พานะกิจ. (2018). ผลกระทบจากการเปิดบ่อนคาสิโนอย่างถูกกฎหมายในประเทศไทยในทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบังคับการปราบปราม. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 5(2). น.83-107

ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2016). เครือข่ายชนชั้นนำทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบของบ่อนคาสิโนตามชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตจังหวัดภาคตะวันออก. วารสารร่วมพฤษ มหาวิทยาลัยเกริก, ปีที่ 34 (1), 189-206

ณัฐกร วิทิตานนท์ . (ม.ป.ป.) .สถานการณ์โควิด-19: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการพนันในเอเชีย-แปซิฟิก . https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/343/1/1/covid19-asia-pacific-gambling/

ณัฐกร วิทิตานนท์ และ ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร (2565). คาสีโนอาเซียนใต้เงามังกร : จีนกับอุตสาหกรรมการพนัน. ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์เดือนตุลา.

ณัฐกร วิทิตานนท์. (10 พฤศจิกายน 2565). เขตเศรษฐกิจมหัศจรรย์ เขตปกครองตนเองของทุนคาสีโน. The101.World. <https://www.the101.world/special-economic-zone-or-special-crime-zone/>

ณัฐพรพรรณ อุตมา, พรพินันท์ ยี่รงค์, ภาคภูมิ มาประสบ, และ ชัยวัฒน์ ดวงแก้ว. (สิงหาคม 2558). *สำรวจการเติบโตของพื้นที่เมืองท่าซีไห่หลัก ประเทศเมียนมา*. Office of Border Economy and Logistics Study. <http://rs.mfu.ac.th/obels/?p=431>

ณัฏฐภูมิ สารรักษ์. (2561). ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามการพนันในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478. มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 7.

ไทยพับลิก้า. (18 สิงหาคม 2015). “บ่อนคาสีโน” จากเพื่อนบ้านถึงไทย (ตอนที่ 1) – ผุดล้อมไทย ซูเปอร์โมชั่นเรียกแขก แลกเงินฟรีห้องพัก. <https://thaipublica.org/2015/08/casino-1/>

ไทยรัฐออนไลน์. (2 เมษายน 2564). ทุนจีนประชิดชายแดนพม่า ซึ่งผลประโยชน์มหาศาล. ไทยรัฐออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/news/society/2061549>

ไทยรัฐออนไลน์. (8 กรกฎาคม 2022). เปิดบ่อนเฝ้ากลางกรุงฯ แฉทุนจีนทะลักหั่นคนไทย. <https://www.thairath.co.th/news/local/2438680>

ธนากร คมกฤส. (1 กรกฎาคม 2020). คิดให้ดีหากอยากรู้คาสีโน. THAIPUBLICA. <https://thaipublica.org/2020/07/thanakorn-casino/>

นักรบ เถียรอำ. (2560). บ่อนคาสีโนชายแดนภาคตะวันออกไทย-กัมพูชา: ผลกระทบและการจัดการของชุมชนชายแดน. วารสารร่วมพฤษ มหวิทยาลัยเกริก .35(2) ,164-188 . <https://multiwww.krirk.ac.th/wp-content/uploads/sites/2/2020/09/chap35-2-8.pdf>

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2011). *กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.).

บ้านจอมยุทธ. (ม.ป.ป.). *ประวัติและวิวัฒนาการของการพนัน*. https://www.baanjomayut.com/library_3/extension-1/bet/02.html

ปักถั่ว. (2023). จีนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์กับกัมพูชา. VOVWORLD. <https://vovworld.vn/th-TH/ชาวเดน/จีนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์กับกัมพูชา-1175195.vov>

- ปฏิรูปประเทศไทย. (21 กันยายน 2020). ระวั้งการเติบโตของปัญหาการพนันออนไลน์. กรุงเทพฯธุรกิจ.
<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/126039>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2019). จีนยัด “สีหนุวิลล์” ปั่นเมืองกาสิโน “มาเก๊าอาเซียน”.
<https://www.prachachat.net/aseanaec/news-285706>
- ประชาไท. (20 มกราคม 2021). รู้หรือไม่? ‘บ่อนถูกกฎหมาย’ สร้างรายได้เข้ารัฐมหาศาล.
<https://prachatai.com/journal/2021/01/91287>
- ประชาไท. (20 มิถุนายน 2559). TCJ: เขตเศรษฐกิจพิเศษ+กาสิโน จีนได้-เงินสีเทาโต-ไล่ที่ยกหมู่บ้าน.
<https://prachatai.com/journal/2016/06/66409>
- ประชาไท. (26 เมษายน 2563). เผยกลุ่มอิทธิพลจีนเข้าไปตั้งบ่อนในรัฐกะเหรี่ยง ท่ามกลางสถานการณ์
 สันติภาพที่เปราะบาง. <https://prachatai.com/journal/2020/04/87374>
- ปานิส โพธิ์ศรีวังชัย. (2020). อาณาจักรกาสิโน เบียร์หนึ่งดอลลาร์ และราคาชีวิตของสีหนุวิลล์.
 The101.World. <https://www.the101.world/sihanoukville/>
- ผู้จัดการออนไลน์. (17 กุมภาพันธ์ 2565). ส่อง “เรจิน่ากาสิโน-ศูนย์การค้าห้าชั้นหลัก” ได้เงาทุนการเมืองไทย.
<https://mgronline.com/local/detail/9650000016023>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2 มิถุนายน 2021). บ่อนพนันกัมพูชาขาดแรงงานหนักหลังคนไทยแห่กลับประเทศ แกล้ง
 ตั้งเงินเดือนเพิ่ม 3 เท่าตัว ทำชายแดนทะเลลึกอีก. <https://mgronline.com/local/detail/9640000053402>
- ผู้จัดการออนไลน์. (5 พฤศจิกายน 2022). ผ่าอาณาจักร “มาเฟียจีน” โยง “ชาใหญ่ไทย” สยายปีกธุรกิจ
 “บ่อน-ฝิ่น-แก๊งคอลเซ็นเตอร์”. <https://mgronline.com/daily/detail/9650000105585>
- พัชรี บอนคำ. (25 มกราคม 2021). ย้อนรอยเรื่องราว ‘การพนัน’ ในสังคมไทย. Urbancreature.
<https://urbancreature.co/city-gambling/>
- พีรเดช เสถียรธีรกร. (2002). ค่านิยมและพฤติกรรมของนักพนันต่อบ่อนกาสิโนในต่างประเทศ : กรณีศึกษา :
 บ่อนกาสิโนสตาร์เวกัส เอนเตอร์เทนเมนต์ ต. ปอยเปต อ. โอวจโรว จังหวัด ปันเตียเมียนเจย
 ราชอาณาจักรกัมพูชา (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะโบราณคดี,
 ภาควิชามานุษยวิทยา.
- ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร. (18 กุมภาพันธ์ 2564). ผลประโยชน์ของจีนในเมียนมา โดย ดร.ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร.
 TNN ONLINE. <https://www.tnnthailand.com/news/tnnexclusive/71823/>
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (ม.ป.ป.). ประวัติของบ่อนการพนันในประเทศไทย.
<http://dspace.spu.ac.th/bitstream/>

123456789/6782/6/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88
%202.pdf

ยศพนธ์ เกิดวิบูลย์. (2020). *สีหนุวิลล์: สวรรค์ของคนจีน นรกของคนกัมพูชา*. Way magazine.

<https://waymagazine.org/sihanoukville/>

ฤ - Lue History. (24 กรกฎาคม 2021). *ย้อนรอยการพนัน ในวันที่ไทยเคยมี กาสีโนถูกกฎหมาย*.

<https://www.luehistory.com/ย้อนรอยการพนัน-ในวันที่/>

วรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ. (2018). *อุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพนัน (กาสีโน) : โรคติดการพนัน*. วารสาร

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 38(2). น. 147-166

วิฬาร์ ลิขิต. (31 สิงหาคม 2020). *ประวัติศาสตร์ปากว้าง: คนสยามกับ 'การพนัน'*. VoiceOnline.

<https://voicetv.co.th/read/rqOoiOCzy>

ศรีนาคา เชียงแสน. (13 พฤษภาคม 2564). *ทำซีไห่ลัก – เมืองแห่งผีเสื้อราตรี กับเค้ากลางการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส*

ศรีนาคา เชียงแสน. (20 พฤษภาคม 2564). *“คิงส์โรมัน” มาแก้แห่งลุ่มน้ำโขง อาณาจักรมั่งคั่งน้อย*

สามเหลี่ยมทองคำ. Thai Publica. <https://thaipublica.org/2021/05/the-roman-king-of-macao-of-the-mekong/>

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน. (2022). *อนาคตอุตสาหกรรมบ่อนการพนัน หลังวิกฤติโควิด-19*.

https://www.gamblingstudy-th.org/issues_topic_1/377/1/1/future-of-casino-industry/

สกฤติ อีสริยานนท์และคณะ. (2017). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การทบทวนและปรับปรุงศาสตร์*

การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียน. ชลบุรี:

มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมชาย ลาภใหญ่. (2558). *แนวทางการบริหารธุรกิจกาสีโนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุขุฎี

บัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการกีฬาและการบันเทิง วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัย

ศรีปทุม.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2564). *กรณีศึกษาธุรกิจกาสีโนในมาเก๊า, สิงคโปร์ กับ*

ผลกระทบทางสังคม. <https://resourcecenter.thaihealth.or.th/article/กรณีศึกษาธุรกิจกาสีโน>

ในมาเก๊า-สิงคโปร์-กับผลกระทบทางสังคม

สุปัญญา ชมจินดา. (พฤศจิกายน 2005). *สรุปการบรรยายเสนอผลงานค้นคว้าและวิจัยของราชบัณฑิตและ*

ภาคีสมาชิกที่ประชุมสำนัก. จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน, 15(174), น. 6

สุภาพร พลายเล็ก. (2016). *การพนันในสังคมไทย : ภาพสะท้อนจากวรรณกรรม*. *วรรณวิทัศน์*, 4, น. 20-48.

อณิษฐา หาญภักดีนิยม. (2015). บทบาทภาครัฐต่อปัญหาการเปิดบ่อนกาสิโน. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 4(2).

อภิเชษฐ์ ทับเมือง. (2562). *ผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว*.

[ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อาร์ม ตั้งนิรันดร. (2565). *กาสิโนอาเซียนใต้เงามังกร*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน.

ภาษาอังกฤษ

Addison, P. (2023). *Best Online Casino Laos – Top 10 Online Casinos in Laos 2023*. Business 2 Community. <https://www.business2community.com/gambling/laos-online-casinos>

B2B CAMBODIA. (2020). *Cambodia's Casinos in 2020*. [https://www.b2b-](https://www.b2b-cambodia.com/news/cambodias-casinos-in-2020/)

[cambodia.com/news/cambodias-casinos-in-2020/](https://www.b2b-cambodia.com/news/cambodias-casinos-in-2020/)

BBC. (2020). Coronavirus: World's biggest gambling hub reopens for

business <https://www.bbc.com/news/business-53732645>

Berlinger, J. (2020). *Is an alleged drug kingpin from China investing millions in a port in Laos?*

CNN. <https://edition.cnn.com/2020/12/07/asia/laos-ban-mom-port-zhao-wei-intl-hnk-dst/index.html>

Buckley, J., and Eckerlein, C.. (2020). Cambodian Labour in Chinese-Owned Enterprises in

Sihanoukville. An Insight into the Living and Working Conditions of Cambodian

Labourers in the Construction, Casino and Manufacturing Sectors. *SOZIALPOLITIK.CH*, 2020(2), 1-17

Caixin Global. (2021). *Will the Chinese government's crackdown on cross-border crime in*

Myanmar work? Think China. <https://www.thinkchina.sg/will-chinese-governments-crackdown-cross-border-crime-myanmar-work>

Camille Bersola .(2023). *Macau's strong tourism recovery continues in February* .

<https://www.moodiedavittreport.com/macau-strong-tourism-recovery-continues-in-february/>

Casinority. (n.d.). *BEST ONLINE CASINOS IN MYANMAR*. <https://casinority.com/mm/>

- CHAD DE GUZMAN.(2022) . ‘An Empty Shell of What It Used to Be’: Asia’s Gambling Mecca Gets a China-Backed Makeover. Time. <https://time.com/6227922/macau-gambling-capital-casino-china/>
- Chambers and Partners. (24 November 2022). Gaming Law 2022. <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/comparison/715/9842/15816-15819-15822-15830-15841-15844-15851-15855-15859-15866-15870-15875-15881-15883>
- Chan, Chi & Li, Wai Lim & Chiu, Amy. (2019). The Psychology of Chinese Gambling: A Cultural and Historical Perspective. 10.1007/978-981-13-3486-3.
- Chau, Ka Yin & Luo, Jian Ming & Duan, Xialei. (2021). A Qualitative Investigation of the Impact of COVID-19 on Macau’s Gaming Industry. Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism. 23. 10.1080/1528008X.2021.1897920.
- Contessa Brewer. (18 December 2022). Concession awards mark a reset for Macao casinos. <https://www.cnbc.com/2022/12/18/concession-awards-mark-a-reset-for-macao-casinos.html>
- Cortés, Pedro. (2021). MACAU GAMING INDUSTRY 8.0—PUBLIC POLICY BEYOND 2022. Gaming Law Review. 25. 50-65. 10.1089/glr2.2020.0029.
- David Eimer In Shenyang. (2010). China's secret gambling problem. <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/china/6942975/Chinas-secret-gambling-problem.html>
- DFDL. (n.d.). Myanmar Legal Alert: *New Gambling Law Permits Casinos to Operate in Myanmar*. <https://www.dfdl.com/resources/legal-and-tax-updates/myanmar-legal-alert-new-gambling-law-permits-casinos-to-operate-in-myanmar/>
- Farah Master & Aleksander Solum. (2020). Only masked punters: Macau casinos reopen after coronavirus suspension. Reuters. <https://www.reuters.com/article/us-china-health-macau-idUSKBN20D0YZ>
- Felix Ng. (2022). *Earnings not impacted by lack of Chinese tourists: NagaCorp’s Lee*. agb ASIA GAMING BRIEF. <https://agbrief.com/news/cambodia/09/02/2022/earnings-not-impacted-by-lack-of-chinese-tourists-nagacorp-lee/>

FRONTIER. (2022). *Post-coup Myanmar flush with illegal gambling dens*. <https://www.frontiermyanmar.net/en/post-coup-myanmar-flush-with-illegal-gambling-dens>

Galaxy Entertainment Group Limited. (N.D.). Background.
<https://www.galaxyentertainment.com/en/aboutus/bg>

Gaming Inspection and Coordination Bureau Macao SAR. (2022). Statistics (2022).
<https://www.dicj.gov.mo/web/en/information/DadosEstat/2022/index.html>

Ggrasia. (2020). Senior executives exit Melco group, CEO forgoes 2020 salary.
<https://www.ggrasia.com/senior-executives-exit-melco-group-ceo-forgoes-2020-salary/>

Global Data. (N.D.). Galaxy Entertainment Group Ltd: Overview.
<https://www.globaldata.com/company-profile/galaxy-entertainment-group-ltd/>

Global Times. (2021). *Popular Chinese anti-fraud app slammed by Western media as tool to 'track access' to foreign websites*. <https://www.globaltimes.cn/page/202109/1234296.shtml>

Hirsi, I. (2017). *Why gambling is so prevalent in Minnesota's Lao community — and what's being done to address its downside*. MINNPOST. <https://www.minnpost.com/new-americans/2017/11/why-gambling-so-prevalent-minnesota-s-lao-community-and-what-s-being-done-addr/>

HONG-WAI HO. (2020). COVID-19 PANDEMIC: IMPACT AND IMPLICATIONS FOR MACAU CASINOS. Gaming Law Review. DOI: 10.1089/glr2.2020.0023

Houweling, E. (2021). *Chinese' anti-fraud centre becomes most downloaded app*. Verdict.
<https://www.verdict.co.uk/chinese-anti-fraud-centre-becomes-most-downloaded-app/>

Hu, G. (2009). A Macro-economy Analysis of Moderate Diversity of Industries in Macao. Journal of South China Normal University.

Jasmine M.Y.Loo, Namrata Raylu, Tian Po S. Oei. (2008). Gambling among the Chinese: A comprehensive review. *Clinical Psychology Review*, 28 (7), 1162.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.04.001>

JIANXING T. and JIA D, and Caixin. (2022). *China's war on rampant telecom scams*. nikkei Asia. <https://asia.nikkei.com/Spotlight/Caixin/China-s-war-on-rampant-telecom-scams>

- JUMLONGRACH, P. (2022). *Criminal gangs tarnish Golden Triangle*. Bangkok Post.
<https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/2324073/criminal-gangs-tarnish-golden-triangle>
- KAIMAN, J. (2015). *In Laos' economic zone, a casino and illicit trade beckon in 'lawless playground'*. Los Angeles Times. <https://www.latimes.com/world/asia/la-fg-ff-laos-golden-triangle-20150908-story.html>
- Kennedy L. and Southern P. N. (2022). *Inside Southeast Asia's Casino Scam Archipelago*. THE DIPLOMAT. <https://thediplomat.com/2022/08/inside-southeast-asias-casino-scam-archipelago/>
- Kim, Jungsun & Song, HakJun & Lee, Choong-Ki & Lee, Jin. (2017). The impact of four CSR dimensions on a gaming company's image and customers' revisit intentions. *International Journal of Hospitality Management*. 61. 73-81.
 10.1016/j.ijhm.2016.11.005.
- Kingma, S.. (2013). Paradoxes of risk management: Social responsibility and self-exclusion in Dutch casinos. *Culture and Organization*. 21. 1-22. 10.1080/14759551.2013.795152.
- Kingpin-pitched-a-city-in-myanmarpolice-say-he-helped-build-a-crime-haven-11664450817
- Kyu, M. M. (2018). *GAMBLING AS DEVELOPMENT: A Case Study of Myanmar's Kokang Self-administered Zone*. The Regional Center for Social Science and Sustainable Development (RCSD), Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University No.7.
https://rcsd.soc.cmu.ac.th/wp-content/uploads/2022/03/UMD07_GamblingasDevelopment.pdf
- Lee, Seoki & Zhai, Xueting & Lee, Minwoo & Luo, Qiuju. (2021). Current status of CSR practices in the casino industry: A comparison between the U.S. and Macau. *Journal of Hospitality and Tourism Management*. 48. 331-343. 10.1016/j.jhtm.2021.07.011.
- Liu Xi, "The Legalization of Casino Gambling in Mainland China" (2012). UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones. 1369.
<http://dx.doi.org/10.34917/3267641>

- Liu, Matthew & Wang, Shaoshan & McCartney, Glenn & Wong, Ipkin. (2021). Taking a break is for accomplishing a longer journey: hospitality industry in Macao under the COVID-19 pandemic. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. ahead-of-print. 10.1108/IJCHM-07-2020-0678.
- Loo, J. M., Raylu, N., & Oei, T. P. (2008). Gambling among the Chinese: a comprehensive review. *Clinical psychology review*, 28(7), 1162.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.04.001>
- Lou, L. (2021), "Casino capitalism in the era of COVID-19: examining Macau's pandemic response", *Social Transformations in Chinese Societies*, Vol. 17 No. 2, pp. 69-79.
<https://doi.org/10.1108/STICS-09-2020-0025>
- LWIN, N. (2022). *China Backs Myanmar Probe of Controversial Border 'New City' Backed by Chinese Investors*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/china-backs-myanmar-probe-controversial-border-new-city-backed-chinese-investors.html>
- Macau Torism Data Plus. (2023) . Monthly Tourism Highlights – February 2023.
https://dataplus.macaotourism.gov.mo/Publication/document/ENG/Book/VAHighlight/s/2023/tourism%20highlights_Feb_%202023_E.pdf
- May Kunmakara. (2021). *ការប្រមូលចំណូលពន្ធពីវិស័យកាស៊ីណូ ធ្លាក់ចុះជាង ៥០ ភាគរយ* (รายได้จากภาษีคาสิโนลดลงมากกว่า 50% (แปล)). The Phnom Phen Post. <https://www.postkhmer.com/សេដ្ឋកិច្ច/ការប្រមូលចំណូលពន្ធពីវិស័យកាស៊ីណូ ធ្លាក់ចុះជាង ៥០ ភាគរយ new-covid-19-variant/>
- Melco. (N.D.). Melco Resorts & Entertainment Limited – Our Companies. <https://www.melco-group.com/en/melco-resorts.html#/>
- Min, J. (2000). Flooding and outlaw of lotteries in late Qing Dynasty – A hundred year's history of lotteries, In: *The Psychology of Chinese Gambling*, p.46.
- Ministry of tourism. (n.d.). *Tourism Statistics December 2021*. NagaCorp.
https://www.nagacorp.com/eng/ir/tourism/tourism_statistics_202112.pdf
- Murphy, M.. (2022). Foreign Casinos Have Been a Disaster for Cambodia. THE DIPLOMAT.
<https://thediplomat.com/2022/07/foreign-casinos-have-been-a-disaster-for-cambodia/>

- Myanmar Mix. (2019). *Casinos are now legal in Myanmar, but only for foreigners*.
<https://myanmarmix.com/en/articles/casinos-are-now-legal-in-myanmar-but-only-for-foreigners>
- NagaCorp. (2023). *NagaCorp Announces 2022 Annual Results*.
<https://doc.irasia.com/listco/hk/nagacorp/annual/2022/respress.pdf>
- NI, Y. (2019). *A Visit to the Chinese Casino City in Laos Built by Myanmar Workers*. The Irrawaddy. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/visit-chinese-casino-city-laos-built-myanmar-workers.html>
- Noronha, Carlos & Guan, Jieqi & Sio, Sandy. (2021). Accounting for gaming in the time of plague: COVID-19 in Macau. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. ahead-of-print. 10.1108/SAMPJ-12-2020-0423.
- Online Casino Rank. (n.d.). *Online casinos in Myanmar*.
<https://onlinecasinorank.org/countries/myanmar/>
- Pedro Cortés and António Lobo Vilela. (29 May 2023). *The Gambling Law Review: Macau*.
<https://thelawreviews.co.uk/title/the-gambling-law-review/macau>
- Péter, S. A. (2021). *Simon's Myanmar Lottery and Gambling Guide*. Simon's Gambling Blog.
<https://simonsblogpark.com/onlinegambling/simons-myanmar-lottery-and-gambling-guide/>
- Pisei H.. (2023). *China remains largest trading partner: GDCE*. The Phnom Penh.
<https://www.phnompenhpost.com/business/china-remains-largest-trading-partner-gdce>
- Reuters. (N.D.). *MGM China Holdings Ltd 2282.HK*.
<https://www.reuters.com/markets/companies/2282.HK/>
- RFA Lao. (2022). *Lao authorities seem powerless to stop crime in Golden Triangle economic zone*. rfa. <https://www.rfa.org/english/news/laos/golden-triangle-11252022131629.html>
- RFA Lao. (2023). *Influx of Chinese nationals means tough competition for merchants in Laos*. rfa. <https://www.rfa.org/english/news/laos/chinese-04052023134512.html>

- RFA. (2021). *Chinese Casino and Resort in Laos Resumes Work on Controversial Airport* .
<https://www.rfa.org/english/news/laos/airport-06252021163433.html>
- SADLADYBUG226. (2019). *Casino Boom in Cambodia*. Casino Cambodia.
<https://www.cascambodia.org/casino-boom-in-cambodia/>
- Samson Tse, Alex C.H. Yu, Fiona Rossen and Chong-Wen Wang. (2010). Examination of Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective. *TheScientificWorldJOURNAL*, 10, 1700. <https://doi.org/10.1100/tsw.2010.167>
- Sands China Ltd.. (N.D.). COMPANY INFORMATION. <https://www.sandschina.com/the-company/company-information.html>
- Sheng, Mingjie & Gu, Chaolin. (2018). Economic growth and development in Macau (1999–2016): The role of the booming gaming industry. *Cities*. 75. 72-80.
 10.1016/j.cities.2018.01.003.
- Simon Goodley. (2014, October 3). Revealed: how bet365 profits from Chinese punters who risk jail for gambling online.
<https://www.theguardian.com/society/2014/oct/03/bet365-profit-china-online-gambling>
- Sims, K. (n.d.). *Laos Rolls the Dice on Casino Tourism*. Western Sydney university.
https://www.westernsydney.edu.au/ics/news/blog/laos_rolls_the_dice_on_casino_tourism
- SJM Holdings Limited. (N.D.). ABOUT US.
<https://www.sjmholdings.com/en/aboutus/company-information>
- SOE, H. K. (2018). *The business of the Aung Bar Lay lottery*. frontier myanmar.
<https://www.frontiermyanmar.net/en/the-business-of-the-aung-bar-lay-lottery/>
- Solomon, F. (2022). *A Casino Kingpin Pitched a City in Myanmar—Police Say He Helped Build a Crime Haven*. THE WALL STREET JOURNAL. <https://www.wsj.com/articles/a-casino-build-a-crime-haven>
- Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. (2022). *Statistic Year Book 2021*. https://www.dsec.gov.mo/getAttachment/139806e8-d238-44ed-a1a6-c479d39b3693/E_AE_PUB_2021_Y.aspx

- Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. (2023).
<https://www.dsec.gov.mo/TourismDBWeb/#!/information?lang=en#%2Fmain%3Flang=en>
- Statistics and Census Service, Government of Macao Special Administrative Region. Analysis
 Report of Statistical Indicator System for Moderate Economic Diversification of Macao.
<https://www.dsec.gov.mo/en-US/Home/Publication/SIED>
- TAN, D. (n.d.). *THE 'CASINO STRATEGY' IN LAOS AND CAMBODIA: A RISKY BET ON THE FUTURE*.
 GIS RESEAU ASIE. <https://www.gis-reseau-asie.org/en/casino-strategy-laos-and-cambodia-risky-bet-future>
- TAN, D. (n.d.). *THE 'CASINO STRATEGY' IN LAOS AND CAMBODIA: A RISKY BET ON THE FUTURE*.
 GIS RESEAU ASIE. <https://www.gis-reseau-asie.org/en/casino-strategy-laos-and-cambodia-risky-bet-future>
- Thailand Gambling. (n.d.). *Gambling in Laos*. https://thailandgambling.com/gambling-in-laos/?fbclid=IwAR1XcLnF8WoDwsjecJdJuaf2hE-PQAR1JKLgHXfisLL4Ne_O5AaUGJ0OKoQ
- The Macau News. (2020). Macao non-resident workers living in Zhuhai exempted from
 quarantine from today. <https://macaonews.org/social-affairs/macau-non-resident-workers-living-in-zhuhai-exempted-from-quarantine-from-today/>
- Time. (2019). China Plans to Turn Hong Kong and Macau into a Silicon Valley Rival.
<https://time.com/5532177/china-hong-kong-macau-silicon-valley/>
- TJ Cheng. (2011). *The Sociology of Gambling in China*. Beijing: Social Sciences Academic
 Press (China). pp.39-41.
- Tower J. and Priscilla A. Clapp. (2020). *Myanmar: Chinese firms allegedly associated with
 criminal networks partner with local armed groups in developing special economic
 zones, analysts say*. Centro de Informação sobre Empresas e Direitos Humanos.
<https://www.business-humanrights.org/pt/%C3%BAltimasnot%C3%ADcias/myanmar-chinese-firms-allegedly-associated-with-criminal-networks-partner-with-local-armed-groups-in-developing-special-economic-zones-analysts-say-2/>
- Tse, Samson & Yu, Chong Ho & Rossen, Fiona & Wang, Chong-wen. (2010). Examination of
 Chinese Gambling Problems through a Socio-Historical-Cultural Perspective.
 TheScientificWorldJournal. 10. 1699. 10.1100/tsw.2010.167.

- Un, J., & Lam, D. (2015). The Portrayal of Gambling and Cognitive Biases in Chinese Gambling-Themed Movies. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 14, 200-216.
- Wayne Duggan. (2020, November 18). The Chinese Gambling Market Vs. US Gambling Market: What Investors Need To Know.
<https://www.benzinga.com/government/20/11/18414438/the-chinese-gambling-market-vs-us-gambling-market-what-investors-need-to-know>
- Wikipedia. (N.D.). Melco Resorts & Entertainment.
https://en.wikipedia.org/wiki/Melco_Resorts_%26_Entertainment
- World Casino Directory. (N.D.). Online casinos accepting players from Macau.
<https://online.worldcasinodirectory.com/macau>
- WorldData.info. (n.d.). *Tourism in Cambodia*.
<https://www.worlddata.info/asia/cambodia/tourism.php>
- Wynn Macau .(2020). Wynn Fully Supports Local Community in Combating COVID-19.
<https://press.wynnmacau.com/en/press-releases/wynn-fully-supports-local-community-in-combating-covid-19/s/75b7eedb-3b4f-4157-b512-605056397883>
- Yogonet. (2022). Macau issues draft rules for casino retendering: experience, non-gaming investments, management plan, prevention of illicit actions.
<https://www.yogonet.com/international/news/2022/07/05/63298-macau-issues-draft-rules-for-casino-retendering-experience--nongaming-investments--management-plan--prevention-of-illicit-actions>
- Zaugg, J. (2019). *How Cambodia's backpacker haven became a Chinese casino mecca*. *CNN travel*. <https://edition.cnn.com/2019/10/04/asia/cambodia-chinese-investment-intl-hnk/index.html>
- ZAW, H. N. (2018). *Myanmar Citizens Out of Luck Under Proposed Gambling Law*. *The Irrawaddy*. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-citizens-luck-proposed-gambling-law.html>
- Zdic. 博. <https://www.zdic.net/hans/博>
- Zekun, Y. (2022). *Public security ministry reports fraud prevention numbers*. CHINADAILY.
<https://www.chinadaily.com.cn/a/202208/17/WS62fcde0ba310fd2b29e72c94.html>

ภาษาจีน

Carolyn Wong & Giles Li. (2019). 赌场赌博浅谈：以波士顿华埠社区为例 (*Talking about Casino Gambling Community Voices from Boston Chinatown*). 致马萨诸塞州博彩委员会.14-25

一直不变的真心是你. (2018). 朱元璋老婆为赌徒建了一座“逍遥楼”，赌徒享受以后说：我要戒赌.
http://k.sina.com.cn/article_6421291121_17ebd207100100cmat.html?cre=tianyi&mod=pcpager_focus&loc=5&r=9&doct=0&rfunc=100&tj=none&tr=9#/

中国哲学书电子化计划.《元史》的《世祖纪》.
<https://ctext.org/wiki.pl?if=gb&res=434890&remap=gb>

中国哲学书电子化计划.《孟子》的《离娄章句下》. <https://ctext.org/si-shu-zhang-ju-jizhu/li-lou-zhang-ju-xia/zhs>

中国哲学书电子化计划.《宋史》的《太宗本纪》.
<https://ctext.org/wiki.pl?if=gb&res=844013>

中国文物报. (2003). 掷采行棋的六博. <https://web.archive.org/web/20050330101814/http://heritage.news.tom.com/Archive/2001/8/22-1574.html>

中国新闻社多媒体信息部. (N.D.) .澳门博彩业的历史.
<https://www.chinanews.com.cn/zhuanti/aomen/bc-2.htm>

中国社会科学院. (1992). 现代汉语词典. 商务印书馆. 北京

中国福利彩票发行管理中心. (n.d.). 游戏分类. <http://www.cwl.gov.cn/fcpz/fctp/>

中国福利彩票发行管理中心. 中国福利彩票. <https://www.cwl.gov.cn/>

于卫亚. (2005). 奴隶社会——夏、商、西周、春秋. 中央政府门户网站.
http://www.gov.cn/test/2005-06/24/content_9260.htm

云财经. (2017). 中国哪儿的“赌徒”最多，财政部告诉你！.
https://www.yuncaijing.com/news/id_9992368.html

公安部. (2022). 「公安 2021」打击治理跨境赌博这一年：打掉网络赌博平台 2200 余个.
<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1721263490800191179&wfr=spider&for=pc>

刘晓生. (2007). 赌博非犯罪化研究. [Master's Thesis, East China University of Political Science and Law].CNKI.

博彩策略研究院. (2018). 澳门博彩历史.

<https://www.slots188.com/history/20180811/macau-gambling-history/>

口袋理财官方号. (2017). 中国哪儿的“赌徒”最多，财政部告诉你！.

https://www.sohu.com/a/207052175_99936557

嘶吼 RoarTalk. (2021). 网络赌博支付洗钱产业链分析报告.

<https://app.myzaker.com/news/article.php?pk=5ff42cbcb15ec00c2578a9e6>

国家体育总局. (n.d.). 国家体育总局体育彩票管理中心. <https://www.sport.gov.cn/cpzx/>

国家体育总局体育彩票管理中心. (n.d.). 中国体育彩票. <https://www.sport.gov.cn/cpzx/>

夷子皮. (2022). 全国 34 个省区市 2021 年 GDP 及居民人均可支配收入排行榜.

<https://zhuanlan.zhihu.com/p/480118406>

戈春源. (1993). 赌博史. 中国社会民俗史丛书. 上海文艺出版社. 上海. P.133-135

找法网. (2013). 广州市赌博犯罪的特点.

<https://china.findlaw.cn/bianhu/gezuibianhu/fhsfglcxz/lrggcxz/dubozui/1061972.html>

搜狐. (2021). 人象之间：中国古人与大象的“相爱相杀”.

https://www.sohu.com/a/482989002_260616

新华字典. (1998). 商务印书馆. 北京

新华社. (2022). 2021 年全国销售彩票 3732.85 亿元.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1723455271253965391&wfr=spider&for=pc>

新华网. (2005). 我国赌博犯罪表现六方面特点 网络赌博发展迅速.

<http://news.sohu.com/20050113/n223919706.shtml>

新华网. (n.d.). 每年万亿外流，青年“跑分”洗钱：起底跨境网络赌博.

http://www.xinhuanet.com/legal/2021-04/25/c_1127372705.htm

新浪广东. (n.d.). 打麻将玩多大算赌博？警方终于给出了明确答复.

<http://gd.sina.com.cn/news/b/2017-05-21/detail-ifyfkqiv6605417.shtml>

李菁、阳光、刘鉴强. (2007). 赌博之风泛滥全球. 环球视窗. 69.

永安在线反欺诈. (2021). 网络赌博支付洗钱产业链分析报告.

<https://www.4hou.com/posts/Wp7J>

涂文学. (1995). 近代西方赌技的东传及中西赌博之比较. 社会学研究. 109.

环球网. 媒体称中国每年流失境外赌博资金超六千亿元

<https://china.huanqiu.com/article/9CaKrnJkoHn>

环球视窗. (2007). 中国赌博史. 决策与信息. (2) P. 75

界面新闻. (2022). 澳门新博彩法生效, 贵宾厅“黄金时代”正式终结.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1736566514085204931&wfr=spider&for=pc>

罗圣荣, 汪爱平. (2009). 西南境外沿边赌博活动及其对我西南边境地区的影响. 井冈山

学院学报 (哲学社会科学). 30(1), 95-99.

胡睿. (2014). 论赌博 [硕士学位论文]. 华东政法大学 P.23

至诚财经. (2022). 2022 年人口最多的省份是哪里 附 2022 年常住人口最新排名.

<https://www.zhicheng.com/gncj/n/437137.html>

北京日报报业集团. (2022). 中国驻老挝大使馆提醒中国公民谨防跨境电信诈骗和网络赌

博. 百度百科. [https://baijiahao.baidu.com/s?id=1726255206178542500&wfr=](https://baijiahao.baidu.com/s?id=1726255206178542500&wfr=spider&for=pc)

[spider&for=pc](https://baijiahao.baidu.com/s?id=1726255206178542500&wfr=spider&for=pc)

陈珺说历史. (2023). 去老挝赌钱的下场有多惨? 被当作牲口对待, 堪比十大酷刑惨不忍

睹. 搜狐. http://news.sohu.com/a/628734626_121497597

达扬. (n.d.). 老挝中国边界成了赌博天堂. DW Made for minds. [https://www.dw.com/zh/老](https://www.dw.com/zh/老挝中国边界成了赌博天堂/a-5056257)

[挝中国边界成了赌博天堂/a-5056257](https://www.dw.com/zh/老挝中国边界成了赌博天堂/a-5056257)

公安部. (无日期). 跨境赌博举报平台. <http://dbjb.mps.gov.cn/AspGamblingNotice.aspx>

韩震霞 崔欣. (2022). 交通住宿全包, 高邮 8 人偷渡到缅甸去赌博 后果严重! . 中国江 苏

网. http://jsnews.jschina.com.cn/yz/a/202205/t20220526_3007028.shtml

环球网. (2018). 在缅中国公民误入赌博陷阱遭拘禁 外交部发提醒 百家号.

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1598051235655795505&wfr=spider&for=pc>

黄色小毛巾. (2020). 深度! 缅甸赌博合法化后, 妙瓦底会成为拉斯维加斯还是西港? . 网

易. <https://www.163.com/dy/article/FDKL7H4K0525NFDL.html>

刘曦涵. (2021). 驻缅甸大使馆提醒当地中国公民远离跨境赌博. 中国侨网.

<http://www.chinaqw.com/qwxw/2021/08-19/305255.shtml>

千帆. (2015). 港媒 中国严打赌博 赌客带一箱箱钱转战老挝赌场. 环球网.

<https://m.huanqiu.com/article/9CaKrnJObh1>

腾讯网.(无日期). 缅甸掸邦一女子举报老公赌博成瘾影响家庭和睦.

<https://new.qq.com/rain/a/20221008A07U4R00>

外交部.(2022). 提醒中国公民谨慎前往缅甸北部和妙瓦底、大其力地区.

https://www.mfa.gov.cn/wjzbwfwpt/kzx/aqtx/zwqw/202202/t20220228_10646122.html

掌中寮.(2019). 中国团伙赴老挝开设赌场获刑！领馆：跨境参赌不止违法那么简单... 网

易. <https://www.163.com/dy/article/E7TNQG9G0525NLAD.html>

中-老信息网.(2022). **【法规】最高判3年！国人在老挝开设赌场、参与赌博亦构成犯**

罪！. http://www.zgmh.net/Article_show.aspx?id=48799

朱诺.(2018). 被美国财政部制裁的赵伟到底做了什么？. Voachinese.

<https://www.voachinese.com/a/what-has-zhaowei-done-20180131/4233554.html>

中华人民共和国驻槟城总领事馆.(2021). 跨境赌博首次写入中国刑法，3月1日起正式实

施. [http://penang.china-](http://penang.china-consulate.gov.cn/chn/lsfw/lsbh/202111/t20211101_10434237.htm)

[consulate.gov.cn/chn/lsfw/lsbh/202111/t20211101_10434237.htm](http://penang.china-consulate.gov.cn/chn/lsfw/lsbh/202111/t20211101_10434237.htm)

包罗万象-老挝.(2019). 老挝华人奢赌成瘾，十年国外打工一场空. 网易.

<https://c.m.163.com/news/a/ES3IFA750534067W.html>

中华人民共和国中央人民政府. 中华人民共和国主席

令. http://www.gov.cn/ziliao/flfg/2005-08/29/content_27130.htm